

ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΟΛΙΤΣΑΡΑ

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΙΣΤΟΡΙΑ Β ✓

ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

002
ΚΛΣ
ΣΤ2Β
165

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ
ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

ΔΩΡΕΑΝ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΟΛΙΤΣΑΡΑ

Οργανισμός Εκδόσεων Διδακτικών Βιβλίων

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ
ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ,

ΔΙΑ ΤΗΝ Β' ΤΑΞΗΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ,

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1975

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

002
HNE
ET2B
165

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

BIBLIΟΘΗΚΗ ΒΟΥΛΗΣ
ΕΔΩΡΗΜΑΤΑ
Κορυφ. Ξενο. Διδ. Βιβλίων
1976

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

1. Ο ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ, Ο ΙΔΡΥΤΗΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Μοναδικόν φαινόμενον εις τὴν Ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος ἀποτελεῖ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Οὔτε εἶχε οὔτε καὶ θὰ ἔχη ποτὲ τὸν ὁμοίον του. Διότι αὐτὸς εἶναι Θεὸς καὶ ἄνθρωπος, ὁ σαρκωθείς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. "Ὀλη τοῦ ἡ ζωῆ, ἀπὸ τῆς γεννήσεώς του μέχρι τῆς ἀναλήψεως, τὸν παρουσιάζει ὡς Θεάνθρωπον. "Ἐλαβε σάρκα κατὰ ἓνα τόσον ὑπερφυσικὸν τρόπον ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου. Ἐγεννήθη μὲν μέσα εἰς ἓνα σπήλαιον, ἀλλ' ὑμνήθη ὑπὸ τῶν ἀγγέλων. Ἐβαπτίσθη εἰς τὸν Ἰορδάνην ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου, ἐκηρύχθη ὁμοῦς ὑπὸ τοῦ Οὐρανοῦ Πατρὸς ὡς Υἱὸς του καὶ ἔλαβε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον.

Καθ' ὄλον τὸ διάστημα τοῦ δημοσίου βίου του ἔκαμνε μέγιστα θαύματα καὶ ἐκήρυττε πρωτάκουστον διδασκαλίαν. Τίποτε δὲν τοῦ ἦτο ἀδύνατον. Χωρὶς καμμίαν προσπάθειαν, μὲ ἓνα λόγον, μὲ μίαν προσευχήν, μὲ μίαν χειρονομίαν ἔκαμνε τὰ μεγαλύτερα θαύματα. "Ἐδίδε τὸ φῶς εἰς τοὺς τυφλοὺς, τὴν κίνησιν εἰς τοὺς παραλύτους, τὴν θεραπείαν εἰς τοὺς λεπρούς, τὴν υἰείαν εἰς πάντας τοὺς ἀσθενεῖς. Ἐπερνοῦσε τὰς ἡμέρας αὐτοῦ εὐεργετῶν καὶ ἰώμενος πᾶσαν νόσον. Καὶ αὐτὸν ἀκόμη τὸν θάνατον εἶχεν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του. Διέτασσε τὰ πνεύματα τῶν ἀποθανόντων καὶ ἐπανήρχοντο ἀμέσως εἰς τὰ νεκρωθέντα σώματά των. Τὰ φυσικὰ στοιχεῖα ὑπήκουον εἰς τὸν λόγον του. Διέτασσε τὴν τρικυμίαν καὶ ἤσυχάζε. Κατέπαυε τὴν θύελλαν, περιεπάτει ἐπάνω εἰς τὰ ὕδατα, ἐπολλαπλασίαζε τοὺς ἄρτους. Τὰ δαιμόνια ἔφριττον, ὅταν τὸν ἔβλεπον. Ἐφευγον ἀμέσως ἀπὸ τοὺς δαιμονιζομένους, ὅταν διέτασσοντο ἀπὸ αὐτόν. Οἱ ἄνθρωποι ἔμενον ἐκπληκτοί, ὅταν ἔβλεπον τὰ ἀναρίθμητα αὐτὰ μέγιστα θαύματα. Φίλοι καὶ ἔχθροί ὡμολογοῦσαν, ὅτι οὐδέποτε οὕτως εἶδομεν.

Ἡ διδασκαλία του ἦτο γεμάτη ἀπὸ δύναμιν καὶ

ζωήν. Δέν ώμοίαζε μέ τήν τυπικήν καί ξηράν διδασκαλίαν τών Φαρισαίων. Συνεκίνει βαθύτατα τήν άνθρωπίνην καρδίαν. Έφανέρωσε τήν μεγίστην άξίαν τής ψυχής τοῦ ανθρώπου. Τί ώφελείται άνθρωπος ελεγε, εαν τόν κόσμον όλον κερδήση καί ζημιωθῆ τήν ψυχήν αὐτοῦ; "Η τί δώσει άνθρωπος αντίλλαγμα τής ψυχής αὐτοῦ;»—Κατέκρινε τήν άμαρτίαν καί έδίδασκεν, ότι αὐτή φέρει εἰς τήν ψυχήν τόν αἰώνιον θάνατον, τόν χωρισμόν τοῦ ανθρώπου δηλαδή ἀπό τόν Θεόν. Έδίδασκεν, ότι ἡ άρειτή μόνη έξυψώνει τόν άνθρωπον, τόν κάμνει τέκνον τοῦ Θεοῦ καί κληρονόμον τής αἰωνίου Βασιλείας.

Έφανέρωσεν ὅλας τάς άρετάς, πού άρμόζουν εἰς τόν άνθρωπον. 'Ιδιαιτέρως ὅμως έτόνισε τήν άρετήν τής άγάπης, τήν ὁποίαν μάλιστα ὠνόμασε «νέαν έντολήν». Αὐτή ἡ άγάπη ἦτο πράγματι άγνωστος εἰς τόν προχριστιανικόν κόσμον. Έδίδασκεν, ότι πρέπει οἱ άνθρωποι νά άγαποῦν ὄχι μόνον εκείνους πού τοῦς άγαποῦν, αλλά καί αὐτοῦς άκόμη τοῦς έχθρούς των. Έφανέρωσεν, ότι ὁ Θεός εἶναι πολύ διαφορετικός ἀπό εκείνον, πού εγνωρίζον οἱ 'Ιουδαῖοι καί οἱ Έθνικοί. 'Ο Θεός δέν κατοικεῖ εἰς ὠρισμένους ναοῦς καί τόπους. Κατέχει τὸ πᾶν. «Πνεῦμα ὁ Θεός». Εἶναι γεμάτος άγάπην πρὸς τοῦς ανθρώπους. 'Ως στοργικός καί παντοδύναμος Πατήρ προνοεῖ δι' ὅλους. Μισεῖ τήν άμαρτίαν· άγαπᾷ ὅμως τοῦς άμαρτωλοῦς καί καλεῖ αὐτοῦς νά μετανοήσουν. Δι' ὅλους ἔχει έτοιμάσει, ἀπό καταβολῆς κόσμου, Βασιλείαν Οὐράνιον. 'Ολους δέ ὁ Χριστός έκάλεἰ πρὸς σωτηρίαν. «Δεῦτε πρὸς με πάντες, οἱ κοπιῶντες καί πεφορτισμένοι, έλεγε, κάγω άναπαύσω ὑμᾶς» 'Η διδασκαλία του ἦτο τόσοσ γοητευτική, ὡστε ὅλοι έκρέμαντο ἀπό τὰ χεῖλη του. Καί αὐτοῖ άκόμη οἱ έχθροί του ὡμολόγουν, ότι οὐδέποτε έλάλησεν ἄνθρωπος, ὡς οὗτος ὁ ἄνθρωπος.

'Ο βίος του ὑπῆρξεν άναμάρτητος καί άγιος. Οὔτε ἡ παραμικροτέρα άμαρτία δέν έμόλυνεν αὐτόν. Οἱ μαθηταί, οἱ ὁποῖοι ἐπὶ τρία ἔτη τόν παρηκολούθησαν καί τόν εγνωρίσαν καλά, έβεβαίωσαν, ότι αὐτός άμαρτίαν οὐκ έποίησεν, οὐδέ εύρέθη δόλος έν τῷ στόματι

αὐτοῦ. Καὶ ὁμοῦς αὐτὸν τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ οἱ ἄρχοντες τοῦ Ἰσραὴλ ἕνεκα τοῦ φθόνου τῶν κατεδίκασάν εἰς σταυρικὸν θάνατον μὲ τὴν συγκατάθεσιν τοῦ Ποντίου Πιλάτου. Εἰς τὸν Γολγοθὰν δέ, ἐπάνω εἰς τὸν Σταυρὸν, ἐν μέσῳ κακούργων, παρέδωσε τὸ πνεῦμα τοῦ πρὸς τὸν Πατέρα. Ἄλλ' ὁ θάνατός του, ἔργον μερικῶν κακῶν ἀνθρώπων, ἔγινεν ἀφορμὴ νὰ εὔρουν σωτηρίαν οἱ ἄνθρωποι.

Ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ ἀκόμη ὁ Κύριος ἐκάλεσε τὸν ληστὴν εἰς τὸν Παράδεισον. Ἀπὸ τὸν Σταυρὸν ἐβροντοφώνησεν ὅτι, τετέλεσται τὸ ἔργον τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων. Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ὡς Παντοδύναμος ἀνεστήθη ἀπὸ τὸν τάφον, πρὸς τρόμον τῶν ἐχθρῶν τοῦ καὶ πρὸς χαρὰν τῶν μαθητῶν του. Ἐπὶ τεσσαράκοντα δὲ ἡμέρας παρουσιάζετο εἰς τοὺς μαθητὰς καὶ τοὺς καθωδηγοῦσε πρὸς τὸ μεγάλο ἔργον, τὸ ὁποῖον τοὺς εἶχεν ἀναθέσει. Αὐτοὶ θὰ ἐκήρυττον τὸ Εὐαγγέλιον παντοῦ. Αὐτοὶ θὰ ἐξήπλωναν τὴν Ἐκκλησίαν εἰς πάντα τὰ Ἔθνη. Τοὺς ὑπεσχέθη δὲ πολλάκις, ὅτι αὐτὸς θὰ τοὺς στείλῃ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, δύναμιν ἐξ ὕψους. Κατὰ τὴν τεσσαρακοστὴν ἡμέραν τοὺς παρέλαβεν ἀπὸ τὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, τοὺς ἔδωσε τὰς τελευταίας του συμβουλὰς, τοὺς ἠλόγησε καὶ βλεπόντων αὐτῶν ἀνελήφθη εἰς τοὺς Οὐρανοὺς.

2. ΟΙ ΕΝΔΕΚΑ ΑΠΟΣΤΟΛΟΙ ΕΚΛΕΓΟΥΝ ΝΕΟΝ ΑΠΟΣΤΟΛΟΝ ΤΟΝ ΜΑΤΘΙΑΝ (Πράξ. α', 12 - 26)

Οἱ μαθηταὶ μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. Ἦσαν λυπημένοι μὲν, διότι δὲν θὰ ἔβλεπον πλέον μεταξὺ τῶν τὸν διδάσκαλον ἔχαιρον ὁμοῦς, διότι ὁ ἴδιος τοὺς ὑπεσχέθη, ὅτι θὰ εἶναι πάντοτε μαζί τῶν ἀοράτως εἰς ὅλην τὴν τὴν ζωὴν. Τοὺς παρηγοροῦσε ἀκόμη ἡ πεποίθησις, ὅτι συντόμως θὰ λάβουν τὸν Παράκλητον, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον. Οὔτε κἀν ἐσκέφθησαν νὰ ἐπανέλθουν εἰς τὰς πατρίδας τῶν. Ὁ διδάσκαλός τῶν τοὺς εἶχε συστήσει ρητῶς νὰ παραμείνουν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, μέχρις ὅτου λάβουν τὴν δύναμιν ἐξ ὕψους.

Ἐπερνοῦσαν λοιπὸν τὰς ἡμέρας ὅλοι μαζί ἐπάνω εἰς τὸ γνω-

στὸν ὑπερφῶν. Ἐκεῖ ἦτο ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ Ἰάκωβος, ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἀνδρέας, ὁ Φίλιππος καὶ ὁ Ναθαναήλ, ὁ Ματθαῖος καὶ ὁ Ἰάκωβος τοῦ Ἀλφαίου, ὁ Θωμᾶς, Σίμων ὁ ζηλωτῆς καὶ ὁ Ἰούδας, ὁ υἱὸς τοῦ Ἰακώβου. Ἐλεῖπεν ὁ ἄλλος Ἰούδας, ὁ Ἰσκαριώτης.

Αὐτός, ἕνεκα τῆς μοχθηρίας καὶ φιλαργυρίας του, ἐπώλησε τὸν διδάσκαλόν του καὶ κατόπιν ἠτόκτονησεν ἐλεεινῶς. Ἡ θέσις του εἰς τὴν ἀγίαν ομάδα τῶν μαθητῶν ἔμεινε κενή. Καὶ ὁμως ἔπρεπε κάποιος νὰ καταλάβῃ τὴν ἀποστολικὴν θέσιν ποῦ ἐγκατέλειπεν ἐκεῖνος. Δώδεκα ἀποστόλους ἐξέλεξε ἐνθὺς ἐξ ἀρχῆς ὁ Κύριος, δώδεκα ἔπρεπε καὶ τώρα νὰ ἐξέλθουν εἰς τὸ κήρυγμα. Ποῖος θὰ ἦτο ὁ δωδέκατος ;

Ὅλιγας ἡμέρας μετὰ τὴν ἀνάληψιν, ἐνῶ οἱ ἕνδεκα ἀπόστολοι καὶ ἑκατὸν εἴκοσι ἄλλοι μαθηταὶ τοῦ Κυρίου εὐρίσκοντο συγκεντρωμένοι εἰς τὸ εὐρύχωρον ὑπερφῶν, ἐσηκώθη ὁ Πέτρος καὶ ὠμίλησε πρὸς ὄλους ὡς ἑξῆς :

— Ἄνδρες ἀδελφοί, εἰς τὸν Ἰούδαν ἐπραγματοποιήθησαν διὰ μίαν ἀκόμη φοράν αἱ προφητεῖαι. Ὅπως ἐπροφητεύθη, ἔτσι καὶ ἔγινεν. Ὁ Ἰούδας, ὁ μαθητῆς, ἔγινε προδότης τοῦ διδασκάλου. Ἐλοβεν ὁμως ὡς μισθὸν τῆς προδοσίας του ἕνα ἐλεεινὸν θάνατον. Ἄλλ' εἶναι γεγραμμένον ἀκόμη εἰς τὰς προφητείας, ὅτι τὴν ἐπισκοπήν αὐτοῦ, τὴν θέσιν του δηλαδὴ εἰς τὸ ἀποστολικὸν ἔργον, θὰ λάβῃ ἄλλος. Λοιπὸν, σύμφωνα μὲ τὰς προφητείας, ἕνας ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἐδῶ μαθητάς, ὁ ὁποῖος παρηκολούθησε τὸν Κύριον ἐξ ἀρχῆς, ἤκουσε τὴν διδασκαλίαν του, εἶδε τὰ θαύματά του καὶ τὴν ἀνάστασιν, αὐτὸς ὁ αὐτόπτης μάρτυς πρέπει νὰ γίνῃ ἀπόστολος. Ἄνδρες ἀδελφοί, ποῖον φρονεῖτε κατάλληλον ;

Ἐσκέφθησαν τότε ὄλοι, ἀπόστολοι καὶ μαθηταί, συνεζήτησαν, ἐξήτασαν καὶ εὔρον, ὅτι δύο ἦσαν ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι περισσότερον ἀπὸ τοὺς ἄλλους εἶχον τὰ προσόντα διὰ τὸ ἀποστολικὸν ἀξίωμα. Ὁ Ἰούστος καὶ ὁ Ματθίας. Ποῖον ὁμως ἀπὸ τοὺς δύο ἔπρεπε νὰ προτιμήσουν ; καὶ οἱ δύο τοὺς ἐφαίνοντο ἐξ ἴσου ἄξιοι. Ἄν ἦτο μαζί των ὁ διδάσκαλος, θὰ ἐξέλεγεν ἐκεῖνος τὸν ἀπόστολόν του. Ἀλλὰ τώρα τί ἔπρεπε νὰ κάμουν ; Ἐσκέφθησαν νὰ παρακαλέσουν τὸν Θεὸν καὶ διδάσκα-

λον, να ἐκλέξη πάλιν αὐτὸς ἐκ τῶν δύο τὸν ἕνα. Πράγματι, ὅλοι μὲ μίαν καρδίαν καὶ μίαν φωνὴν προσηυχήθησαν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ εἶπον: «Κύριε, σύ, ὁ ὁποῖος γνωρίζεις τὰ βάθη τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας, ἀνάδειξε ἀπὸ τοὺς δύο αὐτοὺς μαθητὰς τὸν ἄξιον ἀπόστολόν σου, διὰ νὰ λάβῃ τὴν θέσιν, τὴν ὁποῖαν ἐγκατέλειψεν ὁ Ἰούδας».

Ἀμέσως δὲ κατόπιν ἔβαλαν κλήρους καὶ ὁ κληρὸς ἔπεσεν εἰς τὸν Ματθαῖον. Καὶ τότε ὁ Ματθαῖος συγκατεψηφίσθη μετὰ τῶν ἑνδεκα ἀποστόλων. Τοιοῦτοτρόπως ἡ ἐκλογὴ τοῦ Ματθαίου εἶναι ἔργον τῶν ἀποστόλων καὶ τοῦ Θεοῦ· ἔχει τὸ θεῖον καὶ ἀνθρώπινον κύρος.

Ἐχάρησαν ὅλοι διὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ νέου ἀποστόλου, συνεχάρησαν αὐτὸν καὶ τοῦ ἠύχθησαν ἐκ βάθους ψυχῆς νὰ φανῇ ἀνιάξιος τῆς μεγάλης ἀποστολῆς του. Ὁ Ματθαῖος ἐδέχθη μὲ χαρὰν ἀλλὰ καὶ μὲ ταπεινοφροσύνην τὴν ἐκλογὴν του. Ἐσκέπτετο βέβαια, ὅτι ἀποτελεῖ δι' αὐτὸν μεγάλην τιμὴν νὰ γίνῃ ἀπόστολος τοῦ Χριστοῦ. Ἀλλὰ καὶ συγχρόνως ἀνελογίζετο τοὺς μεγάλους κινδύνους τοὺς ὁποῖους θὰ συναντοῦσε εἰς τὸ ἔργον του. Ἐπίστευεν ὅμως, ὅτι ὁ Κύριος, ὁ ὁποῖος τὸν ἐξέλεξεν ἀπόστολόν του θὰ τοῦ ἔδιδε συγχρόνως φῶτισμόν καὶ δύναμιν ὥστε νὰ φανῇ ἀντάξιος τῆς ἀποστολῆς του.

3. Η ΕΠΙΦΟΙΤΗΣΙΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ (Παράξ. β', 1 - 13)

Δέκα ἡμέραι παρήλθον ἀπὸ τὴν ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου καὶ πενήκοντα ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς ἀναστάσεως. Πάλιν λαὸς πολλὸς Ἰσραηλιτῶν συγκεντρώθησαν ἀπὸ τὰ διάφορα μέρη τῆς γῆς, διὰ νὰ ἑορτάσουν ὅλοι ὁμοῦ τὴν Πεντηκοστήν. Ὡπως τὸ Πάσχα, οὕτω καὶ ἡ Πεντηκοστὴ ἦτο μία ἀπὸ τὰς ἐπισήμους ἑορτὰς τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ. Αἱ ὁδοὶ τῆς Ἱερουσαλήμ ἐγένεμισαν πάλιν ἀπὸ τοὺς ἰδίους προσκυνητὰς, οἱ ὁποῖοι πρὸ ὀλίγων ἑβδομάδων εἶχον ζητήσῃ τὴν καταδίκην τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Καθὼς δὲ τώρα δὲν ἔβλεπον αὐτὸν μεταξύ των, ἴσως νὰ ἠλέγχοντο ἀπὸ τὴν συνείδησιν, διὰ τὸ ἔγκλημα, τὸ ὁποῖον εἶχον διαπράξει.

Κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτὴν οἱ μαθηταὶ ἦσαν πάλιν συγκεντρωμένοι εἰς τὸ εὐρύχωρον ὑπερῶν τῆς Ἱερουσαλήμ. Εἴτε διότι ἐτρόμαζαν ἀπὸ τὰ πλήθη ἐκεῖνα, εἴτε μᾶλλον διότι ἐπερίμεναν τὴν ἐπιφοίτησιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, δὲν ἐξῆλθον εἰς τὰς ὁδοὺς. Ἀπασχολοῦσε τὴν καρδίαν καὶ τὴν διάνοιαν αὐτῶν ἡ ἀνάμνησις τοῦ ἀγαπημένου των διδασκάλου καὶ ἡ ἐξ ὕψους δόξα αὐτοῦ. Πότε τάχα θὰ ἦρχετο τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον; Τί εἶδους δύναμιν θὰ ἔδιδεν εἰς αὐτούς; Αὐταὶ ἦσαν αἱ συνήθεις σκέψεις των. Συγχρόνως δὲν παρέλειπον νὰ προσεύχωνται ὅλοι μαζί ἢ καὶ ἕνας ἕκαστος ἰδιαίτερος πρὸς τὸν Κύριον.

Αἴφνης τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς, κατὰ τὴν ἐνάτην πρωινήν ὥραν, ἀπὸ τὰ βάθη τοῦ οὐρανοῦ ἠκούσθη μία παράδοξος βοή. Ἡ βοή ἐπλησίαζε πρὸς τὴν πόλιν καὶ ὄλοεν ἐμεγάλωνεν. Ἦκούετο τώρα καθρὰ ἀπὸ ὄλους. Ἐκπληκτοὶ οἱ ἄνθρωποι ἐσταμάτησαν καὶ παρηκολούθησαν τὴν ἰσχυρὰν βοήν, ἡ ὁποία ὠμοίαζε πρὸς βιαίαν πνεύσιν ἀνέμου. Ἀντιελήφθησαν, ὅτι κατῆλθε πρὸς τὴν πόλιν καὶ μάλιστα ὅτι εἰσῆλθεν εἰς μίαν εὐρύχωρον ὑψηλὴν οἰκίαν, ὅπου καὶ ἔσβυσεν. Ἄλλ' ἡ οἰκία αὐτὴ ἦτο ἀκριβῶς ἐκεῖνη, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκοντο συγκεντρωμένοι οἱ μαθηταί.

Καὶ οἱ μαθηταὶ ἤκουσαν τὴν βοήν καὶ πρὸς μεγάλην των ἐκπληξιν ἠσθάνθησαν, ὅτι ἐπλήρωσε τὸν οἶκον ὃ ἦσαν καθήμενοι. Αἴφνης εἶδον νὰ αἰωροῦνται ἐντὸς τῆς αἰθούσης παράδοξοι φλόγες, ὅμοιοι πρὸς πυρίνας γλώσσας. Αὐταὶ ἐκάθησαν ἐπάνω εἰς ἕνα ἕκαστον ἐξ αὐτῶν. Καὶ τότε μία ἀπερίγραπτος μυστηριώδης δύναμις ἐγέμισεν αὐτούς. Ἦσθάνθησαν μίαν τεραστίαν μεταβολὴν εἰς τὰς ψυχὰς των. Ἡ διάνοιά των ἀμέσως ἐφωτίσθη, ἔγιναν σοφοὶ κατὰ Θεόν. Ἡ θέλησίς των, ἡ χαλαρὰ καὶ ἀσθενής, ἔγινεν ἰσχυρὰ καὶ ἀκατανίκητος. Ἐνα μεγάλο θάρρος ἐπλημμύρισε τὴν καρδίαν των. Οἱ ἀμόρφωτοι ψαράδες τῆς Τιβεριάδος ἔγιναν διὰ μιᾶς οἱ ἐμπνευσμένοι ἀπόστολοι τοῦ κόσμου. Αὐτὴ ἡ θαυμασία μεταβολὴ ἦτο ἔργον τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Ἐν τῷ μεταξύ τὰ πλήθη συνεκεντρώθησαν ἔξω ἀπὸ τὴν οἰκίαν. Ὄταν αἱ θύραι ἦνοιξαν καὶ οἱ ἀπόστολοι ἐξῆλθον πρὸς αὐτούς, τοὺς περιεκύκλωσαν μὲ πολλὴν περιέργειαν, διὰ νὰ

μάθουν τὰ γενόμενα. Τότε οἱ ἀπόστολοι ἤρχισαν νὰ διηγούνται τὰ παράδοξα γεγονότα. Καί τὸ περιέρνον, ὠμιλοῦσαν διαφόρους γλώσσας, ἀναλόγως τῶν ἀνθρώπων, πρὸς τοὺς ὁποίους ἀπηυθύνοντο. Πρὸς τοὺς Ἕλληνας ὠμιλοῦσαν τὴν ἑλληνικὴν, πρὸς τοὺς Πέρσας τὴν περσικὴν, πρὸς τοὺς Ἀσσυρίους τὴν ἀσσυριακὴν, πρὸς τοὺς Ἀραβας τὴν ἀραβικὴν, πρὸς τοὺς Ῥωμαίους τὴν λατινικὴν, πρὸς ὄλους ὅλας τὰς γλώσσας.

Ἄλλ' ἡ παγγλωσσία αὐτὴ καὶ ἡ σοφία τῶν ἀποστόλων ἔκαμεν ἰσχυρὰν ἐντύπωσιν εἰς ὄλους. Οἱ περισσότεροὶ ἀπὸ αὐτοὺς ἐγνώριζον, ὅτι οἱ ἀπόστολοι ἦσαν ἀγράμματοι Γαλιλαῖοι. Τώρα δὲ τοὺς ἔβλεπον σοφωτέρους ἀπὸ τοὺς σοφοὺς. Μὲ δικαιολογημένην ἀπορίαν ἐρωτοῦσαν ἀλλήλους: «Δὲν εἶναι ὅλοι αὐτοὶ Γαλιλαῖοι; πῶς ἡμεῖς σήμερον ἀκούομεν αὐτοὺς νὰ ὁμιλοῦν διαφόρους γλώσσας καὶ νὰ διηγούνται εἰς ἡμᾶς τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ;» Ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ διηπόρουν ἄλλος πρὸς ἄλλον λέγοντες· τί ἂν θέλοι τοῦτο εἶναι;

Παροστατικώτατα ὁ μελωδὸς τῆς Ἐκκλησίας ζωγραφίζει εἰς ἓνα τροπάριον τὸ παράδοxon καὶ ἐκπληκτικὸν αὐτὸ γεγονός, λέγων :

«Παράδοξα σήμερον εἶδον τὰ Ἔθνη πάντα ἐν πόλει Δαβὶδ, ὅτε τὸ Πνεῦμα κατήλθε τὸ Ἅγιον ἐν πυρίναις γλώσσαις καθὼς ὁ θεηγόρος Λουκᾶς ἀπεφθέγγετο. Φησὶ γάρ· συνηγμένον τῶν μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ, ἐγένετο ἤχος καθάπερ φερομένης βιαίας πνοῆς καὶ ἐπλήρωσε τὸν οἶκον οὗ ἦσαν καθήμενοι· καὶ πάντες ἤρξαντο φθέγγεσθαι ξένοις ῥήμασι, ξένοις δόγμασι, ξένοις διδάγμασι, τῆς Ἁγίας Τριάδος».

4. ΟΙ ΑΠΟΣΤΟΛΟΙ ΙΔΡΥΟΥΝ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ

(Πράξ. β', 13 - 41)

Τὸ παράδοxon γεγονός τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος εὐρέθησαν κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἄνθρωποι πρόθυμοι νὰ τὸ συκοφαντήσουν. Αὐτοὶ ὅταν εἶδον καὶ ἤκουσαν τοὺς ἀποστόλους νὰ ὁμιλοῦν διαφόρους γλώσσας, ἤρχισαν νὰ λέ-

γουν πρὸς τοὺς ἄλλους. «Μὴ τοὺς προσέχετε. Αὐτοὶ εἶναι μεθυσμένοι. Γλεύκους μεμεστωμένοι εἰσί.» Τὴν ἀνόητος κατηγορία! Ὅταν εἶναι κανεὶς μεθυσμένος, ὁμιλεῖ τάχα ξένας γλώσσας; Ὁ μεθυσμένος οὔτε τὴν ἰδικὴν του γλῶσσαν δὲν δύναται νὰ ὁμιλήσῃ. Καὶ ἔπειτα οἱ μαθηταὶ δὲν ὠμίλουν ἀπλῶς ξένας γλώσσας, ἀλλ' ἐκήρυττον μὲ δύναμιν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Πέτρος πρῶτος, φαίνεται, ἤκουσε τὴν κατηγορίαν τῶν ἀνθρώπων ἐκεῖνων. Ἔλαβε τὸν λόγον καὶ ὠμίλησε μεγαλοφῶως πρὸς ὅλα τὰ πλήθη ὡς ἑξῆς :

—“Ἄνδρες Ἰουδαῖοι καὶ ὅλοι ὅσοι κατοικεῖτε τὴν Ἰερουσαλήμ, προσέξατε καλὰ αὐτά, τὰ ὁποῖα θὰ σᾶς εἶπω. Ἡμεῖς δὲν εἴμεθα μεθυσμένοι, ὅπως σεῖς νομίζετε. Μόλις ἄλλως τε εἶναι ἐνάτη πρωϊνὴ. Ἐὰν ὁμιλοῦμεν εἰς διαφόρους γλώσσας τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸν φωτισμὸν καὶ τὴν δύναμιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Τὸ παράδοξον αὐτὸ γεγονὸς τὸ προεῖπε πρὸ πολλῶν αἰῶνων ὁ Θεὸς διὰ τοῦ προφήτου Ἰωήλ. Καὶ ἔστι ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις, λέγει ὁ Θεός, ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σὰρκα καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὀράσεις ὄψονται... καὶ ἔστι πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσῃται τὸ ὄνομα Κυρίου σωθήσεται. Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, ἐπαναλαμβάνω, ἀκούσατε μὲ προσοχὴν τοὺς λόγους τούτους.

Καὶ ἤρχισεν ὁ Πέτρος μὲ μεγάλην εὐχέρειαν καὶ δύναμιν νὰ ὁμιλῇ περὶ τοῦ Χριστοῦ. Ὑπενθύμισεν εἰς ὄλους τὰ θαύματα τοῦ Κυρίου, τὰ ὁποῖα καὶ αὐτοὶ ἄλλως τε εἶχον ἴδει. Περιέγραψε τὸν σκληρὸν καὶ ἄδικον θάνατον, εἰς τὸν ὁποῖον αὐτοὶ καὶ οἱ ἄρχοντές των τὸν εἶχον καταδικάσει. Ἐπέμεινε περίσσοτερον εἰς τὸ μέγα γεγονὸς τῆς Ἀναστάσεως. Ἐβεβαίωσεν, ὅτι αὐτοὶ οἱ ἴδιοι οἱ ἀπόστολοι καὶ πλῆθος ἄλλο μαθητῶν εἶδον τὸν ἀναστάντα διδάσκαλον. Ἀνέφερε προφητείας, διὰ τῶν ὁποίων ἐπροφητεύετο πρὸ αἰῶνων πολλῶν ὄχι μόνον τὸ πάθος ἀλλὰ καὶ ἡ ἀνάστασις τοῦ Κυρίου. Ὁ Δαβὶδ παρουσιάζει τὸν Χριστὸν προσευχόμενον πρὸς τὸν Πατέρα καὶ λέγοντα :

«Δὲν θὰ ἀφήσης τὴν ψυχὴν μου κάτω εἰς τὸν Ἄδην, οὔτε θὰ ἐπιτρέψης νὰ ὑποστῇ τὸ σῶμα μου ἀποσύνθεσιν καὶ φθοράν».

— Αὐτὸν λοιπὸν τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, ἐξηκολούθησεν ὁ Πέτρος, ἀνέστησεν ὁ Θεὸς καὶ τὸν ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ θρόνου του. Τοῦ ἔδωσε κάθε δύναμιν καὶ ἐξουσίαν καὶ τοῦ ὑπεσχέθη νὰ συντρίψῃ καὶ νὰ ὑποιάξῃ κάτω ἀπὸ τοὺς πόδας του ὅλους τοὺς ἐχθροὺς του. Καὶ ὅμως τὸν Κύριον τοῦ παντός, τὸν Χριστόν, σεῖς οἱ Ἰσραηλῖται τὸν ἐσταυρώσατε. Ἄσφαλὼς γινωσκέτω πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ, ὅτι καὶ Κύριον καὶ Χριστόν ὁ Θεὸς ἐποίησε τοῦτον τὸν Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε.

Βαθυτάτην ἐντύπωσιν ἔκαμαν τὰ λόγια τοῦ Πέτρου εἰς τὰς καρδίας ὄλων. Ἐσοκέφθησαν τότε τὸ μέγα ἐγκλημά των, ἐφοβήθησαν τὴν ὀργὴν τοῦ Θεοῦ καὶ κατενύγησαν τῆ καρδίᾳ. Μὲ ζωηρὸν δὲ ἐνδιαφέρον ἠρώτησαν τὸν Πέτρον καὶ τοὺς ἄλλους ἀποσιόλους :

— Ἄνδρες ἀδελφοί, τί πρέπει νὰ κάμωμεν διὰ νὰ σωθῶμεν ;

— Νὰ μετανοήσετε εἰλικρινῶς, ἀπήντησεν ἀμέσως ὁ Πέτρος, καὶ νὰ βαπτισθῆτε εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ. Ἔτσι θὰ συγχωρηθῶν αἱ ἁμαρτίαι σας καὶ θὰ λάβετε ἀκόμη τὴν δωρεάν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ὁ Χριστὸς καλεῖ καὶ σᾶς καὶ τὰ τέκνα σας καὶ τοὺς ἄλλους ἀπομακρυσμένους λαοὺς εἰς μετάνοιαν καὶ σωτηρίαν. Λοιπὸν, σωθῆτε ἀπὸ τὴν κακίαν τῆς πονηρίας αὐτῆς ἐποχῆς.

Μὲ μεγάλην χαρὰν καὶ ἀνακούφισιν ἐδέχθησαν τὴν συμβουλὴν τοῦ Πέτρου. Ἐπίστευσαν καὶ ἐβαπτίσθησαν τρεῖς χιλιάδες. Καὶ οὕτως ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι πρὸ ὀλίγων ἑβδομάδων ἀνεθεμάτιζον τὸν Χριστόν καὶ ἐφώναζον «ἄρον, ἄρον, σταύρωσον αὐτόν», τώρα ἐβαπτίζοντο εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Αὐτοὶ δὲ μαζί μὲ τοὺς ἀποσιόλους καὶ τοὺς ἄλλους μαθητὰς ἀπετέλεσαν τὴν πρώτην Χριστιανικὴν Ἐκκλησίαν. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ Πεντηκοστὴ δὲν θεωρεῖται μόνον ὡς ἡμέρα τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀλλὰ καὶ ὡς ἡ γενέθλιος ἡμέρα τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ.

Πρὸς ἑορτασμὸν τῶν δύο μεγάλων αὐτῶν γεγονότων ἡ Ἐκκλησία ψάλλει :

«Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ πανσόφους τοὺς ἀλιεῖς ἀναδείξας, καταπέμψας αὐτοῖς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον καὶ δι' αὐτῶν τὴν οἰκουμένην σαγήνεύσας, φιλόανθρωπε, δόξα σοι».

5. ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

(Πράξ. γ', 1-26)

«Ἐπὶ ἄρρώστους χεῖρας ἐπιθήσουσι καὶ καλῶς ἔξουσι» (Μάρκ. ις', 18). Μὲ τὰ λόγια αὐτὰ προεῖπεν ὁ Κύριος τὰς θαυμασίας θεραπείας, τὰς ὁποίας μὲ τὴν δύναμιν του θὰ ἔκαμνον οἱ μαθηταί. Καὶ ὁ λόγος του ἐπραγματοποιήθη· διότι πράγματι ἀναρίθμητα θαύματα ἔκαμνον οἱ ἀπόστολοι.

Ὅλιγας ἡμέρας μετὰ τὴν ἐπιφοίτησιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἰωάννης ἀνέβαιναν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος. Ἦτο τρίτη ἀπογευματινὴ ὥρα. Ἐπλησίασαν πρὸς τὴν Ὠραίαν πύλην. Αὐτὴ ἦτο μεγάλη ὀρειχάλκινος πύλη κορινθιακοῦ ρυθμοῦ, κοσμημένη μὲ ἀναγλύφους παραστάσεις ἀμπέλου καὶ ἐχώριζε τὴν αὐλὴν τῶν Ἑθνῶν ἀπὸ τὴν αὐλὴν τῶν γυναικῶν.

Εἰς τὰς μαρμαρίνας βαθμίδας τῆς Ὠραίας αὐτῆς Πύλης κατέκειτο ἕνας δυστυχῆς ἐπαίτης, ἡλικίας τεσσαράκοντα ἐτῶν χλωρὸς ἐκ κοιλίας μητρός. Αὐτὸν οἱ συγγενεῖς τὸν ἔφεραν κάθε πρωὶ ἐκεῖ διὰ νὰ ἐπαιτῆ ἐλεημοσύνην ἀπὸ τοὺς εἰσερχομένους εἰς τὸ ἱερόν. Δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ συρθῆ πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς αὐλῆς, διότι ἡ εἴσοδος ἀπηγορεύετο αὐστηρῶς εἰς τοὺς χλωροὺς καὶ παραμορφωμένους.

Ὅταν εἶδε τοὺς δύο ἀποστόλους νὰ διέρχωνται τὴν Ὠραίαν Πύλην, ἐζήτησεν ἀπὸ αὐτοὺς μὲ θλιβεράν φωνὴν ἐλεημοσύνην. Συνεκινήθησαν οἱ ἀπόστολοι ἀπὸ τὴν διπλὴν δυστυχίαν τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου. Τὸν συνεπάθησαν, ἀφοῦ μάλιστα ἀντελήφθησαν, ὅτι ἐπρόκειτο περὶ καλοῦ ἀνθρώπου. Ἄλλὰ δὲν εἶχον χρήματα νὰ τοῦ δώσουν. Εἶχον ὁμῶς νὰ τοῦ δώσουν ἄλλο ἀγαθόν, πολυτιμότερον ἀπὸ τὰ χρήματα. Παρετήρησεν αὐτὸν

κατάμματα ὁ Πέτρος καὶ τοῦ εἶπε: «Κοίταξέ μας». Ὁ ἐπάιτης ὕψωσε τὴν κεφαλὴν. Ἐκοίταξε τοὺς δύο ἀποστόλους καὶ ἄπλωσε τὸ χέρι, διότι ἐνόμισεν, ὅτι κάποιαν ἐλεημοσύνην θὰ ἐλάμβανε.

— Χρήματα δὲν ἔχω νὰ σοῦ δώσω, τοῦ λέγει ὁ Πέτρος. Ἄλλὰ θὰ σοῦ δώσω ὅ,τι ἔχω. Ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου ἔγειρε καὶ περιπάτει

«Ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου ἔγειρε καὶ περιπάτει».

Καὶ καθὼς ἔλεγε τοὺς λόγους αὐτοὺς, ἔπιασε τὸν χωλὸν ἀπὸ τὴν δεξιὰν χεῖρα καὶ τὸν ἀνεσήκωσεν. Ἀμέσως ὁ χωλὸς ἦσθάνθη νὰ εἰσέρχεται εἰς τὰ παράλυτα μέλη του μία νέα ἰσχυρὰ δύναμις. Τὰ πόδια του ἐστερεώθησαν. Οἱ μῦες ἀπέκτησαν ἐλαστικότητα καὶ δύναμιν καὶ ὁ χωλὸς ἀνεπήδησεν. Διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὴν ζωὴν του ἤρχισε νὰ περιπατῆ καὶ μαζὶ μὲ τοὺς δύο ἀποστόλους εἰσηλθε χαίρων εἰς τὸν ναόν.

Ἐκεῖ ἤρχισε νὰ δοξολογῇ τὸν Θεόν. Περιπατοῦσε δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ καὶ διὰ νὰ δοκιμάσῃ ἴσως τὴν δύναμιν τῶν ποδῶν του. ἐπήδα πολλάκις ἀπὸ τὴν χαρὰν του. Οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην εὐρίσκοντο εἰς τὸ ἱερόν, εἶδον τὸν χωλὸν νὰ περιπατῇ καὶ ἐξεπλάγησαν πολὺ. Καθὼς δὲ ὁ Πέτρος ἐπροχώρησε μὲ τὸν τέως χωλὸν εἰς τὴν εὐρύχωρον στοὰν τοῦ Σολομῶντος, ὄλος ὁ λαὸς ἔσπευσε πρὸς αὐτοὺς ἔκθαμβος. Ἐπεθύμουν νὰ μάθουν, πῶς ὁ ἐκ γενετῆς χωλὸς ἐθεραπεύθη.

— "Ἄνδρες Ἰσραηλίται, τοὺς εἶπεν ὁ Πέτρος, τί θαυμάζετε καὶ διατὶ ἀπορεῖτε μὲ τὸ γεγονός αὐτό; αὐτὸ δὲν εἶναι ἔργον ἰδικόν μας, εἶναι ἔργον τοῦ Ἰησοῦ, τὸν ὅποιον σεῖς ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου ἠρνήθητε. Ἐνθυμεῖσθε, ὅτι ὁ Πιλάτος ἠθέλησε νὰ ἀπολύσῃ τὸν Χριστὸν καὶ σεῖς ἐζητήσατε τὸν μὲν Χριστὸν νὰ θανατώσῃ, νὰ ἀπολύσῃ δὲ τὸν Βαραββάν, τὸν ληστήν. Ἰδοῦ, ὅτι ὁ σταυρωθεὶς ἀπὸ σᾶς ἀνεστήθη ἀπὸ τὸν Θεόν. Αὐτὸς μᾶς ἔδωσε τὴν δύναμιν νὰ κάμωμεν σήμερον τέτοια θαύματα. Γνωρίζω ὅμως, ὅτι ἕνεκα ἀγνοίας ἐπράξατε τὸ μέγα ἔγκλημα κατὰ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ζωῆς. Ὑπάρχει δὲ τώρα τρόπος καὶ καιρὸς νὰ διορθώσῃτε τὸ κακόν, τὸ ὅποιον εἰς τὸν ἑαυτὸν σας κυρίως ἐκάματε. Ὁ μὲν Χριστὸς ἐσταυρώθη καὶ ἀνεστήθη, ὅπως ἦτο γραμμένον εἰς τοὺς προφῆτας. Σεῖς ὅμως πρέπει νὰ μετανοήσετε διὰ τὸ ἔγκλημα σας. Καὶ ὁ Χριστὸς θὰ συγχωρήσῃ τὰς ἁμαρτίας σας καὶ θὰ σᾶς δώσῃ τὴν εὐλογίαν εἰς ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σας· διότι ὁ Θεὸς ὑμῶν πρῶτον Ἰησοῦν ἀπέστειλεν εὐλογοῦντα ὑμᾶς ἐν τῷ ἐπιστρέφειν ἕκαστον ἀπὸ τῶν πονηριῶν αὐτῶν.

6. ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΜΕΤΡΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

(Πράξ. δ', 1 - 31)

Ἐνῶ τὰ πλήθη ἦσαν συγκεντρωμένα γύρω ἀπὸ τοὺς δύο ἀποστόλους καὶ ἤκουαν μὲ προσοχὴν τὸ κήρυγμα, αἴφνης ἐπέρσαν ὄρμητικοὶ διὰ μέσου αὐτῶν καὶ περιεκύκλωσαν τοὺς δύο ἀποστόλους ἱερεῖς, Σαδουκαῖοι καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ναοῦ μαζί μὲ στρατιώτας. Αὐτοὶ δὲν ἤθελον μὲ κανένα τρόπον νὰ

γίνεται λόγος περί τοῦ Χριστοῦ καί μάλιστα περί τῆς ἀναστάσεώς του. Ἦνωχλοῦντο καί ἐφοβοῦντο, ὅταν ἔβλεπαν τόν λαόν νά προσέχη καί νά πιστεῦη εἰς τὸ κήρυγμα περί Χριστοῦ. Λοιπόν, χωρίς νά ἔχουν καμμίαν διαταγήν, συνέλαβον τοὺς ἀποστόλους καί τοὺς ἐφυλάκισαν. Τὴν ἐπομένην πρωίαν θά τοὺς ὠδηγοῦσαν ἐνώπιον τοῦ συνεδρίου, διὰ νά τοὺς δικάσουν, ὅπως ἐδίκασαν τὸν Χριστόν. Ὁ λαός ἐδυσφόρησε διὰ τὴν σύλληψιν. Οἱ ἄνθρωποι ἠοθάνθησαν, ὅτι οἱ ἀπόστολοι ἐκήρυτταν τὴν ἀλήθειαν. Πάρα πολλοὶ μάλιστα ἐπίστευσαν κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ὥστε ὁ ἀριθμὸς τῶν πιστῶν ἀνῆλθεν εἰς πέντε χιλιάδας.

Κατὰ τὴν ἰδίαν ἐσπέραν εἰδοποιήθησαν ὅλα τὰ μέλη τοῦ συνεδρίου καί τὴν πρωίαν συνήχθη τὸ συνέδριον. Ἀπετελεῖτο ἀπὸ τοὺς ἄρχοντας καί πρεσβυτέρους καί γραμματεῖς, ἀπὸ τὸν Ἄνναν καί Καϊάφαν, ἀπὸ ὅλους ἐκείνους, πού εἶχον καταδικάσει τὸν Κύριον. Ἐνώπιον λοιπὸν τῶν ἰδίων κριτῶν καί εἰς τὴν ἰδίαν αἵθουσαν ὠδηγήθησαν τώρα οἱ ἀπόστολοι. Καί ἄλλοτε εἰσηλθον εἰς τὰς αὐλὰς τῶν ἀρχιερέων, ἀλλὰ μὲ φόβον καί τρόμον, καί μάλιστα ὁ Πέτρος. Τώρα εἰσηλθον μὲ θάρρος καί δύναμιν, ἕτοιμοι νά ἀπολογηθοῦν καί νά κηρύξουν τὸν Χριστόν ἐνώπιον αὐτῶν τούτων τῶν ἀδίκων δικαστῶν.

Ἡ στάσις των ἔκαμεν ἐντύπωσιν εἰς τὸ συνέδριον. Ὁ ἀρχιερεὺς τότε τοὺς ἠρώτησε :

— Μὲ ποίαν δύναμιν καί ἐν ὀνόματι τίνος ἐκάματε τοῦτο τὸ θαῦμα ;

Τότε ὁ Πέτρος, πλήρης Πνεύματος Ἁγίου, εἶπε πρὸς αὐτούς :

— Μάθετε σεῖς καὶ ὁ λαὸς ὅλος, ὅτι ἡ θαυμαστὴ θεραπεία τοῦ χωλοῦ ἐγένεν ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε, ὃ δὲ Θεὸς ἀνέστησεν ἐκ νεκρῶν. Ὁ Χριστὸς, τὸν ὅποιον σεῖς κατεδικάσατε, αὐτὸς ἵδρυσε τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ. Αὐτὸς δὲ μόνον ἔχει τὴν δύναμιν νά σώσῃ τοὺς ἀνθρώπους.

Οἱ σύεδροι ἔμεινάν κατάπληκτοι, ἰδόντες τὸ θάρρος καί τὴν ρητορείαν τῶν δύο ἀποστόλων. Ἡ ἐκπληξίς των δὲ ἐγένετο ἀκόμη μεγαλύτερα, διότι ἐσκέπτοντο, ὅτι αὐτοὶ ἦσαν ἀγράμματοι ἄνθρωποι, ἀλιεῖς τῆς Τιβεριάδος. Καί κάποιος φόβος,

φαίνεται, κατέλαβε τὰς καρδίας των. Ἐσκέφθησαν, ὅτι ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἰωάννης ὑπῆρξαν μαθηταὶ τοῦ Χριστοῦ, ἤκουσαν καὶ εἶδον καὶ ἐγνώρισαν καλά τὸν Χριστόν. Καὶ ἐπομένως ἦσαν εἰς θέσιν νὰ μαρτυρήσουν πολλὰ μὲν ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ, πολλὰ δὲ ἐναντίον τῶν συνέδρων. Ἦθελαν νὰ διαψεύσουν τὸ θαῦμα. Ἀλλὰ πῶς; Ἐκεῖ, πλησίον τῶν ἀποστόλων, ἴστατο καὶ ὁ εὐγνώμων χωλὸς βεβαιῶνων αὐτό. Εὐρέθησαν εἰς ἀπορίαν καὶ δὲν ἐγνώριζαν τί νὰ πράξουν. Διέταξαν καὶ ἔβγαλαν ἔξω τοὺς ἀποστόλους καὶ ἤρχισαν νὰ συζητοῦν ἀναμεταξύ των λέγοντες: «Τί ποιήσωμεν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις; Τὸ θαῦμα δὲν δυνάμεθα νὰ τὸ διαψεύσωμεν». Μετὰ πολλὰς συζητήσεις κατέληξαν εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ ἀπειλήσουν τοὺς ἀποστόλους, διὰ νὰ τοὺς ἐξαναγκάσουν νὰ παύσουν τὰ κηρύγματα των περὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Πράγματι τοὺς ἐκάλεσαν πάλιν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ δικαστηρίου καὶ τοὺς ἀπηγόρευσαν μὲ φοβερὰς ἀπειλὰς νὰ διδάσκουν περὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀλλ' ὁ Πέτρος εἶπεν, ὅτι εἶναι ὀρθὸν καὶ δίκαιον νὰ ὑπακούῃ κάθε ἄνθρωπος εἰς τὸν Θεὸν καὶ ὄχι εἰς τοὺς ἀνθρώπους. «Ἡμεῖς θὰ ὑπακούσωμεν εἰς τὸν Θεόν» καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ μὴ κηρύξωμεν ἐκεῖνα, τὰ ὅποια εἶδομεν καὶ ἠκούσαμεν».

Τὴν ὥραν ἐκείνην θὰ τοὺς ἐτιμώρουσαν ἀσφαλῶς οἱ συνέδροι, ἀλλ' ἐφοβήθησαν τὸν λαόν. Ἦναγκάσθησαν καὶ τοὺς ἀπέλυσαν ἀπὸ τὸ δικαστήριον, ἀφοῦ καὶ πάλιν τοὺς ἐφοβήρισαν πολὺ. Χαίροντες οἱ ἀπόστολοι ἐπέστρεψαν πλησίον τῶν πιστῶν καὶ διηγῆθησαν τὰ γενόμενα. Ὅλοι δὲ μαζὶ ἠὺχαρίστησαν τὸν Θεόν καὶ τὸν παρεκάλεσαν νὰ τοὺς δώσῃ δύναμιν, νὰ κηρύττουν παντοῦ καὶ πάντοτε μὲ τὰ ἔργα καὶ μὲ τὰ λόγια χωρὶς δειλίαν καὶ φόβον τὸν Χριστόν. Ἀμέσως, μόλις ἐτελειώσεν ἡ προσευχὴ των, ἦλθεν ἡ ἀπάντησις τοῦ Θεοῦ. Ἐσείσθη ὁ τόπος καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου καὶ ἐλάλουν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ μετὰ παρρησίας.

7. Η ΖΩΗ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ

(Πράξ. β', 42 - 47 και δ', 32 - 37)

Ἄξιοθαύμαστος ἦτο ἡ ζωὴ τῶν πρώτων Χριστιανῶν. Πρῶτην φοράν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος παρουσιάζονται ἄνθρωποι νὰ ζοῦν ἔτσι. Εἰλικρινῆς καὶ μεγάλη ἀγάπη ἐπικρατοῦσε μεταξὺ αὐτῶν. "Ὅλοι ἐθεωροῦσαν ὁ ἓνας τὸν ἄλλον ὡς ἀδελφούς, χωρὶς νὰ κάμνουν διακρίσεις τάξεως καὶ μορφώσεως. Ὁ πτωχός, ὅπως καὶ ὁ πλούσιος, ὁ μορφωμένος καὶ ὁ ἀμόρφωτος, ἦσαν ἐξ Ἰσου ἀγαπητοὶ ἀδελφοί. Ἦγαπῶντο δὲ περισσότερο ἀπὸ ὅσον ἀγαπῶνται συνήθως οἱ σαρκικοὶ ἀδελφοί. Καὶ τὴν ἀγάπην των ἐξεδήλωνον μὲ ἔργα. "Ὅχι μόνον ἀπέφευγον νὰ βλάπτουν καὶ νὰ πειράζουν ὁ ἓνας τὸν ἄλλον, ἀλλ' ἐφρόντιζον νὰ βοηθοῦν ἀλλήλους καὶ μάλιστα τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀδυνάτους. Οἱ πλούσιοι, οἱ κτηματῖαι, οἱ εὐποροὶ διέθετον τὰ ἀγαθὰ αὐτῶν διὰ τὴν συντήρησιν ὄλων. Τὴν περιουσίαν των δὲν τὴν ἐθεωροῦσαν πλέον ὡς ἰδικὴν των, ἀλλ' ὡς περιουσίαν ὄλων τῶν ἀδελφῶν. Αὐτοὶ ἦσαν μόνον οἱ οἰκονόμοι, οἱ διαχειρισταί, εἰς τοὺς ὁποίους ὁ Θεὸς ἐνεπιστεῦθη τὴν κοινὴν περιουσίαν. Πολλοὶ μάλιστα ἐπώλουν τὰ κτήματά των καὶ τὰ χρήματα ποὺ εἰσέπραττον τὰ παρέδιδον εἰς τοὺς ἀποστόλους, διὰ νὰ χρησιμοποιηθοῦν πρὸς τὸ καλὸν ὄλων.

Τὸ καλὸν παράδειγμα τὸ ἔδωκεν ὁ Ἰωσήφ, ὁ ἐπονομαζόμενος Βαρνάβας. Αὐτὸς ἦτο Λευίτης, κατήγετο ἀπὸ τὴν Κύπρον καὶ διεκρίνετο διὰ τὴν μεγάλην αὐτοῦ πίστιν καὶ ἀρετὴν. Εἶχεν ἓνα ἀγρόν· τὸν ἐπώλησε, χωρὶς κανεὶς νὰ τὸν ἐξαναγκάσῃ. "Ὅλα τὰ χρήματα, ποὺ εἰσέπραξε, τὰ παρέδωκεν εἰς τοὺς ἀποστόλους. Μετ' ὀλίγον καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἀδελφοὶ ἐμίμηθησαν τὸν Βαρνάβαν. Ἐπώλουν τὴν ἀκίνητον αὐτῶν περιουσίαν καὶ τὰ χρήματα κατέθετον εἰς τὸ κοινὸν ταμεῖον. Ἀπὸ αὐτὰ τὰ χρήματα συνετηροῦντο οἱ ἀδελφοί. Συνηθέστατα ἔκαμνον κοινὰς τραπέζας φαγητοῦ, εἰς τὰς ὁποίας συνέτρωγον ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ μαζί μὲ τοὺς ἀποστόλους. Πρὸς τοὺς ἀσθενεῖς ἐπέστελλοντο πορὰ τῶν ἀδελφῶν εἰς τὰς οἰκίας χρήματα καὶ τροφαί. Τοιοῦτοτρόπως οὐδεὶς ἐνδεὴς ὑπήρχεν ἐν αὐτοῖς... καὶ εἶχον ἅπαντα κοινά.

Ἄλλα μεγαλύτερα προσπάθεια κατεβάλλετο διὰ τὴν χριστιανικὴν τῶν μὀρφῶσιν. Ἦκουον μὲ μεγάλην προσοχὴν τὰ κηρύγματα τῶν ἀποστόλων. Ἐφρόντιζον νὰ γνωρίζουν ὄλοεν καὶ βαθύτερον τὴν νέαν τῶν θρησκείαν. Αἱ ἰδιαιτεραὶ συνομιλῖαι τῶν εἶχον ὡς κύριον θέμα τὸν Χριστόν, τὸ ἔργον καὶ τὰ θαύματα τῶν ἀποστόλων. Συνεβούλευον ἀλλήλους διὰ τὴν πνευματικὴν τῶν πρόοδον. Τὸ δὲ σπουδαιότερον, ἐκοινωνοῦσαν καθημερινῶς τὸ σῶμα καὶ αἷμα τοῦ Κυρίου. Ἐπίστευον, ὅτι ὅπως τὸ σῶμα ἔχει ἀνάγκην ἀπὸ καθημερινὴν τροφήν, οὕτω καὶ ἡ ψυχὴ ἔχει ἀνάγκην νὰ τρέφεται τακτικὰ μὲ τὴν θείαν Κοινωνίαν. Ἄλλα στε αὐτὸς ὁ Κύριος κατὰ τὴν ἐσπέραν τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου συνέστησεν εἰς τοὺς μαθητὰς νὰ τελοῦν τακτικὰ τὸ ἱερὸν τοῦτο μυστήριον. «Τοῦτο ποιεῖτε, εἶπεν, εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν».

Τὸν Κύριον τὸν ἐνεθυμοῦντο πάντοτε. Ἐζῶν ἐν τῷ Χριστῷ καὶ ὁ Χριστὸς ἔζη ἐν αὐτοῖς. Προσηύχοντο πρὸς αὐτὸν ὁ καθένας ἰδιαιτέρως καὶ πολλακίς ὄλοι μαζί. Κατ' ἀρχὰς, συνειθισμένοι ἀπὸ τὰς Ἰουδαϊκὰς παραδόσεις, συνεκεντρῶνοντο εἰς τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος, διὰ νὰ προσευχηθοῦν καὶ παρακολουθήσουν τὰς Ἰουδαϊκὰς τελετὰς. Πολὺ ἐνωρίς ὁμῶς ἐνόησαν, ὅτι ὁ ναὸς τοῦ Σολομῶντος ἔπαυσε νὰ εἶναι καὶ ναὸς ἰδικός των. Αὐτοὶ εἶχον ἰδιαιτέρας προσευχὰς καὶ ἰδικὰς τῶν τελετὰς, ὅπως ἦτο τὸ μυστήριον τῆς Θεῖας Εὐχαριστίας καὶ ἐπομένως ἔπρεπε νὰ ἔχουν ἰδιαιτέρων ναόν. Κατ' ἀρχὰς ὠρισαν μερικὰς οἰκίας ὡς οἴκους προσευχῆς. Ὡς τοιοῦτος ἐχρησιμοποιήθη καὶ ἡ οἰκία τῆς μητρὸς τοῦ εὐαγγελιστοῦ Μάρκου. Ἐκεῖ τακτικώτερον συνεκεντρῶνοντο διὰ νὰ προσεύχωνται καὶ νὰ ἀκούουν διδασκαλίας ἐκ μέρους τῶν ἀποστόλων καὶ ἀνακοινώσεις ἐπὶ ἐνδιαφερόντων θρησκευτικῶν θεμάτων καὶ γεγονότων.

Ὅλοι μαζί ἔψαλλον καὶ ὕμνους πρὸς τὸν Θεόν. Εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς οἱ πρῶτοι Χριστιανοὶ δὲν εἶχον ἰδιαιτέρους ὕμνους. Ἐχρησιμοποιοῦν τοὺς ψαλμοὺς τοῦ Δαβὶδ καὶ τὰς ἄλλας ψῆδὰς τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Ὀλίγον ἀργότερον ἔψαλλον ψῆδὰς καὶ εὐχὰς τῆς Καινῆς Διαθήκης. Ἐψαλλον ἐπὶ παραδείγματι τὸν ὕμνον τῆς Θεοτόκου: «Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον καὶ ἠναλλάσσει τὸ πνεῦμα μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ Σωτῆρι μου...» ἢ τὴν

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

εύχην Συμεών τοῦ Θεοδόχου: «Νῦν ἀπολύης τὸν δοῦλον Σου, Δέσποτα, κατὰ τὸ ρημὰ Σου ἐν εἰρήνῃ, ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν Σου, ὃ ἠτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν, φῶς εἰς ἀνοκάλυψιν ἐθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ Σου Ἰσραὴλ» καὶ ἄλλα ἐκλεκτὰ χωρία τῆς Καινῆς Διαθήκης. Μετὰ ταῦτα ὅμως συνέθεσαν καὶ ἰδιαιτέρους ὕμνους καὶ ἄσματα χριστιανικοῦ καθαρῶς περιεχομένου.

Τοιοῦτοτρόπως οἱ πρῶτοι Χριστιανοί, χάρις εἰς τὴν συνειδήσειν τῶν ἀποστόλων, ὠργανώθησαν εἰς ἐκκλησιαστικὴν κοινωνίαν καὶ προώδευον εἰς τὴν ἀρετὴν. Ἦσαν προσκαρτεροῦντες τῇ διδασκαλίᾳ τῶν ἀποστόλων καὶ τῇ κοινωνίᾳ τοῦ ἄρτου καὶ τῆς προσευχαΐς. Αὐτὴ δὲ ἡ εὐσεβὴς ζωὴ ἔφερε μεταξὺ τῶν μεγάλῃν ἀγάπην καὶ ἐνότητα, ὥστε τοῦ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν ἡ καρδιά καὶ ἡ ψυχὴ μία.

8. ΕΝΑ ΘΛΙΒΕΡΟΝ ΓΕΓΟΝΟΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ

(Πράξ. ε', 1 - 11)

Μεταξὺ τῶν δώδεκα ἀποστόλων εὐρέθη ἓνας, ὁ ὁποῖος ἕνεκα τῶν χρημάτων ἐπώλησε τὸν Κύριον. Μεταξὺ τῶν πρῶτων Χριστιανῶν εὐρέθησαν δύο νὰ κάμουν ὁμοίαν σχεδὸν πρᾶξιν. Αὐτοὶ δὲ ἦσαν ὁ Ἄνανίας καὶ ἡ σύζυγος του Σαπφείρα. Ὅταν αὐτοὶ εἶδον τὸν Βαρνάβαν καὶ τοὺς ἄλλους πλουσίους Χριστιανοὺς νὰ καταθέτουν εἰς τὸ κοινὸν ταμεῖον τὴν τιμὴν τῶν ἀγρῶν των, ἠθέλησαν νὰ τοὺς μιμηθοῦν. Τοῦτο δὲ ὄχι τόσον ἀπὸ ἀγάπην πρὸς τοὺς ἄλλους ἀδελφούς, ὅσον διότι ἤθελον νὰ ἐπαινεθοῦν ἀπὸ τοὺς ἀποστόλους. Ἀγαποῦσαν ὅμως πολὺ τὰ χρήματα.

Ἐσκέφθησαν λοιπὸν νὰ εὕρουν ἓνα τρόπον, ὥστε ναὶ μὲν νὰ παρουσιασθοῦν ὡς εὐεργέται τῆς χριστιανικῆς κοινότητος, ἀλλὰ καὶ νὰ μὴ χάσουν ὅλα τὰ χρήματά των. Κατέληξαν εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ πωλήσουν τὸν ἀγρὸν. Νὰ προσφέρουν ὅμως ὀλίγα χρήματα καὶ νὰ βεβαιώσουν, ὅτι τόσον μόνον ἐπώλησαν τὸν ἀγρὸν των. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ ἐφαίνοντο εἰς τὰ μάτια ὄλων ὡς ἐνάρετοι, θὰ ἐπήνουντο ἀπὸ τοὺς ἀποστόλους,

θὰ εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ τρέφονται διαρκῶς ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ συγχρόνως θὰ ἠμποροῦσαν νὰ διαχειρίζονται ἰδιαιτέρως τὰ ὑπόλοιπα χρήματά των. Ἡ φιλαργυρία, ἡ φιλοδοξία καὶ ἡ δολιότης κατέλαβον τὴν ψυχὴν των. Τὸ σχέδιον των τὸ ἔθεσαν εἰς ἐνέργειαν.

Τὴν ἐπομένην ἐπώλησαν τὸν ἀγρόν των. Ἐλαβεν ὁ Ἄνανίας μερικὰ χρήματα καὶ τὰ ἔφερεν ἐπιδεικτικῶς εἰς τοὺς ἀποστόλους. Ἐπερίμενε βέβαια νὰ ἀκούσῃ εὐχαριστίας καὶ ἐπαίνους. Οὔτε πρὸς στιγμήν δὲν τοῦ ἤλθεν ἡ ἰδέα, ὅτι ἠμπορεῖ νὰ ἀποκαλυφθῇ ἡ δολιότης του. Ἄλλ' ὁ Πέτρος, φωτισθεὶς ἀπὸ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, εἶδε καθαρὰ τὴν ἀπάτην καὶ εἶπε μὲ αὐστηρότητα πρὸς τὸν φιλάργυρον καὶ ψεύστην Χριστιανόν.

— Ἄνανίας, διατί ἀφήκες τὸν Σατανάν νὰ παροσύρῃ τὴν καρδίαν σου καὶ νὰ σὲ κάμῃ νὰ ψευσθῆς ἐνώπιον τοῦ Ἁγίου Πνεύματος; Τὸ κτῆμα ἦτο ἰδικόν σου· δὲν σὲ ἠνάγκασε κανεὶς νὰ τὸ πωλήσῃς. Ἄλλὰ καὶ ἀφοῦ τὸ ἐπώλησες, δὲν σὲ ἠνάγκασε κανεὶς νὰ δώσῃς τὰ χρήματα. Ἐμποροῦσες νὰ τὰ κρατήσῃς, ἐφ' ὅσον τόσον πολὺ τὰ ἀγαπᾶς. Διατί ἄφησες νὰ καταλάβουν τὴν καρδίαν σου τοιαῦται πονηρίαι; Οὐκ ἐψεύσω ἀνθρώποις, ἀλλὰ Θεῷ.

Ὁ ταλαίπωρος Ἄνανίας, ἀκούσας τοὺς λόγους αὐτοῦς, κατελήφθη ἀπὸ μέγιστον τρόμον καὶ ἔπεσεν ἀμέσως νεκρός. Ἡ θεία δίκη ἐτιμώρησε παραδειγματικῶς τὸν ψεύστην. Ἡ τιμωρία αὐτὴ ἔφερε μέγαν φόβον καὶ εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἄλλων. Μερικοὶ ἀπὸ τοὺς νεωτέρους Χριστιανούς παρέλαβον τὸ νεκρὸν σῶμα καὶ τὸ ἔφεραν ἔξω ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ, ὅπου καὶ τὸ ἔθαψαν.

Ἐπέρασαν τρεῖς ὧρες καὶ ἡ Σαπφείρα, χωρὶς νὰ μάθῃ τίποτε διὰ τὸν φοβερὸν θάνατον τοῦ συζύγου της, ἤλθεν εἰς τὴν συγκέντρωσιν τῶν Χριστιανῶν, μὲ τὴν πεποίθησιν, ὅτι θὰ ἐπαινοῦσαν καὶ αὐτὴν διὰ τὴν γενναιοδωρίαν της.

— Εἰπέ μου, Σαπφείρα, τῆς λέγει ὁ Πέτρος, ἀντὶ τόσοῦ μόνον ποσοῦ ἐπωλήσατε τὸν ἀγρόν σας;

— Μάλιστα, ἀντὶ τόσοῦ, ἀπήντησεν ἐκείνη.

— Διατί συνεφώνησες μὲ τὸν σύζυγόν σου, ἠρώτησε μὲ ἀγανάκτησιν ὁ Πέτρος, νὰ ἐξαπατήσῃς τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ;

ὁ σύζυγός σου ἐτιμωρήθη ἀπὸ τὸν Θεόν. Ἴδου ἀκούονται τώρα τὰ βήματα τῶν νέων, οἱ ὅποιοι ἐπανερχονται ἀπὸ τὴν ταφὴν τοῦ συζύγου σου. Οἱ ἴδιοι θὰ θάψουν ἀμέσως καὶ τὸ ἰδικόν σου νεκρὸν σῶμα.

Ἀμέσως ἡ πονηρὰ γυνὴ ἔπεσε νεκρὰ τὴν ὥραν ἀκριβῶς, κατὰ τὴν ὁποίαν διήρχοντο τὴν θύραν οἱ θάψαντες τὸν σύζυγόν της. Οἱ ἴδιοι παρέλαβον αὐτὴν καὶ τὴν ἔθαψαν πλησίον τοῦ ἀνδρός της. Οἱ Χριστιανοὶ ἐγνώρισαν τότε καλά, ὅτι ὁ Θεὸς κάμνει μὲν μεγάλα θαύματα διὰ τὸ καλὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ καὶ συγχρόνως τιμωρεῖ αὐστηρὰ τοὺς πονηροὺς καὶ ἀμετανοήτους. Καὶ ὅταν τὸ ὄνομα τοῦ Ἰωάννου καὶ τῆς Σαπφείρας διεγράφησαν ἐπισήμως ἀπὸ τὸν κατάλογον τῆς ἀρτισυστάτου Ἐκκλησίας, ὅλοι ὅσοι ἦσαν τότε παρόντες παρεκάλουν τὸν Θεὸν νὰ τοὺς προφυλάξῃ ἀπὸ τὸ θλιβερὸν κατάντημα, εἰς τὸ ὁποῖον ὀδηγοῦν τὸν ἄνθρωπον αἱ ὑποκριτικαὶ πράξεις. Καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐφ' ὅλην τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα.

9. ΟΙ ΑΠΟΣΤΟΛΟΙ ΚΑΤΑΔΙΩΚΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ

(Πραξ. ε', 12 - 42)

«Εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν καὶ ὑμᾶς διώξουσιν» (Ἰωάν. ιε', 30). Τὰ λόγια αὐτά, τὰ ὁποῖα ὁ Κύριος εἶπεν εἰς τοὺς μαθητὰς κατὰ τὴν νύκτα τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου ἐπραγματοποιήθησαν ἀκριβῶς. Οἱ ἀπόστολοι ὑπέστησαν διωγμούς, διότι ἐκήρυττον τὸ Εὐαγγέλιον καὶ ἔκαμνον θαύματα μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Χριστοῦ. Ἡ ἀλήθεια εἶναι, ὅτι οἱ ἀπόστολοι ἔκαμνον πάρα πολλὰ θαύματα. Κάθε ἕνας, ὁ ὁποῖος κατέφευγεν εἰς αὐτοὺς μὲ πίστιν, ἐλάμβανεν ὅ,τι ἐποθοῦσε. Ἀσθενεῖς, παράλυτοι, χωλοί, τυφλοί, δαιμονιζόμενοι ἐφέροντο πρὸ τῶν ἀποστόλων. Ἐπίστευον δέ, ὅτι καὶ ἡ σκιά ἀκόμη τοῦ διερχομένου Πέτρου ἐάν ἔπιπεν ἐπάνω των, θὰ ἔθεραπεύοντο ἀμέσως.

Πάντες οἱ κάτοικοι τῆς Ἱερουσαλὴμ ἔβλεπον τοὺς ἀποστόλους μὲ σεβασμὸν καὶ φόβον. Κανεὶς ἐκ τῶν Ἰουδαίων δὲν ἐτόλμα νὰ τοὺς πλησιάσῃ ἐλευθέρως καὶ νὰ τοὺς ὀμιλήσῃ μὲ θάρρος. Πολλοὶ ὅμως ἐπίστευον εἰς τὸν Χριστόν. Καὶ οὕτω

πλήθη ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν προσετίθεντο εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Ἡ φήμη τῶν ἀποστόλων ἐξηπλώθη εἰς τὴν Ἰουδαίαν καὶ εἰς ὄλοκληρον τὴν Παλαιστίνην. Πλήθη λαοῦ ἤρχοντο τώρα καὶ ἀπὸ τὰς πέριξ πόλεις καὶ ἔφερον τοὺς ἀσθενεῖς τῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους, διὰ νὰ λάβουν τὴν θεραπείαν. Ὅλοι κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας δὲν ὠμιλοῦσαν, παρὰ μόνον περὶ τῶν ἀποστόλων καὶ τοῦ Χριστοῦ.

Ἄλλ' ἡ κατάστασις αὕτη δὲν ἦτο καθόλου εὐχάριστος διὰ τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ δι' ὅλον τὸ συνέδριον. Αὐτοὶ ἐθανάτωσαν τὸν Χριστόν, διὰ νὰ σβύσουν τὸ ὄνομά του ἀπὸ τὴν γῆν. Καὶ τώρα ἔβλεπον, ὅτι ὄλοέν καὶ περισσότεροι Ἰουδαῖοι ἐπίστευον εἰς αὐτόν. Οἱ αἵτιοι δὲ ὄλης αὐτῆς τῆς κινήσεως ἦσαν οἱ ψαράδες τῆς Γαλιλαίας. Ἠγανάκτησαν ἐναντίον αὐτῶν καὶ ἠθέλησαν νὰ θέσουν τέρμα πλέον εἰς τὸ κήρυγμα καὶ τὰ θαύματά των. Καὶ λοιπὸν τάχα ἔνεκα ζήλου ὑπὲρ τῆς μωσαϊκῆς θρησκείας συνέλαβον τοὺς ἀποστόλους, τοὺς ἔθεσαν εἰς τὴν φυλακὴν καὶ διέταξαν αὐστηρὰν φρούρησιν. Τὴν ἐπομένην θὰ τοὺς ἐδίκαζον καὶ θὰ τοὺς κατεδίκαζον.

Τὴν νύκτα ὅμως παρουσιάσθη ἄγγελος Κυρίου εἰς τοὺς φυλακισμένους ἀποστόλους, ἤνοιξε τὰς πύλας τῆς φυλακῆς, τοὺς ὠδήγησεν ἔξω, χωρὶς κανεῖς ἀπὸ τοὺς φρουροὺς νὰ ἀντιληφθῆ ἴποτε καὶ τοὺς συνέστησε νὰ ἐξακολουθήσουν νὰ κηρύττουν τὸν Χριστόν. Χαίροντες οἱ ἀπόστολοι καὶ δοξάζοντες τὸν Θεὸν ἦλθον εἰς τὸν ναόν, ἐνῶ ἀκόμη ἦτο ὄρθρος. Ἐκεῖ ἤρχισαν πάλιν νὰ διδάσκουν τὸν λαόν.

Ὅταν ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος, συνεκεντρώθησαν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ συνεδρίου ὁ ἀρχιερεὺς, οἱ σύνεδροι καὶ ὅλη ἡ γερουσία. Ἔστειλαν εἰς τὸ δεσμοτήριον στρατιώτας, διὰ νὰ φέρουν τοὺς ἀποστόλους. Ἄλλ' ἡ ἐκπληξίς των ὑπῆρξε μεγάλη, ὅταν ἐπέστρεψαν οἱ στρατιῶται καὶ εἶπον, ὅτι ἡ φυλακὴ ἦτο κλειστή, οἱ φρουροὶ εἰς τὰς θέσεις των, ἀλλ' οἱ ἀπόστολοι ἔλειπον.

Ἐνῶ ὅλοι ἀποροῦσαν καὶ δὲν ἐγνώριζον πῶς νὰ ἐξηγήσουν τὸ γεγονός, εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Δικαστηρίου ἓνας Ἰουδαῖος καὶ τοὺς εἶπεν, ὅτι οἱ ἀπόστολοι κηρύττουν τὸν Χριστόν εἰς τὸ ἱερόν. Τότε ὁ στρατηγὸς μὲ πολλοὺς στρατιώτας

έπορεύθη εις τόν ναόν. Εὔρε τούς ἀποστόλους καί τούς εἶπε νά παρουσιασθοῦν εις τὸ συνέδριον. Δὲν ἐτόλμησε νά μεταχειρισθῆ βίαν, διότι ἐφοβεῖτο μήπως λιθοβοληθῆ ἀπὸ τὸν λαόν. Ὅταν δὲ ἐκεῖνοι μὲ θάρρος παρουσιάσθησαν, ὁ ἀρχιερεὺς τοὺς εἶπε :

— Δὲν σὰς διετάξαμεν ἡμεῖς νά μὴ κηρύττετε τὸν Χριστόν ; Ἰδοῦ, σεῖς, ἐγεμίσατε τὴν Ἱερουσαλήμ μὲ τὰς διδασκαλίας αὐτὰς καί θέλετε νά ρίψετε εἰς ἡμᾶς τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου τούτου.

Καί ὅμως αὐτοὶ οἱ ἴδιοι πρὸ ὀλίγων μηνῶν κάτω ἀπὸ τὸ πραιτώριον ἐφώναζον : «Τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καί ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν » !

— Ἡμεῖς ὅ,τι εἶδομεν, αὐτὸ καί θὰ κηρύττωμεν, εἶπον μὲ ἓνα στόμα οἱ ἀπόστολοι. Ὁ Χριστὸς ἐσταυρώθη ἀπὸ σὰς καί ἀνεστήθη ἀπὸ τὸν Θεόν, διὰ νά σώσῃ τὸν κόσμον. Ὅσα καί ἂν ἀπειλήτε σεῖς, ἡμεῖς δὲν θὰ ἀποκρύψωμεν τὴν ἀλήθειαν, διότι πειθαρχεῖν δεῖ Θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις.

Ἐτριξαν τὰ δόντια τῶν ἀπὸ ὄργην οἱ σύεδροι καί ἠθέλησαν ἐκείνην τὴν στιγμήν νά τοὺς θανατώσουν. Τοὺς ἐσταμάτησεν ὅμως ἓνας σοφὸς διδάσκαλος καί τίμιος ἄνθρωπος, ὁ Γαμαλιήλ. Αὐτός, ἀφοῦ διέταξε νά ἐξέλθουν οἱ ἀπόστολοι ἀπὸ τὴν αἴθουσαν, εἶπε :

— Σκεφθῆτε καλὰ αὐτό, τὸ ὁποῖον μέλλετε νά πράξετε. Ἐνθυμηθῆτε, ὅτι πρὶν ἔλθῃ ὁ Ἰησοῦς, παρουσιάσθησαν ἄλλοι ψευδομεσαί. Ἄλλ' ἐπειδὴ δὲν ἦσαν ἐκ τοῦ Θεοῦ, αὐτοὶ μὲν κακῶς ἀπέθανον, τὸ δὲ ἔργον τῶν διελύθη καί ὅσοι τοὺς ἠκολούθησαν διεσκοπίσθησαν. Ἐὰν τὸ ἔργον τῶν ἀποστόλων εἶναι ἀνθρώπινον, θὰ σβύσῃ μόνον του· ἐὰν ὅμως εἶναι θεῖον, τίποτε δὲν θὰ κατορθώσετε σεῖς μὲ τοὺς διωγμούς σας. Μόνον θὰ γίνετε θεομάχοι. Λοιπὸν, ἀφήσατε ἐλευθέρους τοὺς ἀνθρώπους αὐτούς.

Ἐπεχώρησαν οἱ σύεδροι μὲ μεγάλην δυσφορίαν καί ἀγανάκτησιν. Διὰ νά ἱκανοποιήσουν κάπως τὴν ὄργην τῶν διέταξαν νά δείρουν τοὺς ἀποστόλους. Ἐπειτα δαρμένους τοὺς ἐδίωξαν, ἀφοῦ καί πάλιν μὲ φοβερὰς ἀπειλὰς τοὺς διέταξαν νά μὴ διδάξουν πλέον περὶ τοῦ Χριστοῦ. Οἱ ἀπόστολοι ἔφυ-

γαν ἀπὸ τὸ συνέδριον χαίροντες, διότι ἐδάρησαν διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ καὶ μὲ μεγαλύτερον ζῆλον ἐξηκολούθησαν τὰ κηρύγματα τῶν πρὸς τὸν λαόν.

10. Ο ΠΡΩΤΟΜΑΡΤΥΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ

(Πράξ. 7. 1 - η', 3)

Ὁ διωγμὸς τῶν Ἰουδαίων συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ διαδοθῆ ταχύτερον τὸ Εὐαγγέλιον. Οἱ ἀπόστολοι μὲ μεγαλύτερον ζῆλον ἐκήρυττον καὶ τὰ πλήθη μὲ μεγαλυτέραν προθυμίαν ἐδέχοντο τὴν νέαν πίστιν. Οἱ πιστοὶ ἤξανον πάρα πολὺ Ἄλλὰ τότε συνέβη μία παρεξήγησις μετοξὺ αὐτῶν. Οἱ Ἑλληνισταί, δηλοδὴ Ἰουδαῖοι, οἱ ὁποῖοι κατήγοντο ἀπὸ ἑλληνικὰς χώρας καὶ ὠμιλοῦσαν τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν, Χριστιανοὶ ὅμως τώρα, ἐνόμισαν, ὅτι εἰς τὴν διανομὴν τῶν βοηθημάτων δὲν ἐλαμβάνοντο πάντοτε ὑπ' ὄψιν αἱ χῆραι αὐτῶν. Ἐγόγγυσαν λοιπὸν κάπως ἐναντίον τῶν Ἑβραίων Χριστιανῶν.

Διὰ νὰ σταματήσουν οἱ γογγυσμοὶ καὶ νὰ γίνεταί τοῦ λοιποῦ καλύτερον ἢ διανομὴ τῶν βοηθημάτων καὶ ἡ ὑπηρεσία τῶν τραπεζῶν, ἐκάλεσαν ἀμέσως οἱ ἀπόστολοι τὸ πλῆθος τῶν πιστῶν καὶ τοὺς εἶπον :

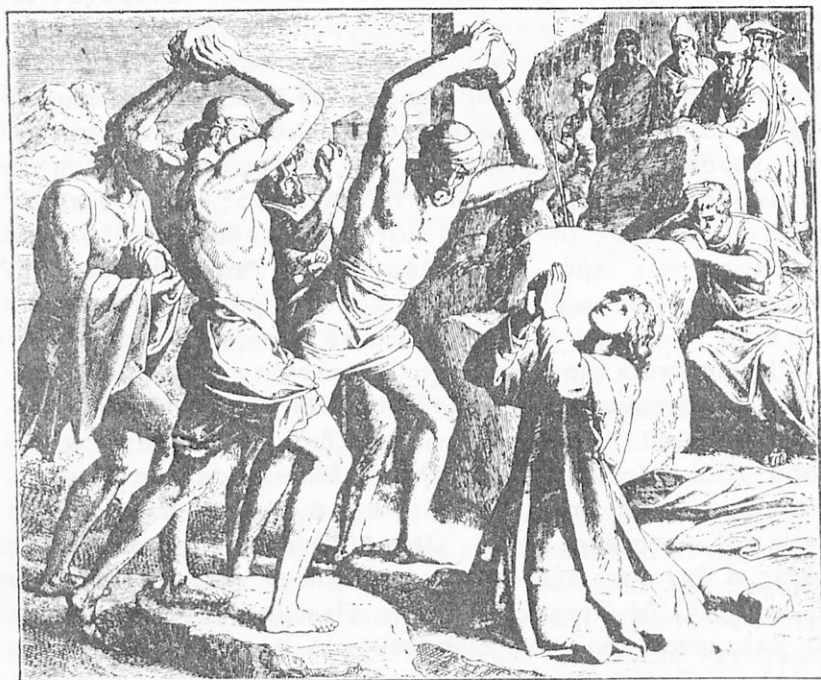
Ἄδελφοί, δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ ἀφήσωμεν ἡμεῖς τὸ κήρυγμα καὶ νὰ ἀναλάβωμεν τὴν διαχείρισιν τῶν βοηθημάτων καὶ τῶν τραπεζῶν. Διὰ τοῦτο καλὸν εἶναι νὰ ἐκλέξετε σείς ἐπιτὰ ἐναρέτους ἄνδρας, εἰς τοὺς ὁποίους νὰ ἀναθέσωμεν τὴν ὑπηρεσίαν αὐτήν. Ἡμεῖς δὲ θὰ ἀσχολούμεθα ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν προσευχὴν καὶ τὸ κήρυγμα.

Ἦρεσεν ἡ πρότασις αὐτὴ εἰς τοὺς πιστοὺς. Ἀμέσως ἐξελέξαν ἐπιτὰ ἄνδρας, τὸν Στέφανον, τὸν Φίλιππον, τὸν Πρόχορον, τὸν Νικάνορα, τὸν Τίμωνα, τὸν Παρμενᾶν καὶ τὸν Νικόλαον. Αὐτοὺς ἠλόγησαν οἱ ἀπόστολοι, τοὺς ὠνόμασαν διακόνους, καὶ ἀνέθεσαν εἰς αὐτοὺς νὰ ὑπηρετοῦν τὰς τραπέζας, ἀλλ' ὅταν ἐδίδοτο εὐκαιρία, νὰ κηρύττουν καὶ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ.

Μεταξὺ αὐτῶν ἀνώτερος, ὡς πρὸς τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν μόρφωσιν, ἦτο ὁ Στέφανος, ἀνὴρ πλήρης πίστεως καὶ Πνεύμα-

τος άγιου. Αύτός με δύναμιν πολλήν έκήρυτε τόν λόγον του Θεού, έκαμνε τέρατα και σημεϊα μεγάλα. Προσείλκυεν εις τήν χριστιανικήν πίστιν όχι μόνον λαϊκούς, αλλά και πολλούς ιερείς.

Κατά τας ημέρας εκείνας, ένεκα ίσως κάποιας Ιουδαϊκής έορτής, πολλοί Ισραηλίται εύρισκοντο συγκεντρωμένοι εις τήν

«Κύριε μη στήσης αυτοίς τήν άμαρτίαν ταύτην!»

Ίερουσαλήμ. Έξ αυτών έθεωροϋντο περισσότερον μορφωμένοι οί προερχόμενοι από τήν Κυρήνην, τήν Άλεξάνδρειαν και τήν Κιλικίαν τής Μικράς Άσίας, ιδίως δέ οί Λιβερτίνοι. Αύτοί ησαν Ίουδαίοι· ειχον όδηγηθῆ αιχμάλωτοι εις τήν Ρώμην και εκεί, ύστερον από πολλά έτη δουλείας, άπηλευθέρώθησαν. Αύτοί λοιπόν, δια να έπιδειχθοϋν εις τούς άλλους, ηρχισαν να

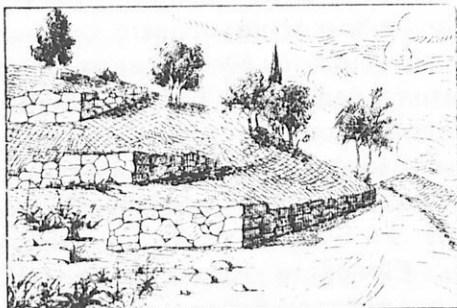
συζητοῦν καὶ νὰ ἀντιλέγουν πρὸς τὸν Στέφανον. Ἐννοεῖται, ὅτι κανεὶς δὲν κατώρθωσε νὰ νικήσῃ τὴν δύναμιν καὶ τὴν σοφίαν τοῦ νεαροῦ διακόνου. Πάντες ἀπεστομώνοντο.

Τότε οἱ ἄνθρωποι αὐτοί, γνήσιοι Ἰουδαῖοι, διὰ νὰ ἐκδικηθοῦν, κατέφυγον εἰς τὴν συκοφαντίαν. Ἐβαλαν ἀνθρώπους καὶ διέδωσαν εἰς ὅλην τὴν Ἱερουσαλήμ, ὅτι ὁ Στέφανος λέγει βλασφημίας κατὰ τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Μωυσέως. Ἐτάραξαν τὸν λαόν, τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς γραμματεῖς καὶ ὀρμήσαντες ἤρπασαν ὅλοι μαζί αὐτὸν καὶ τὸν ἔφεραν εἰς τὸ συνέδριον. Ἐνώπιον δὲ τοῦ διαβοήτου αὐτοῦ συνεδρίου ψευδομάρτυρες ἐπανάλαβον, ὅτι ὁ Στέφανος ἐβλασφήμησε τὸν ναὸν καὶ τὸν νόμον καὶ ἐδίδαξεν, ὅτι ὁ Ναζωραῖος θὰ καταλύσῃ τὸν τόπον τοῦτον καὶ τὰς ἐντολάς τοῦ Μωυσέως. Ἀφοῦ ἐτελείωσαν οἱ μάρτυρες τὴν ψευδῆ κατηγορίαν, ἔστρεψαν ὅλοι τὰ βλέμματά των πρὸς τὸν Στέφανον, διὰ νὰ ἀκούσουν τὴν ἀπολογία του καὶ εἶδον τότε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡσεὶ πρόσωπον ἀγγέλου.

Ἦρχισε τότε μίαν ὑπέροχον ἀπολογία ὁ Στέφανος. Διηγῆθη τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ἔδειξε φανερά τὴν προστασίαν τοῦ Θεοῦ. Ὡμίλησεν ὅμως καὶ διὰ τὴν ἀσπλαχνίαν τοῦ λαοῦ. «Καὶ σεῖς, λέγει πρὸς τὸ συνέδριον, σκληροτράχηλοι, πάντοτε τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ ἀντιπίπτετε ὅπως καὶ οἱ πατέρες σας». Ὅταν ἤκουσαν τὰς κατηγορίας αὐτὰς οἱ ἄρχοντες ἐξεμάνησαν καὶ ἔτριζον τοὺς ὀδόντας των ἐξ ὀργῆς. Ὁ δὲ Στέφανος, πλήρης Πνεύματος Ἁγίου, ὕψωσε τὰ βλέμματα πρὸς τὸν Οὐρανὸν καὶ ἀνέκραξε μὲ φωνὴν μεγάλην. «Βλέπω τοὺς Οὐρανοὺς ἀνοικτοὺς καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ». Φανερώνοντες τότε ὅλην τὴν μανίαν αὐτῶν οἱ ἄρχοντες, ἔφραξαν τὰ αὐτιά των, διὰ νὰ μὴ ἀκούουν τάχα τοιαύτης βλασφημίας καὶ ὤρμησαν κατὰ τοῦ νεαροῦ μάρτυρος. Τὸν ἔβγαλαν ἀπὸ τὴν αἴθουσαν καὶ διὰ μέσου τῆς πόλεως τὸν ὠδήγησαν ἔξω ἀπὸ τὰ τείχη.

Καθ' ὁδὸν οἱ ψευδομάρτυρες, σύμφωνα μὲ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου, ἐπροπορεύοντο καὶ ἐφώναζον τὸ ἔγκλημα τοῦ Στεφάνου καὶ τὴν καταδίκην του εἰς θάνατον Ὅταν ἔφθασαν εἰς τὸν τόπον τῆς ἐκτελέσεως, πρῶτοι αὐτοὶ ἔρριψαν λίθους κατὰ

τοῦ μάρτυρος καὶ ἔπειτα οἱ ἄρχοντες καὶ ὅλος ὁ λαός. Κάποιος νεαρός Φαρισαῖος, Σαῦλος ὀνόματι, ἐφύλαττε τὰ ἐνδύματα τῶν λιθοβολούντων. Ἐνῶ δὲ οἱ λίθοι ἔπιπτον, ὁ Στέφανος προσήχετο πρὸς τὸν Κύριον. «Κύριε Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμα» ἔλεγε. Καὶ μετ' ὀλίγον ἐγονάτισε καὶ προσυχήθη ὑπὲρ τῶν δημιῶν του. «Κύριε, μὴ στήσης αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην». Μὲ αὐτὰς τὰς λέξεις τῆς συγγνώμης παρέδωσε τὸ πνεῦμα του εἰς τὸν Θεόν, ἐνῶ τὸ σῶμα του καταπληγόμενον καὶ καταματωμένον ἔπιπτε νεκρὸν εἰς τὴν γῆν.

Ἡ θέσις, ὅπου ἐλιθοβολήθη ὁ πρωτόμάρτυς Στέφανος.

11. Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΔΙΑΔΙΔΕΤΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΑΜΑΡΕΙΑΝ

(Πράξ. η', 1-25)

«Ὅταν διώκωσιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, φεύγετε εἰς τὴν ἄλλην» (Ματθ. ι', 23). Λίγος καιρὸς εἶχε περάσει ἀπὸ τὴν ἡμέραν, πού ἰδρῦθη ἡ πρώτη χριστιανικὴ Ἐκκλησία καὶ ἤρχισε τώρα συνεχῆς καὶ ἄγριος διωγμὸς κατὰ τῶν Χριστιανῶν. Ὁ ἅγιος Στέφανος ὑπῆρξε τὸ πρῶτον θύμα τῆς μανίας τῶν Ἰουδαίων. Καὶ ἐνῶ οἱ Χριστιανοὶ μὲ εὐλάβειαν, ἀλλὰ καὶ μὲ πόνον ψυχῆς παρέλαβον τὸ σῶμα τοῦ μάρτυρος, τὸ ἐθρήνησαν καὶ τὸ ἔθαψαν, οἱ Ἰουδαῖοι, φανατισμένοι καὶ ἐξηρεθισμένοι ἀπὸ τὸ πρῶτον χριστιανικὸν αἷμα, ἔκαμον ἀγριώτερον τὸν διωγμὸν. Μεταξὺ αὐτῶν διεκρίνετο διὰ τὴν ἀγριότητά του ὁ Σαῦλος.

Αὐτὸς κατήγετο ἀπὸ τὴν φυλὴν Βενιαμίν. Ἐγεννήθη εἰς τὴν Ταρσὸν τῆς Κιλικίας, πόλιν ἐπίσημον καὶ μεγάλην. Ἐκεῖ δὲ ἐγνώρισεν κάπως τὴν ἑλληνικὴν φιλοσοφίαν καὶ ποίησιν. Εἰς δὲ τὴν Ἱερουσαλὴμ ἐδιδάχθη μὲ πολλὴν ἐπιμέλειαν τὸν νόμον καὶ ὅλην τὴν Ἰουδαϊκὴν θρησκείαν ἀπὸ τὸν σοφῶν διδά-

σκαλον Γαμαλιήλ. Θρησκευτικῶς ἀνήκεν εἰς τὴν αὐστηρὰν τάξιν τῶν Φαρισαίων, πολιτικῶς δὲ ἦτο Ρωμαῖος πολίτης. Τοιοῦτοτρόπως συνεδύαζε τὴν Ἰουδαϊκὴν καταγωγὴν, τὴν ἑλληνικὴν μόρφωσιν καὶ τὴν ρωμαϊκὴν ὑπηκοότητα. Ἦτο φανατικὸς διὰ τὰς Ἰουδαϊκὰς παραδόσεις καὶ ἐμισοῦσε τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν, διότι τὴν ἐθεωροῦσε ψευδῆ καὶ ἀντίθετον πρὸς τὴν Ἰσραηλιτικὴν θρησκείαν. Ἐνόμιζε δέ, ὅτι εἶχε καθῆκον νὰ καταδιώκῃ καὶ νὰ ἐξοντώσῃ τοὺς Χριστιανούς. Κατὰ τὸν λιθοβολισμὸν τοῦ Στεφάνου ἐφύλαττε τὰ ἐνδύματα τῶν φονέων καὶ ἐνεθάρρυνεν αὐτοὺς εἰς τὸ φοβερὸν ἔργον των. Ἀπὸ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐλυμαίνετο τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ.

Εἰσῆρχετο εἰς τὰς οἰκίας τῶν Χριστιανῶν μὲ στρατιώτας, συνελάμβανεν ἄνδρας, γυναῖκας καὶ παιδιὰ καὶ τοὺς ἔρριπτεν εἰς τὰς φυλακὰς. Τὸ ὄνομά του εἶχε καταστήσει φόβος καὶ τρόμος διὰ τοὺς Χριστιανούς. Οἱ περισσότεροι τότε ἐκ τῶν πιστῶν, διὰ νὰ ἀποφύγουν τὸν σκληρὸν διωγμὸν, διεσκορπίσθησαν εἰς τὰς διαφόρους πόλεις τῆς Παλαιστίνης. Ἄλλωστε καὶ ὁ Κύριος αὐτὸ εἶχε συμβουλεύσει. Ὅταν τοὺς καταδιώκουν εἰς μίαν πόλιν, νὰ φεύγουν πρὸς τὴν ἄλλην. Εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ ἔμειναν μόνον οἱ ἀπόστολοι καὶ ὀλίγοι Χριστιανοί.

Μεταξὺ ἐκείνων, ποὺ ἀνεχώρησαν, ἦτο καὶ ἓνας ἀπὸ τοὺς διακόνους, ὁ Φίλιππος, ἀντάξιος συνάδελφος τοῦ πρωτομάρτυρος Στεφάνου. Αὐτὸς ἦλθεν εἰς τὴν Σαμάρειαν καὶ ἐκεῖ ἤρχισε νὰ διδάσκη τὸ Εὐαγγέλιον. Με τόσην δὲ δύναμιν καὶ χάριν ἀνέπτυσε τὰς χριστιανικὰς ἀληθείας, ὥστε οἱ Σαμαρεῖται προθύμως καὶ μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον τὸν ἤκουον. Ὅταν δὲ εἶδον ὅτι ὁ νέος κῆρυξ ἔκαμνε πολλὰ καὶ μεγάλα θαύματα, ἐθεράπευεν ἀσθενεῖς, χωλοὺς, παραλύτους, ἐξεδίωκε δαιμόνια, ἐπίστευσαν καὶ ἐβαπτίσθησαν ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ ἔγινε χαρὰ μεγάλη ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ.

Μεταξὺ ἐκείνων, ποὺ ἐβαπτίσθησαν, ἦτο καὶ ἓνας μάγος, ὀνομαζόμενος Σίμων. Αὐτὸς μὲ τὰς μαγείας καὶ ἀγυρτείας του εἶχε προκαλέσει τὸν θαυμασμὸν τῶν Σαμαρειτῶν καὶ τοὺς εἶχε πείσει νὰ τὸν θεωροῦν ὡς εἶδος θεοῦ. Ἄλλ' ὅταν εἶδε τὰ πραγματικὰ θαύματα καὶ τὴν δύναμιν τοῦ Φιλίππου, ἔκρυψεν ὅλην αὐτοῦ τὴν ματαιοφροσύνην καὶ ἐβαπτίσθη.

Ἐν τῷ μεταξύ οἱ ἀπόστολοι ἐπληροφορήθησαν, ὅτι οἱ Σαμαρεῖται ἔγιναν Χριστιανοί. Κατ' ἀρχάς τοὺς ἐξέπληξε τὸ γεγονός αὐτό, διότι ἐπίστευον, ὅτι ὁ χριστιανισμὸς ἔπρεπε νὰ κηρυχθῆ μόνον εἰς τοὺς Ἰσραηλίτας. Ἄλλ' ὅταν ἐνεθυμήθησαν ὅτι ὁ Χριστὸς τοὺς εἶπε νὰ κηρύξουν ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ (Πράξ. Α', 8) ἐχάρησαν μεγάλην χαρὰν. Καὶ τότε ἔστειλαν τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰωάννην, διὰ νὰ ἐνισχύσουν τοὺς νεοφωτιστοὺς Χριστιανοὺς καὶ νὰ μεταδώσουν εἰς αὐτοὺς Πνεῦμα Ἅγιον. Οἱ δύο ἀπόστολοι ἦλθον, ἔθετον εἰς αὐτοὺς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς ἔδιδον τὰ χαρίσματα καὶ τὴν δύναμιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Ὁ Σίμων ὁ μάγος ἐσκέφθη, ὅτι ἔπρεπε καὶ αὐτὸς νὰ ἀποκτήσῃ τὴν δύναμιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διὰ νὰ τὴν χρησιμοποιήσῃ ὅπως θὰ τὸν συνέφερε. Προσηλθε λοιπὸν εἰς τοὺς ἀποστόλους, τοὺς προσέφερεν ἄφθονα χρήματα καὶ τοὺς εἶπε:

— Δώστε καὶ εἰς ἐμένα τὴν ἐξουσίαν αὐτήν.

Ὁργίσθη ὁ Πέτρος ἀπὸ τὰς πονηρὰς αὐτὰς σκέψεις καὶ προτάσεις τοῦ Σίμωνος, τὸν κατηράσθη καὶ τοῦ εἶπε:

— Τὸ ἀργύριόν σου σύν σοι εἶη εἰς ἀπώλειαν, διότι ἐνόμισες, ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ ἀποκτήσῃς μὲ χρήματα τὴν δωρεάν τοῦ Θεοῦ.

Ἀπὸ τότε δὲ ἡ Ἐκκλησία καταδικάζει αὐστηρῶς τὴν πώλησιν τῶν δωρεῶν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ μάλιστα τὴν πώλησιν τῆς ἱερωσύνης. Ὀνομάζει δὲ τὴν πράξιν αὐτὴν σιμωνίαν.

Ἄφοῦ ἔμειναν μερικὰς ἡμέρας ἐκεῖ οἱ ἀπόστολοι καὶ ἐστήριξαν τοὺς πιστοὺς, περιώδευσαν ἔπειτα εἰς ἄλλας κωμοπόλεις τῆς Σαμαρείας καὶ ἐκήρυξαν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Ὑστερον ἐπανῆλθον εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ δοξάζοντες τὸν Θεὸν δι' ὅλα αὐτὰ τὰ γεγόνατα.

12. ΕΝΑΣ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΘΝΙΚΟΣ ΓΙΝΕΤΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

(Πράξ. η', 26 - 40)

Ὅχι μόνον οἱ Σαμαρεῖται, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐθνικοὶ ἔπρεπε νὰ γίνουν Χριστιανοί. Ὁ Χριστὸς ἦλθε νὰ σώσῃ ὅλον τὸν κόσμον

καὶ μάλιστα ἐκείνους ποὺ εἶχον τὴν καλὴν διάθεσιν νὰ γνωρίσουν τὴν ἀλήθειαν καὶ νὰ σωθοῦν. Καλὴν πράγματι διάθεσιν καὶ καλὴν καρδίαν εἶχεν ἕνας ἐπίσημος ἐθνικός, ἄρχων τῆς Αἰθιοπίας. Ὁ Αἰθιοπ αὐτὸς ἦτο γενικός διαχειριστὴς τοῦ θησαυροῦ τῆς Κανδάκης, δηλαδή τῆς βασιλείας τῆς Αἰθιοπίας. Ἦτο ὡσάν ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν. Φαίνεται δέ, ὅτι εἶχε γνωρίσει τὴν Ἰουδαϊκὴν θρησκείαν, ἐπίστευσεν εἰς αὐτὴν καὶ πολλάκις ἤρχετο εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ νὰ προσκυνήσῃ τὸν Θεὸν τοῦ Ἰσραήλ.

Κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς ἐπέστρεφεν ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ εἰς τὴν πατρίδα του. Καθ' ὁδόν, διὰ νὰ μὴ χάνῃ τὸν καιρὸν του, ἐμελετοῦσε τὴν Παλαιὰν Διαθήκην. Ἰδιαιτέραν ἐντύπωσιν τοῦ ἔκαμνεν ὁ προφήτης Ἡσαΐας καὶ μάλιστα τὸ χωρίον ἐκεῖνο, εἰς τὸ ὁποῖον προλέγει τὰ παθήματα τοῦ Χριστοῦ. Κατὰ τὴν συνήθειαν, ποὺ ἐπεκράτει καὶ ἐπικρατεῖ εἰς τὴν Ἀνατολήν, ἐδιόβαζε μεγαλοφώνως τὸ ἱερὸν κείμενον, διὰ νὰ τὸ ἐννοῇ καλύτερον.

Ἐνῶ δὲ ἡ πολυτελής ἄμαξά του ἐκυλοῦσεν ἤσυχα, αὐτὸς ἐδιόβαζεν: «Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη καὶ ὡς ἄμνος ἐναντίον τοῦ κείροντος αὐτόν, ἄφωνος οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ...» Καὶ ἐρωτοῦσε τὸν ἑαυτὸν του, «τί τάχα θέλει νὰ σημάνῃ ὁ προφήτης μὲ τὰ λόγια αὐτά;» Αἴφνης ἤκουσε πλησίον του φωνὴν νὰ τοῦ λέγῃ: «Γινώσκεις ἃ ἀναγινώσκεις;» Ἐστράφη καὶ εἶδεν ἕνα ἄνδρα νὰ ἀκολουθῇ ἀπο πλησίον τὴν ἄμαξαν. Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ἦτο ὁ Φίλιππος ὁ διάκονος. Ἀλλὰ πῶς εὐρέθη ἐκεῖ;

Ὁ Φίλιππος προηγουμένως ἦτο εἰς τὴν Σαμάρειαν. Το Πνεῦμα ὁμῶς τοῦ Θεοῦ τοῦ εἶπεν: «Ἄφησε τὴν Σαμάρειαν καὶ βάδιζε πρὸς τὸν δρόμον, ποὺ ὁδηγεῖ ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ εἰς τὴν Γάζαν. Θὰ ἰδῆς τὸν δρόμον ἔρημον· οὐδὲν θὰ προχωρήσῃς». Ὁ Φίλιππος ὑπήκουσεν εἰς τὴν φωνὴν τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπορεύετο ἐπὶ ὥραν πολλὴν εἰς τὴν ἔρημον αὐτὴν ὁδόν. Αἴφνης συνήντησε μίαν ἄμαξαν, ἡ ὁποία ἐπροχώρει εἰς τὴν ἰδίαν διεύθυνσιν. «Πλησίασε τὴν ἄμαξαν», τοῦ εἶπε πάλιν τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ. Καὶ τότε ὁ Φίλιππος ἐπλησίασε καὶ ἤκουσε τὸν Αἰ-

θλοπα ύπουργόν νά διαβάζη. Ηύχριστιήθη πολύ καί μέ Άάρρος τόν ήρώτησε :

— Γινώσκεις ἄ ἀναγινώσκεις ;

‘Ο Αίθλοψ ύπουργός, χαίρων διότι εύρηκεν ἄνθρωπον νά συζητήση δι’ ἓνα τόσον σοβαρόν ζήτημα, ἀπήντησε μέ ὄλην τήν ειλικρίνειαν :

— Πώς εἶναι δυνατόν νά γνωρίζω τὸ νόημα τῶν λόγων αὐτῶν, ἐάν δέν εύρεθῆ ἄνθρωπος νά μέ καθοδηγήσῃ ;

Παρεκάλεσε τόν Φιλιππον νά ἀναβῆ εἰς τήν ἄμαξαν. Τότε τόν ήρώτησε πάλιν :

— Σέ παρακαλῶ πολύ, εἰπέ μου διὰ ποῖον ὀμιλεῖ ὁ προφήτης εἰς τὸ χωρίον αὐτό ; Περὶ τοῦ ἑαυτοῦ του ἢ περὶ κανενός ἄλλου ;

Ἐλαβεν ἀφορμὴν ὁ Φίλιππος ἀπὸ τήν ἐρώτησιν αὐτὴν καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ ἐδίδαξε πρὸς αὐτὸν τὸν Ἰησοῦν. Καὶ ἐνῶ ἡ ἄμαξα ἐπροχωροῦσε, ὁ Φίλιππος ἀνέπτυσσε ὄλα τὰ περὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὁμίλησε περὶ τῆς γεννήσεως, περὶ τῆς διδασκαλίας, περὶ τῶν θαυμάτων. Περιέγραψε τὸ πάθος, τὴν ἀνάστασιν καὶ τὴν ἀνάληψιν. Καὶ ὄλα αὐτὰ τὰ ἀπεδείκνυε διὰ τῶν προφητειῶν. Καὶ ἐνῶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ ἐδυνάμωνεν αὐτὸν νά διδάσκῃ τὴν ἀλήθειαν, τὸ ἴδιον Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ ἐφώτιζε τὸν Αἰθλοπα νά δέχεται αὐτὴν.

— Ὁ Χριστός, ἔλεγεν ὁ Φίλιππος, ὄλα αὐτὰ τὰ ἔκαμε, διὰ νά σώσῃ τὸν ἄνθρωπον. Ὅταν δὲ ἀνεστήθῃ, εἶπεν εἰς τοὺς μαθητάς : «Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος».

— Ἰδοὺ νερὸ ἐνώπιόν μας, εἶπεν ὁ Αἰθλοψ ύπουργός δεικνύων μίαν πηγὴν πλησίον τῆς ὁδοῦ. Τί μέ ἐμποδίζει νά βαπτισθῶ τώρα ;

— Ἐάν πιστεύῃς μέ ὄλην σου τὴν καρδίαν εἰς τὸν Ἰησοῦν, δύνασαι νά βαπτισθῆς, ἀπήντησεν ὁ Φίλιππος.

— Πιστεύω, εἶπεν ἐκεῖνος, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

Καὶ τότε εἰς τὸ ἐρημικὸν ἐκεῖνο μέρος ἔγινε τὸ ἅγιον βάπτισμα. Ὁ Αἰθλοψ ἄρχων ἐβαπτίσθη εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς

καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ ἔγινεν αὐτὸς ὁ πρῶτος Χριστιανὸς ἀπὸ τὴν χώραν ἐκείνην. Μετὰ τὸ βάπτισμα, τὸ Πνεῦμα τοῦ Κυρίου ἤρπασε τὸν Φίλιππον καὶ τὸν μετέφερεν ἀμέσως εἰς κάποιαν ἄλλην μεγάλην παράλιον πόλιν, τὴν Ἄζωτον. Ἐκεῖ δὲ καὶ εἰς τὰ περίχωρα τῆς πόλεως αὐτῆς ἐκήρυττε μὲ περισσότερον ζῆλον τὴν ἀλήθειαν τοῦ Κυρίου. Ὁ Αἰθίοψ Χριστιανός, ὅταν ἐξηφανίσθη μυστηριωδῶς ὁ Φίλιππος, ἀνέβηκεν εἰς τὴν ἁμαξάν του καὶ ἐξηκολούθησε μὲ χαρὰν μεγάλην τὸ ταξιδιὸν του πρὸς τὴν μακρυνὴν χώραν του. Ἐκεῖ δέ, καθὼς διηγοῦνται οἱ ἱστορικοὶ τῆς Ἐκκλησίας μας, ἐκήρυξεν εἰς τοὺς συμπολίτας του τὸν Χριστὸν καὶ ἵδρυσεν τὴν πρώτην Ἐκκλησίαν.

13. Ο ΔΙΩΚΤΗΣ ΣΑΟΥΛ ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

(Πράξ. 9', 1 - 30 καὶ κς', 12 - 18)

Ἐνῶ ὁ Φίλιππος κατέβαλλε τόσας προσπάθειας διὰ τὴν διάδοσιν τοῦ Εὐαγγελίου, ἕνας ἄλλος ζηλωτής, ὄχι τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ τῶν Ἰουδαϊκῶν παραδόσεων, κατέβαλλε μεγίστας προσπάθειας νὰ καταπνίξῃ τὸν Χριστιανισμόν. Αὐτὸς ἦτο ὁ Σαοῦλ ἢ Σαῦλος. Ὁ ζῆλος του ὑπὲρ τῶν πατρικῶν του παραδόσεων εἶχε μεταβληθῆ εἰς φανατισμόν καὶ ὀφανατισμὸς τὸν ἔκαμε νὰ μισήσῃ τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν. Ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ κατεδίωκε τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ. Ἀφοῦ ἐφυλάκισεν, ἐβασάνισε καὶ διεσκόρπισε τοὺς Χριστιανούς τῆς Ἱερουσαλήμ, ἐζήτησε καὶ ἔλαβε ἀπὸ τοὺς ἀρχιερεῖς συστατικὰς ἐπιστολάς πρὸς τὰς συναγωγὰς τῆς Δαμασκοῦ, διὰ νὰ τὸν διευκολύνουν εἰς τὸν διωγμὸν τῶν Χριστιανῶν ποῦ ἦσαν ἐκεῖ.

Εἶχε πληροφορηθῆ, ὅτι εἰς τὴν μεγάλην καὶ ἀρχαιοτάτην αὐτὴν πόλιν, πάρα πολλοὶ Ἰουδαῖοι εἶχον πιστεύσει εἰς τὸν Χριστόν. Εἶχε τὴν ἀπόφασιν νὰ τοὺς εὕρῃ, νὰ τοὺς συλλάβῃ ὄλους, ἄνδρας καὶ γυναῖκας, καὶ νὰ τοὺς φέρῃ δεμένους εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, διὰ νὰ δικασθοῦν ἀπὸ τὸ συνέδριον. Ὅπως δὲ οἱ Ῥωμαῖοι κατακτιηταί, ὅταν ἐπέστρεφον εἰς τὴν Ῥώμην, ἔκαμναν θριαμβευτικὴν εἴσοδον καὶ ἐδείκνυαν τὸ πλῆθος τῶν αἰχμαλώτων, ἔτσι καὶ ὁ Σαῦλος, ἤθελε νὰ ἐπιδείξῃ εἰς τὴν

Ἱερουσαλήμ τὸν θρίαμβόν του ἐναντίον τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἐν τῷ μεταξῷ, οἱ Χριστιανοὶ τῆς Δαμασκοῦ ἐπληροφορήθησαν ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς τῆς Ἱερουσαλήμ τὰ σχέδια τοῦ τρομεροῦ διώκτου. Εἶχον δὲ μάθει προηγουμένως ὅσα κ α κ α ἐ π ο ἰ ἠ σ ε κατὰ τῶν ἀδελφῶν ἐν Ἱερουσαλήμ. Ἐλυπήθησαν μὲν διὰ τὸν πλησιάζοντα διωγμὸν, δὲν ἔχασαν ὅμως τὸ θάρρος τῶν τὸν ἐπερίμεναν ἡσυχοὶ μὲ πίστιν εἰς τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ. Καὶ ὁ Θεὸς τοὺς ἔσωσε.

Ὁ Σαῦλος, συνοδευόμενος ἀπὸ πολλοὺς στρατιώτας, ἐβάδιζε πρὸς τὴν Δαμασκόν. Καθ' ὁδὸν κατέστρωνε σχέδια. Ὅταν ἐφθασε, καθὼς ἀρχαία παράδοσις ἀναφέρει, δέκα περίπου χιλιόμετρα πλησίον τῆς Δαμασκοῦ, συνέβη ἕνα παράδοξον γεγονός. Ἐνα ὀλόλαμπρον φῶς, λαμπρότερον ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, κατήλθεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατὰ τὴν μεσημβρίαν καὶ ἤστραψε γύρω ἀπὸ τὸν Σαοὺλ καὶ τὴν συνοδείαν του. Ὅλοι κατετρόμαξαν καὶ ἔπεσαν κάτω εἰς τὴν γῆν. Τότε ἠκούσθη μία αὐστηρὰ φωνὴ νὰ λέγῃ εἰς τὴν ἑβραϊκὴν γλῶσσαν :

— Σ α ο ῦ λ, Σ α ο ῦ λ, τί μ ἐ δι ὡ κ ε ι σ; Εἶναι σκληρὸν διὰ σὲ νὰ λακτίζῃς πρὸς τὰ καρφία.

Τρομαγμένος περισσότερο τώρα ὁ Σαοὺλ ἀπὸ τὴν φωνὴν διότι ἐνόησεν, ὅτι τοῦ ὠμιλοῦσε ὁ Θεός, μόλις κατάρθωσε νὰ ἐρωτήσῃ :

— Κύριε, ποῖος εἶσαι ;

— Ἐγὼ εἶμαι, ἀπήντησε ἡ φωνή, ὁ Ἰησοῦς, τὸν ὁποῖον σὺ διώκεις. Ἄλλὰ μὴ φοβεῖσαι. Γνωρίζω τὴν καλὴν σου πρόθεσιν. Σήκω, στάσου εἰς τὰ πόδια σου. Ἐγὼ σὲ προορίζω νὰ γίνῃς ἀπόστολός μου. Δι' αὐτὸ ἀκριβῶς καὶ παρουσιάσθη εἰς σέ. Λοιπὸν ἀπὸ τὴν στιγμήν αὐτὴν θὰ κηρύττῃς αὐτά, τὰ ὁποῖα εἶδες καὶ ὅσα εἰς τὸ μέλλον ἐγὼ θὰ σοῦ φανερώσω. Διότι ἐγὼ ἐξέλεξα σὲ ἀπὸ τὸν λαόν Ἰσραὴλ καὶ τὰ Ἔθνη ὡς ἀπόστολον τῶν Ἐθνῶν. Ἐ γ ὼ σ ἐ ἀ π ο σ τ ἔ λ λ ω ἀ ν ο ἰ ξ α ἰ ὁ φ θ α λ μ ο ῦ ς α ὑ τ ῶ ν καὶ νὰ ἐπιστρέψῃς αὐτοὺς ἀπὸ τὸ σκότος τῆς ἀμαρτίας εἰς τὸ φῶς τῆς ἀληθείας. Πήγαινε ὅμως πρῶτον εἰς τὴν πόλιν καὶ ἐκεῖ θὰ μάθῃς τί πρέπει νὰ κάμῃς.

Οἱ ἄνδρες, ποὺ συνώδευον τὸν Σαοῦλ, ἔμειναν κατάπληκτοι. Ἦκουαν τοὺς λόγους, ἀλλὰ δὲν τοὺς ἐννοοῦσαν, διότι ἐλέγοντο εἰς τὴν ἑβραϊκὴν γλῶσσαν, οὔτε δὲ καὶ ἔβλεπον αὐτόν, ποὺ ὠμιλοῦσε. Ἄλλὰ καὶ ὁ Σαοῦλ δὲν ἔβλεπεν ὄχι μόνον τὸν ὀμιλοῦντα Θεόν, ἀλλ' οὔτε καὶ τοὺς γύρω του στρατιώτας. Ἀπὸ τὸ ἐκτυφλωτικὸν ἐκεῖνο φῶς ἔχασε τὴν ὄρασίν του. Συντετριμμένος καὶ μετανοημένος, μὲ φόβον καὶ ἀνησυχίαν εἰς τὴν καρδίαν, ὀδηγούμενος ἀπὸ τοὺς στρατιώτας, εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν.

Τρεῖς ἡμέρας ἔμεινε μόνος εἰς μίαν οἰκίαν, ἐντελῶς τυφλός, χωρὶς νὰ φάγη καὶ χωρὶς νὰ πῆη τίποτε. Εἰς ὄλον αὐτὸ τὸ διάστημα ἐσκέπτετο τοὺς διωγμούς, τοὺς ὁποίους ἔκαμε κατὰ τῶν Χριστιανῶν καὶ τὴν συμπεριφορὰν, τὴν ὁποίαν ἔδειξε πρὸς τὸν ἀληθινὸν Θεόν. Μετανοοῦσε τώρα πικρά, προσήυχετο συνεχῶς καὶ ἐζητοῦσε συγχώρησιν ἀπὸ τὸν Θεόν.

Τὴν τρίτην ἡμέραν παρουσιάσθη ὁ Θεὸς εἰς ἓνα εὐσεβῆ Χριστιανὸν τῆς Δαμασκοῦ, τὸν Ἀνανίαν, καὶ τοῦ εἶπε :

— Ἀνανία, πήγαινε εἰς τὴν ὁδόν, ἣ ὁποία λέγεται Εὐθεΐα, ἔμπα εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἰούδα καὶ θὰ εὔρης τὸν Σαῦλον. Αὐτὴν τὴν στιγμήν προσεύχεται καὶ βλέπει εἰς ἓνα ὄραμα σέ, νὰ προσέρχεσαι πρὸς αὐτόν καὶ νὰ θέτης εἰς αὐτόν τὰς χεῖρας.

— Κύριε, ἀπήντησεν ὁ Ἀνανίας, αὐτὸς εἶναι τρομερὸς διώκτης τῶν ἀδελφῶν μου.

— Ἦτο, δὲν εἶναι τώρα, εἶπεν ὁ Θεός. Τώρα σ κ ε ῖ ο ς ἐ κ λ ο γ ῆ ς μ ο υ ἐ σ τ ῖ ν. Θὰ κηρύξῃ τὸ θέλημά μου εἰς ὄλον τὸν κόσμον, πρὸς τοὺς Ἰσραηλίτας καὶ πρὸς τοὺς Ἐθνικοὺς καὶ ἐνώπιον ἀκόμη βασιλέων. Πήγαινε λοιπὸν πρὸς αὐτόν.

Ἐπῆκουσεν ὁ Ἀνανίας, προσήλθε πρὸς τὸν Σαῦλον καὶ τοῦ εἶπεν :

— Ἀδελφέ μου Σαοῦλ, μὲ ἔστειλεν ὁ Ἰησοῦς, διὰ νὰ ἀναβλέψῃς καὶ νὰ λάβῃς Πνεῦμα Ἅγιον. Καὶ καθὼς ἔθεσεν εἰς αὐτόν τὰς χεῖρας, ἔπεσαν εἶδος τι λέπια ἀπὸ τὰ μάτια τοῦ Σαοῦλ καὶ ἀμέσως ἀνέβλεψεν. Ἐδιδάχθη τότε ἀπὸ τὸν Ἀνανίαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ Εὐαγγελίου, ἐπίστευσε μὲ ὄλην του τὴν ψυχὴν καὶ ἐβαπτίσθη εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ διώκτης ἔγινε

Χριστιανός απόστολος. Ἡ ἐπιστροφή αὐτῆ τοῦ Σαῦλου ἐγένετο γύρω εἰς τὸ 37 μ. Χ.

14. Ο ΝΕΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΗΡΥΤΤΕΙ ΤΟΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΝ

(Πράξ. ι', 19 - 30. Γαλιát. α', 13 - 21)

Ἀπὸ τὴν στιγμήν πού ἐβαπτίσθη ὁ Σαῦλος, ἔγινεν ἄλλος ἄνθρωπος. Ὁ νοῦς του ἐφωτίσθη αἱ πεποιθήσεις του μετεβλήθησαν. Ἐλάτρευε τώρα ἐκ βάθους ψυχῆς τὸν Χριστόν. Ἄγαποῦσε καὶ ἐσέβετο τοὺς Χριστιανούς, τοὺς ὁποίους ἐθεωροῦσε τώρα πραγματικούς ἀνθρώπους τοῦ Θεοῦ. Ἐπιζητοῦσε τὴν συναναστροφήν των. Συνωμιλοῦσε μὲ αὐτοὺς περὶ τοῦ Σωτῆρος. Ὅσον περισσότερο ἐσχετιζέτο μαζί των, τόσο θερμότερον τοὺς ἀγαποῦσε καὶ τόσο καλύτερον ἐγνώριζε τὸν Κύριον. Ἀφοῦ δὲ ἔμεινεν ὀλίγον χρόνον εἰς τὴν Δαμασκόν, ἔφυγε διὰ τὴν Ἀραβίαν.

Ἐκεῖ ἤρχισε τὸ ἀποστολικόν του ἔργον. Ἐπὶ τρία ὀλόκληρα ἔτη ἐκήρυττε τὸν Χριστόν καὶ ἵδρυν Ἐκκλησίας. Ἀλλ' ἐκεῖ ἐξήρχετο πολλάκις εἰς τὴν ἔρημον, ἐμελετοῦσε βαθύτερον τὸν Χριστιανισμόν καὶ ἐλάμβανεν ἀποκαλύψεις παρὰ τοῦ Θεοῦ. Ὅσα εἶχον διδαχθῆ οἱ ἄλλοι ἀπόστολοι ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ἐδιδάχθη ὁ Σαῦλος τώρα δι' ἀποκαλύψεως. Πιθανώτατα τότε ἀνελήφθη εἰς τοὺς οὐρανοὺς, εἶδε τὸν Παράδεισον καὶ ἤκουσε παρὰ τοῦ Κυρίου ἄρρητα ῥήματα (Β' Κορινθίους, ιβ' 2 - 4).

Κατηρισμένος πλέον εἰς τὴν γνώσιν καὶ πίστιν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Δαμασκόν. Οἱ Χριστιανοὶ ἐχάρησαν, ὅταν τὸν εἶδον. Οἱ Ἰουδαῖοι ὁμως ἐλυπήθησαν. Αὐτοὶ ἐγνώριζαν, ὅτι ὁ Σαῦλος ἦτο διώκτης τῶν μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ καὶ ἐπερίμεναν νὰ συνεχίσῃ καὶ ἐκεῖ τὸν διωγμόν. Ἀλλ' ἡ ἔκπληξις των ὑπῆρξε μεγάλη, ὅταν ἤκουσαν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγὴν των νὰ κηρύσῃ τὸν Χριστόν. Καὶ ἡ ἔκπληξις των μετεβλήθη εἰς ἀγρίαν ὀργήν, ὅταν εἶδον ὅτι προσπαθοῦσε νὰ κάμῃ καὶ αὐτοὺς Χριστιανούς. Ματαίως συνεζήτουν μὲ πείσμα καὶ ἀντέλεγον πρὸς αὐτόν. Μὲ ἀκατανίκητον δύναμιν ἐκεῖνος τοὺς ἀπεστόμωνεν. Ἀπεδεικνυεν εἰς αὐτοὺς διὰ τῶν Γραφῶν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶνε ὁ ἀναμενόμενος Μεσσίας. Ἐπὶ ἐβδομάδας ἀρκετάς με τὸ

κήρυγμά του άλλους μὲν προσείλκυεν, ἄλλους δὲ ἐξηρέθιζε

Οἱ φανατισμένοι Ἰουδαῖοι, ἴσως κατὰ συμβουλήν τῶν ἀρχόντων τῆς Ἱερουσαλήμ, ἀπεφάσισαν νὰ θανατώσουν αὐτόν. Συνεννοήθησαν λοιπὸν μὲ τὸν Ἀρέθαν, τὸν διοικητὴν τῆς πόλεως, καὶ ἐφρουροῦσαν τὰς πύλας, διὰ νὰ τὸν συλλάβουν, ἐὰν ἐπεχείρει νὰ φύγῃ. Εὐτυχῶς τὰ ἐγκληματικά τῶν σχέδια τὰ ἔμαθον οἱ Χριστιανοὶ καὶ ἀπέκρυψαν τὸν Σαοὺλ ἀπὸ αὐτοῦς. Μίαν δὲ νύκτα ὠδήγησαν τὸν ἀπόστολον εἰς τὴν οἰκίαν ἐνὸς Χριστιανοῦ, ἣ ὁποία ἦτο κτισμένη ἐπὶ τοῦ τείχους. Ἀπὸ ἐκεῖ μὲ ἓνα καλάθι κατεβίβασαν αὐτὸν ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν καὶ τὸν ἀφήκαν νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ.

Μὲ πόσῃ συγκίνησιν ἐπανήρχετο εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν! Πῶς εἶχεν ἀναχωρήσει καὶ πῶς ἐπέστρεφεν! Εὐχαριστοῦσε τὸν Θεόν, διότι τὸν ἐπανάφερον ὄχι διώκτην, ἀλλὰ ἀπόστολον. Εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ ἠθέλησε νὰ σχετισθῇ μὲ τοὺς Χριστιανοὺς καὶ μάλιστα μὲ ἓνα ἀπὸ τοὺς κορυφαίους τῶν ἀποστόλων, τὸν Πέτρον. Ἄλλ' οἱ Χριστιανοί, παρ' ὅλα ὅσα εἶχον μάθει ἀπὸ τὴν Δαμασκόν, ἐδίσταζον νὰ δεχθοῦν αὐτόν. Ἐφοβοῦντο μήπως

ὑπεκρίνετο τὸν Χριστιανὸν διὰ νὰ ἐξαπατήσῃ τοὺς πιστοὺς καὶ νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, μὲ τὸν σκοπὸν νὰ γνωρίσῃ αὐτοὺς καλὰ καὶ νὰ τοὺς καταδιώξῃ κατόπιν εὐκολώτερον.

Ἄλλ' ὁ Βαρνάβας, ὁ εὐσεβὴς αὐτὸς καὶ διακεκριμένος Χριστιανός, ἔσπευσε μὲ θάρρος καὶ ἐπλησίασε πρῶτος τὸν Σαοὺλ. Πιθανὸν νὰ τὸν εἶχε γνωρίσει προηγουμένως εἰς τὴν Ταρσόν, ἣ ὁποία δὲν ἀπέειχε πολὺ ἀπὸ τὴν Ἔφρον, τὴν πατρίδα του. Ὅτε σδιήκωτε, αὐτὸς ὠδήγησε καὶ παρουσίασεν εἰς

Ἀρχικὴ περιοδεία τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.

τὸν Πέτρον καὶ τοὺς Χριστιανοὺς τὸν νέον ἀπόστολον. "Ὅλοι ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεόν, ὅταν ἔμαθον τὰς λεπτομερείας τῆς ἐπιστροφῆς του.

Εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ ὁ Σαῦλος ἤρχισε νὰ κηρύττῃ μὲ θάρρος τὸν Χριστόν, εἰς τὸν ναὸν καὶ εἰς τὰς ὁδοὺς. Ἀπειστόμωνε τοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς Ἑλληνιστάς, οἱ ὁποῖοι συνεζήτουν πρὸς αὐτόν. "Ἐπειθε τοὺς καλοπροαιρέτους νὰ πιστεύσουν εἰς τὸν Χριστόν. Ἄλλ' ὅπως εἰς τὴν Δαμασκόν, οὕτω καὶ ἐδῶ οἱ φανατισμένοι Ἰουδαῖοι ἠθέλησαν νὰ τὸν θανατώσουν. Οἱ ἀδελφοὶ ἔμαθον καὶ πάλιν τὰ κακὰ αὐτὰ σχέδια. Ὁ δὲ Θεός, τὴν ὥραν, πού ὁ Σαῦλος προσήχετο εἰς τὸ ἱερόν, παρουσιάσθη καὶ τοῦ εἶπε νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ νὰ πορευθῆ εἰς τὰ Ἐθνη. «Ὅτι ἐγὼ εἰς Ἐθνη μακρὰν ἐξαποστελῶ σε» (Πράξ. κβ', 17 - 21).

Εἰς τὴν ἐντολὴν αὐτὴν τοῦ Θεοῦ καὶ τὰς προτροπὰς τῶν ἀδελφῶν ὑπήκουσεν ὁ Σαῦλος καὶ ἐγκατέλειπε τὴν Ἱερουσαλήμ. Ἦλθεν εἰς τὴν Καισάρειαν, ἀπὸ ὅπου οἱ ἀδελφοὶ μεπλοῖον τὸν ἀπέστειλαν εἰς τὴν ἰδιαιτέραν του πατρίδα, τὴν Ταρσόν. Ἐκεῖ ὁ Σαῦλος θὰ ἐργασθῆ ἐπὶ ἀρκετὸν χρονικὸν διάστημα, μέχρις ὅτου ὁ Κύριος ἀνοίξῃ πρὸς αὐτόν νέαν ὁδὸν κηρύγματος. Πιθανώτατα ἦλθεν εἰς Ταρσὸν περὶ τὸ 40 μ. Χ.

15. Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΕΤΡΟΣ ΚΗΡΥΤΤΕΙ ΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΑ ΜΕΡΗ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗΣ

(Πράξ. θ', 31 - 43)

Κατὰ τὸ ἔτος αὐτό, περὶ τὸ 40 μ. Χ., αἱ Ἐκκλησίαι τῆς Ἰουδαίας, τῆς Σαμαρείας καὶ τῆς Γαλιλαίας εἶχον εἰρήνην. Ὁ διωγμὸς εἶχε χαλαρωθῆ πολὺ. Ὁ κύριος διώκτης τῶν χριστιανῶν, ὁ Σαούλ, εἶχε γίνεи μαθητῆς τοῦ Ναζωραίου. Ἐπειτα, ἄλλα πράγματα τοβραώτερα ἀπασχολοῦσαν τοὺς Ἰουδαίους. Ὁ Καλιγούλας, αὐτοκράτωρ τότε τῆς Ρώμης, διέταξε τὸν ἀνθύπατον τῆς Συρίας Πετρώνιον, νὰ τοποθετήσῃ εἰς τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος τὸ αὐτοκρατορικὸν του ἄγαλμα, διὰ νὰ τιμᾶται ὡς θεός.

Οἱ Ἰουδαῖοι, ὅπως ἦτο ἐπόμενον, ἐταράχθησαν ἀπὸ τὴν βεβήλωσιν, πὺ ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ εἰς τὸν ναόν των. Δέκα δὲ χιλιάδες ἀπὸ αὐτοὺς ἤλθον εἰς τὴν Πτολεμαῖδα καὶ παρεκά- λουν τὸν Πετρώνιον, νὰ μὴ πραγματοποιήσῃ τὴν αὐτοκρατο- ρικὴν διαταγὴν. Ἦκολούθησαν αὐτὸν εἰς τὴν Τιβεριάδα καὶ τοῦ εἶπον, ὅτι ἦσαν ἀποφασισμένοι νὰ ἀποθάνουν μᾶλλον, παρὰ νὰ ἴδουν βεβηλωμένον τὸν ναόν των. Αἱ παρακλήσεις των ὅμως δὲν εἰσηκούοντο καὶ ὑπῆρχε φόβος νὰ ἐκραγῇ νέος Ἰουδαϊκὸς πόλεμος. Εἰς τόσον ἀνώμαλον κατάστασιν δὲν ἦτο δυνατόν βέβαια νὰ συνεχίσουν τὸν διωγμὸν κατὰ τῶν Χρι- στιανῶν.

Οἱ Χριστιανοὶ ὅμως ἔμενον ἡσυχοὶ. Ἐγνώριζον, ὅτι σύμ- φωνα μὲ τὰς προφητείας τοῦ Κυρίου, δὲν εἶχεν ἔλθει ἀκόμη ὁ καιρὸς τῆς καταστροφῆς τῆς Ἰερουσαλήμ. Ἐλάτρευον τὸν Θεόν, ἐκήρυττον παντοῦ τὴν νέαν θρησκείαν καὶ μὲ τὴν δύνα- μιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος προσείλκυον πολλοὺς νέους μαθη- τὰς. Τότε ὁ Πέτρος ἀπεφάσισε νὰ κάμῃ νέαν περιοδεῖαν πρὸς τὰς χριστιανικὰς ἐκκλησίας. Ἐπεσκέφθη φαίνεται πάλιν τὰ μέρη τῆς Σαμαρείας καὶ ὕστερον κατῆλθε πρὸς τὰ παράλια μέρη τῆς Παλαιστίνης, εἰς τὴν εὐφορον ἐπαρχίαν τοῦ Σάρωνος.

Εἰς τὴν πόλιν Λύδδαν ἐκάλεσε τοὺς Χριστιανούς, ὡμίλησε πρὸς αὐτοὺς καὶ τοὺς ἐστήριξεν εἰς τὴν πίστιν. Εἰς αὐτὴν τὴν πόλιν ἔζοῦσε ἕνας δυστυχῆς παράλυτος ὀνομαζόμενος Αἰνέας, ὁ ὁποῖος ἐπὶ δεκαοκτῶ ὀλόκληρα ἔτη κατέκειτο εἰς τὸ κρεβάτι του. Ἐπειδὴ ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστόν, ὁ Πέτρος τὸν ἐθε- ράπευσεν. «Αἰνέα, τοῦ εἶπε, σήκω ἐπάνω· ἕως τώρα ἄλλοι σὲ ἔφερον καὶ σὲ ἐπεριποιοῦντο· τώρα σ τ ρ ῶ σ ο ν σ ε α υ τ ῶ». Ἄμεσως ὁ παράλυτος ἔγινε τελειῶς ὑγιῆς καὶ ἐδόξασε τὸν Θεόν.

Ἡ θαυμαστὴ αὐτὴ θεραπεία ἔπεισε πολλοὺς ἀπὸ τοὺς Ἐθني- κούς νὰ πιστεύσουν εἰς Χριστόν. Ἄλλωστε ἡ ἐπίσκεψις καὶ τὸ θαῦμα τοῦ Πέτρου εἰς Λύδδαν διεδόθησαν εἰς τὴν πόλιν αὐ- τὴν καὶ εἰς ὅλην τὴν περιφέρειαν Σάρωνος. Διεδόθησαν ἀκόμη καὶ εἰς τὴν Ἰόππην, ὠραίαν παράλιον πόλιν. Ἐκεῖ ὑπῆρχε πλῆθος Χριστιανῶν. Μεταξὺ αὐ τ ῶ ν διεκρίνετο διὰ τὴν ἀρετὴν τῆς ἡ εὐσεβῆς Ταβιθά, τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα σημαίνει δορκάς.

Αυτή εις ὄλην της τήν ζωὴν ἐβοηθοῦσε τοὺς πάσχοντας, ἔτρεφε τοὺς πεινῶντας καὶ ἐνέδυε τοὺς γυμνοὺς.

Κατὰ τὰς ἡμέρας ὅμως ἐκείνας ἠσθένησε καὶ παρὰ τὰς πολλὰς περιποιήσεις τῶν Χριστιανῶν ἀπέθανεν. "Ὅλοι ἐλυπήθησαν καὶ περισσότερον ἀπὸ ὅλους ἐλυπήθησαν αἱ χῆραι καὶ τὰ ὄρφανά. Ἐπάνω εἰς τὴν λύπην των ἐνεθυμήθησαν τὸν ἀπόστολον Πέτρον. Αὐτός, ὁ ὁποῖος τόσα θαύματα ἐν ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ ἔκαμνε, δὲν θὰ ἤμποροῦσε τάχα, ὅπως καὶ ὁ Διδάσκαλος, νὰ ἀναστήσῃ καὶ νεκρόν; "Ἔστειλαν λοιπὸν καὶ καὶ τὸν ἐκάλεσαν. Ἀμέσως δὲ μόλις τὸν εἶδον, τὸν παρακάλεσαν θερμῶς νὰ ἀναστήσῃ τὴν Ταβιθά. Θερμότερο τὸν παρακαλοῦσαν τὰ ὄρφανά καὶ αἱ πτωχαὶ χῆραι, αἱ ὁποῖα μὲ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐδείκνυον εἰς αὐτὸν τοὺς χιτῶνας καὶ τὰ ἱμάτια, πού τοὺς εἶχε δωρήσει ἡ Ταβιθά.

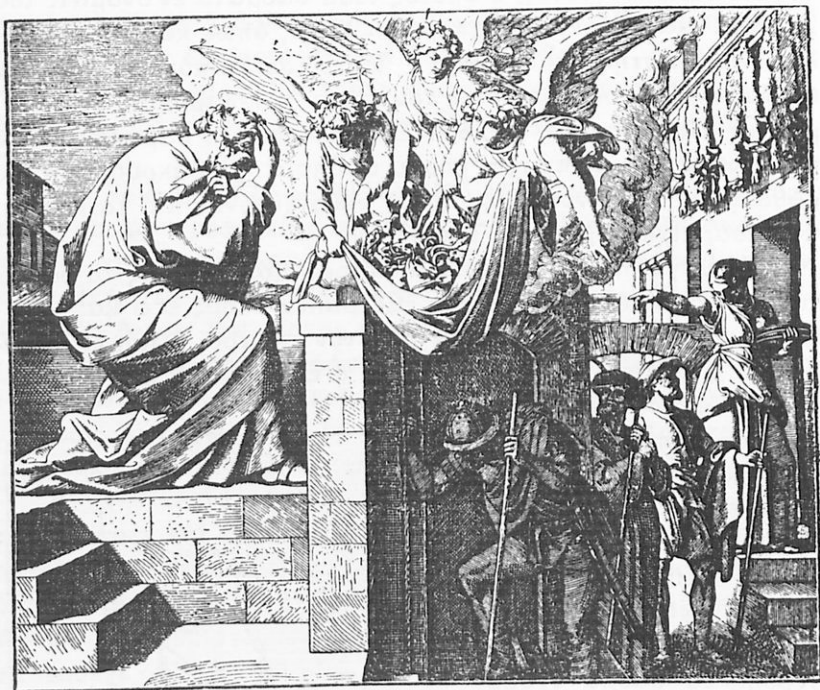
Μὲ μεγάλην συγκίνησιν ὁ Πέτρος εἰσηλθεν εἰς τὸ δωμάτιον, ὅπου κατέκειτο ἡ νεκρά. Ἐξέβαλεν ὅλους ἔξω καὶ γονυπετῆς παρεκάλει θερμῶς τὸν Χριστὸν νὰ τοῦ δώσῃ δύναμιν, διὰ νὰ ἀναστήσῃ τὴν νεκράν. Καὶ ὁ Θεὸς τοῦ ἔδωσε τὴν δύναμιν. "Ὅπως δὲ ἄλλοτε ὁ Κύριος εἶπε πρὸς τὴν νεκράν κόρην τοῦ Ἰαείρου: «Ταλιθά κοῦμμι» (Μάρκου ε' 41), ἔτσι καὶ ὁ Πέτρος εἶπε: «Ταβιθά κοῦμμι, Ταβιθά ἐγέρθητι» καὶ ἡ Ταβιθά ἀνεστήθη καὶ ἠγέρθη. Τὸ θαῦμα ἐχαροποίησε τοὺς Χριστιανοὺς καὶ προσείλκυσε εἰς τὴν πίστιν πολλοὺς Ἐθνικοὺς.

Ὁ Πέτρος μετὰ τοῦτο ἔμεινε μερικὰς ἡμέρας ἀκόμη εἰς τὴν Ἰόππην, εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σίμωνος βυρσοδέψου. Μίαν ἡμέραν, δταν ἐπλησίαζε μεσημβρία,

Περιοδία τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου.

άνεβη εις τὸ ὑπερφῶν καὶ προσηύχετο. Ἡ ὥρα παρήλθε καὶ ἐπειδὴ ἐπεινάσεν, ἠτοιμάζετο νὰ κατέλθῃ διὰ τὸ φαγητόν. Αἴφνης ἔπεσεν εἰς ἔκστασιν καὶ εἶδεν ἓνα περίεργον δράμα. Εἶδεν ἀπὸ τὸν ἀνοιχθέντα οὐρανὸν νὰ κατεβαίῃ πρὸς αὐτὸν ἓν εἶδος σινδόνης κρεμασμένης ἀπὸ τὰ τέσσαρα ἄκρα. Μέσα εἰς αὐτὴν ὑπῆρχον τετράποδα, θηρία, ἔρπετά καὶ πτηνά, ζῶα

Τὸ δράμα τοῦ Πέτρου.

καθαρά καὶ ἀκάθαρτα. Τότε ἤκουσε μίαν φωνὴν νὰ τοῦ λέγῃ:
 — Πέτρε, λάβε ἀπὸ τὰ ζῶα αὐτά, σφάξε καὶ φάγε.
 — Ὅχι, Κύριε, εἶπεν ὁ Πέτρος. Οὐδέποτε ἕως τώρα ἔφαγον ἀκάθαρτον ζῶον.
 — Ὅσα ὁ Θεὸς ἐκαθάρισεν, ἀπήντησεν ἡ φωνή, σὺ μὴ τὰ ὀνομάζῃς ἀκάθαρτα.
 Τὸ φαινόμενον αὐτὸ ἐπανελήφθη τρεῖς φορὰς καὶ κατόπιν

ή σινδόνη ἐξηφανίσθη εἰς τὸν Οὐρανόν. Ὅταν συνῆλθεν ὁ Πέτρος, ἐσυλλογιζετο μὲ πολλὴν ἀπορίαν: «Τί τάχα σημαίνει τὸ ὄραμα αὐτό; Τί ἤθελε μὲ αὐτὸ νὰ φανερώσῃ ὁ Θεός;»

16. ΕΝΑΣ ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ ΓΙΝΕΤΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

(Πράξ. ι' - ια', 18)

Σαράντα περίπου χιλιόμετρα βορειότερον ἀπὸ τὴν Ἰόππην, ἐπὶ ὠραίας τοποθεσίας, πλησίον τῆς θαλάσσης, ὑπῆρχε νεόκτιστος καὶ πολυπληθὴς πόλις, ἡ Καισάρεια. Εἶχεν ἀνοικοδομηθῆ, σύμφωνα μὲ τὴν τελευταία λέξιν τῆς τότε ἀρχιτεκτονικῆς, ὑπὸ Ἡρώδου τοῦ Μεγάλου. Ἐκοσμεῖτο μὲ ὑπέροχα οἰκοδομήματα ἐκ λευκοῦ μαρμάρου. Εἶχεν ὠραῖον ὕδραγωγεῖον καὶ λιμένα. Ὠνομάσθη δὲ Καισάρεια πρὸς τιμὴν τοῦ Αὐγούστου Καίσαρος. Εἰς αὐτὴν εἶχε τὴν μόνιμον κατακίαν τοῦ ὁ Ρωμαῖος κυβερνήτης τῆς Ἰουδαίας, ὁ πραιτωρ. Εἰς αὐτὴν ἐστρατοπέδευον πάντοτε ἀρκετοὶ λόχοι ρωμαϊκοῦ στρατοῦ.

Μεταξὺ τῶν ἐκεῖ Ρωμαίων ἀξιωματικῶν διεκρίνετο τότε διὰ τὴν ἀρετὴν τοῦ ἑνὸς ἐκατόνταρχος, ὁ ὁποῖος ὠνομάζετο Κορνήλιος. Αὐτὸς μὲ ὄλους τοὺς οἰκείους τοῦ ἐφοβεῖτο καὶ ἐλάτρευε τὸν ἀληθινὸν Θεόν. Ἐνήστευε πολλάκις, προσηύχετο μὲ πίστιν καὶ παρακαλοῦσε διαρκῶς τὸν Θεὸν νὰ τοῦ ἀποκαλύψῃ τὴν καθαρὰν θρησκευτικὴν ἀλήθειαν. Πάντοτε δὲ ἔκαμνεν ἐλεημοσύνας πολλὰς πρὸς τὸν λαόν. Διὰ τοῦτο εἶχεν ἀποκτήσει, πολὺ δικαίως, τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν ὑπόληψιν ἐκ μέρους Ἰουδαίων καὶ Ἐθνικῶν.

Μίαν ἡμέραν, ἐνῶ προσηύχετο, εἶδεν αἴφνης ἐνώπιόν του ἄγγελον Θεοῦ, ὁ ὁποῖος τοῦ εἶπε:

— Κορνήλιε!

— Τί συμβαίνει, Κύριε; εἶπε μὲ φόβον ὁ εὐσεβὴς ἀξιωματικός.

— Κορνήλιε, ἐπανελάβεν ὁ ἄγγελος, αἱ προσευχαὶ καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἔγιναν δεκταὶ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Ἦλθεν ὁ καιρὸς νὰ γνωρίσῃς τὴν ἀληθινὴν θρησκείαν. Στείλε λοιπὸν ἄν-

δρας εις Ἰόππην καὶ κάλεσε τὸν ἀπόστολον Πέτρον, ὁ ὁποῖος φιλοξενεῖται εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ βυρσοδέψου Σίμωνος.

Ἀμέσως μόλις ὁ ἄγγελος ἐξηφανίσθη, ὁ Κορνήλιος ἐκάλεσε δύο εὐσεβεῖς ὑπηρέτας του καὶ ἓνα εὐσεβῆ στρατιώτην. Τοὺς ἐφάνέρωσεν ὅσα εἶδε καὶ ὅσα ἤκουσε παρὰ τοῦ ἀγγέλου καὶ τοὺς εἶπε νὰ μεταβοῦν πρὸς συνάντησιν τοῦ Πέτρου εἰς Ἰόππην. Ἐκεῖνοι λίαν πρῶι ἀνεχώρησαν. Ἐφθασαν τὴν μεσημβρίαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σίμωνος καὶ ἐζήτησαν τὸν Πέτρον. Τὴν ὥραν ἀκριβῶς ἐκείνην ὁ Πέτρος εἶχεν ἴδει τὸ δράμα καὶ ἐσυλλογιζέτο «τί τάχα σημαίνει αὐτό!». Ἐνῶ δὲ οἱ ἐπισκέπται ἔξω τὸν ἐζητοῦσαν, τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ τοῦ συνέστησε νὰ ἀκολουθήσῃ τοὺς ξένους χωρὶς ἀντίρρησης. Κατῆλθε πρὸς αὐτοὺς καὶ ἀφοῦ ἤκουσε τὸν σκοπὸν τῆς ἐπισκέψεώς των, ἐδέχθη εὐχαρίστως νὰ τοὺς ἀκολουθήσῃ.

Τὴν ἐπομένην, συνοδευόμενος ἀπὸ μερικοὺς Ἰουδαίους Χριστιανούς, ἐπορεύθη εἰς Καισάρειαν, ὅπου ὁ Κορνήλιος μετὰ τῆς οἰκογενείας του καὶ μὲ πολλοὺς εὐσεβεῖς φίλους του τὸν προσεκύνησεν. Ὁ Πέτρος τὸν ἐσήκωσε καὶ τοῦ εἶπε :

— Δὲν ἀρμόζει προσκύνησις πρὸς ἐμέ, διότι καὶ ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος, ὅπως σύ. Μολονότι Ἰουδαῖος ἦλθον πρὸς σὲ τὸν Ἐθνικόν, διότι ὁ Θεὸς μὲ διέταξεν. Αὐτὸς μοῦ ἐφάνέρωσεν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ θεωρῶ κανένα ἄνθρωπον ἀκάθαρτον, οὔτε καὶ τοὺς Ἐθνικούς.

Τότε ὁ Κορνήλιος διηγήθη λεπτομερῶς ὅλα ὅσα τοῦ εἶπεν ὁ ἄγγελος καὶ ἐπερίμενον αὐτὸς καὶ ὅλοι ὅσοι ἦσαν παρόντες, νὰ ἀκούσουν τὴν διδασκαλίαν τοῦ Πέτρου. Ἀνοίξας δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ ὁ Πέτρος ἐκήρυξε πρὸς αὐτοὺς τὸν Χριστόν. Ἐβεβαίωσεν, ὅτι ὁ Θεὸς δέχεται προθύμως κάθε εὐσεβῆ, εἴτε Ἰουδαῖος εἶναι οὗτος εἴτε καὶ Ἐθνικός. Ὁ Χριστὸς ἤλθε νὰ χάριση τὴν εἰρήνην καὶ νὰ δώσῃ σωτηρίαν εἰς ὅλους. Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν καὶ ἐδίδαξε καὶ ἐθαυματούργησεν, ἀπέθανε καὶ ἀνέστη.

Καθὼς δὲ ὁ Πέτρος ὠμιλοῦσε, τὰ λόγια του εἰσήρχοντο βαθύτατα εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀκροατῶν. Πίστις θερμὴ ἐγεννήθη εἰς τὰς ψυχὰς των. Καὶ ἰδοὺ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον κατῆλθεν εἰς αὐτοὺς καὶ ἤρχισαν νὰ ὁμιλοῦν γλώσσας. Ἐκπληκτοὶ οἱ Ἰου-

δαῖτοι Χριστιανοὶ εἶδον τὸ θαῦμα καὶ ἐπέσθησαν, ὅτι ὁ Θεὸς καλεῖ εἰς σωτηρίαν καὶ τοὺς Ἐθνικοὺς. Τότε ὁ Πέτρος ἐβάπτισεν αὐτοὺς προθύμως. Ἀφοῦ δὲ ἔμεινε μερικὰς ἡμέρας μαζί των ἀνεχώρησε διὰ τὴν Ἱερουσαλὴμ.

Οἱ Χριστιανοὶ τῆς Ἱερουσαλὴμ ἐπληροφόρηθησαν τὴν πράξιν τοῦ Πέτρου καὶ ἐδυσφόρησαν. Ἐπίστευον, ὅτι μόνον οἱ Ἰουδαῖοι ἢ κατὰ συγκατάβασιν οἱ Ἐθνικοὶ, ποὺ εἶχαν δεχθῆ τὴν ἐβραϊκὴν θρησκείαν, δικαιοῦντο νὰ γίνουν Χριστιανοί. Ὅταν δὲ εἶδον τὸν Πέτρον, ἤρχισαν νὰ τὸν ἐλέγχουν. Ἄλλ' ὁ Πέτρος διηγῆθη εἰς αὐτοὺς λεπτομερῶς τὰ συμβάντα καὶ τὰς θαυμαστάς ἐνεργείας τοῦ Θεοῦ. Ὅλοι δὲ τότε ἐπέσθησαν, ὅτι καὶ τοῖς ἔθνεσιν ὁ Θεὸς τὴν μετανοίαν ἔδωκεν εἰς ζωὴν. Ἡσύχασαν καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν.

17. Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΕΤΡΟΣ ΦΥΛΑΚΙΖΕΤΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ

(Πράξ. ιβ', 1-23)

Κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν, ἀπὸ τοῦ 41 μέχρι τοῦ 44 μ.Χ., βασιλεὺς τῆς Παλαιστίνης, διωρισμένος ὑπὸ τῶν Ρωμαίων, ἦτο ὁ Ἡρώδης Ἀγρίππας, ἕγγονος τοῦ μεγάλου Ἡρώδου. Αὐτός, φιλόδοξος καὶ δημοκόπος, προσεπάθει μὲ κάθε τρόπον νὰ προσελκύσῃ τὴν εὐνοίαν τοῦ λαοῦ. Δι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγον εἶχε ματαιώσῃ τὴν τοποθέτησιν τοῦ ἀγάλματος τοῦ Καλιγούλα εἰς τὸν ναόν. Ἐπειδὴ δὲ ἀντελήφθη, ὅτι ὁ Ἰουδαϊκὸς λαὸς ἐμισσοῦσε τοὺς Χριστιανούς, ἤρχισε διωγμὸν ἐναντίον αὐτῶν.

Συνέλαβε τὸν ἀπόστολον Ἰάκωβον, τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰωάννου καὶ τὸν ἀπεκεφάλισεν. Ἐπειδὴ εἶδεν, ὅτι ἡ κακοῦργος αὐτὴ πράξις ἠὺχαρίστησε τὸν λαόν, συνέλαβε καὶ ἐφυλάκισε τὸν ἀπόστολον Πέτρον, μὲ τὸν σκοπὸν νὰ τὸν θανατώσῃ. Συνέλαβε δὲ αὐτὸν κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ Πάσχα, διότι κατ' αὐτὰς ἠῤξανεν ἡ μισαλλοδοξία τῶν Ἰσραηλιτῶν. Δὲν τὸν ἐφόβησεν ὅμως ἀμέσως, διότι κατὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Πάσχα δὲν ἔπρεπε νὰ γίνωνται θανατικαὶ ἐκτελέσεις. Μετὰ τὸ Πάσχα θὰ ἐπραγματοποιήσῃ τὴν κακὴν τοῦ ἀπόφασιν.

Ἐν τῷ μεταξύ διέταξε νά φρουροῦν αὐστηρῶς τὸν Πέτρον. Ὄρισε δεκαεὶ στρατιώτας, εἰς τέσσαρας τετράδας διηρημένους, νά τὸν φυλάττουν. Δύο ἐξ αὐτῶν ἐφρουροῦσαν τὴν πύλην τῆς φυλακῆς. Ἄλλοι δύο ἐδέοντο κατὰ τὴν νύκτα μέσα εἰς τὸ δεσμωτήριον μαζί με τὸν Πέτρον, με τὰς ἰδίας ἀλύσεις, ἕνας ἐκ δεξιῶν καὶ ἕνας ἐξ ἀριστερῶν, διὰ νά ἀντιλαμβάνωνται ἀμέσως καὶ τὴν παραμικροτέραν κίνησιν τοῦ δεσμώτου. Τοιοῦτοτρόπως ἦτο ἀνθρωπίνως ἀδύνατον νά διαφύγῃ ὁ Πέτρος. Ἀλλὰ τὰ ἀδύνατα παρ' ἀνθρώποις δυνατὰ ἐστὶ παρὰ τῷ Θεῷ.

Ἐπέρασαν ἀκόμη ὀλίγοι ἡμέραι. Ἐφθασεν ἡ τελευταία νύξ τοῦ Πάσχα, ἡ ὁποία ἔπρεπε νά εἶναι καὶ ἡ τελευταία διὰ τὸν Πέτρον. Κατὰ τὴν ἐπομένην ὥραιαν πρωίαν τοῦ Ἀπριλλίου, ὁ Πέτρος θά ἐθανατώνετο. Ἡρεμος ἐν τούτοις καὶ ἀτάραχος, ἀφοῦ προσηυχῆθη, ἔπεσε καὶ ἐκοιμήθη. Θά ἐκοιμήθη τάχα τὸσον ἡσυχὰ καὶ ὁ Ἡρώδης ἢ ἀνήσυχος θά ἀγρυπνοῦσε, διὰ νά ἐτοιμάσῃ τὴν δημοκοπικὴν του αὐριανὴν ἀγόρευσιν ; Κατὰ τὴν τελευταίαν αὐτὴν νύκτα ἀγρυπνοὶ καὶ οἱ Χριστιανοὶ συνηθοῖσθησαν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς μητρὸς τοῦ Μάρκου καὶ προσήχοντο. Παρεκάλουν θερμῶς τὸν Θεὸν νά ἀπελευθερώσῃ τὸν ἀπόστολόν του. Καὶ αἱ προσευχαὶ των εἰσηκούσθησαν.

Κατὰ τὸ μεσονυκτιον, ἐνῶ ὁ Πέτρος ἐκοιμάτο, αἴφνης φῶς λαμπρὸν ἔλαμψεν εἰς τὸ δεσμωτήριον, διότι ἄγγελος ἐλευθερωτῆς κατήλθεν εἰς αὐτό. Ἐκτύπησε τὸν Πέτρον εἰς τὴν πλευράν, τὸν διέταξε νά φορέσῃ τὸ ἱμάτιον καὶ τὰ σανδάλια του καὶ νά τὸν ἀκολουθήσῃ. Αἱ ἀλύσεις ἔπεσαν ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Πέτρον, χωρὶς οἱ φύλακες νά ἀντιληφθοῦν τίποτε. Ἡ θύρα ἠνοίχθη καὶ ὁ Πέτρος ὡσάν μέσα εἰς ὄνειρον ἠκολούθει τὸν ἄγγελον. Ἐπροχώρησαν πρὸς τὴν αὐλήν, ἐπέρασαν ἐμπρὸς ἀπὸ τοὺς φρουρόντας στρατιώτας, ἔφθασαν εἰς τὴν μεγάλην σιδηρᾶν θύραν, ἡ ὁποία ἠνοίχθη μόνη της καὶ ἐξῆλθον εἰς τὴν ὁδόν. Ἐβάδισαν ὀλίγον διάστημα μαζί καὶ ἔπειτα ὁ ἄγγελος ἐξηφανίσθη.

Τότε ὁ Πέτρος συνῆλθε τελείως καὶ ἀντελήφθη καλά, ὅτι αὐτὸ δὲν ἦτο οὔτε ὄνειρον οὔτε ὄραμα ἀλλὰ πραγματικότης. Ἐδόξασε τὸν Θεὸν καὶ ἐπήγεν εἰς τὴν οἰκίαν, ὅπου ἦσαν συν-

ηθροισμένοι και προσήχοντο ὑπὲρ αὐτοῦ οἱ Χριστιανοί. Ἐκρουσε τὴν θύραν καὶ ἡ παιδίσκη Ῥόδη κατήλθε, διὰ νὰ ἀνοίξῃ. Ὅταν ἤκουσε τὴν φωνὴν τοῦ Πέτρου, κατελήφθη ἀπὸ τὴν χαρὰν, ὥστε, χωρὶς νὰ ἀνοίξῃ, ἔσπευσε πρὸς τοὺς Χριστιανούς καὶ ἀνήγγελε τὸ εὐχάριστο γεγονός. Ἄλλ' ἐκεῖνοι ἔδυσπίστησαν. Ὑπέθεσαν, ὅτι ὁ Πέτρος ἐθανατώθη καὶ ὅτι ὁ ἄγγελος αὐτοῦ παρουσιάσθη εἰς τὴν κόρην.

Ἐν τῷ μεταξὺ τὰ κτυπήματα εἰς τὴν θύραν ἐσυνεχίζοντο. Κατέβησαν ὅλοι, ἤνοιξαν, εἶδον τὸν Πέτρον, ἐπίσθησαν, ὅτι αὐτὸς ἦτο καὶ ἀπὸ τὴν χαρὰν τῶν ἐκραύγασαν. Ὁ Πέτρος τοὺς συνέστησε νὰ σιωπήσουν. Διηγήθη τὰ γενόμενα καὶ τοὺς παρεκάλεσε νὰ ἀναφέρουν αὐτὰ εἰς τὸν ἀδελφόθεον Ἰάκωβον, τὸν προϊστάμενον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἱερουσαλήμ. Ὁ Πέτρος δὲν εἶχε καιρὸν νὰ ἴδῃ τὸν Ἰάκωβον. Κατὰ διαταγὴν βέβαια τοῦ ἀγγέλου, ἔπρεπε νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ ἀμέσως. Πράγματι τὴν ἰδίαν νύκτα ἀπεχαιρέτησε τοὺς ἀδελφούς καὶ ἐξελεθὼν ἐπορεύθη εἰς ἕτερον τόπον.

Ἡ θαυμαστὴ ἀποφυλάκισις τοῦ Πέτρου εἶχε πολὺ κακὰς συνεπείας διὰ τοὺς στρατιώτας. Ὅταν ὁ Ἡρώδης ἐπληροφόρηθη τὴν πρωΐαν, ὅτι ὁ Πέτρος δὲν ἀνευρέθη εἰς τὴν φυλακὴν, μολοντί αἱ πύλαι ἦσαν κλεισταί, ὠργίσθη πάρα πολὺ. Διὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ δὲ ὀπωσδήποτε τὴν ὀργὴν του καὶ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ λαοῦ, διέταξε καὶ ἐθανάτωσαν τοὺς δεκαεξὶ στρατιώτας. Ἐτιμωρήθη ὁμοίως σκληρῶς ἀπὸ τὸν Θεὸν διὰ τὰ ἐγκλήματα αὐτοῦ.

Μίαν ἡμέραν ἐφόρεσε τὴν βασιλικὴν ἀργυρόχρωμον ἐσθῆτα ἀνέβη ἐπὶ τοῦ βήματος καὶ ἐρρητόρευε πρὸς τὰ συγκεντρωμένα πλήθη. Μὲ τὴν ἀλαζονείαν καὶ μεγαλοπρέπειαν ὠμιλοῦσε, ὥστε τὰ πλήθη ἔκπληκτα ἐφώναζον: «Θεὸς καὶ ὄχι ἄνθρωπος ὀμιλεῖ». Καὶ ὁ δημοκόπος αὐτὸς βασιλεὺς ἤκουε μὲ ὑπερηφάνειαν τοὺς ἐπαίνους τοῦ λαοῦ. Ἦρχισε νὰ πιστεῦῃ τὸν ἑαυτὸν τοῦ Θεοῦ. Ἄλλ' ἀμέσως ἡ φοβερὰ ἀσθένειαν τοῦ πάππου του ἐκτύπησε καὶ αὐτόν. Τὸ σῶμα του ἐγέμισε πληγὰς. Ὑπέφερε πάρα πολὺ. Ἀπέθανεν ἐλεεινὸς καὶ ἀξιοδάκρυτος μέσα εἰς φρικτοὺς πόνους.

18. Η ΙΔΡΥΣΙΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΝ

(Πράξ. ια', 19-30)

Ἡ Ἱερουσαλήμ μέχρι τῆς ἐποχῆς αὐτῆς ὑπῆρξεν ἡ γενέθλιος πόλις τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἀπὸ αὐτὴν, ὅπως αἱ φωτειναὶ ἀκτῖνες ἀπὸ τὸν ἥλιον, μετεδίδετο ἡ χριστιανικὴ ζωὴ εἰς τὰς γύρω πόλεις τῆς Παλαιστίνης. Ἦτο ἓνα εἶδος γενικοῦ ἐπιτελείου διὰ τὸν Χριστιανισμόν. Ὁ Πέτρος καὶ οἱ ἄλλοι ἀπόστολοι ὑπῆρξαν οἱ θεμελιωταὶ καὶ ἐμψυχωταὶ τῆς ἐκκλησίας αὐτῆς. Ἄλλ' ἰδοῦ, ὅτι ἓνας ἀπὸ τοὺς ἀποστόλους, ὁ Ἰάκωβος ὁ υἱὸς τοῦ Ζεβεδαίου, ἐσφάγη. Ὁ Πέτρος ἀνεχώρησεν εἰς μεγάλην ὑπερδεκαετῆ περιόδον. Οἱ περισσότεροι δὲ ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀποστόλους ἔφυγον, διὰ τὰ μαθητεύσουσαν πάντα τὰ Ἑθνη. Πλεῖστοι ἐκ τῶν Χριστιανῶν ἕνεκα τῶν διωγμῶν διεσκορπίσθησαν εἰς ἄλλας πόλεις, ὅπου καὶ ἐκήρυττον τὴν χριστιανικὴν ἀλήθειαν. Τοιουτοτρόπως ἡ μήτηρ τῶν Ἐκκλησιῶν, ἡ Ἱερουσαλήμ, ἔχασε τὴν πρώτην αὐτῆς θρησκευτικὴν ζωὴν καὶ κίνησιν.

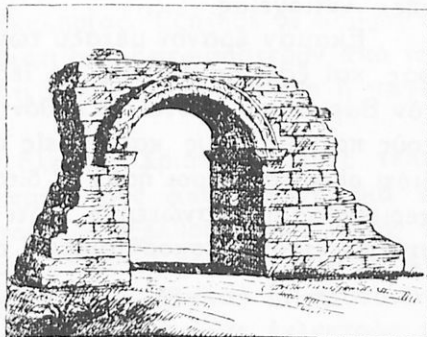
Νέα ὁμως ζωὴ ἐδημιουργήθη τώρα καὶ εἰς ἄλλην πόλιν, ὄχι Ἰουδαϊκὴν, ἀλλ' ἐθνικὴν, εἰς τὴν Ἀντιόχειαν τῆς Συρίας. Τὸ κέντρον τοῦ Χριστιανισμοῦ μετετέθη εἰς αὐτὴν. Ἡ Ἀντιόχεια, ἐπίσημος πόλις μὲ πληθυσμὸν ἡμίσεος ἑκατομμυρίου, πρωτεύουσα τῆς Συρίας, παρὰ τὸν Ὀρόντην ποταμὸν οἰκοδομημένη, ἦτο μία ἀπὸ τὰς πλέον φημισμένας πόλεις τοῦ ἀρχαίου κόσμου. Μετὰ τὴν Ρώμην καὶ τὴν Ἀλεξάνδρειαν αὐτὴ ἦρχετο πρώτη.

Ἔῤῃεν ὠραϊαν ἀρχιτεκτονικὴν καὶ ρυμοτομίαν. Ἡ κεντρικὴ ὁδὸς τῆς ἦτο μακροτέρα ἀπὸ δέκα χιλιόμετρα, ὅλη στρωμένη μὲ λευκὸν μάρμαρον. Δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ ἐξετείνετο σειρὰ ἀπὸ μαρμαρίνους στύλους. Δένδρα, ἄνθη, ὠραῖαι πηγαί, ἀγάλματα τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ συμβολικὰ συμπλέγματα ἐκόσμουσαν τὰς πλατείας καὶ τὰς ὁδοὺς αὐτῆς. Ὁ πληθυσμὸς τῆς ἀπετελεῖτο ἀπὸ Συρίους, Ἑλλήνας, Ἰουδαίους καὶ Ῥωμαίους. Ἄπαντες ὠμιλοῦσαν τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν. Πλουσία, φιλελευθέρη, μορφωμένη, ἀλλὰ καὶ ἀμαρτωλὴ ἡ πόλις αὐτή, ἦτο κατάλληλος νὰ δεχθῆ τὸν Χριστιανισμόν.

Εἰς αὐτὴν ἤλθαν ἕνεκα τῶν διωγμῶν πολλοὶ Χριστιανοί, μάλιστα Κύπριοι καὶ Κυρηναῖοι. Ἐκεῖ ἤρχισαν νὰ συζητοῦν πρὸς τοὺς Ἑλληνιστὰς καὶ νὰ διαδίδουν τὸν Χριστιανισμὸν μεταξὺ αὐτῶν. Ὁ Θεὸς εὐλογοῦσε τὰς προσπάθειάς των καὶ πολὺς ἀριθμὸς πιστεύσας ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὸν Κύριον.

Πιθανώτατα μεταξὺ ἐκείνων, ποὺ ἐπίστευσαν, ἦσαν καὶ πολλοὶ Ἐθνικοί. Ὅταν οἱ Χριστιανοὶ τῆς Ἱερουσαλὴμ ἔμαθαν τὴν διάδοσιν τοῦ Χριστιανισμοῦ εἰς τὴν Ἀντιόχειαν, ἔστειλαν τὸν Βαρνάβαν νὰ ἐξετάσῃ, νὰ διορθώσῃ καὶ νὰ στηρίξῃ τὴν νεογέννητον Ἐκκλησίαν. Ὁ Βαρνάβας, Ἑβραῖος τὴν καταγωγὴν, Ἑλληνιστὴς τὴν μόρφωσιν, ἀνὴρ ἀγαθός, πλήρης Πνεύματος Ἁγίου καὶ πίστεως, ἦτο καταλληλότερος δι' αὐτὸ τὸ ἔργον. Ὅταν ἤλθε καὶ εἶδε τὴν θαυμαστὴν πρόδοον τοῦ Εὐαγγελίου, ἐχάρη πάρα πολὺ. Ἀνέλαβεν αὐτὸς τὴν ὅλην θρησκευτικὴν ἐργασίαν καὶ ἐκήρυττε τὸν Χριστὸν μὲ θάρρος καὶ πειστικότητα. Τοὺς πιστοὺς ἐνίσχυε, τοὺς ὀλιγοπίστους ἐστήριζε, τοὺς ἀμφιβάλλοντας ἔπειθε, πολλοὺς δὲ Ἰουδαίους καὶ Ἐθνικοὺς προσεῖλκυε. Μετ' ὀλίγον χρόνον λαὸς πολὺς προσετέθη εἰς τὴν νέαν πίστιν.

Ὁ Βαρνάβας ἀντελήφθη ἐκ τῶν πραγμάτων, ὅτι εἰς τὴν Ἀντιόχειαν ἠδύνατο νὰ γίνῃ σπουδαία ἐργασία. Τοῦ ἐχρειάζετο ὁμοῦς ἕνας ἰκανὸς βοηθός. Τότε ἐσκέφθη τὸν Σαῦλον. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα αὐτὸ ὁ Σαῦλος εὐρίσκετο εἰς τὴν Κιλικίαν καὶ ἐκεῖ περιωρισμένως εἰργάζετο. Ἡ Ἐκκλησία δὲν τοῦ εἶχεν ἀναθέσει ἀκόμη ἄλλην μεγαλυτέραν ἀποστολήν. Αὐτὸν ἔκρινεν ὁ Βαρνάβας ὡς κατάλληλον διὰ τὴν Ἀντιόχειαν. Ἐγνώριζεν ὅτι ὁ Σαῦλος ἦτο ἕσυχον πνεῦμα. Ἑλληνιστὴς, ὅπως αὐτός, γνώστης ὄχι

Ἐρείπια τῆς Πύλης τοῦ Ἀποστόλου Παύλου εἰς τὴν Ἀντιόχειαν.

μόνον τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, ἀλλὰ καὶ τῆς ἑλληνικῆς σκέψεως, θὰ εἰργάζετο με ἐπιτυχίαν μεταξὺ τῶν Ἰουδαίων Ἑλληνιστῶν καὶ τῶν Ἐθνικῶν. Ἄλλως τε αὐτός, σύμφωνα με τὴν πρόγνωσιν τοῦ Θεοῦ, ἦτο ἀπόστολος Ἐθνῶν.

Ὅπως ἄλλοτε ὁ ἴδιος ὁ Βαρνάβας ὠδήγησε τὸν Σαῦλον εἰς τοὺς Χριστιανοὺς τῆς Ἱερουσαλήμ, ἔτσι καὶ τώρα τὸν παρέλαβεν ἀπὸ τὴν Ταρσὸν καὶ τὸν ὠδήγησεν εἰς τὴν Ἀντιοχείαν. Τὸν ἔθεσεν εἰς τὸν δρόμον τῆς μεγάλης του ἀποστολῆς. Ἐκεῖ ἐπὶ ἓνα κατὰ συνέχειαν ἔτος εἰργάσθησαν με ζῆλον οἱ δύο ἀπόστολοι καὶ ἐξεχριστιάνισαν πλῆθος λαοῦ. Ἡ Χριστιανικὴ Ἐκκλησία περιελάμβανε τότε χιλιάδας πιστῶν, ὥστε νὰ τὴν ὑπολογίζουσι καὶ οἱ ἄλλοι κάτοικοι τῆς Ἀντιοχείας. Οἱ Ἀντιοχεῖς μάλιστα ὠνόμασαν αὐτοὶ πρῶτοι τοὺς πιστοὺς τῆς νέας θρησκείας Χριστιανοὺς. Τὸ ὄνομα αὐτὸ ἐδέχθησαν εὐχαρίστως οἱ πιστοὶ καὶ συνετέλεσαν, ὥστε νὰ ἐπεκταθῆ εἰς ὅλους τοὺς ὁπαδοὺς τοῦ Κυρίου.

Δὲν ἔλειψαν δὲ περιστάσεις νὰ δείξουν με ἔργα τὴν εὐσεβειάν των οἱ Χριστιανοὶ τῆς Ἀντιοχείας. Ἐνας προφήτης, ὁ Ἄγαθος, προεῖπεν, ὅτι θὰ ἐγένετο λιμὸς μέγας εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην. Καὶ ὁ λιμὸς αὐτὸς ἔγινε πράγματι ἐπὶ Κλαυδίου Καίσαρος κατὰ τὸ 44 ἢ 45 μ. Χ. Οἱ Ἰουδαῖοι τῶν ἄλλων μερῶν ἔστειλαν βοηθήματα εἰς τοὺς εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ ὁμοθρήσκους των. Οἱ Χριστιανοὶ τῆς Ἱερουσαλήμ δὲν ἐλάμβανον βέβαια τίποτε ἀπὸ αὐτά. Δι' αὐτοὺς ὁμως ἐφρόντισαν οἱ ἀδελφοὶ τῆς Ἀντιοχείας.

Ἐκαμαν ἔρανον μεταξὺ των, ἐμάζεψαν χρήματα καὶ τροφὰς καὶ ἔστειλαν αὐτάς εἰς Ἱεροσόλυμα με τὸν Παῦλον καὶ τὸν Βαρνάβαν. Αὐτοὶ δὲ ἐλθόντες ἔδωσαν τὰ βοηθήματα εἰς τοὺς πρεσβυτέρους καὶ ὄχι εἰς τοὺς ἀποστόλους. Τοῦτο δέ, ἦ διότι οἱ πρεσβύτεροι ἦσαν οἱ διαχειρισταὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας ἢ πιθανώτερον, διότι οἱ περισσότεροι ἐκ τῶν ἀποστόλων εἶχον διασκορπισθῆ εἰς τὴν οἰκουμένην.

19. Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ
ΑΡΧΙΖΕΙ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗΝ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΝ ΠΕΡΙΟΔΕΙΑΝ

(Πράξ. ιγ', 1-12)

«Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ Ἔθνη». Μετὰ τὴν παράδοσιν τῶν βοηθημάτων εἰς τοὺς Χριστιανοὺς τῆς Ἱερουσαλήμ, ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας ἐπανήλθαν εἰς τὴν Ἀντιόχειαν. Μαζί των παρέλαβον τὸν Μᾶρκον, τὸν ὀνομαζόμενον καὶ Ἰωάννην, ἀνεψιὸν τοῦ Βαρνάβα (Κολοσ. δ', 10). Αὐτὸς δὲ ὁ Μᾶρκος ἀργότερον ἔγραψε τὸ δεύτερον Εὐαγγέλιον.

Εἰς τὴν Ἀντιόχειαν μεταξύ τῶν Χριστιανῶν ἰδιαιτέρως ἀναφέρονται ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ Λουκᾶ ὡς ἐπισημότεροι ὁ Συμεὼν, ὁ ἐπικαλούμενος Νίγερ, δηλαδὴ Μαῦρος, Λούκιος ὁ Κυρηναῖος καὶ Μαναήν, ὁ ὀμογάλακτος τοῦ Ἡρώδου Ἀντύπα, τοῦ ἄλλοτε τετράρχου τῆς Γαλιλαίας. Καὶ μερικοὶ ἄλλοι προφήται καὶ διδάσκαλοι ὑπῆρχον ἐκεῖ ὡς πνευματικοὶ προεστῶτες καὶ βοηθοί.

Ὅλοι αὐτοί, ἀφοῦ προηγουμένως ἐνήστευσαν, συνήλθον εἰς κοινὴν προσευχὴν. Λειτουργούντων δὲ αὐτῶν, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ὑπέδειξε νὰ ἐκλέξουν τὸν Βαρνάβαν καὶ τὸν Σαῦλον καὶ νὰ τοὺς στείλουν, διὰ νὰ κηρύξουν τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὰ Ἔθνη. Ἐφάνερωσε τοιοῦτοτρόπως ὁ Θεός, ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀντιοχείας καὶ τῆς Παλαιστίνης ἦτο ἓνα μικρὸν μέρος τῆς ὅλης οἰκουμενικῆς Ἐκκλησίας. Ἐζήτησε δὲ εἰδικῶς τὸν Βαρνάβαν καὶ τὸν Σαῦλον, διότι αὐτοὶ περισσότερον ἀπὸ τοὺς ἄλλους πιστοὺς ἐνόησαν, ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς ἦτο ἡ παγκόσμιος θρησκεία.

Τότε δὲ ἐνεθυμήθησαν ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ τοὺς τελευταίους λόγους τοῦ Κυρίου πρὸς τοὺς ἀποστόλους, διὰ τῶν ὁποίων παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς νὰ ἐξέλθουν πρὸς ὅλην τὴν οἰκουμένην καὶ νὰ μαθητεύσουν πάντα τὰ Ἔθνη. Ἀφοῦ ἐνήστευσαν πάλιν καὶ προσηυχήθησαν, ἔβαλαν οἱ προεστῶτες τῆς Ἐκκλησίας τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς τοῦ Θεοῦ. Μὲ τὴν χειροθεσίαν αὐτῆν ἔδωσαν τὰς εὐχὰς των καὶ τοὺς κατέστησαν τρόπον τινὰ ἀντιπροσώπους των εἰς τὸ μέγα ἔργον τοῦ εὐαγγελισμοῦ τῶν Ἐθνῶν.

Ὁ Βαρνάβας καὶ ὁ Σαῦλος, προπεμπόμενοι ἀπὸ ὀλίγη τὴν Ἐκκλησίαν, ἐγκατέλειψαν τὴν Ἀντιόχειαν. Παρέλαβον μαζὶ τῶν καὶ τὸν νεαρὸν Μάρκον. Κατῆλθον τὸν Ὀρόντην ποταμὸν καὶ ἔφθασαν εἰς τὸ ἐπίνειον τῆς Ἀντιοχείας, τὴν Σελεύκειαν. Ἀπὸ ἐκεῖ ἔπλευσαν πρὸς τὴν Κύπρον. Ἐπρωτίμησαν τὴν Κύπρον, διότι αὐτὴ ὀλίγας μόνον ὥρας ἀπέειχε ἀπὸ τῆς Σελεύκειαν, ἀλλὰ καὶ διότι ὁ Βαρνάβας ἦτο Κύπριος καὶ θὰ εἶχεν ἀσφαλῶς πολλοὺς φίλους καὶ γνωρίμους ἐκεῖ. Ἐπὶ

Χάρτης τῆς Μικρᾶς Ἀσίας κατὰ τὸν Α΄ μ.Χ. αἰῶνα.

πλέον, πολυάριθμοι Ἑβραῖοι εἶχον ἐγκατασταθῆ εἰς τὴν μεγαλόνησον αὐτὴν ὡς ἐργάται τῶν μεταλλείων χαλκοῦ. Καὶ Χριστιανοὶ ἄρκετοὶ κατοικοῦσαν εἰς τὴν Κύπρον. Ἀπεβιβάσθησαν πρῶτον εἰς τὴν Σαλαμίνα, εἰς τὴν συναγωγὴν τῆς ὁποίας καὶ ἐκήρυξαν. Ἐπειτα διέσχισαν κατὰ μῆκος τὴν νῆσον, κηρύττοντες εἰς τὰς πόλεις τῆς. Κατέληξαν δὲ εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον, ὅπου ἦτο ἡ πόλις Πάφος, ἡ ἔδρα τοῦ διοικητοῦ τῆς νήσου.

Διοικητὴς ἀνθύπατος ἦτο τότε ὁ Σέργιος Παῦλος, ἀνὴρ συνετός, ἐρευνητικὸς, ὁ ὁποῖος εἶχε τὸν πόθον νὰ γνωρίσῃ τὴν

ἀλήθειαν. Διὰ τοῦτο ἴσως καὶ εἶχε μαζί του κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν τότε συνήθειαν ἓνα μάγον Ἰουδαῖον ὀνομαζόμενον Βαριησοῦν ἢ Ἐλύμαν. Ὁ Σέργιος Παῦλος, ἀμέσως μόλις ἐπληροφόρηθη τὴν ἄφιξιν τῶν ἀποστόλων, τοὺς ἐκάλεσε καὶ ἐπέζητησε τοῦ ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ εἰς τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ἀνθυπάτου προσεπάθησε νὰ ἀντιδράσῃ ὁ μάγος. Αὐτός, πανουργὸς καθὼς ἦτο, ἀντελήφθη, ὅτι ἂν ὁ Σέργιος ἐπίστευεν εἰς τὸν Χριστόν, αὐτὸς οὐδεμίαν θέσιν θὰ εἶχε πλησίον του. Θὰ ἀπεδιώκετο πλέον ὄχι ἀπλῶς ὡς ἄχρηστος, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐπιβλαβής. Ἴσως δέ, ἂν ἐφανερώοντο αἱ ἀγυρτίαι του, καὶ νὰ ἐτιμωρεῖτο.

Ἀντέλεγε λοιπὸν εἰς τοὺς δύο ἀποστόλους καὶ προσεπάθει μὲ σοφίσματα καὶ πανουργίας νὰ διαστρέψῃ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ ἐμποδίσῃ τὸν ἀνθύπατον ἀπὸ τὴν πίστιν. Τότε ὁ Σαῦλος, ὁ ὁποῖος ἐδέχετο μὲν μίαν εἰλικρινῆ συζήτησιν, ἀλλ' ἀπεστρέφετο τὴν δολιότητα, φωτισθεὶς ὑπὸ Πνεύματος Ἁγίου, ἐγνώρισεν ἀμέσως καὶ ἐφανερώσε τὴν δολιότητα τοῦ μάγου.

— Γιὰ διαβόλου, τοῦ εἶπε μὲ ὀργήν, σὺ ποῦ ἔχεις τὴν ψυχὴν γεμάτην δόλον καὶ ραδιουργίαν, ἐχθρὸς τῆς δικαιοσύνης, δὲν θὰ παύσῃς λοιπὸν νὰ διαστρέφῃς τὰς ὁδοὺς τοῦ Κυρίου; Διὰ νὰ τιμωρηθῆς σὺ, ἀλλὰ καὶ νὰ προφυλαχθοῦν οἱ ἄλλοι ἀπὸ τὰς ραδιουργίας σου, ἡ χεὶρ Κυρίου σὲ καταδικάζει νὰ μείνῃς τυφλὸς μέχρι καιροῦ.

Καὶ πράγματι ἀμέσως σκότος ἐσκέπασε τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ μάγου. Δὲν ἔβλεπε πλέον καθόλου οὔτε τὸν ἀνθύπατον οὔτε τοὺς ἀποστόλους. Ἄπλωνε τὰ χέρια του καὶ ζητοῦσε ἀνθρώπους νὰ τὸν καθοδηγήσουν.

Τὸ θαῦμα αὐτὸ ἔκαμε μεγάλην ἐντύπωσιν εἰς τὸν ἀνθύπατον. Ἀντελήφθη, ὅτι εἶχεν ἐνώπιόν του ἀνθρώπους πολὺ ἰσχυροτέρους ἀπὸ τὸν μάγον, ἀνθρώπους τοῦ Θεοῦ. Ἐπίστευσεν εἰς αὐτούς, ἐζήτησε καὶ ἐδιδάχθη τὴν χριστιανικὴν ἀλήθειαν. Ἐθαύμασε τὸ ὕψος τῆς νέας θρησκείας, ἐβαπτίσθη καὶ ἔγινε Χριστιανός. Ἡ τύφλωσις τοῦ μάγου ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ἀνθυπάτου Σεργίου Παύλου. Καὶ ἔτσι ὁ ἐπιστήμων αὐτός—διότι ἦτο καὶ μαθηματικός—ἔγινε ὁπαδὸς τοῦ Χριστοῦ.

20. Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ
ΠΕΡΙΕΡΧΕΤΑΙ ΤΑΣ ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΜΙΚΡΑΣ ΑΣΙΑΣ

(Πράξ. ιγ', 13-52)

Ἐκ τῆς ἡμέρας, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἀπόστολος Σαῦλος ἐκήρυξεν εἰς τὴν Πάφον, ἐτιμώρησε τὸν Ἐλύμαν καὶ ἐξεχριστιάνισεν τὸν Σέργιον Παῦλον, ἔγινεν ἀρχηγὸς τῆς ἱεραποστολικῆς ὁμάδος. Αὐτὸς τῶρα θὰ ὀμιλῇ, αὐτὸς θὰ ἀπολογηθῆται. Αὐτὸς θὰ διευθύνῃ τὴν περιοδείαν. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας δὲ αὐτὴν ἔπαυσε νὰ λέγεται Σαῦλος. Ἐλαβεν ὡς μόνιμον τὸ ὄνομα Παῦλος. Πιθανώτατα νὰ ἐλέγετο καὶ προηγουμένως Παῦλος, διότι, ὡς Ῥωμαῖος πολίτης, ἐδικαιοῦτο νὰ φέρῃ Ῥωμαϊκὸν ὄνομα. Ἀλλὰ δὲν τὸ ἐχρησιμοποίησε. Τῶρα ὅμως, πού εἰσῆρχετο εἰς τὴν νέαν περίοδον τῆς δράσεώς του, δὲν θὰ ἐλέγετο πλέον Σαῦλος, ἀλλὰ Παῦλος, ὁ ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν.

Ἀπὸ τῆς Πάφου μὲ τὸν Βαρνάβαν καὶ τὸν Μάρκον, ἐπέρσαν εἰς τὴν ἀπέναντι ἀκτὴν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, εἰς τὴν πόλιν Πέργην. Ὁ νεαρὸς Μάρκος ἐκουράσθη, φαίνεται, ἀπὸ τὰς ταλαιπωρίας τῆς περιοδείας καὶ ἀπεχώρισθη τότε ἀπὸ τοὺς ἀποστόλους, διὰ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. Οἱ δύο ἀπόστολοι δὲν ἔμειναν σχεδὸν καθόλου εἰς τὴν Πέργην. Ἐπροχώρησαν πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς χώρας. Ὑστερον ἀπὸ κοπιαστικὴν πορείαν πολλῶν ἡμερῶν εἰς δρόμον ἀνηφορικὸν καὶ ἀνώμαλον, ἔφθασαν εἰς τὴν Ἀντιόχειαν τῆς Πισιδίας.

Ἡ Πισιδία ἦτο τμήμα τῆς Γαλατίας, μεγάλης Ῥωμαϊκῆς ἐπαρχίας, καὶ εἶχεν ὡς πρωτεύουσαν τὴν Ἀντιόχειαν, κέντρον ὄλων τῶν Ῥωμαϊκῶν ἀποικίων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Κατὰ τὴν συνήθειάν των ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας εἰσῆλθον εἰς τὴν συναγωγὴν τὸ Σάββατον. Εἰς τὴν συναγωγὴν, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπῆρχεν εἰδικὸς ἄνθρωπος διὰ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ἐρμηνείαν τῶν περικοπῶν τῆς Γραφῆς, ἠδύνατο ὁ ἀρχισυναγωγὸς νὰ ἀναθέσῃ εἰς ἓνα ἐκ τῶν παρισταμένων τὸ ἔργον αὐτό.

Οἱ ἀρχισυναγωγοὶ εἶδαν τὸν Παῦλον καὶ τὸν Βαρνάβαν νὰ κάθωνται μὲ πολλὴν εὐλάβειαν καὶ ἀντελήφθησαν, ὅτι εἶχον ἀπέναντί των ἐπισήμους καὶ εὐλαβεῖς ἐπισκέπτας. Πιθα-

νὸν ὁ Παῦλος, ὡς ραββῖνος τοῦ Ἰσραὴλ τοῦ ἦτο, νὰ ἔφερε καὶ τὰ διάσημα ἐκεῖνα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἀνεγνωρίζοντο οἱ ραββῖνοι. Ὅπως δὴποτε, μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν περικοπῶν τοῦ Νόμου καὶ τῶν Προφητῶν, οἱ ἀρχισυνάγωγοι ἔστειλαν τὸν ὑπηρετήν καὶ παρεκάλεσαν τοὺς δύο ξένους νὰ ὁμιλήσουν μερικοὺς λόγους παρηγορίας πρὸς τὸν λαόν.

Ὁ Παῦλος ἔλαβε τὸν λόγον, ἐτόνισε μερικά σπουδαῖα σημεῖα τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἰσραὴλ καὶ προσεῖλκυσε τὸ ἐνδιαφέρον ὄλων. Ὑπενθύμισε τὸ ἐνδοξον παρελθόν τῶν προγόνων των, ἀπὸ τοῦ Μωυσέως μέχρι τοῦ Δαβίδ. Ἐτόνισε τὰς ὑποσχέσεις τοῦ Θεοῦ περὶ τοῦ Μεσσοῦ. Ὁμίλησε διὰ τὸν τελευταῖον μεγάλην προφήτην, Ἰωάννην τὸν Βαπτιστήν, ὁ ὁποῖος ἔδειξε τὸν Μεσσίαν εἰς τὸν λαόν τοῦ Ἰσραὴλ. Ὁ Μεσσίας λοιπὸν ἦλθε καὶ μετὰ τὸν σταυρικὸν θάνατον καὶ τὴν θαυμαστὴν ἀνάστασιν του ἔδωσε τὴν σωτηρίαν εἰς τοὺς ἀνθρώπους.

— Ἄνδρες ἀδελφοί, σεῖς οἱ ὁποῖοι κατὰ γεσθε ἐκ τοῦ Ἀβραάμ, λέγει ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς Ἰσραηλίτας, — ἄνδρες οἱ φοβούμενοι τὸν Θεόν, λέγει πρὸς τοὺς εὐσεβεῖς Ἐθνικοὺς, ἡ σωτηρία ἐστάλη δι' ὄλους σας. Μὴν ἀδιαφορήσετε δι' αὐτήν, διὰ νὰ μὴ πέσετε εἰς τὴν ὄργην τοῦ Θεοῦ.

Ὁ λόγος του ἔκαμεν ἐντύπωσιν εἰς ὄλους. Πολλοὶ Ἰουδαῖοι μετὰ τὸ τέλος τῆς συγκεντρώσεως τὸν ἠκολούθησαν καὶ ἐζήτησαν περισσοτέρας πληροφορίας, διὰ νὰ πεισθοῦν καλύτερα. Μεγαλύτερον ὅμως ἐνδιαφέρον ἔδειξαν οἱ Ἐθνικοί. Αὐτοὶ μάλιστα τὸν παρεκάλεσαν νὰ κηρύξῃ καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους συμπατριώτας των. Ἀλλ' ἡ προθυμία τῶν Ἐθνικῶν ἐπύκρνε τοὺς Ἰσραηλίτας. Αὐτοί, ἐγωισταὶ καὶ ὑπερήφανοι, ἐπίστευαν ὅτι ὁ Θεὸς καὶ ὁ Μεσσίας εἶναι μόνον δι' αὐτοὺς καὶ ὄχι διὰ τὰ Ἐθνη. Ὅταν δὲ τὸ ἐπόμενον Σάββατον ὁ Παῦλος ὠμίλησε πρὸς τὸ πλῆθος τῶν Ἐθνικῶν, οἱ Ἰουδαῖοι μὲ φανατισμὸν ἀντέλεγον, ἐνέπαιζαν καὶ ἐβλασφημοῦσαν τὸ κήρυγμα.

— Πρὸς σὰς ἔπρεπε νὰ κηρύξωμεν πρῶτον, τοὺς εἶπεν ὁ Παῦλος. Ἀλλ' ἐπειδὴ σεῖς ἀποκρούετε τὸ κήρυγμα, διὰ τοῦτο στρεφόμεθα πρὸς Ἐθνικοὺς καὶ καλοῦμεν αὐτοὺς διὰ τὴν αἰωνίαν ζωὴν. Ἄλλωστε ἐμὲ ὁ Θεὸς μὲ ἀνέδειξεν ἀπόστολον τῶν Ἐθνῶν.

Οἱ Ἑθνικοὶ ἐχάρησαν πολὺ, ὅταν ἤκουσαν τὰ παρήγορα λόγια τοῦ Παύλου. Ἐδέχθησαν εὐχαρίστως τὴν νέαν θρησκείαν, ἐπίστευσαν, ἐβαπτίσθησαν καὶ ἀπετέλεσαν τὴν πρώτην χριστιανικὴν ἐκκλησίαν τῆς Ἀντιοχείας. Ἄλλ' οἱ Ἰουδαῖοι ὠργίσθησαν, διότι δῆθεν ἐπεριφρονήθησαν, καὶ ἐπροκάλεσαν διωγμὸν κατὰ τῶν ἀποστόλων. Ἐσυκοφάντησαν αὐτοὺς εἰς τοὺς ἄρχοντας τῆς πόλεως, ἐξηρέθισαν μερικὰς θρησκοπήτους γυναῖκας, παρέσυραν καὶ μερικὰς ἄλλας ἐπίσημους γυναῖκας καὶ κατάρθωσαν νὰ ἐκδιώξουν τοὺς ἀποστόλους ἀπὸ τὴν Ἀντιόχειαν. Καὶ ἐκεῖνοι μὲν ἔφυγαν καὶ ἐτίναξαν τὸν κονιορτὸν ἀπὸ τὰ ὑποδήματα αὐτῶν· ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἶχε κηρυχθῆ εἰς τὴν ἐπίσημον πόλιν τῆς Πισιδίας. Οἱ δὲ ἐκεῖ μαθηταὶ ἐπληροῦντο χαρᾶς καὶ πνεύματος ἁγίου.

21. Αἱ Περιπέτειαὶ καὶ οἱ διωγμοὶ

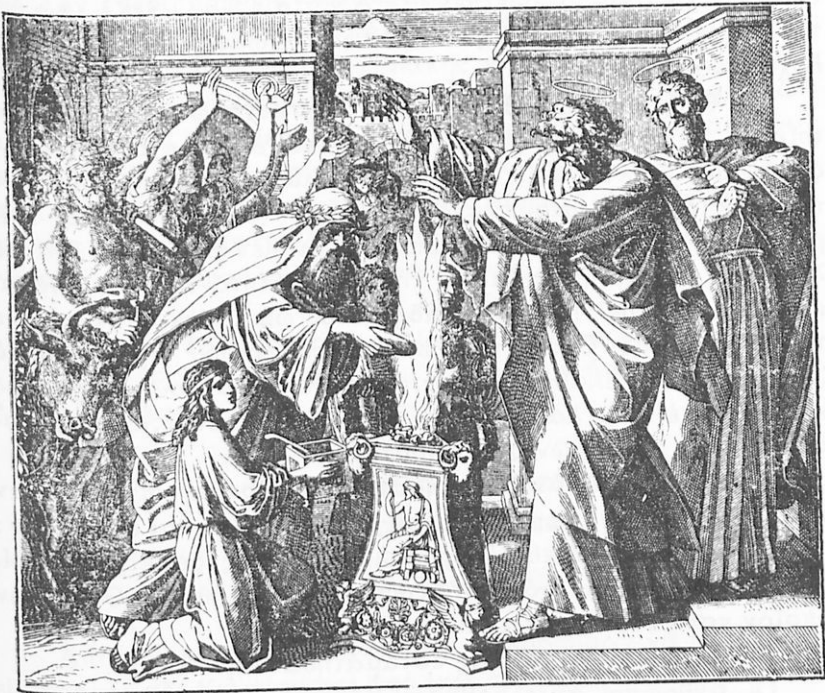
τοῦ ἀποστόλου Παύλου

(Πράξ. ιδ', 1 - ιε', 4)

Οἱ ἀπόστολοι ἐγνώριζαν πολὺ καλά, ὅτι θὰ ὑποστοῦν διωγμοὺς κατὰ τὴν διάδοσιν τοῦ Εὐαγγελίου. Διὰ τοῦτο δὲν ἐξεπλήσσοντο, ὅταν ἐδιώκοντο οὔτε καὶ ἔχαναν τὸ θάρρος των. Ἐχαιραν μάλιστα διότι ὑπέφεραν πρὸς χάριν τοῦ Εὐαγγελίου. Ὁ Παῦλος λοιπὸν μὲ τὸν Βαρνάβαν ἐδιώχθησαν εἰς τὴν Ἀντιόχειαν, ἀλλὰ δὲν ἐδειλίασαν· τούναντίον γεμάτοι θάρρος ἐξεκίνησαν δι' ἄλλας πόλεις.

Ἐφθασαν εἰς τὸ Ἰκόνιον, σπουδαίαν καὶ ἀρχαιοτάτην πόλιν, κειμένην εἰς τὰ ὄρια τῆς Λυκαονίας καὶ τῆς Φρυγίας. Ἐκεῖ ὑπῆρχαν πολλοὶ Ἰουδαῖοι καὶ εἶχαν εὐρύχωρον ὥρασαν συναγωγὴν. Εἰς τὴν συναγωγὴν, ὅπως συνήθως, ἔκαμε τὸ πρῶτον κήρυγμα ὁ Παῦλος. Ἐπειτα ὠμίλησε ἔξω πρὸς τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς ἄλλους Ἑθνικοὺς. Τὸ κήρυγμα εὗρε καλὴν ὑποδοχὴν ἐκεῖ καὶ διὰ τοῦτο οἱ ἀπόστολοι ἔμειναν ἐπὶ ἀρκετὸν καιρὸν. Ἐκαμαν πολλὰ θαύματα καὶ προσεῖλκυσαν πολλοὺς εἰς Χριστόν. Μεταξὺ ἐκείνων ποὺ ἐπίστευσαν, καθὼς ἀναφέρει ἀρχαία παράδοσις, ἦτο καὶ ἡ ἁγία Θέκλα.

Ἄλλα οἱ Ἰουδαῖοι ἤρχισαν τὰς ἀντιδράσεις τῶν, ἐυκοφάντησαν τοὺς ἀποστόλους, ἐξήγειραν πολὺν λαόν, παρέσυραν καὶ αὐτοὺς τοὺς ἄρχοντας ἐναντίον αὐτῶν. Πολὺς λαὸς ὄμως, καὶ μάλιστα οἱ πιστοί, ἐτάχθησαν μὲ τὸ μέρος τῶν ἀποστόλων καὶ προεκλήθη τοιοῦτοτρόπως σχίσμα εἰς τὴν πόλιν. Οἱ πιστοί, κατὰ σύστασιν βέβαια τῶν ἀποστόλων, δὲν ἐπρόβα-

Οἱ ἀπόστολοι Παῦλος καὶ Βαρνάβας εἰς Λύστρα.

λαν ἀντίστασιν. Διὰ τοῦτο οἱ διώκται ἀπεθρασύνθησαν καὶ ὤρμησαν νὰ κακοποιήσουν καὶ νὰ λιθοβολήσουν τοὺς ἀποστόλους. Ἄλλ' ἐκεῖνοι ἐγκατέλειψαν τὴν πόλιν καὶ μετέβησαν εἰς Λύστρα.

Ἡ πόλις αὕτη ἀνήκεν εἰς τὴν Λυκαονίαν καὶ ἐκατοικεῖτο ἀπὸ ὀλίγους Ῥωμαίους, Ἕλληνας, Ἰουδαίους καὶ πολλοὺς βάρ-

βάρους. Ὅλοι ἐγνώριζον τὴν ἑλληνικὴν, ἀλλ' οἱ ἐντόπιοι ὠμιλοῦσαν καὶ τὴν λυκαονικὴν γλῶσσαν. Ἐπειδὴ εἰς τὴν πόλιν δὲν ὑπῆρχε συναγωγὴ, ὁ Παῦλος ὠμίλησε πρὸς τὰ πλήθη ἔξω εἰς τοὺς πυλῶνας ἴσως τοῦ ναοῦ τοῦ Διός. Ἐκεῖ δὲ ἐκάθητο ἕνας ἀνὴρ χωλὸς ἐκ γενετῆς, ὁ ὁποῖος οὐδέποτε εἶχε περιπατήσει. Ἦκουσε μὲ προσοχὴν τὸ κήρυγμα καὶ ἤρχισε νὰ αἰσθάνεται τὴν πίστιν μέσα εἰς τὴν ψυχὴν του. Εἶδεν ὁ Παῦλος, ὅτι πιστὸν εἶχε καὶ τοῦ εἶπεν: «Ἀνάστηθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου ὀρθός». Ἀμέσως ὁ χωλὸς ἀνεπήδησε καὶ ἤρχισε νὰ περιπατῇ.

Τὸ θαῦμα αὐτὸ ἔκαμεν ἐξαιρετικὴν ἐντύπωσιν εἰς τοὺς κατοίκους. Ἐπίστευσαν, ὅτι οἱ δύο ἐκεῖνοι ἐπισκέπται δὲν ἦσαν ἄνθρωποι, ἀλλὰ θεοί. Ἐπεκράτει ἄλλως τε μεταξὺ αὐτῶν ἡ παράδοσις, ὅτι οἱ θεοὶ πέρνουν μορφήν ἀνθρωπίνην καὶ παρουσιάζονται εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Τὸν μὲν Βαρνάβαν διὰ τὸ λαμπρόν του παράστημα καὶ τὴν σοβαρότητά του τὸν ὠνόμασαν Δία. Τὸν δὲ Παῦλον, ἐπειδὴ αὐτὸς ὠμιλοῦσε καὶ ἐκήρυττε τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, τὸν ὠνόμασαν Ἑρμῆν. Ἀμέσως δὲ ὁ ἱερεὺς τοῦ Διὸς ἔλαβε ταύρους, ἐφόρεσεν εἰς αὐτοὺς στεφάνους καὶ μαζὶ μὲ τὸν λαὸν ἦλθεν εἰς τοὺς πυλῶνας, διὰ νὰ θυσιάσῃ πρὸς τιμὴν τῶν δύο ἀποστόλων.

Ἐκεῖνοι, ὅταν ἀντελήφθησαν τὴν παρεξήγησιν, ἔσχισαν τὰ ἐνδύματά των, ὤρμησαν μέσα εἰς τὸν ὄχλον καὶ ἐφώναξαν:

— Καὶ ἡμεῖς εἶμεθα ἄνθρωποι, ὅπως σεῖς· δὲν εἶμεθα θεοί, ἀλλὰ ἦλθομεν νὰ σᾶς διδάξωμεν τὸν ἀληθινὸν Θεόν, τὸν ὁποῖον καὶ μόνον πρέπει νὰ λατρεύετε.

Μόλις δὲ καὶ μετὰ βίας ἐσταμάτησαν τὴν θυσίαν.

Οἱ ἄνθρωποι ἀντελήφθησαν τὸ σφάλμα των. Ἐστενοχωρήθησαν, ἐδυσφόρησαν καὶ ἠγανάκτησαν κατὰ τῶν ἀποστόλων, διότι ἐξ αἰτίας αὐτῶν ἐγελοιοποιήθησαν εἰς τὰ μάτια τῶν ξένων. Ἀφορμὴν ἐζητοῦσαν νὰ τοὺς λιθοβολήσουν. Καὶ ἡ ἀφορμὴ ἐδόθη.

Οἱ φανατικοὶ Ἰουδαῖοι τῆς Ἀντιοχείας καὶ τοῦ Ἰκονίου, χωρὶς νὰ φοβηθοῦν τοὺς κόπους ἑνὸς ταξιδίου διακοσίων καὶ πλέον χιλιομέτρων, ἦλθον εἰς Λύστρα καὶ ἤρχισαν νὰ κατηγοροῦν τοὺς ἀποστόλους. Ὁ λαὸς τότε ἠρεθίσθη περισσό-

τερον. Συνέλαβον τὸν Παῦλον, τὸν ἔσυραν ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν ἤρχισαν νὰ τὸν λιθοβολοῦν. Καθὼς δὲ οἱ λίθοι ἔπιπταν μὲ ὄρμην καὶ ἐπλήγωναν τὸ σῶμα τοῦ Παύλου, αὐτὸς θὰ ἐνεθυμείτο κάποιον ἄλλον λιθοβολισμόν, τὸν ὁποῖον πρὸ δέκα περίπου ἔτων παρηκολούθησε καὶ ἐπεδοκίμασε. Δὲν εἶχεν ἔλθει ὅμως ὁ καιρὸς νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸν κόσμον αὐτόν. Ἐπιποθύησε μόνον. Οἱ διώκται τὸν ἐνόμισαν νεκρόν, τὸν ἄφησαν καὶ ἔφυγον.

Μετ' ὀλίγον οἱ μαθηταὶ τὸν ἐπανάφεραν εἰς τὰς αἰσθήσεις του. Τὸν ἐπεριποιήθησαν καὶ ὕγιῃ τὸν ἔστειλαν μαζί μὲ τὸν Βαρνάβαν εἰς τὴν πλησίον πόλιν, τὴν Δέρβην. Ἡ μικρὰ αὐτὴ πόλις ἦτο τὸ τέρμα τῆς ἀποστολικῆς περιοδείας. Ἐκεῖ ὁ Παῦλος ἐκήρυξε καὶ προσεῖλκυσε πολλοὺς εἰς Χριστόν. Μεταξὺ τῶν πιστῶν ἦτο καὶ ἓνας νεανίας ὁ ὁποῖος ἀργότερα ἐγένετο ἀκόλουθος τοῦ Παύλου καὶ ἐπίσκοπος ἔπειτα τῆς Ἐφέσου, ὁ Τιμόθεος. Αὐτὸς κατὰ πᾶσαν πιθανότητα εὕρισκετο εἰς Λύστρα καὶ παρηκολούθησε τὸν λιθοβολισμόν. Διὰ τοῦτο ὁ Παῦλος τοῦ ἔγραφεν ἀργότερα: «Σὺ παρηκολούθηκάς μου τοῖς διωγμοῖς, τοῖς παθήμασίν, οἷά μοι ἐγένοντο ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐν Ἰκόνιῳ, ἐν Λύστροις. Οἷους διωγμοὺς ὑπήνεγκα!» (Β' Τιμόθ. γ', 10-11).

22. ΕΠΕΙΣΟΔΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΝ

ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ

(Πράξ. ιδ', 21 - ιε', 3)

Ἀπὸ τὴν Δέρβην οἱ ἀπόστολοι ἤμποροῦσαν νὰ κατέλθουν εἰς Ταρσὸν τῆς Κιλικίας καὶ ἀπὸ ἐκεῖ συντομώτατα νὰ φθάσουν εἰς Ἀντιόχειαν τῆς Συρίας. Ἐν τούτοις ὁ Παῦλος ἐπροτίμησε νὰ διέλθῃ ἀπὸ τὰ ἴδια μέρη, ἀπὸ τὰ ὁποῖα προηγουμένως εἶχε περάσει. Διέτρεχε βέβαια κινδύνους. Ἄλλ' αὐτοὺς δὲν τοὺς ὑπελόγιζε, προκειμένου νὰ στηρίξῃ τοὺς Χριστιανούς. Ἐπανήλθε λοιπὸν εἰς Λύστρα, ἐπέρασεν ἀπὸ τὸ Ἰκόνιον καὶ κατέληξεν εἰς τὴν Ἀντιόχειαν τῆς Πισιδίας. Εἰς τὰς πόλεις αὐτὰς ἔκαμε πολλὰς συγκεντρώσεις τῶν Χριστιανῶν. Τοὺς ὠμίλησε

τούς παρεκάλεσε νά μείνουν σταθεροί εἰς τήν πίστιν καί νά μὴ φοβούνται τούς διωγμούς καί τὰς θλίψεις. Ἐτόνιζε δέ, ὅτι μέ πολλὰς θλίψεις θά κερδίσῃ ὁ πιστός τήν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

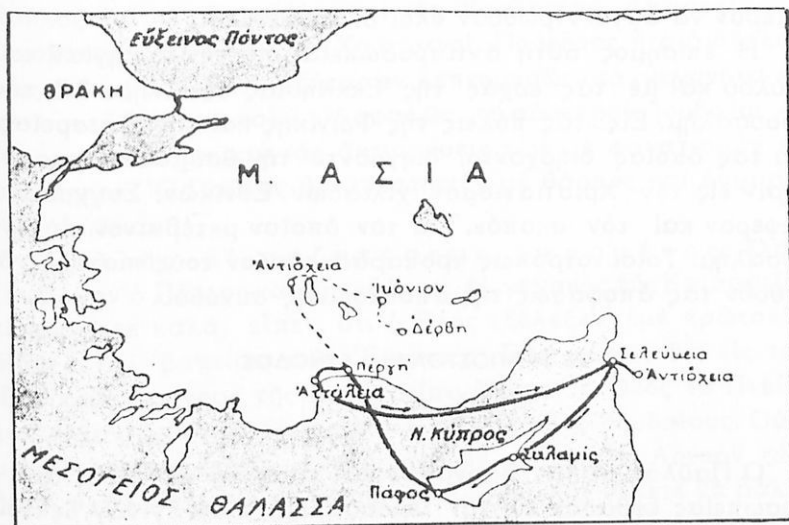
Εἰς ἐκάστην ἐκκλησίαν ἐχειροτόνησεν ἱερεῖς, τούς ὁποίους καί ἀφιέρωσεν εἰς τήν ὑπηρεσίαν τοῦ Θεοῦ. Ἔπειτα διέσχισε τήν Πισιδίαν, ἔφθασεν εἰς τήν Πέργην, ὅπου καί ἐδίδαξε τὸ Εὐαγγέλιον. Κατέβη συνοδευόμενος πάντοτε ἀπὸ τὸν Βαρνάβαν εἰς τήν Ἀττάλειαν, παράλιον πόλιν, καί ἀπὸ ἐκεῖ μέ πλοῖον ἐπανῆλθον εἰς τήν Ἀντιόχειαν. Τοιουτοτρόπως ἔκλεισαν τήν πρώτην ἀποστολικήν περιοδείαν. Εἰς τήν Ἀντιόχειαν ἐκάλεσαν ὄλους τούς Χριστιανούς καί διηγήθησαν εἰς αὐτούς ὅλα ὅσα ἔκαμε ὁ Θεὸς εἰς τὰ Ἔθνη. Ἐντύπωσιν ἔκαμεν εἰς ὄλους ἡ μεγάλη προθυμία, μέ τήν ὁποίαν οἱ Ἐθνικοὶ ἐδέχθησαν τὸν Χριστιανισμόν.

Ἄλλ' αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ γεγονός ἐγίνε μετ' ὀλίγον ἀφορμὴ μεγάλης ταραχῆς διὰ τήν Ἐκκλησίαν. Ἐπικρατοῦσε ἀνέκαθεν μεταξὺ τῶν Ἰουδαίων ἡ ἀντίληψις, ὅτι ὁ Μεσσίας θά ἦτο ἰδικὸς τῶν μόνον Σωτῆρ καί Βασιλεὺς. Δὲν ἤθελαν νά παραδεχθοῦν, ὅτι ἦτο δυνατόν νά καλέσῃ εἰς τήν βασιλείαν του καί τὰ Ἔθνη. Αὐτοὶ ἐπίστευον, ὅτι αἱ Ἐθνικοὶ εἶναι ἀμαρτωλοὶ καί ἀκάθαρτοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Τὰς ιδέας δέ αὐτὰς τὰς εἶχον πρὸ παντός οἱ Ἰουδαῖοι τῆς Ἱερουσαλήμ. Καί ὅταν ἀκόμη ἔγιναν Χριστιανοί, ἐπίστευαν, ὅτι οἱ Ἐθνικοὶ δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα νά γίνουν ἀμέσως Χριστιανοί. Ἐνόμιζαν, ὅτι ἔπρεπε πρῶτον νά δεχθοῦν τήν μωσαϊκὴν θρησκείαν καί κατόπιν νά βαπτισθοῦν. Καί εἰς μὲν τήν Ἱερουσαλήμ δὲν ἐγεννήθη τοιοῦτον ζήτημα, διότι ἐκεῖ δὲν ὑπῆρχον Ἐθνικοὶ-Χριστιανοί. Ἄλλ' εἰς τήν Ἀντιόχειαν καί τήν Μικρὰν Ἀσίαν ὑπῆρχον πάρα πολλοί.

Οἱ Ἰουδαῖοι τῆς Ἀντιοχείας συναναστρέφοντο διαρκῶς μέ τούς Ἐθνικοὺς καί δὲν ἐσκανδαλίζοντο, τώρα πού τούς ἔβλεπον Χριστιανούς. Μερικοὶ ὅμως Ἰουδαῖοι-Χριστιανοί, οἱ ὁποῖοι ἦλθον ἀπὸ τήν Ἱερουσαλήμ, ἐσκανδαλίσθησαν πολύ. Ἀμέσως δέ, χωρὶς νά συνεννοηθοῦν μέ τὸν Παῦλον καί τὸν Βαρνάβαν, χωρὶς νά ἔχουν καμμίαν ἐξουσιοδότησιν ἀπὸ τήν Ἐκκλησίαν τῆς Ἱερουσαλήμ, ἤρχισαν νά κατηγοροῦν καί νά κατακρίνουν τούς Ἐθνικοὺς-Χριστιανούς. Ἐλεγον, ὅτι δὲν ὠφελεῖ αὐτούς τὸ

βάπτισμα, οὔτε εἶναι δυνατὸν νὰ σωθοῦν, ἐάν προηγουμένως δὲν ὑποβληθοῦν εἰς τοὺς τύπους τῆς Ἰουδαϊκῆς θρησκείας. Εἰς δὲ τοὺς Ἰουδαίους συνιστοῦσαν νὰ ἀποφεύγουν τὴν συναναστροφὴν μὲ τοὺς Ἐθνικοὺς καὶ νὰ μὴ τοὺς θεωροῦν ἀδελφούς.

Τὰ ἀντιχριστιανικὰ αὐτὰ κηρύγματα ἔφεραν μεγάλην ταραχὴν μεταξὺ τῶν πιστῶν. Οἱ Ἐθνικοὶ διηρωτῶντο ἂν ἦσαν πραγματι Χριστιανοὶ ἢ ἂν ἔπρεπε νὰ ὑποβληθοῦν εἰς τὰς δια-

Πρώτη περιοδεία τοῦ ἀποστόλου Παύλου.

τάξεις τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου. Οἱ Ἰουδαῖοι τῆς Ἀντιοχείας ἤρχισαν καὶ αὐτοὶ νὰ ἀπομακρύνωνται ἀπὸ τοὺς ἄλλους Χριστιανούς. Ἄλλοι ὅμως ἀντέλεγαν εἰς τὰς ψευδοδιδασκαλίας αὐτάς. Τοιοῦτοτρόπως φιλονεικίαι καὶ σχίσματα ἐδημιουργήθησαν εἰς τὰς τάξεις τῶν Χριστιανῶν.

Ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας πρό παντός ἠγανάκτησαν κατὰ τῶν ψευδαδέλφων Ἰουδαίων. Μὲ δύναμιν λόγου ἀπεδείκνυαν μωρὰς τὰς διδασκαλίας τῶν. Ἐν τούτοις, τὸ δηλητήριον τῆς αἵρέσεως εἶχεν εἰσχωρήσει εἰς τὰς ψυχὰς πολλῶν. Παρὰ τὴν

καλήν των θέλησιν, δὲν ἐπανεπαύοντο εἰς τὰς βεβαιώσεις τῶν δύο ἀποστόλων. Ἦθελαν ἄλλας ἰσχυροτέρας βεβαιώσεις. Τότε ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀντιοχείας ἀπεφάσισε νὰ στείλῃ τὸν Παῦλον, τὸν Βαρνάβαν, τὸν Τιτον (Γαλατ. β', 1) καὶ μερικοὺς ἄλλους ἐπίσημους Χριστιανοὺς εἰς Ἱεροσόλυμα, διὰ νὰ ἀναφέρουν καὶ νὰ συζητήσουν τὰ γενόμενα. Ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους τῆς Ἱερουσαλήμ προηλθεν ἡ πλανημένη αὐτῆ διδασκαλία, ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ ἔπρεπε νὰ διαψευσθῆ. Εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ ἄλλωστε ὑπῆρχον οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ διδάσκαλοι καὶ ἐκεῖ ἦτο εὐκολώτερον νὰ συγκεντρωθοῦν ὅλοι οἱ ἀπόστολοι.

Ἡ ἐπίσημος αὐτῆ ἀντιπροσωπεῖα ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Παύλου καὶ μὲ τὰς εὐχὰς τῆς Ἐκκλησίας ἐξεκίνησε διὰ τὴν Ἱερουσαλήμ. Εἰς τὰς πόλεις τῆς Φοινίκης καὶ τῆς Σαμαρείας, ἀπὸ τὰς ὁποίας διήρχοντο, διηγοῦντο τὴν θαυμασίαν προσέλευσιν εἰς τὸν Χριστιανισμὸν χιλιάδων Ἐθνικῶν. Συγχρόνως ἀνέφερον καὶ τὸν σκοπὸν, διὰ τὸν ὁποῖον μετέβαινον εἰς Ἱερουσαλήμ. Τοιοῦτοτρόπως προπαρασκεύαζον τοὺς πιστοὺς νὰ δεχθοῦν τὰς ἀποφάσεις τῆς ἀποστολικῆς συνόδου.

23 Η ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

(Πράξ. ιε', 4 - 32)

Ὁ Παῦλος μὲ τὸν Βαρνάβαν καὶ τὰ ἄλλα μέλη τῆς ἀντιπροσωπεῖας ἔφθασαν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. Ἐκεῖ ἔγιναν δεκτοὶ μὲ πολλὴν ἐγκαρδιότητα. Οἱ ἄλλοι ἀπόστολοι μὲ τοὺς πρεσβυτέρους ὑπεδέχθησαν αὐτοὺς ὡς ἀδελφοὺς καὶ συνεργάτας. Ἐνώπιον δὲ αὐτῶν καὶ ὅλης τῆς ἐκκλησίας διηγήθησαν ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας τὴν ἐπιστροφὴν τῶν Ἐθνικῶν καὶ ἐβεβαίωσαν, ὅτι ὁ Θεὸς ἤνοιξε τοῖς Ἐθνεσι θύραν πίστεως.

Εἰς τοὺς λόγους των ἐν τούτοις ἤρχισαν νὰ ἀντιλέγουν ὄχι οἱ ἀπόστολοι ἢ οἱ πρεσβύτεροι, ἀλλὰ μερικοὶ Χριστιανοί, οἱ ὁποῖοι προήρχοντο ἀπὸ τὴν τάξιν τῶν Φαρισαίων. Αὐτοὶ δὲν ἤμποροῦσαν νὰ ἐννοήσουν πῶς ὁ Παῦλος, ὁ ὁποῖος ἄλλοτε ἦτο αὐστηρὸς Φαρισαῖος, κατέλυε τόσον φανερά τὸν μωσαϊκὸν νόμον. Ἐπέμειναν μὲ πείσμα, ὅτι οἱ Ἐθνικοὶ διὰ νὰ σω-

θοῦν, ἔπρεπε νὰ τηροῦν ὅλας τὰς διατάξεις τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου. Τοιοῦτοτρόπως ἤθελαν νὰ κλείσουν τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν εἰς τοὺς νεκροὺς τύπους τῶν μωσαϊκῶν ἐντολῶν καὶ νὰ τὴν καταστήσουν ἀπλῶς μίαν Ἰουδαϊκὴν αἴρεσιν.

Διὰ νὰ λυθῇ ἐπισημῶς τὸ ζήτημα καὶ νὰ ὀρισθῇ σαφῶς ἡ ἀλήθεια, ἐκλήθη ἡ ἀποστολικὴ σύνοδος ἐν Ἱερουσαλὴμ περὶ τὸ 50 μ. Χ. Εἰς αὐτὴν ἔλαβον μέρος ὅλοι οἱ ἀπόστολοι, ὁ Παῦλος καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Ἐκκλησίας Ἀντιοχείας, οἱ πρεσβύτεροι καὶ ὅλοι οἱ Χριστιανοί. Πρόεδρος ἦτο ὁ ἀδελφός-θεος Ἰάκωβος. Ἐκεῖ ἐξήτασαν λεπτομερῶς τὰ γεγονότα καὶ τὰ συνεζήτησαν πολύ. Ἀσφαλῶς οἱ αὐστηροὶ Ἰουδαῖοι καὶ Φαρισαῖοι θὰ ἔφεραν τὰς ἀντιρρήσεις των μὲ φανατισμὸν καὶ ζωηρότητα. Ὁ Παῦλος θὰ ὑπεστήριξε μὲ θάρρος καὶ ἐπιμονὴν τὴν ἀλήθειαν.

Πολλῆς δὲ συζητήσεως γενομένης ἔλαβε τὸν λόγον ὁ Πέτρος καὶ ὑπενθύμισε τὸ γεγονὸς τῆς Καισαρείας. «Γνωρίζετε καλά, εἶπεν, ὅτι ὁ Θεὸς ἐξέλεξεν ἐμὲ πρῶτον νὰ διδάξω καὶ βαπτίσω τοὺς Ἐθνικούς; Σὰς εἶπον, ὅτι εἰς τοὺς Ἐθνικούς ἐκείνους τῆς Καισαρείας ἔδωσεν ὁ Θεὸς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ὅπως τὸ ἔδωσε καὶ εἰς ἡμᾶς τοὺς Ἰουδαίους. Οὐδεμίαν διάκρισιν ἔκαμε μεταξύ ἐκείνων καὶ ἡμῶν. Λοιπὸν τώρα διατί ἀντιλέγετε εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ θέλετε νὰ βάλετε βαρὺν ζυγὸν εἰς τὸν τράχηλον τῶν Ἐθνικῶν - Χριστιανῶν;»

«Ὅλοι ἐσίγησαν. Καὶ τότε ὁ Παῦλος μετὰ τοῦ Βαρνάβα διηγήθησαν πάλιν λεπτομερῶς ὅλα τὰ θαύματα καὶ τὰ σημεῖα, τὰ ὅποια ὁ Θεὸς ἔκαμε μεταξύ τῶν Ἐθνικῶν. Ἀπὸ τὰ γεγονότα δὲ αὐτὰ ἐφαίνετο καθαρῶτα ἡ θέλησις τοῦ Θεοῦ. Οἱ Χριστιανοὶ ἐπέιθοντο εἰς τὴν ἀλήθειαν ὀλοῦν καὶ περισσότερον. Οἱ ἀντιλέγοντες ἐσιώπησαν. Τελευταῖος ἀπὸ ὄλους ἔλαβε τὸν λόγον ὁ ἀδελφός-θεος Ἰάκωβος ἄνεκεφαλαίωσε τὰ λεχθέντα καὶ διετύπωσε τὰ συμπεράσματα τῆς συνόδου, τὰ ὅποια ἐπεκύρωσε μὲ γνώμας τῶν προφητῶν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. «Αὐτὰ τὰ ὅποια εἶπον ὁ Πέτρος καὶ Παῦλος, εἶπεν ὁ Ἰάκωβος, ἀποδεικνύουν, ὅτι ὁ Θεὸς καλεῖ κατ'εὐθείαν τοὺς Ἐθνικούς εἰς τὴν νέαν θρησκείαν. Λοιπὸν ἐγὼ κρίνω ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐπιβαρῶ-

νωμεν τούς ἐξ Ἑθνῶν Χριστιανούς μὲ τὰς διατάξεις τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου.»

Ὁλόκληρος ἡ σύνοδος ἐδέχθη τοὺς λόγους αὐτοῦ τοῦ Ἰακώβου. Ἀπὸ συμφώνου δὲ ὅλοι ἀπεφάσισαν νὰ στείλουν μαζί μὲ τὸν Παῦλον καὶ τὸν Βαρνάβαν, τὸν Σίλαν καὶ τὸν Βαρσαββᾶν πρὸς τοὺς Χριστιανούς τῆς Ἀντιοχείας, διὰ νὰ ἀνακοινώσουν εἰς αὐτοὺς τὴν ὁμόφωνον ἀπόφασιν τῆς ἀποστολικῆς συνόδου. Μάλιστα δὲ συνέταξαν καὶ μίαν ἐπιστολὴν, ἡ ὁποία ὡς ἐπίσημον ἔγγραφον ἐδόθη, διὰ νὰ ἀναγνωσθῇ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.

Εἰς τὴν ἐπιστολὴν αὐτὴν οἱ ἀπόστολοι γράφουσι πρὸς τοὺς Ἀντιοχεῖς μεταξὺ τῶν ἄλλων, ὅτι «ἔδοξε τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι καὶ ἡμῖν μηδὲν πλέον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βάρος». Τοιοῦτοτρόπως ἔληξε τὸ πολύκροτον αὐτὸ ζήτημα καὶ ἐδόθη ἐπίσημος λύσις. Οἱ δὲ δύο ἀπόστολοι μετὰ τῶν ἄλλων ἀντιπροσώπων ἦλθον εἰς Ἀντιόχειαν, ἀνέγνωσαν τὴν ἐπιστολὴν καὶ ἀνεκοίνωσαν τὰ ὅσα ἐγίναν πρὸς τοὺς ἐκεῖ Χριστιανούς, οἱ ὅποιοι ἐχάρησαν καὶ εἰρήνευσαν.

Ἐννοεῖται, ὅτι πολλοὶ ἀπὸ τοὺς Ἰουδαϊζοντας ψευδαδέλφους δὲν ἠσύχασαν. Παρὰ τὴν γνώμην τῶν ἀποστόλων αὐτοὶ ἐξακολουθοῦσαν νὰ διδάσκουν τὰς αἰρετικὰς τῶν διδασκαλίας, ἰδίως δὲ κατεφέροντο ἐναντίον τοῦ Παύλου καὶ διέδιδον, ὅτι αὐτὸς δὲν εἶναι ἀπόστολος καὶ συνεπῶς τὰ κηρύγματά του δὲν ἔχουν κύρος. Καὶ δὲν ἐτάρασσον μὲν ὅπως πρότερον τὴν Ἐκκλησίαν, πάντως ὅμως παρέσυρον ἀρκετοὺς μὲ τὸ μέρος τῶν. Ἡ ἀίρεσις τῶν ἐξηκολούθησε μέχρι τοῦ 70 μ.Χ., ὅποτε κατεστράφη ἡ Ἱερουσαλὴν καὶ κατηδαφίσθη ὁ ναὸς τοῦ Σολομῶντος. Τότε ἄλλοι ἐξ αὐτῶν ἐσφάγησαν ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους καὶ ἄλλοι διεσκορπίσθησαν εἰς διάφορα μέρη καὶ τοιοῦτοτρόπως ἔσβυσεν ἡ ἀίρεσις τῶν.

24. Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ΑΡΧΙΖΕΙ ΤΗΝ ΔΕΥΤΕΡΑΝ

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΝ ΠΕΡΙΟΔΕΙΑΝ

(Πράξ. ιε', 35 - ις', 15)

Ὁ Παῦλος ἦτο ὁ ἀπόστολος τῶν Ἑθνῶν. Ἔπρεπε λοιπὸν νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν Ἀντιόχειαν, διὰ νὰ κηρύξῃ τὸν Χριστιανι-

σμόν καί εἰς τοὺς Ἐθνικούς. Ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ κινούμενος ἐσκέφθη μὲ τὸν Βαρνάβαν διὰ τὴν νέαν περιοδεῖαν. Ἀπεφάσισαν νὰ περάσουν ἀπὸ τὰ ἴδια μέρη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, εἰς τὰ ὁποῖα κατὰ τὴν πρώτην περιοδεῖαν εἶχον μεταβῆ. Ἄλλ' ὁ Βαρνάβας εἶχε μὲν τὴν καλὴν θέλησιν, δὲν εἶχεν ὁμῶς τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἀντοχὴν διὰ τοὺς κόπους καὶ τὰς ταλαιπωρίας τῶν ἀποστολικῶν περιοδειῶν. Αὐτὸς ἦτο εὐγενής, γλυκύς, ὁ πρῶτος διδάσκαλος τῶν Χριστιανῶν. Ὁ Παῦλος ἦτο ἄνθρωπος τοῦ ἀγῶνος, ποῦ ἐγνώριζε νὰ ἀγωνίζεται, νὰ ὑπερνικᾷ τὰ ἐμπόδια καὶ νὰ προχωρῇ ἀποφασιστικῶς πρὸς τὸ ἔργον του. Ἦτο λοιπὸν δύσκολον νὰ συνεχίσουν μαζί τὴν περιοδεῖαν.

Τὴν περιοδεῖαν, τὴν ὁποῖαν ἐσχεδίαζαν νὰ κάμουν μαζί, τὴν ἔκανε ἀκόμη δυσκολωτέραν καὶ τὸ ὅτι ὁ νεαρὸς Μάρκος μὲ τὴν συγκατάθεσιν τοῦ Βαρνάβα ἤθελε νὰ ἔλθῃ μαζί των. Ὁ Παῦλος ἀντέτεινε εἰς τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῆν τοῦ Μάρκου καὶ ὑπενθύμισε εἰς τὸν Βαρνάβαν, ὅτι κατὰ τὴν προηγουμένην περιοδεῖαν ὁ Μάρκος εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐκουράσθη καὶ τοὺς ἐγκατέλειψε.

Ὁ Βαρνάβας ὑπεχώρησε εἰς τοὺς λόγους τοῦ Παύλου καὶ μὲ τὸν ἀνεψιὸν τοῦ Μάρκου ἔκαμε περιοδεῖαν εἰς τὴν Κύπρον. Ἀπὸ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν ὁ Βαρνάβας δὲν περιώδευσε πλέον μαζί μὲ τὸν Παῦλον, ἐνῶ ὁ Μάρκος ἀργότερον προσελήφθη ἀπὸ τὸν Παῦλον. Ἀρχαία παράδοσις ἀναφέρει, ὅτι ὁ Βαρνάβας ἔμεινε εἰς τὴν Κύπρον καὶ εἰργάσθη μέχρι τοῦ θανάτου του διὰ τὴν θεμελίωσιν καὶ τὴν ἐξάπλωσιν τοῦ Χριστιανισμοῦ εἰς τὴν νῆσον. Ἐπέθανε καὶ ἐτάφη εἰς τὴν Σαλαμίνα, ὅπου καὶ μέχρι σήμερον δεικνύεται ὁ τάφος του.

Ἀφοῦ ἀνεχώρησε ὁ Βαρνάβας μὲ τὸν Μάρκον, ὁ Παῦλος παρέλαβε τὸν Σίλαν καὶ ἐξεκίνησε μὲ τὰς εὐχὰς τῆς Ἐκκλησίας. Ἐπέρασε ἀπὸ τὴν Συρίαν καὶ τὴν Κιλικίαν καὶ ἐδίδασκε τοὺς Χριστιανούς. Ἐπῆγε εἰς τὰ μέρη τῆς Λυκαονίας καὶ ἔφθασε εἰς τὴν Δέρβην καὶ τὰ Λύστρα. Ἐκεῖ ἐπανεῦρε τὸν νεαρὸν Τιμόθεον, τὸν ὁποῖον παρέλαβε μαζί του, διότι ἐξετίμησε τὴν ἀρετὴν καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν του. Μαζί μὲ αὐτὸν καὶ τὸν Σίλαν περιώδευσε εἰς τὰς Ἐκκλησίας τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Παντοῦ ἐκήρυτταν τὸ Εὐαγγέλιον καὶ ἀνεγίνωσκαν πρὸς ὄλους τὴν

έπιστολήν τῆς ἀποστολικῆς συνόδου. Συνιστοῦσαν εἰς τοὺς Χριστιανοὺς νὰ τηροῦν μὲ ἀκριβείαν, ὅσα οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῆς Ἱερουσαλὴμ ἀπεφάσισαν, διὰ νὰ μὴ παρασυρθοῦν εἰς πλάνας καὶ αἰρέσεις.

Ἀπὸ ἐκεῖ ἐπέρασαν τὴν Φρυγίαν καὶ εἰσεχώρησαν εἰς τὴν Γαλατίαν. Εἰς τὴν Γαλατίαν φαίνεται ὅτι ἀρρώστησε ὁ Παῦλος καὶ ἠναγκάσθη νὰ μείνῃ ἀρκετὸν χρόνον ἐκεῖ. Ἔλαβε δὲ μεγάλας περιποιήσεις ἀπὸ τοὺς Γαλάτας. Εἰς αὐτοὺς ἔγραφε ἀργότερα ὅτι καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς των ἀκόμη, ἐάν ἦτο ἀνάγκη θὰ τοῦ ἔδιδον (Γαλάτ. δ', 13 - 15). Ἄν καὶ ἀσθενής, δὲν ἔπαυε τὸ κήρυγμα. Περιήρχετο βραδέως χωρὶα καὶ πόλεις καὶ ἵδρυσε ὄχι μίαν ἀλλὰ πολλὰς Ἐκκλησίας. Ὁ ἴδιος ἀργότερα ἔγραψε μίαν ἐπιστολήν πρὸς τὰς Ἐκκλησίας τῆς Γαλατίας. Ὅταν ἐγίνε τελειῶς καλά, ἠθέλησε νὰ περιοδεύσῃ εἰς ἄλλας πόλεις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Τὸ Πνεῦμα ὁμῶς τὸν ἠμπόδισε. Διὰ τοῦτο κατῆλθε εἰς Μυσίαν μὲ σκοπὸν νὰ μεταβῆ εἰς Βιθυνίαν. Ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα καὶ πάλιν ἠμπόδισε αὐτοῦς.

Ἦρχισαν τότε νὰ ἀποροῦν διὰ τὸ δρομολόγιον, ποῦ ἔπρεπε νὰ ἀκολουθήσουν. Ἐφθασαν εἰς τὴν Τρωάδα, πόλιν παράλιον εἰς τὰ βορειοδυτικὰ μέρη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὅπου καὶ ἐσταμάτησαν. Ἐκεῖ πρὸς μεγάλην των χαρὰν συνητητήθησαν μὲ τὸν εὐαγγελιστὴν Λουκᾶν. Ἀπεφάσισαν νὰ παραλάβουν καὶ αὐτὸν μαζί των. Ποῦ ὁμῶς θὰ ἐπήγαιναν;

Ἐκείνην τὴν νύκτα ὁ Παῦλος εἶδε ἓνα ὄραμα. Εἶδε νὰ παρουσιάζεται ἐνώπιόν του ἀνὴρ Μακεδὼν, ὁ ὁποῖος τοῦ εἶπε: «Διαβάς εἰς Μακεδονίαν βοήθησον ἡμῖν». Ἐνόησάν οἱ ἀπόστολοι, ὅτι αὐτὸ ἦτο διαταγὴ τοῦ Θεοῦ νὰ μεταβοῦν εἰς Μακεδονίαν. Ἀμέσως δὲ μόλις εὗρηκαν πλοῖον, ἀνεχώρησαν. Ἐπλευσαν κατ' εὐθείαν πρὸς τὴν Σαμοθράκην καὶ ἀπὸ ἐκεῖ εἰς τὴν Νεάπολιν, πόλιν παράλιον τῆς Μακεδονίας, τὴν σημερινὴν Καβάλλαν.

Ἐπειτα ἦλθον εἰς Φιλίππους, πόλιν μεγάλην, ἡ ὁποία ἀπεῖχε δεκαπέντε περίπου χιλιόμετρα ἀπὸ τὴν Νεάπολιν. Ἡ πόλις αὕτη ἐκτίσθη ἀπὸ τὸν Φίλιππον πατέρα τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου. Ἦτο κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν ρωμαϊκὴ ἀποικία, εἰς τὴν ὁποίαν ἐστρατοπεδευε πάντοτε ἀρκετὸς ρωμαῖ-

κός στρατός. Πλουσία, ἐμπορική, ἑκατοικεῖτο ἀπὸ Ἑλληνας, Ρωμαίους καὶ ὀλίγους Ἰουδαίους. Ἐκεῖ οἱ τρεῖς ἀπόστολοι ἀφοῦ ἔμειναν μερικὰς ἡμέρας ἄπρακτοι, ἤρχισαν κατόπιν τὴν διδασκαλίαν των. Ἐπειδὴ δὲν ὑπῆρχε συναγωγή, ἐδίδασκαν εἰς ἓνα τόπον, ὅπου ἔμαζεύοντο οἱ Ἑβραῖοὶ καὶ προσηύχοντο. Ἐπίστευσαν ἄρκετοί. Μεταξὺ αὐτῶν ἦτο καὶ μιὰ γυνή, ἡ Λυδία, ἔμπορος πορφυρῶν. Αὐτὴ παρεκάλεσε τοὺς ἀποστόλους νὰ κατοικήσουν εἰς τὴν οἰκίαν της ὅλον τὸν καιρὸν, πού θὰ ἔμεναν εἰς Φιλίππους.

25. ΔΙΩΓΜΟΣ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΦΙΛΙΠΠΟΥΣ

(Πράξ. ιγ', 16 - 40)

Μερικὰς ἡμέρας ἀκόμη ὁ Παῦλος μὲ τὸν Σίλαν μετέβαιναν εἰς τὸν τόπον τῆς προσευχῆς ἢ περιεφέροντο εἰς τὴν πόλιν καὶ ἐδίδασκαν. Τὸ κήρυγμά των ἤρχισε νὰ προκαλῆ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν κατοίκων. Ἔγιναν δὲ θέμα κοινῆς συζητήσεως, ὅταν ἤρχισε νὰ διαφημιζῆ αὐτοὺς μιὰ παιδίσκη, ἡ ὁποία κατείχετο ἀπὸ πνεῦμα πύθωνος. Ἐνα δηλαδὴ πνεῦμα πονηρὸν εἶχε καταλάβει τὴν κόρην ἐκείνην καὶ μὲ τὸ στόμα της ἔδινε πληροφορίας καὶ μαντείας. Μάλιστα οἱ κύριοι τῆς παιδίσκης ἐπωλοῦσαν τὰς πληροφορίες αὐτὰς καὶ ἐκέρδιζαν ἄρκετὰ χρήματα.

Ἡ κόρη λοιπὸν αὐτὴ παρακολουθοῦσε πολλὰς ἡμέρας τοὺς δύο ἀποστόλους καὶ ἐφώναζε πρὸς τοὺς κατοίκους :

— Αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι εἶναι δοῦλοι τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ καὶ διδάσκουν εἰς ἡμᾶς τὴν ὁδὸν τῆς σωτηρίας.

Ἄλλὰ ὁ Παῦλος δὲν ἠθελε τοιαύτας ὑπόπτους διαφημίσεις. Ἐξεδίωξε λοιπὸν τὸ πονηρὸν πνεῦμα καὶ ἐθεράπευσε τὴν κόρην. Τότε ὅμως ἡ κόρη ἔχασε τὴν μαντικὴν της δύναμιν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐζημίωσε πολὺ τοὺς κυρίους της. Ἐκεῖνοι ἠγανάκτησαν ἐναντίον τοῦ Παύλου καὶ τοῦ Σίλα, τοὺς συνέλαβαν καὶ μὲ φωνὰς καὶ κραυγὰς τοὺς ὠδήγησαν εἰς τὴν ἀγοράν, ὅπου οἱ δύο Ρωμαῖοι ἄρχοντες ἐδίκαζαν καὶ ἐκανόνιζαν τὰς ὑποθέσεις τοῦ λαοῦ. Δὲν ἐτόλμησαν ὅμως νὰ ὁμολογήσουν ὅτι οἱ ἀπόστολοι τοὺς ἐζημίωσαν οἰκονομικῶς, ἐπειδὴ ἔθερά-

πευσαν τὴν παιδίσκην. Ἐπενόησαν ἄλλην κατηγορίαν. Ἐκρυσαν τὴν ἰδιοτέλειάν των κάτω ἀπὸ τὴν φιλοπατρίαν.

— Αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι, εἶπαν, ἂν καὶ εἶναι Ἰουδαῖοι, τὰ ράσσουν τὴν πόλιν. Προσπαθοῦν νὰ μᾶς ἐπιβάλουν ἦθη, τὰ ὁποῖα δὲν ἀρμόζουν εἰς ἡμᾶς, πού εἴμεθα Ρωμαῖοι.

Ὁ λαὸς εἰς τὸ ἄκουσμα τῶν λόγων αὐτῶν ἐξηγέρθη. Οἱ στρατηγοί, οἱ ὁποῖοι, ὅπως ὅλοι οἱ Ρωμαῖοι, περιφρονοῦσαν τοὺς Ἰουδαίους, διέταξαν τοὺς ραβδούχους νὰ δειρουν τοὺς ἀποστόλους.

Οἱ ραβδούχοι ἐπῆραν τὰ στριμμένα μαστίγια τῶν, ἐγύμνωσαν τοὺς ἀποστόλους καὶ ἤρχισαν νὰ τοὺς ραβδίζουσ με δύναμιν καὶ τέχνην. Αὐτοὺς τοὺς ραβδισμοὺς θὰ εἶχε ὑπ' ὄψιν του ὁ Παῦλος, ὅταν ἀργότερα ἔγραφε διὰ τοὺς διωγμοὺς του πρὸς τοὺς Κορινθίους (Β' Κορινθίους ια', 25). Ἐπειτα οἱ στρατηγοὶ διέταξαν καὶ τοὺς ἔβαλαν εἰς τὴν φυλακὴν καὶ συνέστησαν αὐστηρὰν φρούρησιν. Ὁ δεσμοφύλαξ τοὺς ἔρριψε εἰς τὴν βαθυτέραν φυλακὴν. Διὰ μεγαλυτέραν ἀσφάλειαν ἔδωσε τὰ πόδια των εἰς δύο βαρεῖα ξύλα, ἐπίτηδες κατασκευασμένα.

Οἱ δύο ἀπόστολοι ἔχαιραν διὰ τὰ παθήματά των καὶ ἔψαλλαν ὕμνους πρὸς τὸν Θεόν. Οἱ ἄλλοι φυλακισμένοι με ἀπορίαν καὶ θαυμασμό τοὺς ἤκουαν. Κατὰ τὸ μεσονύκτιον ὁμως ἕνας ἰσχυρὸς σεισμὸς συνεκλόνησε ὀλόκληρη τὴν πόλιν. Ἰσχυρότερος ἦτο εἰς τὸ μέρος τῆς φυλακῆς. Τὰ θεμέλια τῆς φυλακῆς ἐσεισθησαν με ὀρμὴν· αἱ θύραι ἠνοιχθησαν. Τὰ δεσμά τῶν κρατουμένων συνετριβήσαν καὶ ἐλύθησαν. Τρομαγμένος ὁ δεσμοφύλαξ ἐξύπνησε καὶ ἔσπευσε πρὸς τὰ κελιά τῆς φυλακῆς. Ὅταν εἶδε τὰς θύρας ἀνοικτάς, ἐνόμισε, ὅτι οἱ κατάδικοι εἶχαν δραπετεύσει. Ἀμέσως ἐσκέφθη, ὅτι τὸν περιμένει σκληρὰ τιμωρία, ἴσως καὶ θάνατος, διότι θὰ ἔθεωρεῖτο ὑπεύθυνος διὰ τὴν ἀπόδρασιν. Ζαλισμένος ἐτράβηξε ἀπὸ τὴν ζώνην του ἕνα μαχαῖρι διὰ νὰ αὐτοκτονήσῃ.

Ἄλλὰ τὴν στιγμήν ἐκείνην ὁ Παῦλος ἀντελήφθη τὰς διαθέσεις τοῦ δεσμοφύλακος καὶ τοῦ ἐφώναξε :

— Μὴ ἐπιχειρήσῃς τίποτε κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ σου, διότι εἴμεθα ὅλοι ἐδῶ.

Ἐζήτησε τότε ὁ δεσμοφύλαξ καὶ τοῦ ἔφεραν φῶτα. Ἐπε-

θεώρησε τὴν φυλακὴν, εἶδε ὄλους τοὺς κρατούμενους εἰς τὰς θέσεις των καὶ συνῆλθε ἀπὸ τὸν τρόμον. Ἄλλὰ τότε ἐσκέφθη, ὅτι ὁ σεισμὸς αὐτὸς καὶ τὸ ἄνοιγμα τῶν θυρῶν εἶναι ἀσφαλῶς ἔργον τοῦ Θεοῦ τῶν ἀποστόλων. Ἔπεσε ἀμέσως εἰς τὰ πόδια των καὶ τοὺς ἠρώτησε μὲ σεβασμὸν:

— Κύριοι, τί πρέπει νὰ κάμω διὰ νὰ σωθῶ;

— Νὰ πιστεύσῃς εἰς τὸν Χριστὸν σὺ καὶ ἡ οἰκογένειά σου, τοῦ εἶπαν ἐκεῖνοι.

Τοὺς ὠδήγησε ἀμέσως εἰς τὸν οἶκόν του. Κατὰ τὰς μεσονυκτίους δὲ ἐκείνας ὥρας ἐκατηχῆθη καὶ ἐβαπτίσθη μὲ ὄλην τὴν οἰκογένειάν του. Παρέθεσε ἔπειτα τράπεζαν καὶ συνέφαγαν μαζί μὲ τοὺς ἀποστόλους.

Τὴν ἐπομένην πρωΐαν οἱ στρατηγοὶ ἔστειλαν τοὺς ραβδούχους εἰς τὴν φυλακὴν μὲ διαταγὴν εἰς τὸν δεσμοφύλακα νὰ ἀπολύσῃ τοὺς δύο φυλακισμένους. Ἄλλ' ὁ Παῦλος διεμαρτυρήθη μὲ σθένος ἐναντίον τῶν στρατηγῶν.

— Εἴμεθα, εἶπε, Ῥωμαῖοι πολῖται. Ἐδάρημεν καὶ ἐφυλακίσθημεν ἀδίκως. Ζητοῦμεν ἱκανοποιήσιν. Πρέπει νὰ ἔλθουν ἐδῶ οἱ ἴδιοι οἱ στρατηγοὶ νὰ μᾶς βγάλουν ἀπὸ τὴν φυλακὴν.

Οἱ δύο στρατηγοὶ ἐφοβήθησαν πολὺ, ὅταν ἐπληροφορήθησαν, ὅτι οἱ δύο ἀπόστολοι ἦσαν Ῥωμαῖοι πολῖται. Ἐγνώριζαν, ὅτι ἀδίκια, καὶ μάλιστα τέτοια ἐξευτελιστικὴ ἀδίκη, κατὰ Ῥωμαίου πολίτου τιμωρεῖται αὐστηρότατα. Ἄρκοῦσε μίᾳ καταγγελία ἐκ μέρους τῶν ἀποστόλων, διὰ νὰ χάσουν τὴν θέσιν των ἴσως καὶ τὴν ζωὴν των. Ἦλθαν λοιπὸν φοβισμένοι καὶ ταπεινωμένοι, ἀπελευθέρωσαν μόνον των τοὺς δύο ἀποστόλους καὶ τοὺς συνώδευσαν ἔξω μὲ πολὺν σεβασμὸν. Ἐπλήρωσαν ἔτι τὴν ἀδικίαν, τὴν ὅποιαν τόσον ἀπερίσκεπτα εἶχαν διαπράξει.

26. Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

(Πράξ. ιζ', 1 - 15)

Ὁ Παῦλος ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀποφυλάκισίν του ἔμεινε ἀρκετὰς ἀκόμη ἡμέρας εἰς Φιλίππους. Ἐκήρυττε τὸν Χριστὸν καὶ προσείλκυε νέα μέλη εἰς τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν. Ἄλλὰ

δὲν ἔπρεπε νὰ μείνη πολὺ ἀκόμη ἐκεῖ. Εἶχε διαταχθῆ ἀπὸ τὸν Θεὸν νὰ διαβῆ εἰς Μακεδονίαν (κεφ. 24). Ἦτο λοιπὸν καιρὸς τῶρα νὰ μεταβῆ καὶ εἰς τὰς ἄλλας Μακεδονικὰς πόλεις. Μὲ τὰς εὐχὰς καὶ τὰς θερμὰς ἐκδηλώσεις ἀγάπης τῶν Φιλιππησίων Χριστιανῶν ἀνεχώρησε. Ἀκολουθῶν τὴν μεγάλην Ἐγνατίαν ὁδὸν ἐπέρασε ἀπὸ τὴν Ἀμφίπολιν καὶ τὴν Ἀπολωνίαν καὶ ἦλθε εἰς Θεσσαλονίκην μαζί μὲ τοὺς βοηθοὺς του.

Ἡ πόλις αὕτη καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἦτο μεγάλη, ἐμπορικὴ καὶ πλουσία. Ἐδιοικεῖτο ἀπὸ Ῥωμαίους ἄρχοντας, οἱ ὁποῖοι δὲν ὠνομάζοντο ὕπατοι ἢ πραιτορες, ἀλλὰ πολιτάρχαι. Ἐκατοικεῖτο κυρίως ἀπὸ Ἕλληνας, ἀρκετοὺς Ῥωμαίους καὶ πολλοὺς Ἑβραίους, οἱ ὁποῖοι εἶχαν καὶ συναγωγὴν. Κατὰ τὴν συνήθειάν του ὁ Παῦλος ἤρχισε τὸ κήρυγμά του εἰς τὴν συναγωγὴν. Τρία συνεχῆ Σάββατα διελέγετο πρὸς τοὺς Ἑβραίους. Ἀνέλυε δηλαδὴ εἰς αὐτοὺς, ὅπως ὁ διδάσκαλος πρὸς τοὺς μικροὺς μαθητάς, τὰς Γραφὰς καὶ ἀπεδείκνυε, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Μεσσίας. Μερικοὶ ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους ἔγιναν Χριστιανοί. Μετ' ὀλίγον πολλοὶ εὐσεβεῖς Ἕλληνες ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ παρακολουθοῦσαν τὴν συναγωγὴν καὶ πολλαὶ γυναῖκες ἀπὸ τὰς ἐπισημοτέρας μάλιστα, ἐπίστευσαν εἰς τὴν νέαν θρησκείαν.

Ἡ ταχεῖα αὕτη διάδοσις τοῦ Χριστιανισμοῦ, τὴν ὁποίαν μάλιστα ὁ ἴδιος ὁ Παῦλος ἀναφέρει εἰς μίαν τοῦ ἐπιστολῆν (Α' Θεσσαλονικεῖς α', 5-β', 3), παρεκίνησε αὐτὸν νὰ μείνη ἀρκετὰς ἑβδομάδας εἰς Θεσσαλονίκην. Κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ οἱ Φιλιππησίοι, διὰ νὰ τὸν βοηθήσουν εἰς τὸ ἔργον του, τοῦ ἔστειλαν δύο φορές βοηθήματα (Φιλιππησίους δ', 16). Ὁ Ἰάσων, νεοφώτιστος Χριστιανὸς τῆς Θεσσαλονίκης, διέθεσε τὸν οἶκον του ὡς κατοικίαν τῶν ἀποστόλων. Τοιοῦτοτρόπως τὸ κήρυγμα, χάρις εἰς τὴν ἐπιμονὴν τοῦ Παύλου, τὴν βοήθειαν τῶν πιστῶν καὶ πρὸ παντὸς χάρις εἰς τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ ἔφερε πολλοὺς καρπούς.

Ἄλλὰ ἀκριβῶς αὕτη ἡ καρποφορία τοῦ κηρύγματος ἐξηρέθισε μερικοὺς φανατικοὺς Ἰουδαίους. Αὐτοὶ μὲ ὑποσχέσεις ἤ καὶ μὲ πληρωμὴν παρέσυραν μερικοὺς ἄγοραίους, ἀργοσχόλους δηλαδὴ καὶ πονηροὺς ἀνθρώπους, ἐναντίον τῶν

ἀποστόλων. Τοὺς ἔβαλαν καὶ ἐφώναζαν κατ' αὐτῶν, μολονδοί οἱ ἀληταὶ αὐτοὶ οὔτε διὰ τὴν Ἰουδαϊκὴν οὔτε διὰ τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν ἐνδιέφεροντο. Ἐπληρώθησαν ὁμως καὶ ἔκαναν μεγάλην ὄχλαγωγίαν.

Αὐτοὶ λοιπόν, ἀκολουθούμενοι ἀπὸ τὸν περιεργον ὄχλον, ὤρμησαν νὰ συλλάβουν τοὺς ἀποστόλους εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἰάσονος. Ἐπειδὴ ὁμως δὲν εὔραν αὐτοὺς ἐκεῖ, συνέλαβαν τὸν Ἰάσονα μαζί με ἄλλους ἀδελφοὺς καὶ διὰ μέσου τῶν ὁδῶν τῆς πόλεως τοὺς ὠδήγησαν εἰς τοὺς πολιτάρχας. Ἐκεῖ οἱ Ἰουδαῖοι κατηγορήσαν τοὺς ἀποστόλους ὡς ταραχοποιούς καί, τὸ χειρότερον, τοὺς κατηγορήσαν, ὅτι συνωμοτοῦν κατὰ τοῦ Καίσαρος. Παρεξήγησαν ἢ καὶ διέστρεψαν ἐπίτηδες τοὺς λόγους τοῦ Παύλου περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ καὶ κατήγγειλαν με ὑποκριτικὴν ἀγανάκτησιν, ὅτι οἱ ἀπόστολοι θέλουν δῆθεν νὰ ἐγκαταστήσουν νέαν βασιλείαν καὶ νὰ καταργήσουν τὸν Καίσαρα.

Ὁ ὄχλος, παρασυρόμενος ἀπὸ τοὺς ἀγοραῖους αὐτοὺς, ἐκραύγαζε με ἀγανάκτησιν. Οἱ πολιτάρχαι ἐφοβήθησαν καὶ ἐζήτησαν ἐξηγήσεις ἀπὸ τὸν Ἰάσονα. Ὁ Ἰάσων εὐπόλητος πολίτης τῆς Θεσσαλονίκης ἔδωκεν ἰκανὰς ἐξηγήσεις. Διέψευσε τὰς κατηγορίας καὶ ἀφέθη μαζί με τοὺς ἄλλους ἀδελφοὺς ἐλεύθερος. Κίνδυνος βέβαια ἐναντίον τῶν ἀποστόλων ἐκ μέρους τῶν ἀρχόντων δὲν ὑπῆρχε πλέον. Ὑπῆρχε ὁμως κίνδυνος ἐκ μέρους τῶν φανατισμένων Ἰουδαίων καὶ τῶν ἀγοραίων ἀνθρώπων. Πιθανὸν νὰ ἔφθαναν ἐκεῖνοι καὶ μέχρι ἐγκλήματος. Διὰ τοῦτο οἱ ἀδελφοὶ ἀπεφάσισαν καὶ ἔστειλαν διὰ νυκτός εἰς Βέροιαν τὸν Παῦλον με τὸν Σίλαν καὶ τὸν Τιμόθεον, ἐνῶ ὁ Λουκᾶς παρέμεινε εἰς τὴν Θεσσαλονίκην.

Ἐκεῖ ὁ Παῦλος εὐρήκε πολὺ καλὴν ὑποδοχὴν, διότι οἱ Βεροιοεῖς ἦσαν εὐγενέστεροι ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς Θεσσαλονίκης. Με προσοχὴν εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ ἔξω ἀπὸ τὴν συναγωγὴν ἤκουαν τὸ κήρυγμα καὶ προθύμως τὸ ἐδέχοντο. Εἰς ὀλίγον διάστημα ἐβαπτίσθησαν πολλοὶ Ἰουδαῖοι καὶ Ἕλληνες καὶ Ἑλληνίδες. Αὐτοὶ ἀπετέλεσαν τὴν πρώτην Ἐκκλησίαν εἰς τὴν Βέροιαν. Καὶ ἐφ' ὅσον τὰ κηρύγματα ἐξακολουθοῦσαν, οἱ πιστοὶ ἐπληθύνοντο.

Ἡ φήμη τῆς διαδόσεως τοῦ Εὐαγγελίου ἔφθασεν εἰς Θεσσαλονίκην. Οἱ φανατισμένοι Ἰουδαῖοι καὶ οἱ ἄλλοι ἀγοραῖοι ἐξεμάνησαν καὶ πάλιν. Ἔσπευσαν εἰς τὴν Βέροϊαν καὶ ἤρχισαν νὰ φανατίζουσι πάρα πολὺ τὸν ὄχλον ἐναντίον τοῦ Παύλου. Οἱ πιστοί, διὰ νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν πολύτιμον ζωὴν τοῦ ἀποστόλου, ἔστειλαν αὐτὸν μὲ συνοδείαν εἰς ἓνα παράλιον μέρος καὶ ἀπὸ ἐκεῖ τὸν ἔστειλαν μὲ πλοῖον εἰς τὰς Ἀθήνας. Ὁ Σίλας καὶ ὁ Τιμόθεος ἔμειναν εἰς τὴν Βέροϊαν. Εἶχαν τὴν ἀπόφασιν νὰ ἀναχωρήσουν καὶ αὐτοὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας διὰ τὰς Ἀθήνας.

27. Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ

(Πράξ. ιζ', 15 - 34)

Αἱ Ἀθηναὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν ποὺ τὰς ἐπεσκέφθη ὁ Παῦλος δὲν εἶχον βέβαια τὴν πρώτην αὐτῶν δύναμιν καὶ δόξαν. Οἱ ἐμφύλιοι πόλεμοι καὶ κυρίως ἡ ρωμαϊκὴ ὑποδούλωσις εἶχαν περιορίσει τὴν δόξαν τῶν Ἀθηνησῶν. Παρὰ ταῦτα ὅμως ἐθεωροῦντο καὶ ἦσαν ἀκόμη ἡ πόλις τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς σοφίας. Τὰ ὑπέροχα μαρμάρινα κτίρια, τὰ εὐρύχωρα στάδια, ἡ ὠραία ἀγορὰ μὲ τὰς πολυπληθεῖς στοάς, οἱ πλατεῖς δρόμοι καὶ αἱ ὠραῖαι πλατεῖαι καὶ πρὸ παντὸς τὸ ἀριστούργημα τῆς Ἀκροπόλεως ἔδιναν εἰς αὐτὰς μοναδικὴν ὠραιότητα. Πληθος ἀπὸ ἀγάλματα ἐκοσμοῦσαν αὐτάς. Ἀγάλματα διασῆμων ἀνδρῶν, ἀγάλματα μυθικῶν προσώπων, ἰδίως δὲ ἀγάλματα θεῶν καὶ ἡμιθέων ἦσαν τοποθετημένα εἰς τὰς πλατεῖας καὶ κατὰ μῆκος τῶν ὁδῶν. «Εἰς τὰς Ἀθήνας, ἔλεγε κάποιος Ρωμαῖος ποιητής, εὐκολώτερά ἡμπορεῖτε νὰ εὑρετε ἓνα Θεόν, παρὰ ἓνα ἄνθρωπον».

Εὐσεβεῖς καὶ δεισιδαίμονες οἱ Ἀθηναῖοι ἤθελαν νὰ γνωρῖσουν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν ἢ τοὺς ἀληθινούς θεούς. Ἐπίστευαν εἰς τὴν πολυθεΐαν καὶ διὰ τοῦτο εἶχαν κατ εἰδωλον, γεμάτην δηλαδὴ ἀπὸ εἰδωλα θεῶν, τὴν πόλιν των. Ἐφοβοῦντο ὅμως μήπως ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Δία, τὸν Ἀπόλλωνα, τὸν Ἑρμῆν τὴν Ἀθηνᾶ καὶ τοὺς ἄλλους γνωστούς θεούς, ὑπάρχει καὶ κανεὶς ἄλλος ἄγνωστος θεός. Διὰ τοῦτο ἔκαμαν καὶ βωμόν, τὸν ὁποῖον ἀφιέρωσαν τῷ Ἀ γ ν ὠ σ τ ῶ Θεῷ. Πολλοὶ τέτοιοι

βωμοί ὑπῆρχαν κατὰ μῆκος τῆς ὁδοῦ, ἡ ὁποία ὠδηγοῦσε πρὸς τὸ Φάληρον.

Οἱ Ἀθηναῖοι ἠσχολοῦντο ὅπως καὶ ἄλλοτε μὲ τὴν φιλοσοφίαν. Αἱ φιλοσοφικαὶ σχολαὶ τῆς ἐποχῆς αὐτῆς δὲν ἔφθαναν βέβαια τὰς μεγάλας σχολὰς τῆς ἀρχαιότητος, οὔτε καὶ ἐζοῦσαν ὀνόμαστοι φιλόσοφοι. Ἀλλὰ οἱ Ἀθηναῖοι ἐκ κληρονομικότητος καὶ ἐξ ἀνατροφῆς ἀγαποῦσαν πάντοτε τὴν σοφίαν καὶ ἐρευνοῦσαν νὰ εὑρουν τὴν ἀλήθειαν. Ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ Λουκᾶ βεβαιώνεται, ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν οἱ Ἀθηναῖοι καὶ πάντες οἱ ἐπιδημοῦντες ξένοι εἰς οὐδὲν ἕτερον ἠὲ καίρου ἢ λέγειν τι καὶ ἀκούειν καινότερον

Μεταξὺ τῶν φιλοσοφούντων τῆς ἐποχῆς διεκρίνοντο κυρίως οἱ στωϊκοὶ καὶ οἱ ἐπικούρειοι φιλόσοφοι. Οἱ στωϊκοὶ ἐδίδασκαν, ὅτι μόνον ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ κακία ἔχουν σημασίαν εἰς τὸν κόσμον αὐτόν. Διὰ τοῦτο ὁ ἄνθρωπος δὲν πρέπει νὰ δίνῃ προσοχὴν εἰς τὰ ἄλλα πράγματα· οὔτε εἰς τὴν ὑγείαν ἢ τὴν ἀσθένειαν, οὔτε εἰς τὴν μὀρφωσιν ἢ τὴν ἀμάθειαν, οὔτε εἰς τὸν πλοῦτον ἢ τὴν πτωχείαν, οὔτε εἰς τὴν χαρὰν ἢ τὸν πόνον. Ὁ θεὸς εἶναι, ἔλεγον, μία οὐσία, πὺ γεμίζει τὸν κόσμον.

Ὑπεράνω ὁμῶς ἀπὸ τοὺς θεοὺς καὶ τοὺς ἀνθρώπους ὑπάρχει ἡ εἰμαρμένη, ἡ ὁποία ἐπιβάλλει τὰς θελήσεις τῆς εἰς τὸ σῦμπαν. Τίποτε δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἀντισταθῇ εἰς αὐτήν. Ἐλευθερία λοιπὸν εἰς τὸν ἄνθρωπον δὲν ὑπάρχει. Ὅ, τι κάμνει, καλὸν ἢ κακόν, τὸ κάμνει διότι τὸ διατάσσει ἡ εἰμαρμένη. Συνεπῶς δὲν ἔχει εὐθύνην διὰ τὰς πράξεις του. Ὁ κόσμος θὰ εἶναι πάντοτε ὁ ἴδιος, διότι ἡ ἴδια εἰμαρμένη κυβερνᾷ. Οἱ κακοὶ καὶ τὸ κακόν θὰ ὑφίστανται πάντοτε χωρὶς νὰ ὑπάρχη ἐλπίς, ὅτι θὰ ἔλθῃ ποτὲ κανένας λυτρωτῆς τῶν ἀνθρώπων. Ἡ ψυχὴ δὲν εἶναι ἀθάνατος. Ὅταν τὸ σῶμα πεθαινῇ αὐτὴ ἀπορροφᾶται ἀπὸ τὴν θείαν οὐσίαν.

Ἡ φιλοσοφία τῶν στωικῶν ἔκανε τὸν ἄνθρωπον σκληρόν καὶ ἀνάλητον, ἐγέμιζε τὴν ψυχὴν μὲ λύπην καὶ ὠδηγοῦσε πολ- λάκις μέχρις αὐτοκτονίας.

Οἱ δὲ ἐπικούρειοι κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν εἶχαν ἀπομακρυνθῆ πολὺ ἀπὸ τὴν φιλοσοφίαν τοῦ πρώτου διδασκάλου των,

του Ἐπικούρου. Ἐδίδασκαν, ὅτι ὁ κόσμος ἔγινε ἄτομος τῶν ἑνωσῶν ὑλικῶν μορίων. Ὁ θεὸς δὲν ζῆ μέσα εἰς τὸν κόσμον, ἀλλὰ ἔξω ἀπὸ αὐτόν. Δὲν παρακολουθεῖ οὔτε καὶ ἐνδιαφέρεται διὰ τὴν τύχην τοῦ κόσμου. Ἡ ψυχὴ δὲν εἶναι πνεῦμα ἀθάνατον, ἀλλὰ ὕλη λεπτοτέρα ἀπὸ τὸ σῶμα καὶ πεθαίνει, ὅπως καὶ τὸ σῶμα. Λοιπὸν μέλλουσα ζωὴ καὶ μέλλουσα ἀναπόδοσις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ.

Οἱ λεγόμενοι ἠθικοὶ νόμοι πρέπει νὰ εἶναι σεβαστοί, μόνον ὅταν ἐξυπηρετοῦν τὸν ἄνθρωπον καὶ συμφωνοῦν μὲ τὰς ἐπιθυμίας του. Ὅταν ὁμοῦ εἶναι ἀντίθετοι πρὸς τὰς ἐπιθυμίας καὶ τὰς ἀπολαύσεις τοῦ ἀνθρώπου, ἐπιτρέπεται νὰ καταπατοῦνται. Ἡ ἀπόλαυσις τῶν ἀγαθῶν εἶναι ὁ σκοπὸς τῆς ζωῆς. Οἱ κόποι καὶ αἱ θλίψεις εἶναι κακὸν καὶ πρέπει νὰ ἀποφεύγωνται. «Φάγωμεν, πῖωμεν, αὔριον γὰρ ἀποθνήσκομεν· πέραν δὲ τοῦ τάφου οὐδέν»· αὐτὸ θὰ ἤμποροῦσε νὰ εἶναι τὸ φιλοσοφικὸν ἀξίωμα τῶν ἐπικουρείων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ἡ διδασκαλία ὁμοῦ αὐτῆ, ταπεινὴ καὶ ὑλιστικὴ, ἔκανε τὸν ἄνθρωπον ὅμοιον πρὸς τὰ ἄλογα ζῷα.

Αὐταὶ ἦσαν αἱ φιλοσοφικαὶ διδασκαλίαι, αἱ ὁποῖαι περισσότερο ἐπικρατοῦσαν εἰς τὰς Ἀθήνας. Ἐνῶ δὲ αἱ διδασκαλίαι τῶν μεγάλων ἀρχαίων φιλοσόφων ὠδηγοῦσαν τὸν ἄνθρωπον πρὸς τὸν Θεόν, αὐταὶ τὸν ἀπεμάκρυναν ἀπὸ τὸν Θεόν. Τοῦ ἐνέβαλλαν τὴν ἀπιστίαν, τὸν ὠδηγοῦσαν πρὸς τὴν ἀμαρτίαν καὶ τοῦ ἔφεραν μελαγχολίαν καὶ δυστυχίαν. Φυσικά, ὅσοι ἐδίδασκαν καὶ ὅσοι ἐδέχοντο τὰς διδασκαλίας αὐτὰς δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἀκούσουν μὲ εὐχαρίστησιν καὶ νὰ δεχθοῦν μὲ προθυμίαν τὴν διδασκαλίαν τῆς νέας θρησκείας, τὴν ὁποίαν ἔφερε ὁ ἀπόστολος Παῦλος.

28. Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ΚΗΡΥΤΤΕΙ ΤΗΝ ΝΕΑΝ ΘΡΗΣΚΕΙΑΝ

ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΘΗΝΑΣ

(Πράξ. ιζ', 16 - 34)

Ὁ Παῦλος δὲν ἤρχισε τὰ κηρύγματα ἀμέσως μόλις ἦλθεν εἰς Ἀθήνας. Ἐπερίμενε νὰ ἔλθουν ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκην καὶ τὴν Βέροϊαν οἱ βοηθοὶ του, ὁ Σίλας, ὁ Λουκάς καὶ ὁ Τιμόθεος. Κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἀναμονῆς περιεφέρετο εἰς τὴν πόλιν.

Ἔβλεπε μὲ ἐκπληξιν τὸ πλῆθος τῶν ἀγαλμάτων καὶ ἐξηγεί-
 ρετο τὸ πνευμᾶ του ἀπὸ τὰ πολλὰ αὐτὰ εἶδωλα καὶ τοὺς βω-
 μοὺς. Εἰς καμμίαν ἄλλην πόλιν δὲν εἶχε παρατηρήσει αὐτὸ τὸ
 φαινόμενον. Κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς πολλὰς φορές ἐπεσκέφθη
 καὶ τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων. Ἀπὸ ἐκεῖ ἤρχισε τὰς
 πρῶτας ἐνεργείας του. Συζητοῦσε μὲ τοὺς Ἰουδαίους διὰ θέ-

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος διδάσκων εἰς τὰς Ἀθήνας.

ματα τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, πού εἶχαν σχέσιν μὲ τὸν Χριστόν.
 Τὰς ὀμιλίας παρακολουθοῦσαν καὶ Ἕλληνες προσήλυτοι, οἱ
 ὁποῖοι μάλιστα καὶ θὰ ἐγίναν ἀφορμὴ νὰ γίνῃ γνωστὸς ὁ
 Παῦλος καὶ εἰς πολλοὺς ἄλλους Ἀθηναίους.

Πρὸς τοὺς ἄλλους Ἀθηναίους εἰς τὴν ἀγορὰν συνωμι-
 λοῦσε ἔπειτα ὁ Παῦλος καὶ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας διελέγετο
 πρὸς τοὺς ἐντυγχάνοντα. Τὰς διδασκαλίας

του ἐπρόσεξαν ἰδιαιτέρως μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ἐπικουρείους καὶ τοὺς στωϊκοὺς, οἱ ὅποιοι καὶ ἐπαραξενεύθησαν πολὺ ἀπὸ αὐτὰ πού ἤκουαν. Ἐπειδὴ ἐπίστευαν, ὅτι αὐτοὶ μόνοι εἶναι σοφοὶ καὶ αὐτοὶ μόνοι ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ὀμιλοῦν ἐπάνω εἰς ζητήματα θρησκευτικὰ καὶ φιλοσοφικά, ἀντέλεγαν εἰς τὸν Παῦλον. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἤμποροῦσαν νὰ τὸν ἀποστομώσουν, ἤρχισαν νὰ τὸν συκοφαντοῦν. Τὸν ὠνόμαζον σπερμολόγον διότι δῆθεν εἶχε μαζέψει ἀπὸ ἐδῶ καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ξένας γνώμας, τὰς ὁποίας τώρα προσπαθοῦσε νὰ σπείρῃ εἰς τὰς Ἀθήνας. Ἄλλοι, ὅταν τὸν ἤκουαν νὰ ὀμιλῇ περὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, τὸν κατηγοροῦσαν, ὅπως ἄλλοτε μερικοὶ κατηγορήσαν τὸν Σωκράτην, ὅτι διδάσκει καὶ νὰ δαίμνια.

Ἔτσι ἓνας θόρυβος ἐδημιουργήθη γύρω ἀπὸ τὸ ὄνομα καὶ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Παύλου. Ἡ περιέργεια ὄλων ἐκεντήθη. Ἦθελαν ἐπὶ τέλους νὰ μάθουν καθαρὰ τί ἐδίδασκε ὁ ἄνθρωπος αὐτός. Παρέλαβαν λοιπὸν αὐτὸν φιλόσοφοι καὶ λαός, τὸν ἔφεραν κάτω ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολιν εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον καὶ τοῦ εἶπαν:

— Ἄντελήφθημεν, ὅτι κηρύττεις μερικά παράξενα διδάγματα. Θέλομεν νὰ μάθωμεν, ποῖα εἶναι αὐτὴ ἡ νέα δι' ἡμᾶς διδασκαλία σου.

Ἐκεῖ, εἰς τὸν τόπον, ἀπὸ τὸν ὅποιον εἶχαν ὀμιλήσει τόσοι ρήτορες καὶ σοφοί, ἐκήρυξεν ὁ Παῦλος τὴν νέαν ἀληθινὴν σοφίαν. Ἐπειδὴ ἐγνώριζε, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι ἠύχαριστοῦντο εἰς τὰς ὥρας δημηγορίας ἔκαμεν ἓνα ὑπέροχον λόγον, τοῦ ὁποίου περίληψιν διέσωσε ὁ ἱερός Λουκάς. Δὲν ὠμίλησε ἐπὶ τῇ βάσει τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ὅπως εἰς τοὺς Ἰουδαίους, ἀλλ' ὠμίλησε μὲ ἐπιχειρήματα ἀπὸ τὴν λογικὴν καὶ τὴν ἀληθινὴν φιλοσοφίαν.

— Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἶπεν, ἐγὼ σᾶς θεωρῶ ὡς τοὺς περισσότερον φιλοθρήσκους ἀνθρώπους· διότι περιερχόμενος τὴν πόλιν σας εἶδον τὰ πολλὰ σεβάσματά σας καὶ μεταξὺ αὐτῶν εἶδον καὶ ἓνα βωμὸν ἀφιερωμένον τῷ Ἄγνωστῷ Θεῷ. Αὐτὸν τὸν Ἄγνωστον Θεόν, τὸν ὅποιον χωρὶς νὰ γνωρίζετε τιμᾶτε, αὐτὸν ἐγὼ κηρύττω πρὸς σᾶς. Ὁ Θεὸς αὐτός δὲν εἶναι

μία άπλη δύναμις σκορπισμένη εις τόν κόσμον· ούτε εΐναι πάλιν ξένος και άσχετος πρὸς τόν κόσμον. "Οχι! Αὐτὸς ἔκαμε τόν κόσμον και ὄλα ὄσα ὑπάρχουν. Εΐναι Κύριος τοῦ Οὐρανοῦ και τῆς Γῆς, χωρὶς νὰ ἔχη αὐτὸς κανένα κύριόν του.

Διὰ νὰ ἀντικρούση δὲ τὴν διδασκαλίαν τῶν στωϊκῶν, ὄτι οἱ ἄνθρωποι δὲν εΐναι ἴσοι μεταξὺ των και τὴν πεποίθησιν τῶν Ἑλλήνων, ὄτι ὄλοι οἱ ἄλλοι ἐκτὸς ἀπὸ αὐτοὺς εΐναι βάρβαροι ἐκήρυξε, ὄτι ὁ Θεὸς εΐναι δημιουργὸς ὄλων τῶν ἀνθρώπων. "Επλασε ὄλα τὰ ἔθνη ἐξ ἐνὸς αἵματος, ἀπὸ μίαν δηλαδὴ οὐσίαν, και ἔδωσε εις αὐτὰ τὸ δικαίωμα νὰ κατοικοῦν εις ὄλην τὴν Γῆν. Αὐτὸς δὲ ἔβαλε εις τὴν καρδίαν τῶν ἀνθρώπων τὸν πόνον νὰ ἀναζητοῦν, διὰ νὰ εὔρουν και νὰ γνωρίσουν καλὰ τὸν Θεόν. "Αν και ὁ Θεὸς δὲν εὔρισκεται μακρὰν ἀπὸ ἕνα ἔκαστον, διότι ὄλοι οἱ ἄνθρωποι ἐν αὐτῷ ζῶμεν, κινούμεθα και ἐσμέν· ἄλλωστε ἡμεῖς εἴμεθα γένος τοῦ Θεοῦ. Διὰ τοῦτο ἀκριβῶς δὲν πρέπει νὰ πιστεύωμεν, ὄτι ὁ Θεὸς ὄμοιάζει μὲ τὰ εἶδῶλα τὰ λίθινα ἢ τὰ ἀργυρᾶ και χρυσᾶ, τὰ ὄποια κατασκευάζουν οἱ ἄνθρωποι. Αὐτὸς εΐναι ἄπειρος· δὲν ἔχει ἀνάγκην ἀπὸ τὰς ἰδικὰς μας ὑπηρεσίας, οὔτε και ἀπὸ κανένα ἄλλο πρᾶγμα.

Μὲ τὸ πρῶτον αὐτὸ μέρος τοῦ λόγου του ὁ ἀπόστολος ἐπολέμησε τὰς πλανεμένας ἀντιλήψεις τῶν Ἀθηναίων περὶ Θεοῦ και ἀνθρώπων. Φαίνεται δὲ, ὄτι μὲ πολλὴν προσοχὴν παρηκολούθησαν τὰ θρησκευτικὰ και φιλοσοφικὰ αὐτὰ διδάγματα οἱ Ἀθηναῖοι. Ἐπειτα ὁ Παῦλος ἔστρεψε τὸν λόγον περὶ τοῦ Χριστοῦ και τῆς σωτηρίας. Ὁμίλησε διὰ τὴν ἁμαρτίαν και συνέστησε μετάνοιαν. Μὲ τὴν μετάνοιαν και τὴν πίστιν εις τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν κατορθώνεται ἡ σωτηρία. «Εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ἔδωσεν ὁ Θεὸς τὸ δικαίωμα νὰ κρίνη ὄλης τῆς οἰκουμένης τοὺς ἀνθρώπους ζῶντας και νεκροὺς, Αὐτὸν δὲ ὡς κύριον τῆς ζωῆς και τοῦ θανάτου ἀνέστησεν ὁ Θεὸς ἐκ νεκρῶν...»

"Ὅταν ἤκουσαν περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν, ἄλλοι ἐξεπλάγησαν, ἄλλοι ἀντεῖπαν και ἄλλοι περιέπαιζαν. Μερικοὶ ἐζήτησαν νὰ ὄμιλήση ἐπάνω εις τὰ ζητήματα αὐτὰ και πάλιν. Ἡ ὄμιλία ἐν τούτοις αὐτῇ ἔφερε κάποιον καρπὸν. Ἐπίστευσαν μερικοὶ, μεταξὺ τῶν ὄποίων μία γυνὴ ὄνομαζομένη Δάμαρις

καί ἓνας Ἀρεοπαγίτης ὀνόματι Διονύσιος. Αὐτὸς δέ, ὅπως λέγει ἀρχαία παράδοσις, ἔγινε καὶ ἐπίσκοπος τῶν Ἀθηνῶν.

29. Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ΕΙΣ ΚΟΡΙΝΘΟΝ

(Πράξ. ιη', 1—8)

Εἰς τὰς Ἀθήνας δὲν ἔφερε σπουδαῖα ἀποτελέσματα τὸ κήρυγμα τοῦ Παύλου. Ἡ σοφία τῆς ἐποχῆς ἠμπόδισε τοὺς Ἀθηναίους νὰ δεχθοῦν τὴν αἰωνίαν σοφίαν τοῦ Θεοῦ. Διὰ τοῦτο ὁ Παῦλος, ἂν καὶ εἶχεν ἀποφασίσει προηγουμένως νὰ μείνῃ εἰς Ἀθήνας, μέχρις ὅτου ἔλθουν ἀπὸ τὴν Μακεδονίαν οἱ βοηθοὶ του, ἐγκατέλειψε τὴν πόλιν τῆς σοφίας, διὰ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν Κόρινθον, τὴν πόλιν τοῦ πλοῦτου. Ἐπήγαινε μὲ κάποιον δισταγμὸν, διότι ἐσκέπτετο, ὅτι ἡ σοφία τοῦ κόσμου καὶ ὁ πλοῦτος δὲν ἀφήνουν τοὺς ἀνθρώπους νὰ πιστεύσουν εἰς τὸν Χριστόν. Ὁ ἴδιος ἔγραφεν ἀργότερα πρὸς Κορινθίους, ὅτι «ἐν φ ὀ β ῶ κ α ἰ τ ρ ὀ μ ῶ π ο λ λ ῶ ἦλθον πρὸς σᾶς» (Α' Κορινθίους β', 3).

Ἡ Κόρινθος, «ἡ πόλις τῶν δύο θαλασσῶν», ὅπως τὴν ὠνόμαζαν οἱ ποιηταί, ὡς ἐκ τῆς κεντρικῆς τῆς θέσεως, εἶχε σπουδαιότατον ἐμπόριον καὶ πολὺ μεγάλην κίνησιν. Πλοῦτος δὲ πολὺς ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη ἐμαζεύετο εἰς αὐτὴν καὶ τὴν ἔκανε τὴν πλουσιωτέραν πόλιν τῆς Ἑλλάδος. Συνέπεια δὲ τοῦ πλοῦτου ἦτο ἡ πολυτέλεια καὶ ἡ ἀσωτία. Ὑπέροχα κτίρια, μεγαλοπρεπεῖς ναοὶ καὶ ὠραῖα ἀγάλματα—ὅσα εἶχεν ἀφήσει ὁ λεηλατήσας τὴν πόλιν Ρωμαῖος στρατηγὸς Μόμμιος (146 π.Χ.)—ἐκοσμοῦσαν αὐτὴν. Ἔνεκα τῆς ἐξαιρετικῆς θέσεώς της ὠρίσθη ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους πρωτεύουσα ὅλης τῆς Ἑλλάδος. Οἱ κάτοικοί της ἔφθαναν τὰς ἑκατὸ χιλιάδας, ἐνῶ οἱ δοῦλοι ὑπερέβαιναν τὰς τετρακοσίας χιλιάδας. Εἰς αὐτὴν κατοικοῦσαν καὶ πολλοὶ Ἰουδαῖοι, οἱ ὅποιοι εἶχαν καὶ συναγωγὴν. Κατὰ τὴν ἐποχὴν μάλιστα αὐτὴν ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἰουδαίων εἶχε αὐξηθῆ, διότι ἦλθαν πολλοὶ ἀπὸ τὴν Ρώμην. Αὐτοὶ εἶχαν διωχθῆ ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα Κλαύδιον ἔνεκα τῶν ταραχῶν, πού ἔκαμαν ἐκεῖ.

Μεταξὺ ἐκείνων, πού ἦλθαν ἀπὸ τὴν Ρώμην, ἦσαν καὶ δύο

σύζυγοι, ὁ Ἀκύλας καὶ ἡ Πρίσκιλλα, οἱ ὁποῖοι κατήγοντο ἀπὸ τὸν Πόντον. Μὲ αὐτοὺς πρῶτον ἐσχετίσθη ὁ Παῦλος. Ἐπειδὴ ἦσαν σκηνοποιοί, ὁ δὲ Παῦλος ἐγνώριζε τὴν τέχνην αὐτὴν, συνειργάζετο μὲ αὐτούς, διὰ νὰ ἐξοικονομῇ τὰ πρὸς τὸ ζῆν. Ἄλλὰ δὲν ἐλησμόνησε καὶ τὸ κύριον ἔργον του, δηλαδὴ τὸ κήρυγμα. Ἦρχισε νὰ διδάσκη πρῶτον εἰς αὐτοὺς τὸν Χριστὸν καὶ τοὺς ἔπεισε νὰ γίνουν Χριστιανοί. Κάθε δὲ Σάββατον μετέβαινε εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ διελέγετο πρὸς τοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς Ἕλληνας προσηλύτους. Ἐπεισε δὲ μερικοὺς νὰ βαπτισθοῦν εἰς Χριστὸν. Πάντως ὁμοῦ δὲν ἐγένετο σπουδαία ἐργασία.

Κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς ἦλθαν ἀπὸ τὴν Μακεδονίαν ὁ Σίλας μὲ τὸν Τιμόθεον, οἱ ὁποῖοι τοῦ ἔφερον ἐκ μέρους ἴσως τῶν Φιλιππησίων χρηματικὸν βοήθημα (Φιλιπ. δ', 15. Β' Κορ. ια', 9). Ἐτσι ὁ Παῦλος μὴ ἔχων τώρα ἀνάγκη νὰ διαθέτῃ τὸν πολυτίμον χρόνον του διὰ βιοποριστικὴν ἐργασίαν, ἤρχισε νὰ κηρύττῃ μὲ μεγαλύτερον ζῆλον καὶ ἐπὶ περισσότερον χρόνον. Τότε δὲ ἔγραψε καὶ τὴν πρώτην του ἐπιστολὴν πρὸς τοὺς Θεσσαλονικεῖς.

Ὁ Σίλας καὶ ἰδίως ὁ Τιμόθεος ἐπληροφόρησαν τὸν Παῦλον, ὅτι ὁ διωγμὸς ἐναντίον τῶν Χριστιανῶν τῆς Θεσσαλονίκης ἐσυνεχίζετο ἀλλὰ οἱ Χριστιανοὶ ἔμεναν σταθεροὶ καὶ ἀκλόνητοι εἰς τὴν πίστιν. Μερικοὶ μόνον ἀπὸ αὐτούς, ἐπειδὴ ἐνόμιζαν, ὅτι πολὺ συντόμως θὰ ἐγένετο ἡ δευτέρα παρουσία τοῦ Κυρίου, εἶχαν ἐγκαταλείψει τὰς ἐργασίας των καὶ ἐξοῦσαν εἰς βᾶρος τῶν πλουσίων ἀδελφῶν. Ἄλλοι πάλιν εἶχαν ἀνησυχίας διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀποθανόντων συγγενῶν των.

Ἐξ ἀφορμῆς αὐτῶν τῶν πληροφοριῶν ἔγραψε ὁ Παῦλος τὴν πρώτην ἐπιστολὴν του πρὸς Θεσσαλονικεῖς. Τοὺς συγχάριρει διὰ τὴν σταθερὰν πίστιν καὶ τοὺς ὀνομάζει ὑπόδειγμα καλῶν Χριστιανῶν. Τοὺς συνιστᾷ κατόπιν νὰ ἐργάζωνται ὅπως καὶ πρότερον, διότι εἴ τις οὐ θέλει ἐργάζεσθαι μηδὲ ἐσθιέτω. Περὶ δὲ τῆς δευτέρας παρουσίας τοὺς βεβαιώνει, ὅτι θὰ ἔλθῃ αἰφνιδίως, εἰς χρόνον ἄγνωστον. Οἱ δὲ ἀποθανόντες θὰ ἀναστηθοῦν τότε διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Κυρίου. Δίνει κατόπιν πολυτίμους συμβουλὰς περὶ τῆς συμπε-

ριφορᾶς, πού ἔπρεπε νά ἔχουν μεταξύ των καί πρὸς τοὺς ἀνωτέρους των. Τὴν ἐπιστολὴν αὐτὴν τὴν ἔστειλε πρὸς τοὺς Θεσσαλονικεῖς μὲ ἕνα Κορίνθιον Χριστιανὸν ἴσως κατὰ τὸ 52 μ.Χ.

Ἐπειτα ὁ Παῦλος ἠσχολήθη καί πάλιν μὲ τὸ κήρυγμα εἰς τὴν συναγωγὴν, ἀλλὰ οἱ Ἰουδαῖοι δὲν ἤθελαν νά πιστεύσουν. Ἀντέλεγαν εἰς τὸν Παῦλον, ἐβλασφημοῦσαν αὐτὸν καί ἐσυκοφαντοῦσαν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Τότε ὁ Παῦλος, ἰδὼν ὅτι δὲν ὠφελοῦνται αὐτοὶ καθόλου, τοὺς ἐγκατέλειψε. Ἐτίναξε τὰ ἱμάτιά του καί εἶπε ὅπως ἄλλοτε εἰς τοὺς Ἰουδαίους τῆς Πισιδίας (κεφ. 20): «Ἡ εὐθύνη διὰ τὴν ἀπίστιαν σας θὰ βαρύνῃ ἐσᾶς. Ἐγὼ εἶμαι πλέον ἀθῶος. Σᾶς ἐγκαταλείπω καί στρέφομαι πρὸς τοὺς Ἐθνικοὺς».

Ἐφυγε ἀπὸ τὴν συναγωγὴν, διὰ νά μὴ ξαναγυρῆ ποτὲ πλέον εἰς αὐτὴν. Ἐκτοτε κατώκησεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πλουσίου Ἑλληνοῦ Ἰούστου, ὁ ὁποῖος εἶχε πιστεύσει καί βαπτισθῆ. Ἀλλὰ καί ὁ ἀρχισυνάγωγος Κρίσπος μαζί μὲ ὄλην τὴν οἰκογένειάν του ἐπίστευσε καί ἔγινε Χριστιανός. Φυσικά, παρητήθη ἀπὸ τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀρχισυναγωγοῦ καί ἀντικατεστάθη ἀπὸ τὸν Ἰουδαῖον Σωσθένην. Καί μερικοὶ ἀκόμη ἀπὸ τοὺς Ἐθνικοὺς Κορινθίους ἐπίστευσαν εἰς Χριστόν. Πάντως ὅμως μικρὸς ἦτο ὁ ἀριθμὸς τῶν πιστῶν, μολονότι ἐπὶ τὸσον χρόνον ὁ Παῦλος ἐδίδασκεν ἐκεῖ.

30. ΕΠΕΙΣΟΔΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΟΡΙΝΘΟΝ

(Πράξ. ιη', 9 - 18)

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἔβλεπε τὴν ἀπροθυμίαν τῶν Κορινθίων καί τὰς ἀντιδράσεις τῶν Ἰουδαίων καί κατελήφθη ἀπὸ κάποιαν ἀποθάρρυνσιν. Ἀλλὰ ὁ Κύριος μὲ ἕνα ὄραμα κατὰ τὴν νύκτα τὸν ἐνίσχυσε καί τοῦ εἶπε: «Μὴ φοβῆσαι· λάλησε τὸν λόγον τῆς ἀληθείας καί μὴ σιωπήσης, διότι πολὺς λαὸς τῆς πόλεως αὐτῆς θὰ πιστεύσῃ. Ὅ,τιδῆποτε καί ἂν συμβῆ, μὴ ταραχθῆς. Ἐγὼ εἶμαι μαζί σου καί κανεὶς δὲν θὰ ἠμπορέσῃ νά σέ βλάψῃ». Χαίρων ὁ Παῦλος ἀπὸ τὴν πληροφορίαν αὐτὴν τοῦ Κυρίου μὲ

νέον θάρρος καὶ ἐνθουσιασμόν ἐκήρυτε τὸν Χριστόν. Πολὺ πλῆθος Ἑθνικῶν ἐπίστευε καὶ ὄλοέν ἡ Ἐκκλησία τῆς Κορίνθου ἠύξανεν. Εἰς τοὺς Ἰουδαίους δὲν ἔδιδε σημασίαν.

Ἄλλὰ οἱ Ἰουδαῖοι ὠργίσθησαν ἐναντίον τοῦ Παύλου, διότι ἐχρησιμοποίησε εἰς τὰ κηρύγματα τοῦ τὴν Παλαιὰν Διαθήκην. Τὸ τελευταῖον αὐτὸ τὸ ἐθεώρησαν βεβήλωσιν κατὰ τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ νόμου των. Ὅλοι μαζί ἐξηγέρθησαν ἐναντίον του. Τὸν συνέλαβαν καὶ τὸν ὠδήγησαν εἰς τὸν ἀνθύπατον. Ἀνθύπατος τότε ἦτο ὁ Λούκιος Γαλλίων, ἀνὴρ τίμιος καὶ συνετός, ἀδελφὸς τοῦ φιλοσόφου Σενέκα. Ἀπὸ αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἰδίως ὁ ἀρχισυνάγωγος Σωσθένης ἐζήτησαν τὴν καταδίκην τοῦ Παύλου.

— Αὐτός, ἔλεγαν, καταπατεῖ τὸν μωσαϊκὸν νόμον καὶ πείθει τοὺς ἀνθρώπους νὰ πιστεύουν εἰς κάποιον ἄλλον θεόν.

Ἐνῶ ὁ Παῦλος ἠτοιμάζετο νὰ ἀπολογηθῆ, τὸν ἐσταμάτησεν ὁ ἀνθύπατος. Εἶχεν ἀντιληφθῆ ἀμέσως τὴν συκοφαντίαν τῶν Ἰουδαίων, τὸν φθόνον πού κυριαρχοῦσε εἰς τὰς καρδίας των, καὶ τοὺς εἶπε μὲ ἀυστηρότητα :

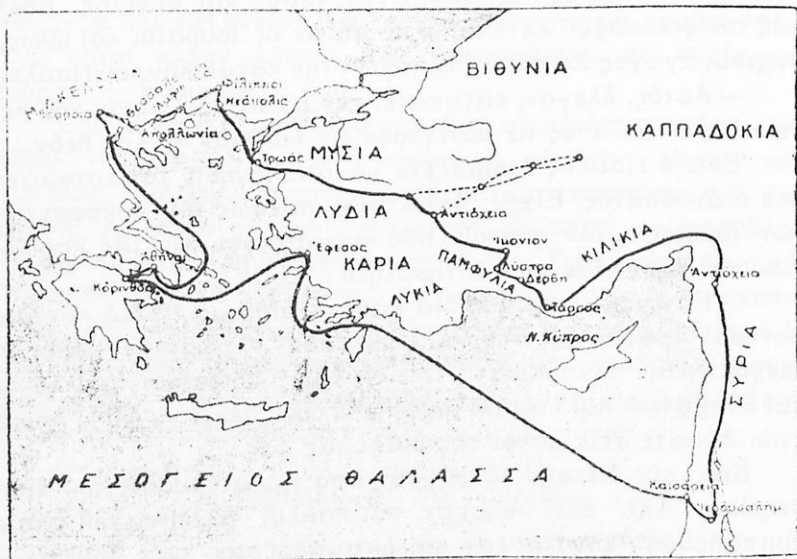
— Ἐὰν μὲν ἐπρόκειτο διὰ κανένα ἀδίκημα ἢ διὰ καμμίαν πονηρὰν πράξιν, τὴν ὅποιαν προβλέπουν οἱ ρωμαϊκοὶ νόμοι, θὰ ἐδεχόμην τὴν κατηγορίαν. Ἐπειδὴ ὅμως πρόκειται περὶ λόγων καὶ ὀνομάτων καὶ νόμου Ἰουδαϊκοῦ, δὲν θέλω νὰ γίνω κριτῆς ἐγώ. Λύσατε σεῖς μόνοι τὰς διαφορὰς σας.

Καὶ τοὺς διέταξε νὰ φύγουν ἀπὸ τὴν αἴθουσαν τοῦ δικαστηρίου. Ἄλλ' ἐκεῖ ὑπῆρχαν καὶ πολλοὶ Ἕλληνες, οἱ ὅποιοι συμπάθουσαν τὸν Παῦλον καὶ ἀντιπαθοῦσαν τοὺς Ἰουδαίους. Ἀμέσως αὐτοὶ ἤρπασαν τὸν Σωσθένην καὶ ἤρχισαν νὰ τὸν δέρουν ἐντὸς τῆς αἰθούσης. Ὁ Γαλλίων τοὺς εἶδεν, ἀλλὰ δὲν εἶπε τίποτε. Ἐσκέφθη, ὅτι αὐτὴ ἡ τιμωρία «ἄξιζε» εἰς τὸν πονηρὸν καὶ ταραχοποιὸν ἐκεῖνον ἀρχισυνάγωγον.

Ἐνα καὶ ἡμισυ ἔτος ἔμεινε ὁ Παῦλος εἰς τὴν Κόρινθον ἀρκετὸν δηλαδὴ χρόνον, ὅσον δὲν εἶχε μείνει εἰς ἄλλας μεγάλας πόλεις. Ἦτο πλέον καιρὸς νὰ ἀπέλθῃ. Πρὶν ὅμως φύγῃ, ἔγραψε δευτέραν ἐπιστολὴν πρὸς τοὺς Θεσσαλονικεῖς. Φαίνεται, ὅτι ὁ ἄνθρωπος, μὲ τὸν ὅποιον ἔστειλε τὴν πρώτην ἐπιστολὴν, ἐπέστρεψε καὶ τὸν ἐπληροφόρησεν, ὅτι ἐξακολουθοῦ-

σαν ἀνησυχίαι καὶ ἀκαταστασίαι μεταξύ τῶν Χριστιανῶν. Τὰ ἴδια ζητήματα ἀπασχολοῦσαν καὶ πάλιν αὐτούς.

Τοὺς γράφει λοιπὸν μὲ κάποιαν αὐστηρότητα καὶ τοὺς παραγγέλλει νὰ μὴ ἀνησυχοῦν ἀπὸ ἀνοήτους διαδόσεις σχετικῶς μὲ τὴν δευτέραν παρουσίαν τοῦ Κυρίου. Αὐτὴ θὰ βραδύνη. Θὰ προηγηθοῦν ἄλλα σημεῖα καὶ κατόπιν θὰ ἔλθῃ ἡ παρουσία τοῦ Κυρίου. Νὰ μὴ συναναστρέφονται τοὺς ἀδελφούς, οἱ ὅποιοι δὲν ζοῦν σύμφωνα μὲ τὸ Εὐαγγέλιον, ἀλλὰ περι-

Δευτέρα περιοδεία τοῦ ἀποστόλου Παύλου.

πατοῦν ἀτάκτως. Οἱ ράθυμοι πρέπει νὰ διώξουν τὴν ραθυμίαν των καὶ νὰ ἀρχίσουν νὰ ἐργάζονται. Ὅλοι δὲ ὀφείλουν νὰ εἶναι ἐλεήμονες. Καὶ ἄλλας πολλὰς συμβουλὰς δίνει εἰς αὐτούς καὶ τελειώνει τὴν ἐπιστολὴν μὲ τὴν εὐχὴν: «Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν».

Ἡ ἡμέρα τῆς ἀναχωρήσεως ἔφθασε. Μὲ ἀρκετὴν συγκίνησιν ἀπεχαιρέτησε τοὺς πολυαριθμούς Χριστιανούς. Θὰ τοὺς συνεβούλευσε νὰ μένουν ἀκλόνητοι εἰς τὴν πίστιν· νὰ στηρί-

ζουν ὁ ἓνας τὸν ἄλλον καὶ νὰ μεταδίδουν καὶ εἰς τοὺς ἄλλους τὴν διδασκαλίαν τοῦ Εὐαγγελίου. Ὑπεσχέθη, ὅτι θὰ τοὺς γράφῃ ἐπιστολάς καὶ ἀνεχώρησε. Παρέλαβε δὲ μαζί του τὸν Ἀκύλαν καὶ τὴν Πρίσκιλλαν. Αὐτοὶ ἦσαν ξένοι εἰς τὴν Κόρινθον καὶ δὲν εἶχαν σπουδαίους δεσμοὺς καὶ συμφέροντα ἐκεῖ. Ἄλλοῦ ἤμπορεῖ νὰ ἦσαν χρησιμώτεροι. Ἄλλωστε ὁ Παῦλος εἶδεν, ὅτι αὐτοὶ εἶχαν θερμὴν πίστιν.

Ἐφθασαν εἰς Κεγχρεάς, σπουδαῖον λιμένα τῆς Κορινθοῦ πρὸς τὸν Σαρωνικὸν κόλπον. Ἐκεῖ ὁ Ἀκύλας ἔκοψε τὴν κόμην του. τὴν ὁποίαν σύμφωνα μὲ τὰ Ἰουδαϊκὰ ἔθιμα εἶχεν ἀφήσει. Αὐτὸς εἶχεν ἀναλάβει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ζήσῃ ἓνα χρονικὸν διάστημα μὲ νηστείαν καὶ ἐγκράτειαν. Καὶ δι' αὐτὸ ἄφησε τὴν κόμην του. Ὠνομάζετο δὲ κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐγκρατείας Ν α ζ η ρ α ῖ ο ς. Τώρα εἶχε συμπληρωθῇ ὁ χρόνος τῆς εὐχῆς τοῦ ταξιδματος καὶ ἔκοψε τὴν κόμην. Κατὰ σύμπτωσιν ἔφευγε τὰς ἡμέρας ἐκείνας ἓνα πλοῖον διὰ τὴν Συρίαν. Εἰς αὐτὸ ἐπεβιβάσθησαν ὁ Ἀκύλας, ἡ Πρίσκιλλα καὶ ὁ Παῦλος μὲ τοὺς βοηθοὺς του. Ἡ δευτέρα μεγάλη ἀποστολικὴ περιόδεια ἔπρεπε τώρα νὰ τελειώσῃ. Ἦτο καιρὸς νὰ πληροφορηθοῦν τὰ κατ' αὐτὴν οἱ ἀδελφοὶ τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀσίας καὶ μάλιστα οἱ Χριστιανοὶ τῆς Ἱερουσαλήμ. Καὶ πρὸς αὐτοὺς μετέβαινε τώρα ὁ Παῦλος.

31. ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΠΕΡΙΟΔΕΙΑΣ

(Πράξ. ιη', 19-28)

Ὁ Παῦλος ἤθελε νὰ ἀνακοινώσῃ εἰς τὰς ἄλλας Ἐκκλησίας τὴν διάδοσιν τῆς χριστιανικῆς πίστεως εἰς Μακεδονίαν καὶ Ἑλλάδα. Ἦθελε νὰ συνδέσῃ τὰς Ἐκκλησίας αὐτὰς ἀναμεταξύ των. Αὐτὸς δὲ ἦτο ὁ σκοπός, διὰ τὸν ὁποῖον ἐπήγαινε τώρα εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ Ἀκύλας καὶ ἡ Πρίσκιλλα θὰ ἔμεναν εἰς τὴν Ἐφεσον, ἐξῆλθε μαζί των εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν καὶ ἔμεινεν μερικὰς ἡμέρας. Εὔρε ἐκεῖ μερικοὺς Χριστιανούς καὶ πολλοὺς Ἰουδαίους. Μὲ αὐτοὺς συνωμίλησεν εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ προσεῖλκυσε τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην των.

Τὸν παρακαλοῦσαν δὲ Χριστιανοὶ καὶ Ἰουδαῖοι νὰ μείνῃ περισσότερο χρόνον μαζί των. Ἄλλ' ὁ Παῦλος ἠρνήθη, διότι, καθὼς εἶπεν, ἐβιάζετο νὰ μεταβῆ εἰς Ἱερουσαλήμ, ὥστε νὰ εἶναι ἐκεῖ κατὰ τὴν ἑορτήν. Ὑπεσχέθη ὁμως, ὅτι Θεοῦ θέλοντος, θὰ ἐπανήρχετο εἰς αὐτούς. Ἀπὸ τὴν Ἔφεσον ἐπλευσεν εἰς Καισάρειαν καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἀνέβη εἰς Ἱερουσαλήμ. Φαίνεται, ὅτι εἰς τὴν πόλιν εἶχον ἐπικρατήσῃ μεταξύ τῶν Χριστιανῶν οἱ ἀδιάλλακτοι ὁπαδοὶ τῶν Ἰουδαϊκῶν θρησκευτικῶν ἐθίμων. Αὐτοὶ ἐνόμιζον, ὅτι ὁ Παῦλος καταλύει τὸν μωσαϊκὸν νόμον καὶ διαστρέφει τὸν Χριστιανισμόν. Διὰ τοῦτο τὸν ὑπεδέχθησαν ψυχρῶς καὶ ἴσως μὲ κάποιαν ἐχθρότητα.

Μὲ λύπην ὁ ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν εἶδε τὴν θλιβεράν αὐτὴν κατάστασιν. Ἐνόησεν ὅτι ἔνεκα τοῦ φανατισμοῦ τῶν Ἰουδαϊζόντων δὲν ἤμποροῦσε νὰ ἐργασθῆ ἐκεῖ. Ἐγκατέλειψε λοιπὸν συντομώτατα τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ κατέβη εἰς τὴν προσφιλεῖ του Ἐκκλησίαν τῆς Ἀντιοχείας. Μὲ χαρὰν ἐπανεῖδε καὶ ἐχαιρέτησε τοὺς ἐκεῖ Χριστιανούς. Ἀνεκοίνωσεν εἰς αὐτούς τὴν ἴδρυσιν νέων Ἐκκλησιῶν μεταξύ τῶν Ἐθνικῶν, ἐστήριξεν αὐτούς εἰς τὴν πίστιν καὶ ὕστερα ἀπὸ ὀλίγον χρόνον ἔφυγε, διὰ νὰ κάμῃ μίαν μικρὰν περιοδεῖαν εἰς μερικὰς πόλεις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Ἐπέρασεν ἀπὸ τὴν χώραν τῆς Γαλατίας καὶ τῆς Φρυγίας καὶ ἐπεσκέφθη μὲ τὴν σειρὰν τὰς ἐκεῖ Ἐκκλησίας. Ἐμείνε μερικὰς ἡμέρας εἰς κάθε μίαν ἀπὸ αὐτὰς ἐπιστηρίζων πάντας τοὺς μαθητάς.

Κατὰ τὸν χρόνον αὐτὸν ἕνας Ἰουδαῖος ὀνόματι Ἀπολλῶ, ποῦ κατήγετο ἀπὸ τὴν Ἀλεξανδρείαν, εἶχεν ἔλθει εἰς τὴν Ἔφεσον. Αὐτὸς ἦτο πολὺ μορφωμένος φιλοσοφικῶς καὶ ἐπιστημονικῶς. Καὶ τὸ σπουδαιότερον, ἐγνώριζε πολὺ καλὰ τὰς Γραφάς. Εἶχε πληροφορηθῆ μερικὰ πράγματα ἀπὸ τὴν ζωὴν τοῦ Κυρίου. Ἰδίως ἐγνώριζε καλὰ τὰ περὶ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ καὶ ὅσα ἐκεῖνος εἶχεν εἶπει καὶ πράξει διὰ τὸν Χριστόν. Γεμᾶτος δὲ ζῆλον εἰσῆρχετο εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ ἐδίδασκε τοὺς Ἰουδαίους μὲ πολλὴν δύναμιν ὅσα ἐγνώριζε περὶ τοῦ Κυρίου. Τὸ κήρυγμά του ἔκανεν ἐντύπωσιν εἰς ὅλους. Μεγαλυτέραν ὁμως ἐντύπωσιν ἔκαμε εἰς τὸν Ἀκύλαν καὶ τὴν Πρίσκιλλαν. Αὐτοὶ ἐπλησίασαν τὸν Ἀπολλῶ καὶ τὸν

παρέλαβαν μαζί των. Ἐπί ἀρκετὸν χρόνον ἐδίδασκαν εἰς αὐτὸν λεπτομερῶς τὴν ζωὴν καὶ τὸ ἔργον τοῦ Κυρίου. Ὁ σοφὸς Ἀπολλῶ ἐδέχετο εὐχαρίστως τὴν διδασκαλίαν ἀπὸ τοῦ ἀπλοῦς αὐτοῦ σκηνοποιούς!

Ὅταν δὲ κατηρίσθη ἀρκετὰ εἰς τὴν χριστιανικὴν γνῶσιν, τότε ἐζήτησε νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὸ κήρυγμα. Κατὰ προτροπὴν ἴσως τοῦ Ἀκύλα καὶ τῆς Πρισκίλλης ἀπεφάσισε νὰ ἔλθῃ πρὸς τοὺς Χριστιανούς τῆς Κορίνθου. Πρὸς αὐτοὺς οἱ ἀδελφοὶ τῆς Ἐφέσου ἔγραψαν νὰ ὑποδεχθοῦν καλὰ καὶ νὰ ἀκούσουν μὲ ἐμπιστοσύνην τὸν Ἀπολλῶ.

Ὁ νέος ἱεραπόστολος ἔφθασεν εἰς τὴν Κόρινθον. Μὲ τὸ κήρυγμά του τοὺς μὲν πιστοὺς ἐνίσχυε, τοὺς δὲ ἀπίστοιους προσεῖλκυεν. Εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ εἰς τὰς πλατείας μὲ δύναμιν μεγάλην ἐκήρυτε καὶ συζητοῦσε μὲ τοὺς Ἰουδαίους περὶ τοῦ Χριστοῦ. Ἀπεδείκνυε καθαρώτατα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἱερῶν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος εἶναι ὁ ἀληθινὸς Μεσσίας. Ἐστερέωνε τοιοῦτοτρόπως τὴν Ἐκκλησίαν τῶν Κορινθίων. Ἀργότερα δὲ ὁ Παῦλος εἰς μίαν του ἐπιστολὴν ἔγραφε πρὸς τοὺς Κορινθίους: «Ἐγὼ ἐφύτευσα, Ἀπολλῶ ἐπότισεν, ἀλλ' ὁ Θεὸς ἠύξανεν... Θεοῦ γὰρ ἐσμὲν συνεργοί» (Α' Κορινθίους γ', 6, 9).

Ἐνῶ ὁ Ἀπολλῶ μὲ τόσην ἐπιτυχίαν ἐργάζετο εἰς τὴν Κόρινθον, ὁ Παῦλος ἐτελείωσε τὴν περιοδείαν του καὶ κατέληξεν εἰς τὴν Ἐφεσον. Ἐκεῖ τώρα θὰ ἐργασθῇ ἀρκετὸν χρόνον. Ἡ Ἐφεσος τότε ἦτο ἡ μεγαλυτέρα πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὁμοία πρὸς τὴν Ἀντιόχειαν καὶ τὴν Ἀλεξάνδρειαν. Ἐμπορικὴ, πλουσία, μὲ ἀσφαλῆ λιμένα, κέντρον τῶν ἄλλων μικρασιατικῶν πόλεων, ἔγινε ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους πρωτεύουσα τῆς Ἀσίας. Εἶχε μεγαλοπρεπεῖς οἰκοδομὰς, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐξεχώριζε ὁ ὠραιότατος καὶ ἐπιβλητικώτατος ναὸς τῆς Ἀρτέμιδος.

Αὐτὸς οἰκοδομήθη μὲ συνεισφοράς ὄλων τῶν ἑλληνικῶν πόλεων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Ἀργότερα ἐκάη ἀπὸ τὸν Ἡρόστρατον. Ἀνοικοδομήθη ὁμως πάλιν μὲ πολλὰς δαπάνας καὶ πολλοὺς κόπους. Παικιλόχρωμα μάρμορα ἐξελέγησαν καὶ συνεδυάσθησαν διὰ τὴν οἰκοδομὴν του. Πολυάριθμοι ὑψηλαὶ μαρ-

μάριναι στήλαι με ώραίας βάσεις και καλλιτεχνικά κιονόκρανα ἐβάσταζαν τὴν στέγην. Ὁραιότατα ἀγάλματα τοῦ Πραξιτέλους και τοῦ Φειδίου εὐρίσκοντο εἰς αὐτόν. Ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ὠραιότητα τῶν ἀγαλμάτων και τοῦ ναοῦ ἀποτελοῦσε ἓνα ξύλινον κακότεχνον ἄγαλμα τῆς Ἀρτέμιδος, ἔργον κάποιου βαρβάρου Ἀσιάτου.

Οἱ Ἐφέσιοι ὁμῶς ἐπίστευον, ὅτι τὸ ἔρριψεν ὁ Ζεὺς εἰς τὴν πόλιν των και τὸ ἐτιμοῦσαν πολὺ.

32. Η ΕΦΕΣΟΣ ΓΙΝΕΤΑΙ ΝΕΟΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ

(Πράξ. ιθ', 1-20)

Ὁ Παῦλος ἐνόησεν, ὅτι εἰς τὴν Ἐφεσον ἤμποροῦσε νὰ γίνῃ μεγάλη θρησκευτικὴ ἐργασία. Ὄταν ἦλθε εἰς αὐτήν, εὐρήκε μεταξὺ τῶν ἄλλων και δώδεκα Ἰουδαίους, οἱ ὅποιοι εἶχαν λάβει μόνον τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου. Δὲν τοὺς εἶχε δοθῆ εὐκαιρία νὰ γνωρίσουν τὴν νέαν θρησκείαν. Ὄταν εἶδαν τὸν Παῦλον και ἤκουσαν τὴν νέαν διδασκαλίαν, ἐπίστευσαν και ἐβαπτίσθησαν. Ἐλαβαν δὲ Πνεῦμα Ἅγιον και ἤρχισαν νὰ λαλοῦν ξένας γλώσσας και νὰ προφητεύουν, πρὸς μεγάλην ἐκπληξιν τῶν Ἰουδαίων και Ἑλλήνων τῆς Ἐφέσου.

Πρὶν ἀρχίσῃ τὰς ὁμιλίας του πρὸς τοὺς Ἐθνικοὺς, ὁ Παῦλος ἐδίδασκε εἰς τὴν συναγωγὴν ἐπὶ τρεῖς μῆνας κατὰ συνέχειαν. Ἐπειθε πολλοὺς Ἰουδαίους νὰ γίνουν χριστιανοί. Οἱ περισσότεροι ὁμῶς, ὅπως συνήθως, ἀντέλεγαν εἰς τὸν Παῦλον.

Τὸν ἐκακολογοῦσαν και προσπαθοῦσαν νὰ ἐξεγείρουν τὰ πλήθη ἐναντίον του. Ἐξ ἀφορμῆς αὐτῶν τῶν φανατικῶν Ἰουδαίων ἐγκατέλειπε ὁ ἀπόστολος τὴν συναγωγὴν και ἐστράφη πρὸς τοὺς Ἐθνικοὺς. Ὡς τόπον τῶν κηρυγμάτων του ἐξέλεξε μίαν εὐρύχωρον σχολήν, ἣ ὁποία ἀνήκε εἰς κάποιον Ἐφέσιον ὀνομαζόμενον Τύραννον.

Δύο ὀλόκληρα ἔτη ἐκήρυττε ἐκεῖ και πολὺς λαὸς ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους και τοὺς Ἑλληνας ἐπίστευαν εἰς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ και πολλοὶ ἄλλοι, οἱ ὅποιοι ἀπὸ τὰς πόλεις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας κατέβαιναν εἰς τὴν Ἐφεσον, ἤρχοντο και ἤκουαν τὸ κήρυγμα. Αὐτοὶ δὲ μετέφεραν τὴν διδασκαλίαν εἰς

τὰς πατρίδας των. Τοιοῦτοτρόπως ἡ Ἔφεσος ἔγινε κέντρον χριστιανικῆς κινήσεως.

Ἐκεῖνο ὄμως, τὸ ὁποῖον ἔκανε μεγάλην ἐντύπωσιν, ἦσαν τὰ πολλὰ θαύματα τοῦ Παύλου. Ἐθεράπευε πολλοὺς ἀσθενεῖς καὶ πολλοὺς δαιμονιζομένους. Τόσῃν θαυματουργικῇ δύναμιν τοῦ ἔδωσεν ὁ Θεός, ὥστε καὶ αὐτὰ τὰ ἐνδύματά του, μὲ πίστιν λαμβανόμενα ἀπὸ τοὺς πάσχοντας, εἶχαν θεραπευτικὴν δύναμιν. Μανδήλια τῆς χειρὸς καὶ μανδήλια τῆς κεφαλῆς του, σιμικίνθια καὶ σοοδάρια, ὅπως ὀνομάζονται ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ Λουκᾶ, ἐτοποθετοῦντο ἐπάνω εἰς τοὺς ἀσθενεῖς καὶ τοὺς ἐθεράπευαν.

Κατάπληξιν ἐπροξένησαν τὰ θαύματα αὐτὰ καὶ εἰς τοὺς πολλοὺς μάγους τῆς Ἐφέσου. Αὐτοὶ ὄμως ἐπίστευαν, ὅτι αἱ λέξεις καὶ τὰ ἐνδύματα τοῦ Παύλου εἶχαν κάποιαν μαγικὴν δύναμιν. Ἐνόμιζαν δέ, ὅτι ἐάν καὶ αὐτοὶ μετεχειρίζοντο τὰς ἰδίας λέξεις, θὰ ἠμποροῦσαν νὰ κάνουν τὰ ἴδια θαύματα. Μάλιστα δὲ ἐπὶ τὰ παιδιὰ ἑνὸς Ἰουδαίου ἀρχιερέως, ὀνομαζομένου Σκευᾶ, τὰ ὁποῖα ἠσχολοῦντο μὲ τοὺς ἐξορκισμοὺς καὶ τας μαγείας, ἠθέλησαν νὰ ἐκδιώξουν, ὅπως ὁ Παῦλος, πονηρὰ πνεύματα,

Ἐπλησίασαν λοιπὸν ἕνα δαιμονιζόμενον καὶ ἐπανελάβαν πρὸς τὸ πονηρὸν πνεῦμα, ὅσα εἶχαν ἀκούσει νὰ λέγῃ ὁ Παῦλος: «Σὲ ἐξορκίζομεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ, τὸν ὁποῖον κηρύττει ὁ Παῦλος». Ἀλλὰ τὸ πονηρὸν πνεῦμα εἶπε: «Καὶ τὸν Ἰησοῦν γνωρίζω καὶ τὸν Παῦλον ἐπίσης. Σεῖς ὄμως ποῖοι εἴσθε; Ἄντι δὲ νὰ φύγῃ τὸ πνεῦμα, ὥρμησεν ὁ δαιμονιζόμενος, τοὺς συνέλαβε, τοὺς ἔδειρεν ἀγρίως, ἐξέσχισε τὰ ἐνδύματά των, γυμνοὺς δέ, τραυματισμένους καὶ κατατρομαγμένους τοὺς ἄφησε νὰ φύγουν.

Τὸ γεγονός αὐτὸ ἔγινε γνωστὸν εἰς ὅλους τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς Ἰουδαίους καὶ ἐπροξένησεν εἰς αὐτοὺς φόβον μέγαν. Οἱ πιστοὶ ὄμως ἐδόξαζαν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ. Τότε πολλοὶ μάγοι, οἱ τὰ περίεργα πράξαντες, ἐπίστευσαν εἰς Χριστὸν καὶ ἀπηνήθησαν τὴν μαγείαν. Μάλιστα δὲ ἔφεραν ὅλα τὰ μαγικά των βιβλία καὶ τὰ ἔκαυσαν ἐνώπιον τοῦ λαοῦ. Τὰ βιβλία αὐτὰ ἦσαν σπάνια καὶ ἐπικρα-

τοῦτε ἢ πεποιθήσις, ὅτι ὅποιος τὰ ἐμελετοῦσε ἐγένετο μάγος. Δι' αὐτὸ ἦσαν πανάκριβα. Ἡ ἀξία των προχείρως ὑπελογίσθη εἰς πενήντα χιλιάδας ἀργυρῶν νομισμάτων. Οὕτω κατὰ κράτος ὁ λόγος τοῦ Κυρίου ἠϋξανε καὶ ἴσχυε.

Ἀπὸ τὴν Ἔφεσον ὁ Παῦλος ἔγραψε δύο ἐπιστολάς, μίαν πρὸς Γαλάτας καὶ μίαν πρὸς Κορινθίους. Εἰς τὰς Ἐκκλησίας τῆς Γαλατίας μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Παύλου εἶχαν εἰσορμήσει οἱ Ἰουδαῖζοντες ψευδάδελφοι. Αὐτοὶ ἤθελαν νὰ νοθεύσουν τὸν Χριστιανισμόν καὶ νὰ ἐπιβάλουν τὰς διατάξεις τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Παῦλος περισσότερο ἀπὸ ὅλους ἀντέλεγε καὶ ἐματαίωνε τὰς πονηράς των ἐνεργείας, αὐτοὶ τὸν ἐσυκοφαντοῦσαν καὶ διέδιδαν, ὅτι δὲν εἶναι ἀπόστολος. Συνιστοῦσαν δὲ εἰς τοὺς πιστοὺς νὰ μὴ δίνουν σημοσίαν εἰς τοὺς λόγους τοῦ Παύλου. Αὐτοὶ λοιπὸν φαίνεται, ὅτι ἐκλόνισαν ἀρκετοὺς Γαλάτας.

Δι' αὐτοὺς ποὺ εἶχαν κλονισθῆ ἔγραψε ὁ Παῦλος τὴν ἐπιστολὴν του. Ἀποδεικνύει εἰς αὐτὴν, ὅτι αὐτὸς εἶναι ἀληθινὸς ἀπόστολος καὶ ὅτι ἐκλήθη κατ' εὐθεΐαν ἀπὸ τὸν Θεόν. Ἀποδεικνύει ἀκόμη, ὅτι ὁ Μωσαϊκὸς νόμος κατηργήθη διὰ τοῦ Χριστοῦ καὶ ὅτι ἡ σωτηρία κερδίζεται ὄχι μὲ τοὺς νεκροὺς τύπους τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ἀλλὰ μὲ τὴν ζωντανὴν πίστιν εἰς τὸν Χριστόν.

Πρὸς δὲ τοὺς Κορινθίους, οἱ ὅποιοι εἶχον διαιρεθῆ εἰς κόμματα καὶ ἐξοῦσαν μερικοὶ ἀπὸ αὐτοὺς ἄτακτον βίον, συνιστᾷ νὰ ἔχουν ἀγάπην καὶ ἐνότητα μεταξύ των, ἀφοῦ μία εἶναι ἡ πίστις των. Τοὺς προτρέπει νὰ εἶναι προσεκτικοὶ εἰς τὴν ζωὴν των διὰ νὰ ἀποφεύγωνται ἔτσι καὶ τὰ σκάνδαλα.

33. ΤΑΡΑΧΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΦΕΣΙΟΝ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ

ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ

(Πράξ. ιθ', 21-41)

Εἰς τὴν Ἔφεσον κάθε Μάϊον ἐγένοντο μεγάλα ἑορταῖα πρὸς τιμὴν τῆς Ἀρτέμιδος. Εἰς λατρείαν μὲν τῆς θεᾶς ἔκαναν θυσίας καὶ ἄλλας λειτουργικὰς πράξεις· πρὸς ψυχαγωγίαν δὲ

τοῦ λαοῦ ἔκαναν ἀγῶνας, παραστάσεις καὶ ἄλλας διασκεδάσεις ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς θεᾶς. Πλῆθος λαοῦ ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη προσήρχετο εἰς τὴν Ἔφεσον. Τὴν ἐπίβλεψιν καὶ διεύθυνσιν τῶν ἑορτῶν εἶχον οἱ ἀσιάρχαι, ἄνδρες πλοῦσιοι καὶ εὐπόληπτοι, οἱ ὅποιοι ἐξελέγοντο πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν κάθε ἔτος. Ὅλον τὸ ἔτος, ἰδίως δὲ κατὰ τὰς ἑορτὰς αὐτάς, ἐπωλοῦντο μικρὰ ἀργυρᾶ ὁμοιώματα τῆς Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ ναοῦ αὐτῆς. Αὐτὰ οἱ εἰδωλολάτραι τὰ ἔφεραν μισζὶ τῶν ὡς φυλαχτὰ ἢ τὰ ἐκρεμοῦσαν εἰς τὰς οἰκίας τῶν Πολλάκις δὲ τὰ ἔθαπταν μὲ τὰ σώματα αὐτῶν πού ἐπέθαιναν.

Ἐπειδὴ ἐγένετο μεγάλη κατανάλωσις ἀπὸ αὐτά, εἶχε δημιουργηθῆ ὀλόκληρη βιομηχανία εἰς τὴν Ἔφεσον, ἡ ὅποια ἀπασχολοῦσε πολλοὺς ἐργάτας. Ὁ ἄρχηγὸς αὐτῶν Δημήτριος, ὁ ἐπικαλούμενος ἀργυροκόπος, εἶδεν ὅτι κατὰ τὰ δύο τελευταῖα ἔτη ἡλαττώθη πάρα πολὺ ἡ πώλησις τῶν ἀργυρῶν ὁμοιωμάτων. Εὐφυῆς καθὼς ἦτο, ἀντελήφθη, ὅτι αὐτὸ ὠφείλετο εἰς τὴν διάδοσιν τῆς θρησκείας τοῦ Παύλου. Ἐσκέφθη δέ, ὅτι ἔπρεπε νὰ ἀπαλλάξῃ ὅπωςδήποτε τὴν πόλιν καὶ τὴν περιοχὴν ἀπὸ τὸν Παῦλον, διὰ νὰ εὐδοκιμήσῃ καὶ πάλιν τὸ ἐμπόριόν του.

Ἐκάλεσε λοιπὸν κατὰ τὸν Μάϊον, τὸν μῆνα τῶν ἑορτῶν, τοὺς πολυαριθμοὺς ἐργάτας καὶ τοὺς τεχνίτας καὶ τοὺς εἶπε:

— Γνωρίζετε, ὅτι ἡ εὐπορία μας ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν πώλησιν τῶν ἀργυρῶν ναῶν. Ἀλλὰ βλέπετε, ὅτι ὁ Παῦλος ἔπεισε πολλὸν λαὸν τῆς Ἐφέσου καὶ ὅλης τῆς Ἀσίας, ὅτι αὐτὰ, τὰ ὅποια ἡμεῖς κατασκευάζομεν, δὲν εἶναι θεοί. Ἀντιλαμβάνεσθε βέβαια, ὅτι ἡμεῖς κινδυνεύομεν νὰ μείνωμεν χωρὶς ἐργασίαν. Τὸ δὲ χειρότερον, ὑπάρχει φόβος νὰ χάσῃ τὴν δόξαν τῆς ἡ μεγάλης θεᾶς μας, ἡ Ἀρτεμις, τὴν ὁποίαν ὅλη ἡ οἰκουμένη μέχρι σήμερον σέβεται.

Μὲ μεγάλην τέχνην ὁ Δημήτριος ἀνέμειξε τὸ συμφέρον μὲ τὴν θρησκείαν καὶ ἐφαντίσθη τοὺς ἐργάτας Ἐκεῖνοι. γεμάτοι θυμὸν καὶ φανατισμὸν, ἐξῆλθαν εἰς τὴν πόλιν καὶ ἤρχισαν νὰ κραυγάζουν μὲ ὄλην τῶν τὴν δύναμιν: «Μεγάλη ἡ Ἀρτεμις τῶν Ἐφεσίων!» Ἀπὸ τὰς φωνὰς τῶν ἐταράχθη ἡ πόλις καὶ πολλὸς λαὸς τοὺς ἠκολούθησε, χωρὶς νὰ γνωρίζῃ περὶ

τίνος ἐπρόκειτο. Αὐτοὶ δὲ ἔσπευσαν εἰς τὸ σπῆτι, ὅπου ἔμενον ὁ Παῦλος. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν εὔρον αὐτόν, ἤρπασαν τοὺς Μακεδόνας βοηθοὺς του, Γάϊον καὶ Ἀρίσταρχον, καὶ τοὺς ἔσυραν εἰς τὸ μεγάλο θέατρον τῆς Ἐφέσου. Ὅταν ὁ Παῦλος ἐπληροφορήθη τὰ γενόμενα, ἠθέλησε νὰ σπεύσῃ πρὸς τὸ θέατρον καὶ νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς τὰ πλήθη. Ἄλλ' οἱ μαθηταὶ τὸν ἠμπόδισαν. Καὶ μερικοὶ μάλιστα ἀσιάρχαι φίλοι του τοῦ παρήγγειλαν νὰ μὴ παρουσιασθῆ εἰς τὸν φανατισμένον ὄχλον, διότι θὰ ἐκάνονιζαν αὐτοὶ τὴν ὑπόθεσιν.

Ἐν τῷ μεταξύ εἰς τὸ θέατρον ἐγένετο ὄχλοβοή μεγάλη. Ἄλλοι ἄλλα ἔκραζαν. Οἱ περισσότεροι δὲν εἶχαν ἰδέαν περὶ τίμος ἐπρόκειτο. Τότε ἐθεώρησε κατάλληλον τὴν εὐκαιρίαν νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς τὰ πλήθη ἕνας Ἰουδαῖος, ὀνόματι Ἀλέξανδρος καὶ νὰ ἀπολογηθῆ ὑπὲρ τῶν ὁμοθρήσκων του. Οἱ Ἐθνικοὶ τὸν ἀνεγνώρισαν ὡς Ἰουδαῖον καὶ συνεπῶς ὡς πολέμιον τῆς Ἀρτέμιδος. Ὁργίσθησαν περισσότερο καὶ δὲν τὸν ἄφησαν νὰ ὁμιλήσῃ. Ἄλλωστε εἰς τὴν Ἐφεσον ἐτιμοῦσαν μὲν τοὺς Ἰουδαίους διὰ τὸν πλοῦτον των, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐμισοῦσαν. Ἰδιαιτέρως κατὰ τὴν στιγμήν αὐτὴν τῆς ἐκρήξεως τοῦ πατριωτικοῦ καὶ θρησκευτικοῦ φανατισμοῦ τοὺς ἀντιπαθοῦσαν ἀκόμη περισσότερο. Ἡ ἐμφάνισις λοιπὸν τοῦ Ἀλεξάνδρου τοὺς ἐξηρέθισε πολὺ καὶ ἤρχισαν πάλιν νὰ κραυγάζουν: «Μεγάλη ἡ Ἀρτεμις τῶν Ἐφεσίων!» Ἐπὶ δύο ὥρας κατὰ συνέχειαν ἐκραυγάζαν, μέχρις ὅτου ἦλθε πρὸς αὐτοὺς ὁ Γραμματεὺς.

Ὁ Γραμματεὺς εἶχε μεγάλην δύναμιν καὶ ἐξουσίαν εἰς τὴν Ἐφεσον. Ἦτο ὡσὰν Δήμαρχος τῆς πόλεως. Αὐτὸς λοιπὸν ἐπέβαλε σιγὴν εἰς τὸν ὄχλον. Διὰ νὰ καταπραῦνῃ τὰ φανατισμένα πνεύματα, ἤρχισε νὰ ἐπαινῆ τὴν Ἀρτεμιν καὶ νὰ λέγῃ, ὅτι αὐτὴ εἶναι ἡ μεγάλη καὶ πασίγνωστος θεὰ τῆς Ἐφέσου. Ἐπειτα ἐβεβαίωσεν, ὅτι οἱ ἄνθρωποι αὐτοί, τοὺς ὁποίους συνέλαβαν, οὔτε ἔκαμαν οὔτε εἶπαν τίποτε κατὰ τῆς θεᾶς. Ἐὰν δὲ ὁ Δημήτριος μὲ τοὺς τεχνίτας του ἔχη νὰ κατηγορήσῃ κανένα, ἄς τὸν καταγγείλῃ εἰς τὸ δικαστήριον τῶν ἀνθυπάτων. Τοὺς συνέστησε νὰ ἀπέλθουν ἡσυχοὶ εἰς τὰς οἰκίας των, «διότι, εἴπε κινδυνεύομεν νὰ χαρακτηρισθῶμεν ὡς στασιασταί, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ καμμία αἰτία».

Οἱ ὄχλοι ἐπέισθησαν καὶ διελύθησαν ἡσυχῶς. Ὁ Παῦλος μὲ τοὺς βοηθοὺς του διέφυγε τὸν κίνδυνον. Ἦτο ὅμως καιρὸς τῶρα νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὴν Ἔφεσον, ἀφοῦ ἄλλωστε ἐπὶ τρία σχεδὸν ἔτη, ἀπὸ τὸ 54 ἕως τὸ 57, ἔμεινε εἰς αὐτήν. Καὶ προηγουμένως εἶχε κατὰ νοῦν νὰ ἀναχωρήσῃ. Εἶχε ἀνακοινώσει μάλιστα εἰς τοὺς ἀδελφοὺς τὴν ἀπόφασίν του νὰ μεταβῆ εἰς Μακεδονίαν, Ἑλλάδα, Ἱερουσαλὴμ καὶ Ρώμην. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ εἶχεν ἀποστείλει πρὸ ἑβδομάδων τρεῖς ἀπὸ τοὺς βοηθοὺς του τὸν μὲν Τιμόθεον καὶ Ἔραστον εἰς Μακεδονίαν, τὸν δὲ Τίτον εἰς Κόρινθον, διὰ νὰ τὸν περιμένουν εἰς τὰ μέρη αὐτά.

34. Η ΤΡΙΤΗ ΠΕΡΙΟΔΕΙΑ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

(Πράξ. κ', 1 - 3)

Πολλοὶ κίνδυνοι ἀπειλοῦσαν τὰς Ἐκκλησίας. Πολλοὶ ψευδὰ δελφοὶ Ἰουδαῖοι περιήρχοντο τὰς πόλεις καὶ ἐσυκοφαντοῦσαν τὸν Παῦλον καὶ διέστρέφαν τὸν Χριστιανισμόν. Ἐπειτα πολλοὶ ἀπὸ τοὺς Χριστιανούς, κακομαθημένοι ἀπὸ τὴν προηγουμένην των ζωὴν, ἐπηρεασμένοι ἀπὸ ἰδέας καὶ ἔθιμα ξένα πρὸς τὸν Χριστιανισμόν, δὲν ἐζοῦσαν ὅπως ἀπαιτοῦσε ἡ νέα των πίστις. Ἰδίως δὲ πολλὰ ζητήματα ἐγενήθησαν εἰς τὴν Κόρινθον.

Ὁ Ἄπολλώ, ὁ γεμάτος ζῆλον ἱεραπόστολος, ἐπανῆλθε ἀπὸ τὴν Κόρινθον καὶ ἔδωσε εἰς τὸν Παῦλον μερικὰς δυσαρέστους πληροφορίας, τὰς ὁποίας ἐπεβεβαίωσαν καὶ ἄλλοι ταξιδιώται. Οἱ Κορίνθιοι ἐξακολουθοῦσαν τὰς διαιρέσεις των, τὰς ἀπειθαρχίας των, τὸν ἄτακτον βίον. Μερικοὶ ἀπὸ αὐτοῦς, ἐπηρεασμένοι ἀπὸ τὰς ψευδολογίας τῶν Ἰουδαϊζόντων, ἔχασαν τὴν ἐμπιστοσύνην των πρὸς τὸν Παῦλον. Τοιοῦτοτρόπως ἡ Ἐκκλησία αὐτὴ ἐκλονίζετο καὶ ὁ πολὺς λαὸς τοῦ Κυρίου ἐκινδύνευε.

Διὰ νὰ προλάβῃ ὁ Παῦλος μεγαλυτέρας ζημίας, ἀφοῦ ἀπεχαιρέτησε τοὺς ἀδελφοὺς τῆς Ἐφέσου, ἐξῆλθεν εἰς περιοδείαν κατὰ τὸ ἔτος 57. Ἐπῆγε πάλιν εἰς τὴν Τρωάδα καὶ ἐπειδὴ οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἐξεδήλωσαν τὴν διάθεσιν νὰ διδαχθοῦν τὸν Χριστόν, ἔμεινεν ἐκεῖ ὀλίγον διάστημα κηρύττων. Ἄλλ' ἔμεινε ἀκόμη, διότι ἐπερίμενε τὸν Τίτον, ὁ ὁποῖος θὰ τοῦ ἔφερεν εἰ-

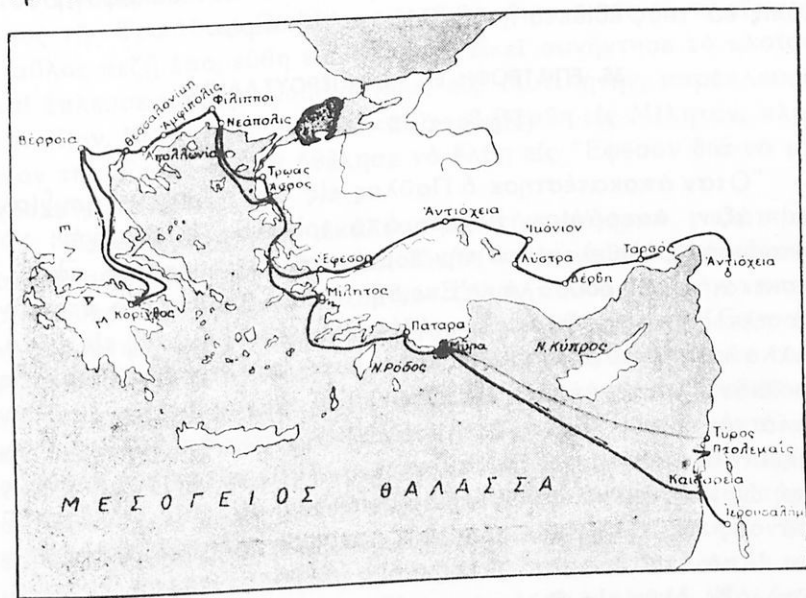
δήσεις από την Κόρινθον. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ Τίτος δὲν ἦλθε, ἔφυγε ὁ Παῦλος ἀπὸ τὴν Τρωάδα καὶ ἔπλευσε πρὸς τὴν Μακεδονίαν. Ἀπεβιβάσθη εἰς Νεάπολιν καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἦλθεν εἰς Φιλίππους.

Μὲ ἐνθουσιασμόν πολλὸν ἔγινε δεκτὸς ἀπὸ τοὺς Φιλιππησίους. Οἱ Φιλιππησίοι ἀγαποῦσαν πράγματι τὸν Παῦλον πάρα πολὺ. Ἐπανελημμένως δὲ ἔδειξαν τὴν ἀγάπην των μὲ τὰ πολλὰ βοηθήματα, τὰ ὅποια τοῦ ἔστειλλαν, ἂν καὶ ἦσαν πτωχοί. Ἀναμφιβόλως ἠὲ χαριστήθη ὁ Παῦλος, ὅταν εἶδε τοὺς Φιλιππησίους. Ἐκεῖ δὲ συνητήθη μὲ τὸν Λουκᾶν καὶ τὸν Τιμόθεον, οἱ ὅποιοι τὸν ἐπερίμεναν.

Ἄλλ' ἢ χαρὰ τοῦ ἐμετριάζετο ἔνεκα τῶν ἀνησυχῶν ποῦ εἶχε διὰ τὴν Κόρινθον. Ὁ ἴδιος ἔγραφε ὀλίγον ἀργότερα πρὸς τοὺς Κορινθίους, ὅτι ὅταν ἦλθε εἰς Μακεδονίαν δὲν εὔρε καμμίαν ἄνεσιν, ἀλλὰ διαρκῶς ἐθλίβετο ἐξ ἀφορμῆς αὐτῶν. «Ἐξωθεν μάχαι καὶ ἔσωθεν φόβοι», ἔγραφε (Β' Κορινθίους ζ', 5). Ἄλλ' ἐπὶ τέλος ἦλθε ὁ Τίτος μὲ καλὰς εἰδήσεις. Οἱ Κορίνθιοι ἐπίστησαν καὶ συνεμορφώθησαν πρὸς ὅσα ὁ Παῦλος τοὺς εἶχε παραγγέλλει. Μετενόησαν διὰ τὰς ἀταξίας των. Ἐνα ἁμαρτωλόν, ὁ ὅποιος εἶχε κατασκανδαλίσει τοὺς πιστοὺς, τὸν ἀπέκοψαν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν. Ἐμείναν ἐν τούτοις μερικοὶ ἰουδαίζοντες, οἱ ὅποιοι ἐξακολουθοῦσαν τὸν πόλεμον κατὰ τοῦ Παύλου.

Ἐξ ἀφορμῆς τῶν εἰδήσεων αὐτῶν ἔγραψεν ὁ Παῦλος τὴν δευτέραν ἐπιστολὴν πρὸς Κορινθίους. Εἰς αὐτὴν τοὺς γράφει μὲ πολλὴν τρυφερότητα καὶ ἀγάπην. Τοὺς συμβουλεύει, ὡσάν στοργικὸς πατέρας, νὰ προφυλάσσωνται ἀπὸ τοὺς ἰουδαίζοντας, τοὺς ὁποίους ὀνομάζει «ψευδαποστόλους, δολίους ἔργατας, ὑποκριτάς, ὄργανα τοῦ σατανᾶ». Τοὺς διαβεβαιώνει, ὅτι αὐτὸς εἶναι γνήσιος ἀπόστολος· ὅτι ἐκλήθη κατ' εὐθειαν ἀπὸ τὸν Χριστὸν καὶ ὅτι ἀνελήθη καὶ εἰς αὐτὸν ἀκόμη τὸν Οὐρανόν. Τοὺς συνιστᾷ νὰ προσέχουν εἰς τὴν πίστιν καὶ εἰς τὸν βίον. Τοὺς παρακαλεῖ νὰ συλλέξουν, ὅπως καὶ ἄλλαι Ἐκκλησίαι, ἐράνους διὰ τοὺς πτωχοὺς ἀδελφοὺς τῆς Ἰουδαίας. Τελευταῖα τοὺς στέλλει εὐλογίας καὶ ἀσπασμούς. Αὐτὴν τὴν ἐπιστολὴν ἔστειλε ὁ Παῦλος εἰς τὴν Κόρινθον με τὸν Τίτον. εἰς τὸν ὅποιον καὶ συνέστησε νὰ τὸν περιμένῃ ἐκεῖ.

Αὐτὸς δὲ μὲ τοὺς ἄλλους βοηθοὺς ἐξηκολούθησε τὴν περιοδεῖαν εἰς τὴν Μακεδονίαν. Πιθανώτατα ἐκτὸς ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκην καὶ τὴν Βέροϊαν ἐπεσκέφθη καὶ ἄλλας πόλεις, τὰς ὁποίας προηγουμένως λόγῳ τῶν διωγμῶν δὲν εἶχε κατορθώσει νὰ ἐπισκεφθῇ. Ἔκαμε δέ, καθὼς φαίνεται, περιοδεῖαν καὶ μέχρι τοῦ Ἰλλυρικοῦ. Ἦκολούθησε κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὴν μεγάλην Ἐγνατίαν ὁδὸν, ἐπέρασε ἀπὸ τὴν Ἀχρίδα καὶ κατέληξε εἰς Δυρράχιον κηρύττων τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ (Ῥωμ. ιε', 19). Ἡ περιοδεῖα του ὅμως αὐτῆ δὲν

Τρίτη περιοδεῖα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.

φαίνεται νὰ διήρκεσε πολλοὺς μῆνας. Ἄλλωστε εἶχε τὴν ἀπόφασιν νὰ ἐπισκεφθῇ βραδύτερον τὰ μέρη αὐτὰ καὶ νὰ παραμείνῃ ἐπὶ περισσότερον χρόνον εἰς τὴν Ἠπειρον (Τίτον γ', 12) τὸν δὲ Τίτον νὰ ἀποστείλῃ εἰς Ἰλλυρικὸν (Β'. Τιμόθ. δ', 10) Τώρα ἐβιάζετο νὰ κατεβῇ εἰς Κόρινθον.

Ὅταν ἦλθεν εἰς αὐτὴν, ἀπεμάκρυνεν ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν τοὺς ψευδαδέλφους διότι ἐφ' ὅσον ἐκεῖνοι ἔμενον, θὰ ἐδημιουργοῦσαν ζητήματα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Ἐνουθέτησε ἔπειτα καὶ παρηγό-

ρησε τούς πιστούς. Ἀπὸ ἐκεῖ δὲ ἔγραψε περίφημον ἐπιστολὴν πρὸς τούς Ρωμαίους. Εἶναι ἀλήθεια, ὅτι ὁ Παῦλος δὲν εἶχε μεταβῆ ἀκόμη εἰς τὴν Ρώμην, οὔτε καὶ κανεὶς ἄλλος ἀπόστολος. Ἐν τούτοις ὑπῆρχον ἐκεῖ πολλοὶ Χριστιανοί. Διὰ τὴν καθοδηγῆσιν ληριπὸν αὐτοὺς εἰς τὴν πίστιν καὶ διὰ τούς εἰδοποιῆσθαι ὅτι σκέπτεται νὰ τοὺς ἐπισκεφθῆ, ἔγραψε τὴν ἐπιστολὴν αὐτὴν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 58. Ἐν τῷ μεταξύ οἱ Ἰουδαῖοι τῆς Κορίνθου φοβερὰ ὠργισμένοι ἐναντίον τοῦ Παύλου, συνώμοσαν ἐναντίον του. Ἔλαβαν τὴν ἀπόφασιν νὰ τὸν δολοφονήσουν μὲν ὅμως θὰ τοὺς ἐδίδετο ἡ κατάλληλος εὐκαιρία.

35. ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ

(Πράξ. κ', 3 - κα' 14)

Ὄταν ἀποκατέστησε ὁ Παῦλος εἰς τὴν Κόρινθον ἡσυχίαν καὶ τάξιν, ἀπεφάσισε, ὕστερα ἀπὸ τρίμηνον παραμονὴν, νὰ ἀναχωρήσῃ. Ἦθελε κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Πεντηκοστῆς νὰ εὐρίσκεται εἰς Ἱερουσαλήμ. Ἐπειδὴ δὲ ἓνα πλοῖον ἦτο ἕτοιμον νὰ πλεύσῃ πρὸς τὴν Συρίαν, ἠθέλησε νὰ ἐπιβιβασθῆ εἰς αὐτό. Ἀλλὰ καὶ οἱ συνωμόται Ἰουδαῖοι ἔσπευσαν νὰ εἰσέλθουν εἰς τὸ ἴδιον πλοῖον, μὲ τὸν σκοπὸν νὰ δολοφονήσουν τὸν Παῦλον κατὰ τὸν πλοῦν. Εὐτυχῶς ἡ συνωμοσία τῶν ἀπεκαλύφθη τὴν τελευταίαν στιγμὴν. Ὁ Παῦλος παρέλαβε τότε τοὺς βοηθοὺς του, ὡς καὶ τοὺς Κορινθίους Χριστιανούς, οἱ ὅποιοι θὰ ἔφεραν ἐράνους εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ ἀνεχώρησε διὰ Μακεδονίαν.

Ἀπὸ ἐκεῖ ἔστειλε ὄλους τοὺς ἄλλους εἰς τὴν Τρωάδα. αὐτὸς δὲ ἦλθε εἰς Φιλίππους. Ἐπεθύμησε νὰ μείνῃ ὀλίγας ἀκόμη ἡμέρας εἰς τὴν πόλιν τῶν ἐκλεκτῶν ἐκείνων Χριστιανῶν, μεταξύ τῶν ὁποίων εὐρίσκετο τότε καὶ ὁ Λουκάς. Μετὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα ἔπλευσε μαζί μὲ τὸν Λουκᾶν πρὸς τὴν Τρωάδα. Ἐμείνε ἐκεῖ ἑπτὰ ἡμέρας καὶ ἐκήρυττε τὸ Εὐαγγέλιον. Μάλιστα κατὰ τὴν τελευταίαν ἑσπέραν ἡ αἴθουσα τοῦ τρίτου πατώματος, ὅπου ἐγίνετο τὸ κήρυγμα, ἐγένετο ἀσφυκτικῶς. Πολλοὶ ἐκάθηντο καὶ εἰς τὰ παράθυρα. Ὑπὸ τὸ φῶς τῶν πολλῶν λαμπάδων ἤρχισε ὁ Παῦλος τὴν διδασκαλίαν, τὴν ὁποίαν παρέτεινε πέραν ἀπὸ τὸ μεσονύκτιον. Ἀλλὰ τότε συνέβη ἓνα δυστύχημα.

“Ενας νεανίας, ὁ ὁποῖος ἐκάθητο ἐπάνω εἰς τὸ παράθυρον, κατελήφθη ἀπὸ βαθὺν ὕπνον· ἔχασε τὴν ἰσορροπίαν του καὶ ἔπεσε κάτω. “Ὅλοι κατῆλθον ταχέως καὶ τὸν εὔρον αἰμοσταγῆ καὶ νεκρόν. Ἄλλ’ ὁ Παῦλος μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ τὸν ἀνέστησε, πρὸς μεγάλην ἔκπληξιν καὶ χαρὰν τῶν πιστῶν. Κατόπιν ἀνῆλθαν πάλιν εἰς τὸ ὑπερφῶν. Ἐτέλεσαν τὸ μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας καὶ παρηκολούθησαν τὴν συνέχειαν τῆς διδασκαλίας μέχρι τῆς αὐγῆς.

Τὴν πρωτῶν οἱ ἀπόστολοι ἀπεχαιρέτησαν τοὺς Χριστιανούς τῆς Τρωάδας. Οἱ ἄλλοι ἐπιβιβάσθησαν εἰς τὸ πλοῖον· ὁ Παῦλος πεζῆ ἔπορεύθη εἰς Ἄσσον. Ἐκεῖ συνήνητησε τὸ πλοῖον καὶ ἔπλευσε μαζί μὲ τοὺς ἄλλους εἰς Μυτιλήνην, παρέπλευσε τὴν Χίον, ἔφθασε εἰς Σάμον καὶ ἀπεβιβάσθη εἰς Μίλητον, πλοῖον τῆς Ἐφέσου. Δὲν ἠθέλησε νὰ ἔλθῃ εἰς Ἐφεσον διὰ νὰ μὴ χρονοτριβῆσῃ.

Ἔστειλε ὁμως καὶ ἐκάλεσε εἰς τὴν Μίλητον τοὺς πρεσβυτέρους τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἔδωσε πρὸς αὐτοὺς ὑπερόχους συμβουλὰς. Τοὺς ὑπενθύμισε τὸν ζῆλον, ἀλλὰ καὶ τὴν ταπεινοφροσύνην, μὲ τὴν ὁποίαν αὐτὸς εἰργάσθη εἰς τὴν Ἐφεσον. Μολονότι πολλοὺς πειρασμοὺς καὶ κινδύνους ὑπέστη, ἐν τούτοις μετὰ θάρρους πάντοτε ἐκήρυξε τὸν Χριστὸν πρὸς Ἰουδαίους καὶ Ἐθνικούς. Τώρα μεταβαίνει εἰς Ἱερουσαλήμ κατ’ ἐντολὴν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὅπου τὸν ἀναμένουν θλίψεις καὶ πειρασμοὶ μεγάλοι. Ἴσως νὰ μὴ τὸν ἐπανίδουν πλέον. Αὐτοὶ τώρα ἔπρεπε ν’ ἀγρυπνοῦν καὶ νὰ προσέχουν τὸ χριστιανικὸν ποίμνιον. Περισσότερον ὁμως πρέπει νὰ προσέχουν τὸν ἑαυτὸν των διὰ νὰ μὴ παρασυρθοῦν εἰς ἁμαρτίας καὶ αἰρέσεις. Νὰ ἀποφεύγουν τὴν φιλαργυρίαν. Νὰ ἔχουν ὡς παράδειγμα αὐτόν, ὁ ὁποῖος ἐπὶ τρία ἔτη ἐνῶ ἐκήρυττεν εἰς τὴν Ἐφεσον εἰργάζετο συγχρόνως, διὰ νὰ τρέφῃ τὸν ἑαυτὸν του καὶ τοὺς βοηθοὺς του.

— Προσέχετε ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ καὶ ἐνθυμηθῆτε, ὅτι ἐπὶ τρία ἔτη ἕνα ἕκαστον ἀπὸ σᾶς νύκτα καὶ ἡμέραν μετὰ δακρῶν σᾶς συνεβούλευον. Καὶ τώρα σᾶς ἐμπιστεύομαι, ἀδελφοί μου, εἰς τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ.

Γουπετήσας δὲ προσηυχῆθη μὲ ὅλους μαζί πρὸς τὸν

Θεόν. Μὲ πρόνον ψυχῆς τὸν συνώδευσαν μέχρι τοῦ πλοίου καὶ τὸν ἀπεχαιρέτησαν κλαίοντες. Ἐκκλαιον δὲ ὄλοι διότι ἐπίστευον, ὅτι διὰ τελευταίαν φορὰν ἔβλεπον τὸν ἀγαπητὸν τῶν ἀπόστολων.

Ἐκ τῆν Μίλητον ἔπλευσαν εἰς Κῶν καὶ Ρόδον καὶ ἀπεβίβασθησαν εἰς Πάταρα τῆς Κιλικίας. Ἐκ τῆν ἐκεῖ δὲ μὲ ἄλλο πλοῖον παρέπλευσαν τὴν Κύπρον, τὴν Συρίαν καὶ ἔφθασαν εἰς Τύρον. Ἐμειναν εἰς αὐτὴν ἑπτὰ ἡμέρας, μέχρις οὗ ἐξεφόρτωσε τὸ πλοῖον. Ἐπειτα ἔπλευσαν πρὸς Πτολεμαῖδα καὶ ἔμειναν μίαν ἡμέραν. Ὑστερα πεζοποροῦντες ἦλθον εἰς Καισάρειαν, ὅπου ἐφιλοξενήθησαν προθύμως εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ διακόνου Φιλίππου. Τότε ἦλθε πρὸς αὐτοὺς ἀπὸ τῆν Ἰουδαίαν ὁ προφήτης Ἄγαβος.

Αὐτὸς ἐπῆρε τὴν ζώνην τοῦ Παύλου καὶ ἔδεσε αὐτοῦ χεῖρας καὶ πόδας. Ἐπειτα δὲ ἐπροφήτευσεν, ὅτι ἀναμένουν τὸν Παῦλον εἰς Ἱερουσαλὴμ δεσμὰ καὶ θλίψεις. Ὅλοι δὲ τότε, συνοδοὶ καὶ ἐντόπιοι, παρακαλοῦσαν μὲ δάκρυα τὸν Παῦλον νὰ μὴ μεταβῆ εἰς Ἱερουσαλὴμ. Ἄλλ' αὐτὸς εἶπεν, ὅτι εἶναι ἕτοιμος ὄχι μόνον νὰ δεθῆ, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀποθάνῃ διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Παρηγόρησε τοὺς θλιμμένους Χριστιανούς καὶ τοὺς ἔκαμε νὰ ἐπαναλάβουν μετ' αὐτοῦ: « τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου γινέσθω ».

36. ΣΥΛΛΗΨΙΣ ΚΑΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ

(Πράξ. κα', 15-40)

Ἐκ τῆν ἀνεπαύθη ὀλίγας ἡμέρας ὁ Παῦλος εἰς Καισάρειαν ἐπορεύθη μὲ τοὺς συνοδοὺς του, εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ. Τὸν συνώδευσαν ἀκόμη καὶ μερικοὶ μαθηταὶ ἀπὸ τῆν Καισάρειαν. Οἱ Χριστιανοὶ τῆς Ἱερουσαλὴμ ἐδέχθησαν μὲ πολλὴν χαρὰν τὸν Παῦλον. Τὴν δὲ ἐπομένην εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἰακώβου συνεκεντρώθησαν ὄλοι οἱ πρεσβύτεροι. Ἐκεῖ ὁ Παῦλος διηγῆθη λεπτομερῶς τὴν θαυμασίαν ἱστορίαν τῆς διαδόσεως τοῦ Εὐαγγελίου μεταξύ Ἐθνικῶν καὶ Ἰουδαίων εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ εἰς

την Ἑλλάδα. Ὅλοι ἐθαύμασαν τὸ ἔργον τοῦ Παύλου καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεόν. Ἀλλὰ τὸ μεγάλο αὐτὸ ἔργον δὲν θὰ ἦσαν εἰς θέσιν νὰ τὸ ἐκτιμήσουν οἱ πολλοὶ Ἰουδαϊζόντες Χριστιανοί. Αὐτοὶ πολὺ πιθανὸν καὶ νὰ ἐσκανδαλίζοντο ἐναντίον τοῦ Παύλου, διότι θὰ τὸν ἐθεωροῦσαν πολέμιον τοῦ Νόμου.

Ἐπρεπε λοιπὸν ὁ Παῦλος νὰ κάμῃ κάποιαν πράξιν μετὰ τὴν ὁποίαν θὰ προσείλκε καὶ αὐτῶν τὴν ἐκτίμησιν καὶ θὰ ἐπρολάμβανε τοιοῦτοτρόπως νέαν διαίρεσιν τῆς Ἐκκλησίας. Μερικοὶ λοιπὸν ἀπὸ τοὺς πρεσβυτέρους τοῦ συνέστησαν νὰ πληρώσῃ τὰ ἔξοδα τῆς κουρᾶς μερικῶν Ἰουδαίων Χριστιανῶν, οἵ ὅποιοι εἶχον εὐχὴν. Αὐτοὶ δηλαδή, σύμφωνα μετὰ τὸν Ἰουδαϊκὸν νόμον, εἶχον τάξει, ὅπως ἄλλοτε ὁ Ἀκύλας (κεφ. 30), νὰ μὴ κόψουν ἐπὶ ὠρισμένον χρονικὸν διάστημα τὴν κόμην των, νὰ μὴ πλουν οἶνον καὶ οἶνοπνευματώδη ποτὰ καὶ νὰ ζήσουν με ἐγκράτειαν. Μετὰ τὴν λήξιν τῆς εὐχῆς ἔπρεπε ἕκαστος ἀπὸ αὐτοὺς νὰ κόψῃ τὰ μαλλιά του. Νὰ προσφέρῃ δὲ εἰς τὸν ναὸν ἕνα ἄμνον πρὸς ὀλοκαύτωσιν, ἕνα ἄλλον ἄμνον ὡς θυσίαν διὰ τὰς ἁμαρτίας του, ἕνα ἐρίφιον ὡς εἰρηνικὴν προσφορὰν καὶ μερικὰ φαγητὰ καὶ ποτὰ.

Ὁ Παῦλος, ὁ ὁποῖος διὰ τὴν ὁδηγήσῃ πρὸς τὸν Χριστὸν τοὺς ἀνθρώπους, ἐγίνετο τοῖς πᾶσι τὰ πάντα καὶ τοῖς Ἰουδαίοις ὡς Ἰουδαῖος, ἐδέχθη τὴν πρότασιν, ἔστω καὶ ἂν τὰ ἔξοδα ἦσαν πολλὰ. Ἐπειδὴ δὲ τὴν ἐπομένην ἔληξε τὸ τάξιμον αὐτῶν τῶν Ναζηραίων παρέλαβε καὶ συνώδευσε αὐτοὺς εἰς τὸ ἱερόν. Ἐκεῖ ἐνώπιον Ἰουδαίων, Χριστιανῶν καὶ μὴ, ἐπλήρωσε τὰ ἔξοδα καὶ ἔκαμε τὰς ἀπαιτουμένας διατυπώσεις. Διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ καθυσάχασε τὰς ἀσθενεῖς συνειδήσεις τῶν ἀδελφῶν.

Ἄλλ' ὁ κίνδυνος ἐξέσπασε ἀπὸ ἄλλο μέρος. Τὰς ἡμέρας αὐτὰς τῆς Πεντηκοστῆς πλήθος Ἰουδαῖοι ἦλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ διάφορα μέρη. Μεταξὺ αὐτῶν ὑπῆρχαν καὶ Ἰουδαῖοι τῆς Ἀσίας, ἀρχαῖοι γνώριμοι καὶ διώκται τοῦ Παύλου. Αὐτοὶ ἐθεώρησαν κατάλληλον τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐξοντώσουν ἐκεῖ τὸν ἐχθρόν των. Ἐπτὰ ἡμέρας ὕστερα ἀπὸ τὸ προαναφερθὲν γεγονός, ἐνώπιον πλήθους Ἰουδαίων ἐπάνω εἰς τὸν ναὸν ὤρμησαν, συνέλαβον τὸν Παῦλον καὶ ἐφώνησαν πρὸς τοὺς ἄλλους:

— "Ανδρες αδελφοί, βοηθήσατέ μας έναντίον τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ. Αὐτός διδάσκει Ἰουδαίους καὶ Ἐθνικοὺς κατὰ τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου. Αὐτός ἐμόλυνε τὸν ναὸν μας, διότι ἔφερε μέσα εἰς αὐτὸν Ἑλληνας.

Ἡ τελευταία αὐτῆ κατηγορία ἦτο καθαρὰ συκοφαντία. Εἶχε βέβαια ὁ Παῦλος Ἑλληνας βοηθοὺς, ἐγύριζε μαζί των εἰς τὴν πόλιν, ἀλλὰ δὲν τοὺς ἔφεραν ἐντὸς τοῦ ναοῦ. Ὁ λαὸς ὅμως ἐπίστευσε τὴν κατηγορίαν. Ἐταράχθη καὶ ὤρμησε μὲ μανίαν ἐναντίον τοῦ Παύλου. Τὸν συνέλαβαν καὶ τὸν ὤθησαν ἔξω ἀπὸ τὸν ναὸν, ἔξω δηλαδὴ ἀπὸ τὴν ἐξωτερικὴν αὐλήν, διὰ νὰ τὸν φονεύσουν. Μάλιστα οἱ φύλακες, ἐπειδὴ ἐφοβήθησαν μήπως ὁ φόνος γίνῃ εἰς τὴν ἐσωτερικὴν αὐλήν καὶ μολυνθῇ ὁ ναός, μόλις ὁ ὄχλος ἐξῆλθεν, ἔκλεισαν ἀμέσως τὰς θύρας. Ἐξω δὲ εἰς τὴν αὐλήν τῶν Ἐθνῶν, ὁ φανατισμένος ὄχλος ἤρχισε νὰ κτυπᾷ μὲ μανίαν τὸν ἀπόστολον τῶν Ἐθνῶν. Θὰ τὸν ἐφόνευαν δὲ ἀσφαλῶς ἐπὶ τόπου, ἂν δὲν ἐπενέβαινεν ὁ Ρωμαῖος χιλιάρχος.

Αὐτός, μόλις ἐπληροφορήθη τὰ τῆς ὀχλαγωγίας, παρέλαβεν ἀμέσως ἑκατοντάρχους καὶ στρατιώτας ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ πλησίον στρατώνας καὶ ὤρμησεν ἀνάμεσα εἰς τὰ πλήθη. Ἀπέσπασεν ἀπὸ αὐτὰ τὸν Παῦλον καὶ τὸν ἔδωσε μὲ δύο ἀλύσεις. Κατόπιν ἠρώτησε νὰ μάθῃ περὶ τίνος ἐπρόκειτο. "Ὅλοι μαζί ἐκραύγαζαν τόσον πολὺ, ὥστε δὲν ἠμπόρεσε νὰ μάθῃ τίποτε. Δι' αὐτὸ διέταξε νὰ ὀδηγήσουν τὸν Παῦλον εἰς τὸ φρούριον. Ἄλλ' ἦτο τόση ἡ μανία καὶ ἡ ὄρμη τοῦ πλήθους κατὰ τοῦ Παύλου, ὥστε μὲ μεγάλην δυσκολίαν κατῴρθωσαν οἱ στρατιῶται νὰ ἀπωθήσουν τὰ πλήθη καὶ νὰ προφυλάξουν τὸν Παῦλον. Τὰ πλήθη ἐξηγριώθησαν, διότι διέφυγε τὸ θυμὰ των καὶ ἐφώναζαν: «Αἶρε τοῦτον!» Ὄθανατώσέ τον.

Μέσα εἰς τὴν γενικὴν αὐτὴν σύγχυσιν ὁ Παῦλος μόνον διετήρει τὴν ἡρεμίαν του. Ἐστράφη πρὸς τὸν χιλιάρχον, τοῦ ὠμίλησεν ἑλληνιστὶ καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ τοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ ὀμιλήσῃ εἰς τὰ πλήθη. Τοῦ εἶπε δέ, ὅτι εἶναι Ἰουδαῖος μὲν, ἀλλὰ κατάγεται ἀπὸ τὴν Ταρσόν. Ὁ χιλιάρχος ἠσύχασε κάπως ὅταν εἶδεν, ὅτι ἔχει ἐνώπιόν του ἓνα ἑλληνιστὴν Ἰουδαῖον μορφωμένον, ὁ ὁποῖος μάλιστα δὲν ἦτο ἀπὸ τὴν Ἱερου-

σαλημι αλλά από την Ταρσόν. Ἐπίστευσεν, ὅτι ὁ Ταρσεύς αὐτὸς θὰ ἦτο ἀπηλλαγμένος ἀπὸ τὸν συνήθη φανατισμόν, πού εἶχον οἱ Ἰουδαῖοι τῆς Ἱερουσαλήμ. Τοῦ ἐπέτρεψε λοιπὸν νὰ ὀμιλήσῃ πρὸς τὰ πλήθη.

37. Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

(Πράξ. κβ', 1—κγ', 11)

Καταπληγωμένος ὁ Παῦλος, γεμάτος αἵματα, ἤρεμος ὄμως καὶ γαλήνιος, ἐστάθη εἰς μίαν βαθμίδα τῆς κλίμακος, ἐκίνησε τὴν χεῖρα πρὸς τὰ πλήθη καὶ ἀφοῦ ἀποκατεστάθη μεγάλη ἡσυχία, ὠμίλησεν εἰς τὴν ὀμιλουμένην ἀραμαϊκὴν γλῶσσαν. Διηγῆθη εἰς αὐτοὺς τὴν καταγωγὴν του, τὴν μόρφωσιν πού ἔλαβε πλησίον τοῦ γνωστοῦ διδασκάλου του Γαμαλιήλ, τὸν μέγαν ζῆλον, πού εἶχεν ὑπὲρ τοῦ νόμου τοῦ Μωϋσέως. Μάλιστα ἀνέφερεν, ὅτι ἔνεκα τοῦ μεγάλου ζήλου του κατεδίωξε μέχρι θανάτου τοὺς Χριστιανούς τῆς Ἱερουσαλήμ. Εἶπε μάλιστα ὅτι εἶχε λάβει παρὰ τοῦ ἀρχιερέως καὶ τῶν πρεσβυτέρων ἐντολὴν καὶ συστάσεις νὰ διώξῃ καὶ τοὺς Χριστιανούς τῆς Δαμασκοῦ.

Μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ἀκροατὰς τοῦ Παύλου, οἱ ὅποιοι τὸν εἶχον γνωρίσει προηγουμένως, θὰ ἐνεθυμοῦντο ὅλα αὐτά. Τὸ πλῆθος μὲ μεγαλυτέραν ἡσυχίαν καὶ προσοχὴν τὸν ἤκουεν. Ἐξιστόρησε ὕστερον τὸ ὄραμα πού εἶδεν ἔξω ἀπὸ τὴν Δαμασκόν, ὅλα ὅσα τοῦ συνέβησαν μέσα εἰς τὴν Δαμασκόν καὶ τὴν ἐντολὴν, πού τοῦ ἔδωσε ὁ Θεός, νὰ κηρύξῃ τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὰ Ἔθνη.

Τὴν στιγμὴν ὄμως πού ἀνέφερε τὰ Ἔθνη, ἐξέσπασε τρομερωτέρα ἢ ὄργη τῶν Ἰουδαίων. Ἦρχισαν νὰ κραυγάζουν πάλιν μὲ μανίαν, νὰ πετοῦν τὰ ἐνδύματά των καὶ νὰ ρίπτουν εἰς τὸν ἀέρα κονιορτόν. Μέσα δὲ ἀπὸ ὅλας τὰς κραυγὰς, ἐξεχώριζον αἱ λέξεις : «Αἶρε τοῦτον» δὲν πρέπει νὰ ζῆσῃ πλέον αὐτός». Ὁ χιλιάρχος, ἐπειδὴ ἐφοβήθη μήπως γίνουσι μεγαλῦται ταραχαί, διέταξε νὰ φέρουν τὸν Παῦλον εἰς τὸν στρατῶνα καὶ νὰ τὸν μαστιγώσουν. Ἐπειδὴ δὲν ἐγνώριζε τὴν ἀραμαϊκὴν γλῶσσαν, ὑπέθεσεν, ὅτι κάτι προσβλητικὸν εἶπεν ὁ Παῦλος πρὸς τὰ πλήθη καὶ ἐπροκάλεσε ἔτσι τὴν μανίαν των. Ἐπὶ πλέον

ἐπίστευεν, ὅτι διὰ τῆς μαστιγώσεως θὰ ἠνάγκαζε τὸν ἀπόστολον νὰ τοῦ φανερώσῃ τὴν ἀλήθειαν, διότι ἐνόμιζεν, ὅτι κατὰ αὐτὸς τοῦ ἔκρυπτεν. Ὄταν ὁμως ὁ Παῦλος εἶδε τὸν ἑκατόνταρχον νὰ πλησιάζῃ μὲ τὸ μαστίγιον εἰς τὰς χεῖρας, τοῦ εἶπεν :

— Ἐπιτρέπεται λοιπὸν νὰ μαστιγῶνουν Ῥωμαῖον πολίτην καὶ μάλιστα ἄθῳον :

Ὁ ἑκατόνταρχος ἔσπευσε καὶ ἐπληροφόρησε τὸν χιλιάρχον ὅτι ὁ δεσμώτης εἶναι Ῥωμαῖος πολίτης. Ἐκεῖνος ἐφοβήθη· ἦλθεν εἰς τὸν Παῦλον καὶ τὸν ἠρώτησεν :

— Εἶσαι λοιπὸν Ῥωμαῖος πολίτης :

— Βεβαίως, εἶπεν ὁ Παῦλος.

— Ἐγὼ ἐπλήρωσα πολλά, διὰ νὰ ἀποκτήσω τὴν Ῥωμαϊκὴν ὑπηκοότητα, εἶπεν ὁ χιλιάρχος.

— Ἐγὼ ὁμως, εἶπεν ὁ Παῦλος, ἐγεννήθην Ῥωμαῖος πολίτης.

Ἔτσι ἀπέφυγε τὰς μαστιγώσεις. Ὁ χιλιάρχος βέβαια συνεπάθησε τὸν Παῦλον καὶ ἐπεθύμει νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ. Ἄλλ' ἐφ' ὅσον ἔγινε στάσις διὰ ζητήματα τῆς Ἰουδαϊκῆς θρησκείας καὶ ὁ Παῦλος κατηγορεῖτο ἐκ μέρους τῶν Ἰουδαίων, ἔπρεπε νὰ γίνῃ κάποια δίκη. Σύμφωνα δὲ μὲ τὰ Ἰουδαϊκὰ ἔθιμα, τὸ συνέδριον τῆς Ἱερουσαλὴμ ἦτο ἀρμόδιον διὰ τὴν ὑπόθεσιν αὐτήν. Τὴν ἐπομένην, λοιπὸν, ἐκάλεσε ὁ χιλιάρχος τὸ συνέδριον καὶ ὠδήγησε ἐνώπιον αὐτῶν λυμένον τὸν Παῦλον. Τοιοῦτοτρόπως θὰ ἐπληροφορεῖτο καὶ ὁ ἴδιος τὴν αἰτίαν, διὰ τὴν ὁποίαν κατηγορεῖτο ὁ Παῦλος καὶ ἀναλόγως κατόπιν θὰ ἀπεφάσιζε. Διὰ κάθε δὲ ἐνδεχόμενον παρέλαβε μαζὶ τοῦ ἀρκετοῦς στρατιώτας.

Παρετήρησε κατὰματα ὁ Παῦλος τοὺς συνέδρους καὶ εἶπε :

— Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ ἔζησα καὶ ἐφέρθην ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ μὲ ἀγαθὴν συνείδησιν.

Τὸ συνέδριον καὶ μάλιστα ὁ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας, ὠργίσθη ὅταν ἤκουσε τὸν Παῦλον νὰ ὀνομάζῃ αὐτοὺς ἀδελφούς. Διέταξε καὶ τὸν ἐκτύπησαν εἰς τὸ στόμα.

— Ὁ Θεὸς θὰ κτυπήσῃ καὶ σέ, εἶπεν ὁ Παῦλος, **τ ο ἰ χ ε κ ε κ ο ν ι α μ ἔ ν ε**· διότι κατὰ τὴν στιγμὴν αὐτὴν σὺ ὁ δικαστὴς παρανομεῖς, ἀφοῦ διατάσσεις νὰ μὲ κτυπήσουν, χωρὶς νὰ πταίω.

— Τὸν ἀρχιερέα τοῦ Θεοῦ ἀπειλεῖς μὲ τοιοῦτον τρόπον ; τοῦ εἶπον οἱ ἄλλοι.

— Δὲν ἐγνώριζα, ἀδελφοί, ὅτι εἶναι ἀρχιερεὺς, ἀπήντησεν ὁ Παῦλος. Ἄλλωστε ὁ Θεὸς διατάσσει: ἄρχοντα τοῦ λαοῦ σου οὐκ ἐρεῖς κακῶς.

Ὁ Παῦλος ἀντελήφθη ἀπὸ τὰς γενομένας συζητήσεις, διὰ τὸ ἓνα μέρος τῶν συνέδρων ἦσαν Σαδδουκαῖοι, τὸ δὲ ἄλλο μέρος ἦσαν Φαρισαῖοι. Εἶπε λοιπὸν μεγαλοφώνως :

— Ἐγώ, ἄνδρες ἀδελφοί, εἶμαι Φαρισαῖος, υἱὸς Φαρισαίου, καὶ αὐτὴν τὴν στιγμὴν κρίνομαι, διότι πιστεύω εἰς τὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν.

Τὰ λόγια αὐτὰ ἐπροκάλεσαν φοβερὰν φιλονικίαν καὶ σύγχυσιν μεταξὺ τῶν συνέδρων. Οἱ μὲν Φαρισαῖοι καὶ οἱ Γραμματεῖς, ἐπειδὴ καὶ αὐτοὶ ἐπίστευον εἰς τὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν, ἐφώναζον, ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶναι ἐντελῶς ἀθῶος. Οἱ Σαδδουκαῖοι, ποὺ δὲν ἐπίστευαν καθόλου εἰς τὴν ἀνάστασιν, κατηγοροῦσαν τὸν Παῦλον καὶ τὸν ἐκήρυτταν ἔνοχον.

Καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ μὲ χειρονομίας καὶ κραυγὰς ὤρμησαν πρὸς τὸν Παῦλον καὶ προσεπάθουν νὰ τὸν σύρουν βιαίως πρὸς τὸ μέρος των. Ἐπάνω δὲ εἰς τὴν μανίαν των ὑπῆρχε φόβος νὰ τὸν διαμελίσουν. Ὁ χιλιάρχος, φοβηθεὶς διὰ τὴν ζωὴν τοῦ Παύλου, διέταξεν ἀμέσως τοὺς στρατιώτας του καὶ τὸν ἤρπασαν ἀπὸ τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ τὸν ἔφεραν πάλιν εἰς τὸν στρατώννα.

Κατὰ τὴν νύκτα ὁ Κύριος παρουσιάσθη εἰς τὸν Παῦλον καὶ τοῦ εἶπεν: «Ἐχε θάρρος, Παῦλε. Ὅπως ὠμίλησες εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, τοιοῦτοτρόπως θὰ κηρύξῃς τὸ Εὐαγγέλιον καὶ εἰς τὴν Ῥώμην».

38. Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ΣΤΕΛΛΕΤΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΑΙΣΑΡΕΙΑΝ

(Πράξ. κγ', 12 κδ', 23)

Τὴν ἐπομένην συνεκεντρώθησαν πάλιν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ μερικοὶ πρεσβύτεροι. Ἦσαν καταπικραμένοι καὶ ἀγανακτιμένοι, διότι ἔνεκα τῶν διαιρέσεων καὶ φιλονικιῶν των ἔχασαν μέσα ἀπὸ τὰ χέρια των τὸν Παῦλον. Πῶς τῶσα θὰ κατώθωναν νὰ

δικάσουν καὶ καταδικάσουν αὐτόν; Κατὰ τὴν προηγουμένην ὁμως ἐσπέραν σαράντα φανατισμένοι πονηροὶ Ἰουδαῖοι ἕκαστην συνωμοσίαν νὰ ἐξοντώσουν τὸν Παῦλον. Ὁρκίσθησαν νὰ μὴ φάγουν καὶ νὰ μὴ πίνουν τίποτε, ἂν πρῶτον δὲν φονεύσουν αὐτόν. Ἐπῆγαν δὲ πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ πρεσβυτέρους καὶ ἀνεκοίνωσαν μυστικὰ τὴν πονηρὰν τῶν ἀπόφασιν. Εἶπαν δὲ εἰς αὐτούς, νὰ ζητήσουν ἀπὸ τὸν χιλιάρχον νὰ στείλῃ τὸν Παῦλον εἰς τὸ συνέδριον, τάχα διὰ νὰ τὸν ἀνακρίνουν καλύτερον. Καθ' ὁδὸν δὲ αὐτοὶ θὰ ὤρμουσαν κατὰ τῶν στρατιωτῶν καὶ μέσα εἰς τὴν σύγχυσιν θὰ τὸν ἐφόνευον.

Εὐτυχῶς ἡ συνωμοσία τῶν ἀπεκαλύφθη ἀμέσως. Ὅταν ἐσυζητοῦσαν τὰ ἐγκληματικά τῶν σχέδια, ἐστέκετο κοντὰ τῶν, χωρὶς νὰ τὸ ἀντιληφθοῦν, ἕνα παιδί καὶ ἤκουσε τὰ πάντα. Τὸ παιδί αὐτὸ ἦτο ἀνεψιὸς τοῦ Παύλου, υἱὸς τῆς ἀδελφῆς του. Ἔσπευσε λοιπὸν ἀμέσως καὶ ἐφάνέρωσεν ὅλα εἰς τὸν θεῖον του. Ὁ Παῦλος ἔστειλεν αὐτοστιγμὴ τὸ παιδί εἰς τὸν χιλιάρχον. Ἐκεῖ δὲ αὐτὸ ἐπανελάβε λεπτομερῶς ὅσα ἤκουσεν.

Ὁ χιλιάρχος, διὰ νὰ προλάβῃ τὸ ἐγκλημα, ἐκάλεσε ἀμέσως δύο ἑκατοντάρχους. Τοὺς διέταξε νὰ ἐτοιμάσουν διακοσίους στρατιώτας, ἑβδομήντα ἵππεῖς, διακοσίους τοξότας καὶ ἀρκετὰ κτήνη. Τὴν ἐνάτην δὲ ἐσπερινὴν τοὺς διέταξε καὶ παρέλαβαν μυστικὰ τὸν Παῦλον. Τὸν ἔβαλαν ἐπάνω εἰς ἕνα ζῶον καὶ ὑπὸ τὴν ἀσφαλῆ αὐτὴν συνοδεῖαν τὸν παρέδωσαν εἰς Καισάρειαν πρὸς τὸν ἡγεμόνα Φήλικα. Μάλιστα δὲ ἔγραψε ὁ χιλιάρχος πρὸς τὸν Φήλικα καὶ ἐπιστολὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐξέθετε τὰ κατὰ τὸν Παῦλον.

Τοῦ ἔγραψε δηλαδὴ, διὰ τὸν Παῦλον, Ρωμαῖον πολίτην, ἀδίκως, καθ' ὅσον αὐτὸς ἐξηκρίβωσεν, ἠθέλησαν νὰ τὸν δικάσουν καὶ νὰ τὸν φονεύσουν οἱ Ἰουδαῖοι. Χάριν δὲ ἀσφαλείας τὸν ἔστειλεν εἰς Καισάρειαν καὶ συγχρόνως—ἔγραφε—εἰδοποίησε καὶ τοὺς κατηγοροὺς νὰ παρουσιασθοῦν εἰς Καισάρειαν, διὰ νὰ γίνῃ ἐκεῖ νέα δίκη. Δικαστὴς ἔπρεπε νὰ εἶναι αὐτὸς ὁ Φήλιξ.

Ὅταν ὁ Φήλιξ ἀνέγνωσε τὴν ἐπιστολὴν, εἶπε εἰς τὸν Παῦλον, διὰ τὸν ἀκούσῃ ἀπολογούμενον, ἀμέσως μὲν ἔλθου

ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ οἱ κατήγοροί του. Διέταξε δὲ τοὺς στρατιώτας νὰ τὸν φρουροῦν εἰς τὸ πραιτώριον.

Ὁ Φῆλιξ δὲν ἦτο εὐθύς καὶ ἀγαθὸς διοικητής. Ἄνῆκε κάποτε εἰς τὴν τάξιν τῶν δούλων. Ἀπλευθερώθη ὅμως καὶ κατώρθωσε νὰ γίνῃ ἑπαρχὸς τῆς Ἰουδαίας. Πρὸς τοὺς ἀνωτέρους ἦτο ταπεινὸς κόλαξ πρὸς τοὺς κατωτέρους σκληρὸς. Κάθε ταραχὴν τοῦ λαοῦ κατέπνιγε εἰς τὸ αἷμα. Ἐδολοφόνησε μάλιστα καὶ τὸν ἀρχιερέα Ἰωνάθαν, εἰς τὴν ὑποστήριξιν τοῦ ὁποῦ ὤφειλε τὴν θέσιν του. Ἐζοῦσε βίον παράνομον καὶ ἄσωτον. Εἶχε δὲ ὡς σύζυγον τὴν κόρην τοῦ βασιλέως Ἀγρίππα τοῦ Α΄, αὐτοῦ ποῦ εἶχε φυλακίσει ἄλλοτε τὸν Γέτρον (κεφ. 17) Αὐτὸς λοιπὸν θὰ ἐγένετο τώρα ὁ δικαστὴς τοῦ Παύλου.

Πέντε ἡμέρας ὕστερα ἦλθαν εἰς Καισάρειαν ὁ ἀρχιερεὺς Ἄνανίας, μερικοὶ πρεσβύτεροι καὶ ἕνας δικηγόρος ὡς ἀντιπρόσωποι τοῦ συνεδρίου. Ἐνώπιον τοῦ Φήλικος, παρόντος καὶ τοῦ Παύλου, ἤρχισεν ὁ δικηγόρος μὲ στόμφον τὸ κατηγορητήριον. Διὰ νὰ προσελκύσῃ δὲ τὴν εὐνοίαν τοῦ Φήλικος, τοῦ ἀπηύθυνε μερικὰς εὐτελεῖς κολακείας.

— Διὰ σοῦ, τοῦ εἶπεν, ἀπολαμβάνομεν μεγάλην εἰρήνην εἰς τὸ ἔθνος μας. Χάρις εἰς τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν πρόνοιάν σου μεγάλα ἔργα ἔγιναν εἰς τὴν χώραν μας. Πανιαχοῦ δὲ καὶ πάντοτε σὺ εἶσαι ἡ ἐλπίς μας, κράτιστε Φῆλιξ.

Ἐπειτα κατηγόρησε τὸν Παῦλον, ὅτι παρακινεῖ εἰς στάσιν τοὺς Ἰουδαίους, ὅτι πρωτοστατεῖ εἰς τὴν διάδοσιν τῆς αἰρέσεως τῶν Ναζωραίων καὶ ὅτι ἠθέλησε νὰ βεβηλώσῃ τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος.

— Καὶ ἡμεῖς μὲν τὸν συνελάβαμεν καὶ θὰ τὸν ἐδικάζαμεν σύμφωνα μὲ τὸν νόμον, ἀλλὰ δυστυχῶς ὁ χιλιάρχος μὲ πολλὴν βίαν τὸν ἀπέσπασεν ἀπὸ τὰς χεῖρας μας.

Ὁ Ἄνανίας μὲ τοὺς ἄλλους ἀντιπροσώπους ἐπεβεβαίωσαν ἐντόνως τοὺς λόγους τοῦ δικηγόρου.

Ἀφοῦ ἐτελείωσαν, ἤρχισεν ὁ Παῦλος μὲ ἀξιοπρέπειαν καὶ ἠρεμίαν τὴν ἀπολογίαν του:

— Καὶ ἐγὼ χαίρω, διότι θὰ ἀπολογηθῶ σήμερα ἐνώπιόν σου, εἶπε πρὸς τὸν Φήλικα, ἐπειδὴ γνωρίζω, ὅτι ἀπὸ πολλὰ ἔτη εἶσαι διοικητὴς τοῦ ἔθνους τούτου καὶ συνεπῶς γνωρίζεις

πολύ καλά πρόσωπα και πράγματα. Μὲ κατηγοροῦν, ὅτι ἐξεγείρω εἰς στάσιν τὸν λαόν τῆς Ἱερουσαλήμ. Ἄλλ' ἐγώ, μόλις πρὸ δώδεκα ἡμερῶν εὐρισκόμενην εἰς τὴν πόλιν καὶ οὔτε κἀν μὲ εἶδον νὰ ἔρχωμαι εἰς ἐπαφήν μὲ τὸν λαόν, οὔτε εἰς τὴν συναγωγὴν, οὔτε εἰς τὰς ὁδοὺς. Εἰς τὸν ναὸν εἰσῆλθον μόνον ἐγώ, διότι εἶμαι γνήσιος Ἰουδαῖος· δὲν εἶμαι λοιπὸν ἱερόσυλος. Ἐπειτα, διὰ τὰς δύο αὐτὰς κατηγορίας, πού λέγουν, δὲν ἔχουν νὰ παρουσιάσουν κανένα μάρτυρα. Ὁμολογῶ ὅμως, ὅτι εἶμαι Χριστιανός. Ἄλλ' ὡς Χριστιανός λατρεύω τὸν Θεὸν τῶν πατέρων μας. Πιστεύω εἰς τὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν καὶ προσπαθῶ νὰ ζῶ εὐσυνειδήτως ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων.

Ἀκούσας αὐτὰ ὁ Φῆλιξ ἐνόησεν, ὅτι ὁ Παῦλος εἶναι ἀθῶος καὶ ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι τὸν κατηγοροῦν ἕνεκα μίσους, ἐπειδὴ εἶναι Χριστιανός. Ἀπέπεμψε τοὺς Ἰουδαίους καὶ εἶπεν, ὅτι ὅταν ἔλθῃ ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ ὁ χιλιάρχος, θὰ κάμῃ νέας ἀνακρίσεις. Τὸν δὲ Παῦλον διέταξε νὰ τὸν φυλάττουν εἰς τὸ ἀνάκτορον τοῦ Ἡρώδου καὶ νὰ τοῦ φέρωνται μὲ εὐγένειαν. Νὰ τὸν ἀφήνουν νὰ συναναστρέφεται ἐλευθέρως μὲ τοὺς φίλους του, πού εὐρίσκοντο τότε εἰς Καισάρειαν, δηλαδὴ μὲ τὸν Λουκᾶν, τὸν Ἀρίσταρχον, τὸν διάκονον Φίλιππον καὶ τοὺς ἄλλους Χριστιανούς.

39. Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ΜΕΝΕΙ ΔΥΟ ἘΤΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΦΥΛΑΚΗΝ

(Πράξ. κδ', 24 — κε', 6)

Ὁ Φῆλιξ φαίνεται, ὅτι ἐγνώριζε πολλὰ πράγματα περὶ τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ καὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ. Εἶχε σύζυγον Ἰουδαίαν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐπληροφορεῖτο περὶ τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου καὶ τῆς Ἰουδαϊκῆς ἐν γένει θρησκείας. Ἐζοῦσε ἔπειτα εἰς τὴν Καισάρειαν, ὅπου ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τοῦ Κορνηλίου (κεφ. 16) εἶχεν ἴδρυθῆ καὶ αὐξηθῆ ἡ χριστιανικὴ Ἐκκλησία. Ἀπὸ τοὺς πιστοὺς εἶχε ἀσφαλῶς πληροφορηθῆ περὶ τῆς νέας θρησκείας.

Ἀπὸ τὸν ἱερὸν Λουκᾶν βεβαιώνεται ὅτι ὁ Φῆλιξ ἐγνώριζε ἀκριβέστερον τὰ περὶ τῆς νέας ὁδοῦ. Φαίνεται δέ, ὅτι παρὰ τὴν ἐγκληματικὴν του φύσιν εἶχε κάποιον ἐνδιαφέρον διὰ τὰ θρησκευτικὰ ζητήματα.

Διὰ τοῦτο ὀλίγας ἡμέρας ὕστερα ἀπὸ τὰ γεγονότα αὐτὰ ἐκάλεσε τὸν Παῦλον καὶ τοῦ ἐζήτησε νὰ ἀναπτύξη ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ τῆς Δρουσίλλης τῆς συζύγου του τὰ τῆς νέας ὁδοῦ. Ὁ Παῦλος, ὁ ὁποῖος ἐγνώριζε τὸν χαρακτήρα καὶ τὴν ζωὴν τοῦ Φήλικος, ἤρχισε νὰ ὀμιλῇ περὶ δικαιοσύνης καὶ ἐγκρατείας καὶ μελλούσης κρίσεως. Ἄλλοτε ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστῆς ἤλεγξε τὸν Ἡρώδη. Τώρα ὁ Παῦλος ἤλεγξε τὸν Φήλικα μὲ τὴν ἀνάπτυξιν ποῦ ἔκαμε.

Περιέγραψε μὲ τόσῃν δύναμιν τὴν θεϊαν δικαιοσύνην καὶ τὴν κρίσιν, παρέστησε τόσον ζωηρὰ τὴν φοβερὰν εὐθύνην καὶ τιμωρίαν τῶν ἀμαρτωλῶν, ὥστε ὁ Φήλιξ κατελήφθη ἀπὸ φόβον μέγαν. Ἐμφοβος δὲ γενόμενος διέκοψε τὸν Παῦλον καὶ τοῦ εἶπε :

— Πήγαινε ἐπὶ τοῦ παρόντος καὶ θὰ σὲ καλέσω πάλιν, μόλις μοῦ δοθῇ εὐκαιρία.

Εὐκαιρίαί ἐδόθησαν πολλαί καὶ ἐκάλεσε τὸν Παῦλον ὁ Φήλιξ, ὅχι ὅμως διὰ νὰ τὸν συμβουλευθῇ περὶ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας. Ἐπιπόλαιος καὶ ἀμαρτωλὸς καθὼς ἦτο, δὲν ἤμποροῦσε νὰ προσέξῃ περισσότερον καὶ βαθύτερον τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν.

Ὅταν ὕστερα ἀπὸ ὀλίγας ἡμέρας διελύθη ὁ φόβος του, ἐσκέφθη, ὅτι θὰ ἤμποροῦσε νὰ ἀφήσῃ τὸν Παῦλον ἐλεύθερον, ἐάν ἐλάμβανε ἀπὸ αὐτὸν κανένα σπουδαῖον δῶρον. Ἐγνώριζε ὅτι ὁ Παῦλος ἦτο Ρωμαῖος ὑπήκοος, τὸν ἔβλεπε ἐνδεδυμένον ἀξιοπρεπῶς, ἐπληροφορεῖτο, ὅτι συνετηρεῖτο καλὰ εἰς τὴν φυλακὴν. Ὅλα αὐτὰ τὸν ἔκαμαν νὰ πιστεύσῃ ὅτι ὁ Παῦλος θὰ εἶχε πολλὰ χρήματα. Ἀλλὰ καὶ ἂν δὲν εἶχε, θὰ τοῦ ἔδιδον οἱ Χριστιανοί, διὰ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἀλληλοβοήθειαν τῶν ὁποίων εἶχε μάθει πολλὰ ὁ Φήλιξ.

Ἰσως ὁ Παῦλος νὰ εἶχε πράγματι χρήματα κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, εἴτε ἀπὸ εἰσφορὰς τῶν Χριστιανῶν, ἢ πιθανώτερον, ἀπὸ τὴν ἀτομικὴν του περιουσίαν. Ἀλλὰ δὲν κατεδέχθη νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν δωροδοκίαν. Ἄλλωστε ὁ ρωμαϊκὸς νόμος ἀπηγόρευε αὐστηρῶς αὐτήν. Παρὰ τὴν ἀπαγόρευσιν ὅμως πολλοὶ Ρωμαῖοι ὑπατοὶ ἐθησαύριζαν εἰς τὰς ἐπαρχίας, ἀπὸ τὰς δωροδοκίας.

Καί ὁ χαρακτήρ δὲ τοῦ Φήλικος ἦτο τέτοιος ὥστε νὰ μὴ δίδῃ καὶ τόσῃν σημασίαν εἰς τοὺς νόμους, προκειμένου αὐτὸς νὰ προοδεύσῃ καὶ νὰ πλουτήσῃ. Ἐκαλοῦσε λοιπὸν συχνὰ τὸν Παῦλον καὶ συνωμιλοῦσε μὲ αὐτὸν ἐπ' ἄρκετόν. Μὲ τρόπον τοῦ ἔδιδε νὰ ἐννόησῃ ὅτι ἡ ἀπελευθέρωσις τοῦ ἦτο ζήτημα χρημάτων. Ἀλλὰ ματαίως ἐπερίμενον. Ὁ Παῦλος δὲν τοῦ ἔδιδε τίποτε.

Δύο ὀλόκληρα χρόνια ἐπέρασαν ἀπὸ τὸ 58 ἕως τὸ 60. Τότε παρέλαβε τὴν διοίκησιν τῆς Ἰουδαίας ὁ διοικητὴς τῆς Συρίας, Πόρκιος Φῆστος. Ὁ δὲ Φῆλιξ ἐκλήθη εἰς τὴν Ρώμην νὰ ὀπολογηθῆ δι' ὠρισμένας καταγγελίας ἐκ μέρους τῶν Ἰουδαίων. Φεύγων δὲν ἀπελευθέρωσε τὸν Παῦλον. Τὸν ἐφυλάκισεν αὐστηρότερον, διὰ νὰ ἐξευμενίσῃ τοὺς Ἰουδαίους καὶ νὰ τοὺς πείσῃ νὰ μετριάσουν τὰς κατηγορίας των.

Ὁ Πόρκιος Φῆστος ἦτο ἄνθρωπος αὐστηρῶν ἀρχῶν καὶ δίκαιος. Εἶχεν ἐνδιαφέρον διὰ τὸ καλὸν καὶ τὴν ἡσυχίαν τοῦ λαοῦ. Διὰ νὰ γνωρίσῃ δὲ τὸν λαὸν καλύτερον καὶ διὰ νὰ μάθῃ τὰς ἀνάγκας του, ἀμέσως μόλις ἦλθεν εἰς Καισάρειαν ἔκαμε περιοδείαν. Καὶ πρῶτον ἐπεσκέφθη μετὰ τρεῖς ἡμέρας τὴν Ἰερουσαλήμ, ὅπου καὶ ἔμεινε περισσότερον ἀπὸ δέκα ἡμέρας. Ἐκεῖ παρουσιάσθησαν ἐνώπιόν του ὁ ἀρχιερεὺς μὲ τοὺς ἐπισημοτέρους Ἰουδαίους καὶ ἤρχισαν νὰ κατηγοροῦν τὸν Παῦλον. Τὸν παρεκάλεσαν δὲ νὰ στείλῃ αὐτὸν εἰς Ἰερουσαλήμ, διὰ νὰ δικασθῆ σύμφωνα μὲ τὰ ἔθιμά των, ἀπὸ τὸ συνέδριον.

Ἐννοεῖται, ὅτι ἐὰν ὁ Παῦλος ἐστέλλετο, δὲν θὰ ἔφθανε ποτὲ εἰς Ἰερουσαλήμ. Αὐτοὶ εἶχον διοργανώσει μεγάλην συνωμοσίαν πονηρῶν ἀνθρώπων, νὰ τὸν θανατώσουν καθ' ὁδόν. Ὁ Φῆστος, εὐφυῆς καθὼς ἦτο, ὑπωπευθῆ φαίνεται τὴν συνωμοσίαν καὶ διέταξε νὰ κρατήσουν ἀσφαλῶς τὸν Παῦλον εἰς Καισάρειαν. Συνέστησε δὲ εἰς τοὺς Ἰουδαίους νὰ στείλουν μίαν ἐπιτροπὴν ἐκ δυνάτων εἰς Καισάρειαν διὰ νὰ γίνῃ ἐκεῖ ἡ δίκη. Αὐτὸς ὁ ἴδιος θὰ ἀνελάμβανε νὰ δικάσῃ τὴν ὑπόθεσιν καὶ νὰ ἀποδώσῃ τὸ δίκαιον.

40. Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ΕΠΙΚΑΛΕΙΤΑΙ ΤΟΝ ΚΑΙΣΑΡΑ

(Πράξ. 25', 7 - 25', 32)

Οί 'Ιουδαῖοι ἤλπιζαν νά ἐπιτύχουν ἀπό τόν Φῆστον ὅ,τι δέν κατώρθωσαν μέ τόν Φήλικα. Δύο χρόνια δέν ἐστάθησαν ἱκανά νά σβύσουν τήν μανίαν των. Διά τοῦτο σχεδόν συγχρόνως μέ τόν Φῆστον ἐφθασαν καί αὐτοί εἰς Καισάρειαν. Μὲ μεγαλυτέραν σφοδρότητα κατηγοροῦσαν τώρα πολλὰ καί βσρέα αἰτιώματα φέροντες κατὰ τοῦ Παύλου. Δέν ἀπεδείκνυαν τίποτε ἀπό αὐτά, πού ἔλεγαν. Ὁ Παῦλος μέ πεποίθησιν εἰς τήν ἀθωότητά του ἀπελογήθη καί ἀπέδειξε, ὅτι δέν ἔπταισεν οὔτε ἀπέναντι τοῦ Ἰουδαϊκοῦ νόμου οὔτε ἀπέναντι τοῦ Ναοῦ οὔτε ἀπέναντι τοῦ Καίσαρος.

Ὁ Φῆστος εὐρέθη καί αὐτός εἰς ἀπορίαν. Δέν ἐγνώριζε πῶς νά κανονίση τήν ὑπόθεσιν. Ἐπιθυμῶν νά φανῆ εὐχάριστος εἰς τοὺς 'Ιουδαίους, ἠρώτησε τόν Παῦλον, ἐάν ἤθελε νά ἀνεβῆ εἰς τήν Ἱερουσαλήμ καί νά δικασθῆ ἐν μέσῳ τῶν συμπατριωτῶν του. Ὁ Παῦλος εἶδε καί πάλιν τόν κίνδυνον τῆς δολοφονίας του. Διά νά ἀσφαλίσῃ τόν ἑαυτόν του, ἀλλά καί διὰ νά θέσῃ τέρμα εἰς τὰς ἀτελειώτους αὐτὰς δίκας, εἶπε:

— Θέλω νά παρουσιασθῶ εἰς τὸ αὐτοκρατορικόν δικαστήριον τῆς Ρώμης. Σὺ, Φῆστε, γνωρίζεις πολὺ καλά, ὅτι δέν ἔχω ἀδικήσει καθόλου τοὺς 'Ιουδαίους. Ἐάν ἔπραξα κάτι ἄξιον θανάτου ἢ καί ἂν ἀπλῶς ἠδίκησα τοὺς 'Ιουδαίους, εἶμαι ἕτοιμος νά ὑποστῶ τὸν θάνατον. Ἐάν ὁμως δέν ἔπταισα εἰς τίποτε ἀπὸ ὅσα μέ κατηγοροῦν, δέν ἔχει κανεὶς τὸ δικαίωμα νά μέ χάρισῃ εἰς αὐτούς. Εἶμαι Ρωμαῖος πολίτης καί Κ α ῖ σ α ρ α ἐ π ι κ α λ ο ῦ μ α ι.

Οί 'Ιουδαῖοι καί ὁ Φῆστος ἔμειναν ἔκπληκτοι. Δέν ἐφάνταζοντο ποτέ, ὅτι ὁ Παῦλος θὰ ἐπεκαλεῖτο τόν Καίσαρα. Ἐγνώριζαν δὲ πολὺ καλά, ὅτι ἐάν ἓνας Ρωμαῖος πολίτης, κατηγορούμενος δι' οἰασδήποτε ἀδικίας ἐκτὸς φόνου, πειρατείας καί ἀνταρσίας, ἐπεκαλεῖτο τόν Καίσαρα, ἔπρεπε νά σταλῆ εἰς τήν Ρώμην, διὰ νά δικασθῆ ἀπὸ τὸ ἀνώτατον δικαστήριον τοῦ αὐτοκράτορος.

Τότε ὁ Φῆστος ἐσκέφθη μαζί μέ τὸ συμβούλιόν του καί

ἠρεύνησεν, ἂν ὁ Παῦλος ἦτο ἔνοχος εἰς βαρέα ἀδικήματα. Ἐπειδὴ δὲ ἐξηκρίβωσεν, ὅτι δὲν ἦτο ἔνοχος, ἐδέχθη τὴν προσφυγὴν καὶ εἶπε :

— Ἐφ' ὅσον ἐπικαλεῖσαι τὸν Καίσαρα, πρὸς τὸν Καίσαρα θὰ πορευθῆς.

Τοιοῦτοτρόπως ἐτέθη τέρμα εἰς τὰς κατηγορίας τῶν Ἰουδαίων καὶ τὰς ἀκάρπους δίκας τῶν Ῥωμαίων δικαστῶν. Ἐπρεπε τώρα ὁ Φῆστος νὰ συγκεντρώσῃ ὅλας τὰς κατηγορίας καὶ τὰς μαρτυρίας, νὰ συντάξῃ καὶ ἰδικὴν του ἔκθεσιν καὶ νὰ στείλῃ αὐτὰ καὶ τὸν Παῦλον μαζί εἰς τὴν Ῥώμην. Ἄλλ' εὐρέθη εἰς μεγάλην ἀπορίαν, διότι δὲν εἶχε τίποτε νὰ γράψῃ ἐναντίον τοῦ Παύλου.

Κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας ὁ Ἀγρίππας ὁ Β', δισέγγονος Ἡρώδου τοῦ Μεγάλου, υἱὸς Ἀγρίππα τοῦ Α' καὶ βασιλεὺς τῆς Γαλιλαίας, ἦλθε μὲ τὴν ἀδελφὴν του Βερενίκην εἰς Καισάρειαν διὰ νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν Φῆστον. Ἐπειδὴ δὲ ἔμειναν ἀρκετὰς ἡμέρας, εὗρε εὐκαιρίαν ὁ Φῆστος καὶ τοὺς ὠμίλησε περὶ τοῦ ζητήματος τοῦ Παύλου. Ἀνέφερε ὅλον τὸ ἱστορικόν, καθὼς καὶ τὰς ἀστηρίκτους κατηγορίας τῶν Ἰουδαίων.

— Ὅπως ἀντελήφθην, εἶπε, πρόκειται μᾶλλον περὶ θρησκευτικῶν δεισιδαιμονιῶν καὶ περὶ ἐνὸς ἀποθανόντος Ἰησοῦ, περὶ τοῦ ὁποίου ὁ Παῦλος λέγει, ὅτι ζῆ. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Παῦλος ἐπεκαλέσθη τὸν Καίσαρα, εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ ἀποστείλω αὐτὸν εἰς τὴν Ῥώμην.

Ἡ περιέργεια τοῦ Ἀγρίππα ἐκεντήθη καὶ ἠθέλησε νὰ ἴδῃ καὶ ἀκούσῃ τὸν Παῦλον. Ὁ Φῆστος ὥρισε τὴν ἐπομένην ὡς ἡμέραν συναντήσεως. Μάλιστα δὲ πρὸς τιμὴν τοῦ βασιλέως ἐκάλεσε πολλοὺς προκρίτους Ἰουδαίους καὶ Ἐθνικοὺς, ἀνωτέρους ἀξιωματικοὺς καὶ ἄλλους ἐπισήμους, νὰ παρευρεθοῦν εἰς τὴν συνάντησιν.

Πρᾶγματι τὴν ἐπομένην, ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, τῆς Βερενίκης καὶ ἄλλου ἐκλεκτοῦ ἀκροατηρίου, ὠδηγήθη ὁ Παῦλος. Ὁμίλησε πρῶτον ὁ Φῆστος. Ὁμολόγησεν, ὅτι τίποτε ἄξιον θανάτου δὲν ἔπραξε ὁ Παῦλος καὶ ὅτι θὰ τὸν στείλῃ πρὸς τὸν σύτοκράτορα, χωρὶς καὶ νὰ γνωρίζῃ τί νὰ γράψῃ πρὸς αὐτόν, Παρεκάλεσε δὲ τὸν βασιλέα Ἀγρίππαν νὰ ἀκούσῃ τὸν ὑπόδι-

κον, μήπως καὶ εὕρη καμμίαν αἰτίαν κατ' αὐτοῦ, ἱκανὴν νὰ γραφῆ εἰς τὴν ἔκθεσιν. Ὁ Ἀγρίππας εἶπεν εἰς τὸν Παῦλον νὰ ἀπολογηθῆ.

Τότε ὁ Παῦλος ἔκαμε μίαν ὑπέροχον καὶ ἀριστοτεχτικὴν ἀπολογία. Διηγῆθη τὴν προηγουμένην ζωὴν του καὶ τὴν θαυμασίαν ἐπιστροφήν του εἰς τὸν Χριστόν. Ἀνέφερε τὴν ἐντολήν. πού τοῦ ἔδωσεν ὁ Θεός, νὰ κηρύξῃ τὴν νέαν θρησκείαν εἰς πάντα τὰ Ἔθνη. Ὁμίλησεν μὲ δύναμιν περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. Ὅλοι ἐκρέμοντο ἀπὸ τὸ στόμα του. Ἀλλ' ὁ Φηστος, ὅταν ἤκουσε περὶ ἀναστάσεως, ἐφώνασε :

— Παραλογίζεσαι, Παῦλε. Τὰ πολλὰ γράμματα σοῦ ἐσύγχισαν τὸν νοῦν.

— Δὲν παραλογίζομαι, κράτιστε Φῆστε, εἶπεν ὁ Παῦλος. Αὐτὰ τὰ ὁποῖα κηρύττω, εἶναι τὰ πάντα ἀληθινά. Τὰ προεῖπον ἄλλωστε καὶ οἱ προφῆται, ὅπως πολὺ καλὰ γνωρίζει καὶ ὁ βασιλεὺς.

Καὶ ὕστερα, στρεφόμενος πρὸς τὸν Ἀγρίππαν, εἶπε :

— Πιστεύεις, βασιλεῦ, εἰς τοὺς προφῆτας ; Ἐγὼ γνωρίζω, ὅτι πιστεύεις.

— Ὅλιγον ἀκόμη καὶ μὲ πείθεις νὰ γίνω Χριστιανὸς ἀπήνησεν ὁ βασιλεὺς.

— Εὐχομαι εἰς τὸν Θεόν, εἶπεν ὁ Παῦλος, νὰ γίνετε καὶ ὅλιγον καὶ πολὺ καὶ σὺ καὶ ὅλοι, ὅσοι μὲ ἀκούετε σήμερα, ὅπως εἶμαι ἐγὼ, χωρὶς βέβαια νὰ φέρετε τὰς ἀλύσεις αὐτάς.

Ἡ συνεδρίασις ἐλύθη καὶ ὁ Ἀγρίππας εἶπεν εἰς τὸν Φηστον, ὅτι οὐδὲν ἄξιον θανάτου ἔπραξεν ὁ Παῦλος. Θὰ ἠμποροῦσε δὲ νὰ ἀπολυθῆ, ἐὰν δὲν ἐπεκαλεῖτο τὸν Καίσαρα.

41. Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ΣΤΕΛΛΕΤΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΡΩΜΗΝ

(Πράξ. κζ', 1 - 13)

Ὁ Παῦλος δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ κρατηθῆ περισσότερον εἰς τὰς φυλακὰς τῆς Καισαρείας. Ἔπρεπε νὰ ἀποσταλῆ τὸ συντομώτερον εἰς τὴν Ρώμην. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, τὰ ταξίδια, καὶ μάλιστα τὰ τόσον μακρονά, δὲν ἦσαν εὐκόλα. Δὲν ὑπῆρχε

τακτική συγκοινωνία οὔτε καὶ εἰδικὰ ἐπιβατικά πλοῖα. Συνήθως τὰ πλοῖα ἦσαν φορτηγά. Ἐὰν δὲ τὸ φορτίον ἐπέτρεπε ἔπαιρναν καὶ ἐπιβάτας. Οὔτε πάλιν εἶχαν τὴν ἄνεσιν καὶ τὴν ταχύτητα τῶν σημερινῶν.

Τότε τὰ πλοῖα ἐκινουῦντο μὲ τὸν ἄνεμον. Εἶχον ἓνα ὕψηλό κατάρτι, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐκρέμετο ἓνα μεγάλο πανί, τὸ ἰστίον. Ἐνα δὲ ἄλλο μικρότερο πανί, ὁ ἀρτὲμων, ὑψώνετο ἀπὸ τὸ μέρος τῆς πρῶρας. Διὰ τὴν κυβέρνησιν τῶν εἶχον δεξιά καὶ ἀριστερά ἀπὸ τὴν πρύμνην δύο πηδάλια, τὰ ὁποῖα ὁμοίαζον πρὸς μεγάλα κουπιά. Ὅταν ἡ πνοὴ τοῦ ἀνέμου καὶ ἡ ὀρμὴ τῶν κυμάτων ἦτο μεγάλη, ἐδένετο ὄλο τὸ κῦτος τοῦ πλοίου μὲ ἰσχυροὺς ζωστήρας, διὰ νὰ μὴ θραυσθῆ. Τέτοιον ἀσφαλῶς ἦτο τὸ πλοῖον, μὲ τὸ ὁποῖον θὰ ἐταξίδευε καὶ ὁ Παῦλος.

Καὶ ἰδοῦ, ὀλίγας ἡμέρας ὕστερα ἀπὸ τὴν λαμπρὰν ἀπολογία, ἓνα πλοῖον, τὸ ὁποῖον προῆρχετο ἀπὸ τὸ Ἄδραμύτιον τῆς Μυσίας, ἦτο ἕτοιμον νὰ πλεύσῃ ἀπὸ τὴν Καισάρειαν πρὸς τὰ μέρη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Εἰς αὐτὸ ὁ Φῆστος ἐπεβίβασε τὸν Παῦλον καὶ μερικοὺς ἄλλους φυλακισμένους. Τοὺς ἔθεσεν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ ἑκατοντάρχου Ἰουλλίου, εἰς τὸν ὁποῖον παρέδωσε, διὰ τὴν φρούρησιν τῶν ὑποδίκων, καὶ μίαν σπεῖραν πραιτωριανῶν στρατιωτῶν. Ἐπεβιβάσθη δὲ ὁ Παῦλος συνοδευόμενος ἀπὸ τοὺς βοηθοὺς του, τὸν εὐαγγελιστὴν Λουκᾶν καὶ τὸν Μακεδόνα Ἀριστάρχον. Ἐὰν οἱ ἄνεμοι ἦσαν εὐνοϊκοί, εἰς διάστημα ὀλίγων ἐβδομάδων θὰ ἔφθαναν εἰς Ρώμην. Ἀλλὰ συνήνησαν τόσας δυσκολίας, ὥστε ἔτερμάτισαν τὸ ταξιδίον τῶν μετὰ πάροδον πολλῶν μηνῶν.

Τώρα μὲ εὐνοϊκὸν ἄνεμον ἀπέπλευσαν ἀπὸ τὴν Καισάρειαν καὶ τὴν ἐπομένην ἔφθασαν εἰς Σιδῶνα. Ἐκεῖ ὑπῆρχεν ἀξιόλογος χριστιανικὴ κοινότης, μὲ τὴν ὁποίαν εἶχε γνωρισθῆ πρὸ ἐτῶν ὁ Παῦλος. Ἠθέλησε λοιπὸν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ νὰ ἴδῃ τοὺς ἀδελφούς. Ὁ ἑκατόνταρχος, ἄνθρωπος ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος, τοῦ ἐπέτρεψε νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὴν πόλιν, διὰ νὰ εὕρῃ περίθαλψιν καὶ χαρὰν ἐκ μέρους τῶν Χριστιανῶν.

Ἀπὸ ἐκεῖ ἔπειτα ἔπλευσαν μὲ κατεύθυνσιν πρὸς τὰ Μύρα τῆς Λυκίας. Ἄλλ' ἐπειδὴ συνήνησαν ἀντιθέτους ἀνέμους, ἐλοξοδρόμησαν καὶ ἀντὶ νὰ περάσουν νοτίως τῆς Κύπρου, διήλθον

βορείως καὶ παρέπλευσαν τὰ παράλια τῆς Κιλικίας καὶ Παμφυλίας μέχρι Μύρων. Ἐκεῖ ἀπεβιβάσθησαν ὄλοι. Φαίνεται, ὅτι αὐτὴ ἡ πόλις ἦτο τὸ τέλος τοῦ ταξιδίου διὰ τὸ Ἄδραμυττινὸν ἐκεῖνο πλοῖον. Εὐτυχῶς, ὅτι κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας ἕνα ἀλεξανδρινὸν ἀρκετὰ μεγάλο πλοῖον μὲ φορτίον σίτου ἔφευγε διὰ τὴν Ἰταλίαν. Εἰς αὐτὸ ἐπεβιβάσθησαν ὄλοι.

Ἔπρεπε τώρα νὰ κατευθυνθοῦν πρὸς τὸν Μαλέαν, νὰ περάσουν τὸ Ἴόνιον καὶ νὰ στραφοῦν πρὸς τοὺς δυτικούς λιμένας τῆς Ἰταλίας. Ἀλλὰ τὸ ταξίδιον ὑπῆρξε πολὺ περιπετειῶδες. Ἐπειδὴ οἱ ἄνεμοι ἦσαν ἀντίθετοι, μὲ δυσκολίαν καὶ βραδύτητα πολλὴν ἔφθασαν εἰς τὴν Κνίδον, δυτικῶς τῆς Καρίας. Ἀπὸ ἐκεῖ ἠνοιχθησαν πρὸς τὴν Μεσόγειον, ὅπου καὶ ἐταλαιπωρήθησαν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἀπὸ τοὺς ἀνέμους. Διὰ νὰ προφυλαχθοῦν κάπως ἀπὸ τὴν βιαιότητα τῶν ἀνέμων καὶ ἀναπαυθοῦν ὀλίγον, ἔπλευσαν νοτίως τῆς Κρήτης. Προσωρμίσθησαν εἰς ἕνα ἀφιλόξενον λιμένα, παρὰ τὴν πόλιν Λασαίαν, ὀνομαζόμενον Καλοῦς λιμένας. Ἐν τῷ μεταξὺ εἶχε σχεδὸν παρέλθει ὁ Ὀκτώβριος. Εἰσηλθὼν εἰς ἐποχὴν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἤρχιζαν συνήθως αἱ μεγάλαι τρικυμῖαι καὶ τὰ πλοῖα ἠναγκάζοντο νὰ διακόψουν διὰ τὴν ἄνοιξιν τὰ ταξιδιά των.

Ὁ Παῦλος, ἐπειδὴ προέβλεπε τάλαιπωρίας μεγάλας καὶ κινδύνους, ὑπέδειξε εἰς τὸν ἐκατόνταρχον, νὰ παραχειμάσουν εἰς τὸν ὄρμον ἐκεῖνον, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἦτο καὶ τόσοσ ἀσφαλής. Ἀλλὰ ὁ ἐκατόνταρχος ἐπέισθη μᾶλλον εἰς τὴν ἀντίθετον γνώμην τοῦ πλοιάρχου καὶ τοῦ ναυκλήρου καὶ διέταξε νὰ ἀναχωρήσουν. Οἱ περισσότεροι ἔλεγαν νὰ μὴ συνεχίσουν τὸ ταξίδι διὰ τὴν Ἰταλίαν, ἀλλὰ νὰ πλεύσουν πρὸς τὸν Φοίνικα, ἕνα καλὸν λιμένα εἰς τὴν βόρειον παραλίαν τῆς Κρήτης, πλησίον τῶν σημερινῶν Σφακιῶν. Ἀμέσως μόλις ἐκόπασαν οἱ βορειοδυτικοὶ ἄνεμοι καὶ ἐφύσηξε νότος, ἐνόμισαν, ὅτι ἐβελτιώθη ὁ καιρός. Ἐσήκωσαν τὴν ἄγκυραν καὶ παρέπλεον πρὸς τὰ δυτικὰ μέρη τῆς νήσου. Εἶχαν δὲ σκοπὸν νὰ προσορμισθοῦν εἰς Φοίνικα καὶ νὰ παραχειμάσουν ἐκεῖ.

42. ΜΕΓΑΛΑΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟ ΤΑΞΙΔΙΟΝ

(Πράξ. ζζ', 14 - 44)

Μέχρις ενός σημείου τὸ πλοῖον ἐπροχώρουσε κανονικά. Ἄλλὰ δυστυχῶς ἡ βελτίωσις τοῦ καιροῦ ἦτο προσωρινή. Μετ' ὀλίγον ἐξέσπασεν ἰσχυρότατος ἄνεμος, ὁ Εὐροκλύδων, ὀνομαστός διὰ τοὺς τυφῶνας, τὰς φοβερὰς δηλαδὴ θυέλλας καὶ τρικυμίας, ποὺ ἐξήγειρε. Ματαίως οἱ ναῦται προσπαθοῦσαν νὰ στρέψουν τὸ πλοῖον ἀντίθετα πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀνέμου. Ὁ Εὐροκλύδων, καθὼς κατέβαινε ὀρμητικὸς ἀπὸ τὰ Κρητικὰ ὄρη, παρέσυρε ἀκυβέρνητον τὸ πλοῖον. Μόλις δὲ παρὰ τὴν νῆσον Κλαύδην, τὴν ὀνομαζομένην σήμερα Γαῦδον, νοτιοδυτικῶς τῆς Κρήτης, κατάρθωσαν νὰ ἐλαττώσουν τὴν ταχύτητα καὶ νὰ ἀνασύρουν ἐπάνω εἰς τὸ κατάστρωμα τὴν λέμβον, τὴν ὁποίαν μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἐρρυμουλκοῦσαν. Ἐκεῖ δὲ κατόπιν μεγάλων προσπαθειῶν ἔδεσαν τὸ κύτος τοῦ πλοίου μὲ ἰσχυρὰς ζώνας, διὰ νὰ μὴ διαρραγῇ ἀπὸ τὰ κτυπήματα τῶν κυμάτων καὶ ἀποσπασθοῦν αἱ σανίδες.

Ἐν τῷ μεταξύ ὁ ἄνεμος ἐγένετο ὀλονέν ἰσχυρότερος. Διὰ νὰ μὴ παρασυρθοῦν πρὸς τὰ ἀμώδη μέρη τῆς Ἀφρικῆς, ἐκάτέβασαν τὸ μεγάλο ἰστιόν. Ἄφησαν μόνον τὸν ἀρτέμονα, ὥστε νὰ κινῆται τὸ πλοῖον μὲ τὴν μικροτέραν δυνατὴν ταχύτητα. Ἄλλὰ καὶ τάλιν ὁ κίνδυνος δὲν ἐμετριάσθη. Τὸ πλοῖον, φορτωμένον καθὼς ἦτο, ἐκαλύπτετο ἀπὸ τὰ κύματα καὶ ἔτριζεν ἀπειλητικά. Διὰ νὰ τὸ ἐλαφρῶσουν, ἔρριψαν εἰς τὴν θάλασσαν ἀρκετὸν φορτίον. Τὴν ἄλλην ἡμέραν ἔρριψαν καὶ αὐτὰ ἀκόμη τὰ σκεύη τοῦ πλοίου.

Ἐν τούτοις ὁ κίνδυνος ἐγένετο μεγαλύτερος, διότι ὁ ἄνεμος εἶχε μεταβληθῆ εἰς ὀρμητικωτάτην θυέλλαν. Ὁ οὐρανὸς εἶχε σκεπασθῆ ἀπὸ βαρύτατα νέφη. Καὶ καθὼς παραστατικῶς περιγράφεται ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ Λουκᾶ, «μὴ τε ἡλίου μὴ τε ἄστρων ἐπιφαινόντων ἐπὶ πλειονας ἡμέρας, χειμῶνος τε οὐκ ὀλίγου ἐπικειμένου λοιπὸν περιηρεῖτο πᾶσα ἐλπίς τοῦ σῶζεσθαι ἡμᾶς». Ὅλοι εἶχον ἀπελπισθῆ καὶ

ἐπερίμεναν ἀπὸ στιγμὴν εἰς στιγμὴν τὸ ναυάγιον. Λυπημένοι καὶ ἄθυμοι. ἔμεναν νησιτικοὶ τελείως.

Μεταξὺ ὄλων ὁ Παῦλος μόνον, χάρις εἰς τὴν πίστιν πρὸς τὸν Θεόν, διατηροῦσε τὴν ψυχραιμίαν του. Εἶχε πάντοτε ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ Θεοῦ, ὅτι θὰ μετέβαινε εἰς τὴν Ρώμην. Δὲν ἦτο δύνατὸν λοιπὸν νὰ πινηγῇ εἰς τὴν θάλασσαν, ὅσον θυελλώδης καὶ ἂν ἦ ὁ ὁ καιρὸς. Ἔπειτα, εἰς ὄλον αὐτὸ τὸ διάστημα παρακαλοῦσε θερμῶς τὸν Θεὸν νὰ σώσῃ καὶ τοὺς ἄλλους ἐπιβάτας. Καὶ ὁ Θεὸς ἤκουσε τὴν προσευχὴν του.

Τὴν νύκτα ἔστειλεν ἄγγελον καὶ τὸν ἐβεβαίωσε, ὅτι αὐτὸς καὶ ὄλοι οἱ ἐπιβάται θὰ σωθοῦν χάρις εἰς τὰς προσευχὰς του. Ἀμέσως τὴν πρωίαν ὁ Παῦλος συγκεντρώσε ὄλους καὶ ἐνῶ ὁ ἄνεμος ἐσύριζε καὶ τὰ κύματα ἐθραύοντο μὲ κρότον, ὠμίλησε πρὸς αὐτοὺς καὶ εἶπε.

— Ἔπρεπεν, ὦ ἄνδρες, νὰ μὲ εἶχατε ἀκούσει καὶ νὰ μὴ ἐγκαταλείψετε τὴν Κρήτην. Διότι ἔτοι θὰ ἀπεφεύγαμεν αὐτὴν τὴν τσλαιτωρίαν. Ἀλλὰ καὶ τώρα ὁ Θεὸς μὲ ἐβεβαίωσε, ὅτι κανεὶς ἀπὸ ἡμᾶς δὲν θὰ χαθῇ. Κάπου εἰς κάποιαν νῆσον θὰ προσαραξωμεν. Λοιπὸν σᾶς παρακαλῶ νὰ ἀναλάβετε θόρρος καὶ εὐθυμίαν.

Ὅταν ἐπέρασαν ἀκόμη δέκα τέσσαρα ἡμερονύκτια, οἱ ναῦται ἠσθάνθησαν μίαν νύκτα, ὅτι ἔπλεον εἰς ὀρθὰ μέρη. Ἐρριψαν βολίδα καὶ εὗρον βάθος εἴκοσιν ὀργυιῶν. Ἐρριψαν παλιν τὴν βολίδα καὶ εὗρον βάθος δέκα πέντε ὀργυιῶν. Ἐνόησαν τότε ὅτι ἐπροχωροῦσαν πρὸς παρολίαν. Ἐπειδὴ ἦτο σκοτάδι καὶ δὲν ἔβλεπαν καθόλου, ἐφοβήθησαν μήπως πέσουν εἰς καμίαν βραχώδη ἀκτὴν. Διὰ τοῦτο ἔρριψαν τέσσαρας ἀγκύρας ἀπὸ τὴν πρόμνην καὶ ἐκράτησαν ἀκίνητο τὸ πλοῖον.

Ὅλοι ἄυπνοι ἐπερίμεναν μὲ ἀγωνίαν νὰ ἐξημερώσῃ. Οἱ ναῦται ὁμως ἐσκέφθησαν νὰ φύγουν κρυφίως ἐνωρίτερα. Ἐκατέβασαν λοιπὸν τὴν λέμβον εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἠθέλησαν νὰ ἐσέλθουν εἰς αὐτήν, διὰ νὰ ρίψουν τάχα ἀγκύρας ἀπὸ τὴν πρῶραν. Ὁ Παῦλος ἀντελήφθη τὰ σχέδιά των καὶ τὰ ἀπεκάλυψε. Οἱ δὲ σραϊῶται ἀπεκοψιν τὰ σχοινία καὶ ἄφησαν τὴν λέμβον νὰ παρασυρθῇ ἀπὸ τὰ κύματα. Κατὰ σύστασιν δὲ τοῦ Παύλου ἔφαγαν ὄλοι καὶ ἐχάρησαν διὰ τὴν σωτηρίαν.

Μετά τὸ φαγητὸν καὶ ἐνῶ ἀκόμη ἦτο νύξ, ἔρριψαν τὸν σῆτον εἰς τὴν θάλασσαν, διὰ νὰ ἐλαφρώσουν περισσότερον τὸ πλοῖον. Ὅταν ἐξημέρωσε, εἶδαν πράγματι ἐνώπιόν των ξηράν. Ἐκεῖ ὅμως δὲν ὑπῆρχε λιμὴν. Ἐκοψαν λοιπὸν τὸς ἀγκύρας, ἀνέσυραν τὰ πηδάλια καὶ ὠθοῦμενοι ἀπὸ τὸν πνέοντα ἄνεμον διηύθουναν τὸ πλοῖον πρὸς μίαν λωρίδα γῆς, ἣ ὁποία εἰσχωροῦσε μέσα εἰς τὴν θάλασσαν. Ἐκεῖ ἡ μὲν πρῶρα ἐσφηνώθη εἰς τὸν πυθμένα καὶ ἔμεινε ἀκίνητος, ἡ δὲ πρύμνη διελύετο ἀπὸ τὰ ἰσχυρὰ κύματα.

Ἐπρεπε τώρα νὰ ἐξέλθουν εἰς τὴν ξηράν, ὅπως ὁ καθένας ἠμποροῦσε. Οἱ στρατιῶται, ἐπειδὴ ἐφοβήθησαν μήπως διαφύγουν οἱ κατάδικοι, ἐσκέφθησαν νὰ τοὺς φονεύσουν. Τοὺς ἠπόδισεν ὅμως ὁ ἐκατόνταρχος, ὁ ὁποῖος κυρίως ἐνδιέφερετο διὰ τὴν ζωὴν τοῦ Παύλου. Μετ' ὀλίγον ναῦται, στρατιῶται καὶ κατάδικοι, τρέμοντες ἀπὸ τὸ ψῦχος καὶ βρεχόμενοι ἀπὸ ραγδαίαν βροχὴν, ἄλλοι κολυμβῶντες καὶ ἄλλοι ἐπάνω εἰς σανίδας, ἀπεβιβάσθησαν εἰς τὴν ἄγνωστον ξηράν. Ἐμετρήθησαν καὶ εὐρέθησαν διακόσιοι ἐβδομήκοντα ἕξ. Δὲν ἐχάθη κανένας. Ὁ λόγος τοῦ Παύλου ἀπεδείχθη ἀληθινός.

43. Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΕΛΙΤΗΝ

(Πράξ. 27. 1 - 16)

Ἡ γῆ, εἰς τὴν ὁποίαν προσήραξαν, ἦτο ἡ νῆσος Μελίτη, ἡ γνωστὴ σήμερον μὲ τὸ ὄνομα Μάλτα. Ἐνας κόλπος τῆς ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην καὶ μέχρι σήμερα ὀνομάζεται κόλπος τοῦ Ἁγίου Παύλου. Ἡ νῆσος κατοικεῖτο ἀπὸ ἀρκετοὺς κατοίκους. Αὐτοὶ μολοντί «βάρβαροι» ἐπεριποιήθησαν μὲ προθυμίαν τοὺς ναυαγούς. Διὰ νὰ τοὺς προφυλάξουν ἀπὸ τὸ ψῦχος καὶ τὴν βροχὴν, τοὺς παρέλαβαν εἰς ἕνα μεγάλο ὑπόστεγον καὶ ἤναψαν μεγάλην πυράν. Ἀλλὰ τότε συνέβη καὶ ἕνα ἐπεισόδιον, τὸ ὁποῖον ἐπροκάλεσε μεγάλην ἔκπληξιν εἰς αὐτούς.

Ὁ Παῦλος, συνηθισμένος πάντοτε νὰ ἐργάζεται καὶ νὰ ὑπηρετῇ τοὺς ἄλλους, ἔπαιρνε φρύγανα πολλὰ καὶ ξύλα καὶ τὰ ἔρριπε εἰς τὸ πῦρ. Αἴφνης ἀπὸ ἕνα δεμάτι φρύγανα ἐπήδησε μία ἔχιδνα, ἡ ὁποία συνῆλθε ἀπὸ τὴν χειμερινὴν νάρκην

της ἕνεκα τῆς θερμότητος. Ἐδάγκασεν ἀμέσως τὸ χέρι τοῦ Πιύλου καὶ ἔκρεμάσθη ἀπὸ αὐτό. Ἐπειδὴ δὲ τὸ δηγμα τοῦ εἴδους αὐτοῦ τῆς ἐχίδνης ἦτο πάντοτε θανατηφόρον, διὰ τοῦτο καὶ οἱ κάτοικοι ἐπίστευσαν, ὅτι ὁ Παῦλος θα ἐπέθαινε. Μάλιστα ἔλεγαν μεταξύ των, ὅτι αὐτὸς ἦτο ἀσφαλῶς φονεὺς καὶ ἐνῶ ἐσώθηκε ἀπὸ τὴν θάλασσαν τὸν ἐτιμωροῦσε τώρα ἡ Θεία Δίκη.

Ἄλλὰ ὁ Παῦλος ἤρεμος ἀπέσπασε τὴν ἔχιδναν ἀπὸ τὰ χεῖρα του καὶ τὴν ἔροιψε εἰς τὴν φωτιάν. Δὲν εφοβήθη τὸ δηλητήριον, διότι ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς εἶχεν εἶπει περὶ τῶν ἀποστόλων, ὅτι «ὄφεις ἀροῦσι κἄν θανάσιμόν τι πίωσιν, ὃ ἢ μὴ βλάβη αὐτοῦς» (Μάρκ. ιχ', 18). Ὅταν οἱ κάτοικοι τὸν εἶδον νὰ μένη σῶος καὶ ἀβλαβής, ἐθαύμασαν τὴν μυστηριώδη ἀντοχὴν του. Τὸν ἐθεώρησαν ὑπεράνθρωπον· τὸν ἐπίστευσαν θεόν. Ἡ ὑτόληψις του ἐθεμελιώθη τοιοῦτοτρόπως μεταξύ τῶν ἀφελῶν ἐκείνων ἀνθρώπων.

Ὁ πλοῦσιος κυβερνήτης τῆς νήσου, ὁ Ποπλιος, ἐζήτησε καὶ ἐφιλοξένησε τὸν Παῦλον μὲ τοὺς συνοδοὺς του ἰρεῖς ἡμέρας. Ἀνταποδίδων ὁ Παῦλος τὴν εὐεργεσίαν, ἐθεράπευσε θαυματουργικῶς τὸν πατέρα τοῦ Ποπλίου, ὁ ὁποῖος ἔπασχεν ἀπὸ δυσεντερίαν καὶ πυρετοῦς. Τὸ νέον θαῦμα ἔγινε πάλιν γνωστὸν εἰς ὅλην τὴν νήσον. Ὅσοι εἶχον ἀσθενεῖς, τοὺς ἔφεραν εἰς τὸν Παῦλον καὶ τοὺς ἐθεράπευεν. Εὖρε δὲ ἀσφιλῶς ὁ ἀπόστολος τότε τὴν εὐκαιρίαν νὰ διδάξῃ τὴν νέαν θρησκείαν καὶ νὰ ἰδρύσῃ εἰς τὴν νήσον χριστιανικὴν Ἐκκλησίαν. Τὸ ναυάγιον τοῦ πλοίου ἔγινεν ἀφορμὴ νὰ σωθοῦν οἱ ἀγαθοὶ ἐκεῖνοι νησιῶται. Καὶ αὐτοί, διὰ νὰ δείξουν τὴν εὐγνωμοσύνην των, καθὼς διηγεῖται ὁ ἱερὸς ἱστορικός, μὲ πολλὰς τιμὰς ἐτίμησαν αὐτούς.

Ἐπὶ τέλους οἱ μῆνες τοῦ χειμῶνος καὶ τῶν τρικυμιῶν ἐπέρασαν. Ἦλθε καιρὸς νὰ ἀποπλεύσουν διὰ τὴν Ἰταλίαν. Εὐτυχῶς, ὅτι παρεχειμάζεν εἰς τὴν Μελίτην ἓνα ἄλλο ἀλεξανδρινὸν πλοῖον. Εἰς αὐτὸ τρεῖς μῆνας μετὰ το ναυάγιον ἐπεβίβάσθησαν ὁ ἑκατόνταρχος καὶ οἱ ὑπ' αὐτόν. Ἀπεχαιρέτησε ὁ Παῦλος τοὺς κατοίκους τῆς Μελίτης, ἐδέχθη ἀπὸ αὐτοὺς ὡς δῶρα μερικὰ ἐφόδια χρήσιμα διὰ τὸ ταξίδι καὶ ἀπέπλευσαν. Ἐφθασαν εἰς Συρακούσας, ὅπου καὶ ἔμειναν τρεῖς ἡμέρας. Ἀπὸ

ἐκεῖ ἔπλευσαν πρὸς τὸ Ρήγιον τῆς Ἰταλίας καὶ μετὰ δύο ἡμέρας κατέληξαν εἰς τοὺς Ποτιόλους, πόλιν ἐμπορικωτάτην εἰς τὸν κόλπον τῆς σημερινῆς Νεαπόλεως.

Διὰ πρώτην φοράν εἰς τὴν ζωὴν του ἐπάτησεν ὁ Παῦλος τὸ ἔδαφος τῆς Ἰταλίας. Ἐθαύμασε τὸν ὠραῖον αὐτῆς οὐρανὸν καὶ τὴν γαλακίην τῆς θάλασσαν. Εἶδε τὴν ὠραίαν Πομπηίαν, Ἐθαύμασεν τὸν καπνίζοντα Βεζούβιον, ὁ ὁποῖος ὕστερα ἀπὸ ὀλίγα ἔτη ἔμελλε νὰ θάψῃ κάτω ἀπὸ τὴν τέφραν του τὴν Πομπηίαν καὶ ἄλλας δύο ἀκόμη πόλεις. Περισσότερον ὅμως ἀπὸ τὴν ὠραιότητα τῆς φύσεως καὶ τῶν πόλεων ἀπασχολοῦσε τὸν Παῦλον ἡ ὠρσιότης τῆς νέας θρησκείας, τὴν ὁποίαν ἤλθε νὰ διαδώσῃ εἰς Ρώμην. Ἡ Ρώμη ἀπεῖχε πολὺ ἀκόμη ἀπὸ τοὺς Ποτιόλους. Ἀφοῦ ἐπτὰ ἡμέρας ἀνεπαύθη ὁ Παῦλος καὶ ἔλαβε θέρμους περιποιήσεις ἐκ μέρους τῶν ἐκεῖ Χριστιανῶν, ἐξεκίνησε πεζοπορῶν διὰ τὴν Ρώμην.

Οἱ Χριστιανοὶ τῆς Ρώμης ἐπληροφορήθησαν, ὅτι ὁ μέγας ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν ὁ φημισμένος Παῦλος, ἔρχεται. Ἐξηλθαν λοιπὸν καθ' ὁμάδας καὶ προαπάντησαν αὐτόν, ἄλλοι μὲν εἰς τὸν Ἄππιον Φορον καὶ ἄλλοι εἰς τὰς Τρεῖς Ταβέρνας, ἐξήντα περίπου χιλιόμετρα νοτιώτερα ἀπὸ τὴν Ρώμην. Καίρων διὰ τὴν συνάντησιν αὐτὴν ὁ Παῦλος καὶ εὐχαριστῶν τὸν Θεὸν ἐπορεύετο μαζί με τοὺς ἀδελφούς. Μετ' ὀλίγον ἀντίκρυσε τὴν πόλιν. Εἶδε τὰ ὑψηλὰ τεῖχη τῆς μετὰ τὰς ἰσχυρὰς πύλας καὶ τοὺς πολεμικοὺς τῶν πύργους. Ὅταν εἰσῆλθεν εἰς αὐτὴν, παρεδόθη ἀπὸ τὸν ἐκατόνταρχον μαζί με τοὺς ἄλλους δεσμώτας εἰς τὸν στρατοπεδάρχην τῆς Ρώμης. Τὸ ταξίδιον του, μακρὸν καὶ κοπιαστικόν, ἔλαβε ἰέλως κατόπιν τῶσων περιπετειῶν.

44. Ο ΠΑΥΛΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΡΩΜΗΝ

(Πράξ. κη', 16 - 31)

Ὁ Παῦλος ἔφθασεν εἰς τὴν Ρώμην κατὰ τὸ 60 ἢ 61. Ἡ ἐμφάνισις του εἰς τὸ αὐτοκρατορικὸν δικαστήριον ἐβράδυνε πολὺ νὰ πραγματοποιηθῇ. Ἐμείνε δύο ἔτη εἰς τὴν φυλακὴν. Εὐτυχῶς ὅμως, ὅτι δὲν ἐρρίφθη εἰς τὰς κοινὰς εἰρκτάς, ἀλλ' ἐφυλακίσθη εἰς ἓνα ἰδιωτικὸν δωμάτιον, φρουρούμενος ἀπὸ στρατιώτην.

Κατά την εποχήν εκείνην τρεῖς ἦσαν οἱ συνήθεις τρόποι φυλακίσεως εἰς τὴν ρωμαϊκὴν αὐτοκρατορίαν. Κατὰ τὸν πρῶτον ὁ καιάδικος ἐρρίπτετο εἰς ἀνηλίους εἰρκτὰς καὶ ἐδέετο μὲ ἀλύσεις, ὥστε νὰ μὴ ἡμπορῇ νὰ κινηθῇ. Συνήθως ἐδέετο εἰς βασανιστικὰς στάσεις, ὅπως εἶχε δεθῆ ὁ Παῦλος μὲ τὸν Σίλαν εἰς Φιλίππους (κεφ. 25). Αὐτὸς ἦτο ὁ χειρότερος τρόπος φυλακίσεως. Κατὰ τὸν δεῦτερον τρόπον ἐτίθετο ἀπλῶς ὁ φυλακισμένος ὑπὸ τὴν ἐπιβλεψίν συγκλητικοῦ τινος ἢ δικασιοῦ, ὁ ὁποῖος ἔδινε ἐγγύησιν δι' αὐτόν. Κατ' αὐτόν τὸν τρόπον περιωρίζοντο κυρίως ἐκεῖνοι, ποὺ ἀνήκον εἰς τὴν ἀνωτέραν τάξιν. Κατὰ τὸν τρίτον τρόπον τῆς φυλακίσεως ἐπετρέπετο εἰς τὸν κατηγορούμενον νὰ μένη εἰς ἰδικόν του δωμάτιον εἰς τὴν πόλιν ὑπὸ τὴν φρούρησιν στρατιώτου. Ἐξηριᾶτο δὲ ἀπο τὸν στρατιώτην καὶ τὰς διαταγὰς ποὺ ἐδίδοντο ἢ αὐστηρὰ ἢ ἡ χαλαρὰ φρούρησις. Συνήθως, ἐπειδὴ ὁ στρατιώτης ἦτο ὑπεύθυνος με τὴν ζωὴν του διὰ τὴν ἀσφαλῆ φρούρησιν τοῦ φυλακισμένου, ἐφρουροῦσε αὐτὸν αὐστηρὰ. Κατὰ τὴν νύκτα ἐκοιμάτο εἰς τὸ ἴδιο δωμάτιο κοί ἔδενε τὴν ἀριστεράν του χεῖρα μὲ τὴν δεξιάν του κατὰ ἰδικόν, διὰ νὰ ἀντιληφθῇ καὶ προλαβῆ καθε ἀπόπειραν δραπετεύσεως. Ἐπειδὴ δὲ οἱ στρατιῶται ἦσαν μᾶλλον τραχεῖς καὶ ἀγροῖκοι, ἐφέροντο σχεδὸν πάντοτε μὲ πολλὴν τραχύτητα πρὸς τὸν δεσμώτην.

Κατὰ τὸν τελευταῖον αὐτὸν τρόπον ἐφυλακίσθη ὁ μέγας ἀπόστολος εἰς τὴν Ρώμην. Πιθανὸν νὰ ἐδέθη μὲ ἀλύσεις, ἂν ὄχι εἰς ὅλον τὸν χρόνον τῆς φυλακίσεώς του, πάντως ὅμως κατα διαστήματα. Ἄλλωστε πολλάκις εἰς διαφόρους ἐπιστολάς του γράφει διὰ τὰς ἀλύσεις καὶ τὰ δεσμά τῆς Ρώμης. Φαίνεται ὅμως, ὅτι γενικῶς ἡ φυλάκισις του ἦτο μᾶλλον χαλαρὰ. Ὁ ἐκατόνταρχος ἀσφαλῶς θὰ εἶχε δώσει εἰς τὸν στρατοπεδάρχην ἀρίστης πληροφορίας διὰ τὸν Παῦλον. Αὐταὶ συνέπιπταν καὶ μὲ τὴν ἔκθεσιν τοῦ Φήστου. Ὁ δὲ στρατοπεδάρχης διέταξε νὰ φρουροῦν αὐτόν ἐπεικῶς.

Ἐπειτα ἡ εὐγένεια καὶ ἡ ἀρετὴ τοῦ Παύλου καὶ ἡ μεγάλη του μὀρφωσις ἐπέδρασαν ὀσφαλῶς πολὺ εἰς τοὺς φρουροὺς στρατιώτας. Δὲν εἶναι καθόλου ἀπίθανον νὰ ἔλαμε πολλοὺς ἀπὸ αὐτοὺς Χριστιανούς. Ἐπομένως θὰ ἐφρουρεῖτο ὄχι ἀπὸ

αγρίους πραιτωριανούς, ἀλλ' ἀπὸ ἀγαπητοῦ ἐν Χριστῷ ἀδελφούς. Ὅπως δὴ τότε ἔμενε εἰς τὴν οἰκίαν ἀνενόχλητος, ἐδέχετο κάθε ἐπισκέπτην, ὠμιλοῦσε ἐλεύθερα πρὸς ὅλους καὶ ἐκήρυττε τὸν Χριστόν. Ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι περισσότερο βέβαια ἀπὸ κάθε ἄλλον ἐπεσκέττοντο τὸν σεβάσμιον ἀπόστολον καὶ ἐλάμβαναν παρηγορίαν καὶ συμβουλὰς, ἦσαν οἱ Χριστιανοί. Πολλάκις δὲ θὰ ἀντηχοῦσεν ἡ οἰκία ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ὕμνου τῶν πιστῶν.

Ἡ φυλάκισις λοιπὸν αὐτῆ δὲν τοῦ ἐδυσκόλευσε τὸ ἀποστολικὸν τοῦ ἔργον. Διὰ τοῦτο ἀκριβῶς καὶ ὕστερα ἀπὸ ὀλίγον χρόνον ἔγραφε πρὸς τοὺς Χριστιανοὺς τῶν Φιλίππων :

«Θέλω, ἀδελφοί μου, νὰ μάθετε, ὅτι αἱ δυσμενεῖς περιστάσεις, ὑπὸ τὰς ὁποίας εὐρίσκομαι, συνετέλεσαν μᾶλλον εἰς τὴν διάδοσιν τοῦ Εὐαγγελίου. Ἡ δέσμευσις μου διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ ἔγινε γνωστὴ μεταξὺ ὅλης τῆς φρουρᾶς τῶν πραιτωριανῶν καὶ εἰς ὅλους τοὺς ἄλλους κύκλους τῶν κατοίκων τῆς Ρώμης. Οἱ πλεῖστοι δὲ ἀπὸ τοῦ ἀδελφούς, ἐνισχυθέντες ἐκ τῶν δεσμῶν μου εἰς τὴν πίστιν πρὸς τὸν Κύριον, κηρύττουν μὲ θάρρος τὸν λόγον τοῦ Εὐαγγελίου» (Φιλιπ. α', 12-14).

Ἐνα ἀπὸ τὰ πρῶτα ἔργα, ποὺ ἔκαμε ὁ Παῦλος, ὅταν ἔφθασε εἰς τὴν Ρώμην, ἦτο νὰ ἐπικοινωνήσῃ πρὸς τοὺς ἐπισήμους Ἰουδαίους τῆς πόλεως. Πιθανὸν αὐτοῖ νὰ τὸν ἐγνώριζον ἐξ ὀνόματος ἢ καὶ ἀπὸ ἐπιστολᾶς τῶν συμπατριωτῶν τῶν ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ. Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς αὐτοὺς καὶ νὰ τοὺς κατατοπίσῃ ἀκριβῶς περὶ τοῦ ἔργου του καὶ περὶ τῶν ἐπεισοδίων, ποὺ συνεβῆσαν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν. Τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὴν ἄφιξιν του ἐκάλεσε αὐτοὺς εἰς τὴν οἰκίαν καὶ τοὺς εἶπεν :

Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ χωρὶς νὰ πταίω εἰς τίποτε, παρεδόθην ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους τῆς Ἱερουσαλήμ εἰς χεῖρας τῶν Ῥωμαίων. Αὐτοὶ πολλάκις μὲ ἀνέκριναν καὶ δὲν εὔρον τίποτε εἰς βῆρος μου. Θὰ μὲ ἀπέλυαν δέ, ἐὰν δὲν ἀντέλεγαν οἱ Ἰουδαῖοι. Διὰ τοῦτο ἀκριβῶς ἐπεκαλέσθην τὸν Καίσαρα. Δὲν θὰ κατηγορήσω τὸ ἔθνος μου, ἀλλὰ θὰ ὑπερασπίσω τὴν ἀθώτητά μου.

Ἐκεῖνοι ἀπήντησαν, ὅτι καμμίαν ἐπιστολὴν ἐναντίον αὐτοῦ δὲν ἔλαβαν ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ. Τοῦ εἶπον δὲ νὰ ἀναπτύξῃ

καί πρὸς αὐτοὺς τὰ τῆς νέας θρησκείας. Πράγματι εἰς ὠρισμένην ἡμέραν τοὺς ἐκάλεσε πάλιν καὶ ἐδίδασκεν εἰς αὐτοὺς τὰ περὶ τοῦ Χριστοῦ, ἀποδεικνύων αὐτὸν ὡς Μεσσίαν. Ἡ θαυμάσια αὐτῆ διάλεξις ἄλλους μὲν ἔπεισεν, ἄλλους δέ, ὅπως ἦτο ἐπόμενον, ἐσκανδάλισε. Ἐφυγαν φιλονικοῦντες σφοδρὰ μεταξὺ τῶν. Ἐκτοτε ὁ Παῦλος ἐπὶ διετίαν ὄλην ἔμεινε κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ διδάσκων τὰ περὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάσης παρρησίας ἀκωλύτως». Μὲ τὰς τελευταίας αὐτὸς λέξεις τοῦ ἱεροῦ Λουκᾶ, τοῦ πρώτου ἱστορικοῦ τῆς Ἐκκλησίας μας, κλείει ἡ ἐξιστόρησις τῶν ἀποστολικῶν πράξεων.

45. Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΦΥΛΑΚΗΝ ΦΡΟΝΤΙΖΕΙ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΥΣ

«Τοῖς ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν τὰ πάντα συνεργεῖ εἰς τὸ ἀγαθόν», ἔγραφεν ὁ Παῦλος πρὸ καιροῦ εἰς τοὺς Ρωμαίους (Ρωμ. η', 28). Ἡ φυλάκιός του εἰς τὴν Ρώμην, ἡ θλιβερὴ αὐτῆ περιπέτεια, ἔγινεν ἀφορμὴ νὰ στερεωθοῦν εἰς τὴν πίστιν οἱ Χριστιανοὶ καὶ νὰ διαδοθῇ ὁ Χριστιανισμὸς μεταξὺ τῶν Ἐθνικῶν καὶ τῶν Ἰουδαίων τῆς Ρώμης. Πολλὴν δὲ βοήθειαν ἔλαβεν ὁ Παῦλος εἰς τὸ ἔργον του καὶ μεγάλην παρηγορίαν εὔρε κατὰ τὸν χρόνον τῆς θλίψεώς του ἀπὸ τοὺς ἀγαπητοὺς αὐτοῦ συνοδοῦς: Τὸν Λουκᾶν τὸν ἀγαπητὸν του ἰατρόν· τὸν Τιμόθεον, ὁ ὁποῖος ἦτο τὸ γνήσιον τέκνον του ἐν πίστει· τὸν Τυχικόν, ἀγαπητὸν ἀδελφὸν καὶ πιστὸν διάκονον· τὸν Μᾶρκον, ὁ ὁποῖος ἦτο ἄνδρας πλέον ὠριμος μὲ μεγάλην πίστιν καὶ αὐταπάρνησιν· τὸν Ἀρίσταρχον τὸν Μακεδόνα, ὁ ὁποῖος μαζί μὲ τὸν Λουκᾶν ὑπῆρξε ὁ ἀχώριστος σύντροφός του κατὰ τὰ πέντε τελευταῖα ἔτη, καὶ ἀπὸ μερικοὺς ἄλλους. Δι' αὐτῶν ἐπικοινωνοῦσε στενότερα πρὸς τοὺς ἔξω Χριστιανοὺς καὶ διηύθυνε τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ρώμης.

Μία μόνη λύπη ἐβάρυνε κάπως τὴν καρδίαν του· τὸ ὅτι,

φυλακισμένος καθὼς ἦτο, δὲν ἠμποροῦσε νὰ ἐπισκεφθῆ τὰς ἄλλας ἀγαπητάς του Ἐκκλησίας. Πέντε σχεδὸν ἔτη εἶχαν πορέλθει ἀπὸ τὴν ἡμέραν, πού συνελήφθη εἰς Ἱερουσαλήμ· πέντε ἔτη λοιπὸν εἶχε νὰ ἐξέλθῃ εἰς περιοδείαν. Ἄλλ' ὅ,τι δὲν ἠμποροῦσε νὰ κάμῃ αὐτοπροσώπως τὸ ἔκανε μὲ τὰς ἐπιστολάς του. Ἀπὸ τὴν φυλακὴν τῆς Ρώμης ἔστειλε μερικὰς ἐπιστολάς γεμᾶτες ἀπὸ πατρικὰς συμβουλὰς πρὸς Ἐκκλησίας καὶ ἄτομα.

Ἔγραψεν ἐν πρώτοις πρὸς τοὺς Κολοσσαεῖς. Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ὁ Παῦλος δὲν εἶχεν ἐπισκεφθῆ οὔτε βέβαια εἶχεν ἰδρῦσει τὴν Ἐκκλησίαν τῶν Κολοσσῶν. Ἐν τούτοις ἐνδιεφέρετο δι' αὐτήν. Ἀνησύχησε δὲ πολὺ ἀπὸ τὰς πληροφορίας, πού τοῦ ἔφεραν περὶ αὐτῆς. Ἔμαθε δηλαδὴ, ὅτι μεταξὺ τῶν Κολοσσαέων εἶχαν εἰσχωρήσει οἱ γνωστοὶ ψευδαδελφοὶ Ἰουδαῖοι καὶ ἄλλοι ψευδοφιλόσοφοι. Αὐτοὶ προσπαθοῦσαν νὰ κλονίσουν τὴν πίστιν πρὸς τὸν Χριστόν, νὰ ἐπιβάλουν Ἰουδαϊκοὺς θεσμοὺς καὶ νὰ μετοβάλουν τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν εἰς ἓνα εἶδος φιλοσοφικοῦ συστήματος.

Διὰ νὰ ἀναιρέσῃ τὰς ἐπιβλαβεῖς αὐτὰς διδασκαλίας ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ἔγραψε τὴν ἐπιστολήν του. Εἰς αὐτὴν ὁμιλεῖ διὰ τὴν ἄπειρον ἀξίαν τοῦ Χριστοῦ καὶ συνιστᾷ πρὸς τοὺς Κολοσσαεῖς νὰ μένουν πιστοὶ εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς νέας θρησκείας, χωρὶς νὰ δίδουν σημασίαν εἰς τὴν κενήν σοφίαν τῶν ἀνθρώπων.

Πρὸς τὸν Φιλήμονα, ὁ ὁποῖος ἔμενε εἰς τὴν πόλιν τῶν Κολοσσῶν, ἔγραψεν ὁ Παῦλος ἰδιαιτέραν ἐπιστολήν. Ὁ Φιλήμων ἐδίδάχθη τὸν Χριστιανισμόν ἀπὸ τὸν Παῦλον εἰς τὴν Ἔφεσον. Ὅταν ἦλθε εἰς τὴν πατρίδα του, τὰς Κολοσσάς, ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον. Παρεχώρησε μάλιστα τὸν οἶκον του πρὸς χρῆσιν τῆς ἐκεῖ Ἐκκλησίας. Ἀπὸ αὐτὸν ὁ δοῦλος του Ὀνήσιμος, φαίνεται, ὅτι εἶχε κλέψει μερικὰ χοήματα καὶ εἶχε δραπετεύσει εἰς Ρώμην. Ἐκεῖ ὁμοῦς προσειλκύσθη ἀπὸ τὸν Παῦλον εἰς τὸν Χριστιανισμόν, μετενόησε καὶ παρεκάλεσε τὸν ἀπόστολον νὰ μεσιτεύσῃ εἰς τὸν κύριόν του, διὰ νὰ τὸν δεχθῆ καὶ πάλιν. Ἐξ αὐτῆς τῆς ἀφορμῆς ἔγραψε ὁ Παῦλος τὴν ἐπιστολήν πρὸς Φιλήμονα καὶ παρακαλεῖ αὐτὸν νὰ δεχθῆ καὶ πάλιν

τὸν μετανοήσαντα Ὀνήσιμον, οὐκέτι ὡς δοῦλον, ἀλλ' ὑπὲρ δοῦλον, ἀδελφὸν ἀγαπητόν. Συγχρόνως δὲ τοῦ διδαι καὶ διαφόρους συμβουλὰς καὶ τὸν διαβεβαιώνει, ὅτι ἐλπίζει νὰ ἀποφυλακισθῆ καὶ νὰ ἐπισκεφθῆ αὐτοὺς σύντομα. Τὰς δύο αὐτὰς ἐπιστολὰς ἔστειλε ὁ Παῦλος μὲ τὸν Τυχικὸν καὶ τὸν Ὀνήσιμον. Τότε δὲ ἔγραψε καὶ μίαν ἄλλην ἐπιστολὴν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Λαοδικείας, ἣ ὁποία δυστυχῶς ἐχάθη.

Συγχρόνως μὲ τὰς ἐπιστολὰς οὗτος ἔγραψε καὶ μίαν ἄλλην πρὸς τοὺς Χριστιανοὺς τῆς Ἐφέσου. Ἦθελε νὰ προφυλάξῃ αὐτοὺς ἀπὸ τοὺς αἵρετικούς, τοὺς «βαρεῖς λύκους», ὅπως τοὺς εἶχε ἄλλοτε ὀνομάσει, καὶ νὰ τονίσῃ εἰς αὐτοὺς τὰ μεγάλα πνευματικὰ δῶρα, ποὺ ἔλαβαν μὲ τὸ νὰ γίνουν Χριστιανοί. Ὑπενθυμίζει λοιπὸν πόσον ἁμαρτωλοὶ καὶ δυστυχεῖς ἦσαν, πρὶν γίνουν Χριστιανοί, πόσον δὲ εὐτυχεῖς εἶναι τώρα. Τοὺς συνιστᾷ νὰ μένουν πιστοὶ εἰς τὸν Θεὸν καὶ νὰ ζοῦν, ὅπως διδάσκει ἡ νέα τῶν θρησκείων. Τοὺς δίνει ὑπερόχους συμβουλὰς χριστιανικῆς ζωῆς καὶ εἰδικώτερα οἰκογενειακῆς ζωῆς. Μεταξὺ τῶν ἄλλων γράφει: «Τὰ τέκνα ὑπακούετε τοῖς γονεῦσι ἐν Κυρίῳ... καὶ οἱ πατέρες ἐκτρέφετε τὰ τέκνα ὑμῶν ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου». Τὴν ἐπιστολὴν αὐτὴν ἀπέστειλεν ἐπίσης μὲ τὸν Τυχικόν.

Ἄλλην ἐπιστολὴν ἔγραψε πρὸς τοὺς Φιλιπησίους ἀπὸ τὴν ἐξῆς ἀφορμῆν: Οἱ Φιλιπήσιοι γεμάτοι πάντοτε ἀγάπην διὰ τὸν Παῦλον, ἔστειλαν εἰς αὐτὸν μὲ τὸν Ἐπαφρόδιτον χρήματα. Ἀλλὰ ὁ Ἐπαφρόδιτος, ὅταν ἦλθε εἰς τὴν Ρώμην, ἠσθένησε βαρῶς καὶ ἀνησύχησαν πολὺ οἱ Φιλιπήσιοι. Ὁ Παῦλος, διὰ νὰ τοὺς καθησυχάσῃ, ἔγραψε τὴν ἐπιστολὴν καὶ τὴν ἔστειλε μὲ τὸν Ἐπαφρόδιτον, ὁ ὁποῖος εἶχε ἐν τῷ μεταξὺ ἀνερρώσει. Εἰς αὐτὴν τοὺς εὐχαριστεῖ διὰ τὴν ἀγάπην τῶν καὶ τὴν βοήθειάν τῶν, τοὺς πληροφορεῖ διὰ τὰ κατ' αὐτόν, τοὺς συνιστᾷ νὰ προφυλάσσωνται ἀπὸ τοὺς αἵρετικούς, τοὺς συμβουλεύει πατρικῶς καὶ τοὺς βεβαιώνει, ὅτι πολὺ σύντομα θὰ τοὺς ἐπισκεφθῆ. Τοιοῦτοτρόπως ὁ μέγας τῶν Ἐθνῶν ἀπόστολος, καὶ φυλακισμένος ἀκόμη, ἐξακολουθοῦσε τὴν μέριμναν περὶ πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν (Β' Κορινθίους ια', 28).

46. Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΠΕΡΙΟΔΕΙΑ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

Ἡ ἀπελευθέρωσις, τὴν ὁποῖαν ὁ Παῦλος εἰς τὰς ἐπιστολάς του προανήγγειλε, ἐπραγματοποιήθη. Ἡθωώθη ἀπὸ τὸ αὐτοκρατορικὸν δικαστήριον καὶ ἐξήλθεν ἀπὸ τὴν οἰκίαν-φυλακίην. Κατὰ δὲ τὸ ἔαρ τοῦ 64, γέρων πλέον καταβεβλημένος σωματικῶς, ἀκμαῖος ὁμως πνευματικῶς, ἐνκατέλιπε τὴν Ρώμην, διὰ νὰ κάμῃ τὴν τετάρτην καὶ τελευταίαν αὐτοῦ περιοδείαν. Ποῦ ἀκριβῶς ἐπῆγε δὲν γνωρίζομεν. Ἀπὸ τὰς πληροφορίας ὁμως τῶν ἐκκλησιαστικῶν συγγραφέων, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰς ἐπιστολάς τοῦ ἰδίου τοῦ Παύλου, συμπεραίνομεν ποῖα θὰ ἦσαν τὰ μέρη, τὰ ὁποῖα ἐπεσκέφθη.

Φαίνεται, ὅτι ἀπὸ τὴν Ρώμην ἐπῆγε πρὸς τὴν Ἀσίαν. Ἡ πρώτη δὲ πόλις, τὴν ὁποῖαν ἐπεσκέφθη ἦτο ἡ Ἐφεσος. Ἐχάρη ἀναμφιβόλως πολὺ ὅταν εἶδε τοὺς ἀγαπητοὺς του Χριστιανούς, μὲ τοὺς ὁποίους τρία ἔτη προηγουμένως συνέζησε. Συνεβούλευσε αὐτοὺς καὶ τοὺς κατέστησε προσεκτικοὺς ἀπέναντι τῶν αἰρετικῶν καὶ τῶν Ἰουδαίων. Ἐπειδὴ δὲ δὲν εἶχε καιρὸν νὰ μείνῃ πολὺ, ἔφυγε καὶ ἄφησε ὡς ἀντιπρόσωπόν του τὸν ἐπίσκοπον τῆς Ἐφέσου, τὸν Τιμόθεον. Ὁ Τιμόθεος τώρα θὰ διωργάνωνε τὴν Ἐκκλησίαν καὶ θὰ ἐσυνέχιζε τὸ ἔργον τοῦ διδασκάλου του.

Ὁ Παῦλος πιθανώτατα μετέβη εἰς Κολοσσάς, ὅπως ἀλλωστε εἶχε ὑποσχεθῆ εἰς τὸν Φιλήμονα Ἀπὸ ἐκεῖ ἐπῆγε πρὸς τὴν Μακεδονίαν. Ἀσφαλῶς ἐπεσκέφθη πρῶτον τοὺς ἀγαπητοὺς του Φιλιππησίους καὶ ἔπειτα περιώδευσε εἰς τὴν ἄλλην Μακεδονίαν. Κατὰ τὴν περιοδείαν ἔγραψε μίαν θαυμασίαν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Τιμόθεον, διὰ τῆς ὁποίας τὸν συμβουλεῖ πῶς νὰ ποιμαίνῃ τὴν ἐκκλησίαν. Ἐνεκα τούτου καὶ ἡ ἐπιστολὴ ὠνομάσθη ποιμαντορικὴ.

Ἀπὸ τὴν Μακεδονίαν ἐπέστρεψε πιθανῶς δι' ὀλίγον διάστημα εἰς τὴν Ἐφεσον. Καὶ ἀπὸ ἐκεῖ μαζί μὲ τὸν Τίτον ἔπλευσε εἰς Κρήτην. Εἰς τὴν ἑλληνικὴν αὐτὴν μεγαλόνησον ὑπῆρχον Χριστιανοί. Ἐδίδασκε πρὸς αὐτοὺς καὶ πρὸς τοὺς ἔθνικούς· τοὺς μὲν ἐστήριξε, τοὺς δὲ ἐξεχριστιάνισεν. Ἐτακτοποίησε τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἀνεχώρησε ἀπὸ ἐκεῖ, ἀφοῦ ἄφησε ὡς ἐπίσκοπον

Κρήτης τὸν Τίτον, διὰ νὰ συνεχίση καὶ τελειώσῃ τὸ ἔργον. Πρὸς τὸν Τίτον ἔγραψε βραδύτερον μίαν ἐπιστολὴν ποιμαντορικὴν, εἰς τὴν ὁποίαν τοῦ ἔδιδε, ὅπως καὶ εἰς τὸν Τιμόθεον πολυτίμους ποιμαντορικὰς ὁδηγίας. Εἰς τὸ τέλος τῆς ἐπιστολῆς τὸν παρακαλοῦσε νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Νικόπολιν, διὰ νὰ παραχειμάσουν ἐργαζόμενοι ἐκεῖ. Ἀπὸ τὴν τελευταίαν αὐτὴν παράγραφον τῆς ἐπιστολῆς φαίνεται ὅτι ὁ ἀκούραστος ἀπόστολος, ἀφοῦ ἐπεσκέφθη τὴν Μιλητον καὶ τὴν Κόρινθον, ἦλθε καὶ ἐκήρυξεν εἰς Νικόπολιν καὶ τὰ γύρω μέρη τῆς Ἡπείρου. Πιθανώτατα ἀπὸ ἐκεῖ διεπεραιώθη εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ κατέληξε εἰς τὴν Ρώμην.

Ὅταν ἔφθασε εἰς Ρώμην, τὰ πράγματα ἦσαν πολὺ παραγμένα. Οἱ Χριστιανοὶ κατεδιώκοντο ἀγρίως καὶ ἐβασανίζοντο σκληρά. Ὁ αὐτοκράτωρ Νέρων, διὰ νὰ σκεπάσῃ τὰ ἐγκλήματα του καὶ νὰ διασκεδάσῃ τὴν λαϊκὴν ὀργήν, εἶχεν ἐξεγεῖρει φοβερὸν διωγμὸν ἐναντίον τῶν Χριστιανῶν. Ἐνας Ρωμαῖος ἱστορικός, ὁ Τάκιτος, ἀναφέρει, ὅτι οἱ Χριστιανοὶ ἐβασανίζοντο καὶ ἐθανατώνοντο κατὰ πολλοὺς τρόπους. Ἐρράπτοντο εἰς δέρματα θηρίων καὶ κατεσπαράσσοντο ἀπὸ σκυλιά. Ἄλλοι ἐδένοντο εἰς πασσάλους, ἠλείφοντο μὲ εὐφλέκτους ὕλκας καὶ μόλις ἤρχιζε ἡ νύξ, ἐκαίοντο, διὰ νὰ φωτίζουσι τὰς ὁδοὺς καὶ τὰς πλατείας. Διὰ τὰς φρικαλέας αὐτὰς ἐκτελέσεις διέθεσε ὁ Νέρων καὶ αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς κήπους του. Τὸ ἔδαφος τῆς Ρώμης ἐβάφετο ἀφθόνως μὲ τὸ αἷμα τῶν μαρτύρων καὶ ἐστρώνετο μὲ τὴν στάκτιν τῶν σωμάτων των.

Εἰς τὸσον τραγικὴν ἐποχὴν ἦλθε ὁ μέγας ἀπόστολος εἰς Ρώμην. Πρὶν ἢ προφθάσῃ νὰ ἐπικοινωνήσῃ μὲ τοὺς καταδιωκομένους ἀδελφοὺς, συνελήφθη καὶ ἐφυλακίσθη. Ὑπεβλήθη εἰς

Ἡ εἰκὼν ἀνευρέθη εἰς τινὰ κατακόμβην τῆς Ρώμης τὸ 1922. Ἀνήκει εἰς τὸν 2ον αἰῶνα καὶ πιστεύεται, ὅτι παριστάνει τὸν ἀπόστολον Παῦλον.

πρώτην αύστηράν ανάκρισιν, ἀλλὰ δὲν κατεδικάσθη. Ἐροίφθη ὁμως εἰς ἀπαισίαν φυλακὴν ὡς κακοῦργος. Ἐκεῖ ὑπέφερε πολὺ. Τότε ἔγραψε τὴν δευτέραν ποιμαντορικὴν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Τιμόθεον. Εἰς αὐτὴν ἐκτὸς ἀπὸ τὰς σπουδαίας συμβουλάς ποῦ τοῦ δίνει, γράφει καὶ τὴν ἰδικὴν του κατάστασιν. Εἶναι μόνος μαζί μὲ τὸν Λουκᾶν, διότι ὁ Τιτος εὕρσκεται εἰς Δαλματίν καὶ οἱ ἄλλοι εἰς ἄλλα μέρη. Ἄν θέλῃ ὁ Τιμόθεος μὲ τὸν Μᾶρκον, ἄς ἔλθουν εἰς τὴν Ρώμην πρὸ τοῦ χειμῶνος.

Εἰκὼν παριστάνουσα τοὺς ἀποστόλους Πέτρον καὶ Παῦλον. Ἄνευρέθη εἰς κατακόμβην τῆς Ρώμης.

Μετὰ τὸν χειμῶνα θὰ εἶναι πλέον ἀργά, ὁ θάνατος πλησιάζει. Δὲν τὸν φοβεῖται ὁμως. Μὲ ἀγαθὴν τὴν συνείδησιν καὶ πλήρη πεποίθησιν εἰς τὸν Θεὸν τὸν περιμένει. «Τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγώνισμαι—γράφει—τὸν δρόμον ιετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα. Λοιπὸν ἀπόκειται μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος» (Β' Τιμόθ. δ', 7).

Δὲν γνωρίζομεν, εἴαν ἐπρόλαβε νὰ ἔλθῃ ὁ Τιμόθεος. Μετ' ὀλίγον ὁ γηραιὸς ἀπόστολος κατεδικάσθη εἰς θάνατον. Ἡρεμος καὶ χαίρων ἐβάδισε πρὸς τὸν τόπον τῆς ἐκτελέσεως ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν. Προσηυχήθη, ἐγονυπέτησε καὶ ἔκλινε τὴν κεφαλὴν. Ὁ δῆμιος κατάφερε μὲ ὄρμην τὴν σπάθην καὶ ἀπέκοψε τὴν τιμίαν κεφαλὴν. Το σῶμα αἱματοβαμένον καὶ ἀκρωτηριασμένον ἔπεσεν εἰς τὸ ἔδαφος. Ἡ ἀγία ὁμως ψυχὴ του παρελήφθη ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους εἰς τοὺς οὐρανοὺς. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐμαρτύρησε κατὰ τὸ 67 μ.Χ.

Αἱ ἐκκλησίαι δὲν θὰ τὸν ἴδουν πλέον. Ἡ Ἀσία, ἡ Μακεδονία, ἡ Ἑλλάς καὶ αἱ ἄλλαι χώραι δὲν θὰ ἀκούσουν τὰ φλογερά αὐτοῦ κηρύγματα. Τὰ ὅσα ὁμως ἤκουσαν, θὰ τὰ ἐνθυμοῦνται πάντοτε καὶ θὰ εὐγνωμονοῦν αἰωνίως τὸν μέγαν ἀπόστολον τῶν Ἑθνῶν. Αἱ δὲ ἐπιστολαὶ του θὰ εἶναι πηγὴ παντοτεινῆς διδασκαλίας διὰ τοὺς Χριστιανοὺς ὅλων τῶν αἰώνων.

47. ΙΑΚΩΒΟΣ Ο ΑΔΕΛΦΟΘΕΟΣ

“Όλοι οί χριστιανοί καί Ιδίως ὄσοι ἐγνώρισαν προσωπικῶς τὸν μεγαν ἀπόστολον τῶν Ἐθνῶν, συνεκινήθησαν βέβαια πολὺ ὅταν ἔμαθαν τὸν ἔνδοξον μαρτυρικὸν θανατὸν του. Ἐχαιρον μὲν διότι οὐτός, λυτρωμένος ἀπο τοὺς κόπους τῆς παρουσίας ζωῆς, εὕρσκεται μαζί με τὸν Κύριον εἰς τοὺς Οὐρανοὺς, ἐλυποῦντο ὅμως διότι ἔχουσαν ἓνα στοργικὸν πατέρα, ἓνα ἀγαπητὸν ἀδελφὸν καί ἓνα ἐμπνευσμένον διδάσκαλον. Πρὸ ὀλίγου χρόνου οἱ Χριστιανοί τῆς Ἱερουσαλήμ καί τῶν ἄλλων ἐκκλησιῶν εἶχαν πενήθει τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοθέου Ἰακώβου, ὁ ὁποῖος ἦτο καί σεβαστὸς ἐπίσκοπος τῆς Ἱερουσαλήμ.

Ὁ γέρον ἱεράρχης, ἀγωνιστῆς καί φρουρὸς τῆς ὀρχαιοτάτης ἀπὸ ὅλας τὰς Ἐκκλησίας δὲν εἶχε ἀπομακρυνθῆ καθόλου ἀπὸ τῆν ἀγίαν πόλιν. Ἐκυβερνοῦσε με σύνεσιν μεγάλην καί ἀγάπην ὄχι μόνον τῆν Ἐκκλησίαν τῆς Ἱερουσαλήμ, ἀλλὰ καί τὰς ἄλλας γύρω Ἐκκλησίας. Ἐζούσε ζῶν ἀσκητικὴν ἀφωσιωμένος ψυχῆ τε καί σώματι εἰς τὸν Θεόν. Οὔτε κρέας ἔτρωγε οὔ εἰς οἶνον καί οἰνοπνευματώδη ποτὸ ἔπινε. Ποτὲ δὲν ἐξύρισε τῆν κεφαλὴν καί τὸν πῶγνά του. Ἐστεροῦσε τὸν ἑαυτὸν του καί ἀπὸ τὰς ἀθωοτέρας τέρψεις. Πάντοτε δέ, ὅταν τὰ μεγάλα καθήκοντα τοῦ ἐπέτρεπον, προσηύχετο γονυπετῆς πρὸς τὸν ἀδελφὸν καί Κύριόν του Ἰησοῦν.

Ἀπὸ τὰς πολλὰς καί μακρὰς γονυκλισίας τὰ γόνατά του, ἀναφέρει κάποιος ἱστορικὸς τῆς Ἐκκλησίας, εἶχαν σκληρυνθῆ. Παρακαλοῦσε δὲ τὸν Κύριον πάντοτε ὑπὲρ τῶν Χριστιανῶν, ὑπὲρ τῶν Ἰουδαίων καί ὑπὲρ τῶν Ἐθνικῶν. Ἀγαποῦσε πολὺ τὸν λαόν. Ἐκανε πλῆθος καλὰ ἔργα πρὸς ὅλους. Ὑπερήσπιζε με θάρρος πάντοτε τοὺς ἀδικουμένους. Ἀγαποῦσε πολὺ τὴν δικαιοσύνην καί εἰλογάζειο διὰ τῆν ἐπικράτησιν αὐτῆς. “Όλοι.

Χριστιανοί καί Ἰουδαῖοι, τὸν ἐτιμοῦσαν πολὺ καί τὸν ὠνόμαζαν δίκαιον. Καί κάποιος Ἑβραῖος ἱστορικὸς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ὁ Ἰωσηπος, ἐκφράζεται με πολὺν θαυμασμὸν διὰ τὸν δίκαιον Ἰάκωβον.

Ἄλλ’ ἡ μεγάλη του ἀρετὴ καί ἡ ὑπόληψις ἐπροκάλεσε τὸν φθόνον καί τῆν ὀργὴν τῶν ἀρχιερέων καί ὅλου τοῦ συνεδρίου

Ο ἀρχιερεὺς Ἄννας, υἱὸς τοῦ γνωστοῦ Ἄννα, ποῦ εἶχε καταδικάσει τὸν Κύριον, ἐζήτησε εὐκαιρίαν νὰ θανατώσῃ τὸν Ἰάκωβον. Ὅταν δὲ ὁ Φῆστος ἀπέθανε καὶ ἔμεινε ἡ ἐπαρχία τῆς Ἰουδαίας ἐπὶ ὀλίγον χρονικὸν διάστημα χωρὶς Ρωμαῖον ἡγεμόνα, ὁ Ἄννας ἐξεμεταλλεύθη τὴν εὐκαιρίαν. Μὲ τὰ ὄργανά του συνέλαβε τὸν Ἰάκωβον, τὸν ἔφερε πρὸ τοῦ συνεδρίου, τὸν κατηγοροῦσε ὡς παραβάτην τοῦ Νόμου καὶ τὸν κατέδικασε εἰς θάνατον.

Πρὶν θανατώσουν τὸν γηραιὸν ἐπίσκοπον, ἠθέλησαν νὰ τὸν ἐξαναγκάσουν νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν. Τὸν ἀνεβίβασαν λοιπὸν εἰς τὸ περὺγιον τοῦ Ναοῦ καὶ μπροστὰ εἰς τὸ πλῆθος τὸν ἠρώτησαν διὰ τὸν Χριστόν. Ἐκεῖνος τότε ἐκήρυξε, ὅτι ὁ Χριστός, Κύριος οὐρανοῦ καὶ γῆς, κάθηται ἐκ δεξιῶν τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ καὶ θὰ ἔλθῃ πάλιν ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ, διὰ νὰ κρίνῃ τὸν κόσμον. Ἀγανακτημένοι οἱ παράνομοι κριταὶ τὸν κατέβασαν, τὸν ἔσυραν εἰς τὸν τόπον τῆς ἐκτελέσεως καὶ πρῶτοι αὐτοὶ ἤρχισαν ἄντριον λιθοβολισμόν. Τὸ φανατισμένον πλῆθος τοὺς ἐμιμήθη. Ἐνῶ δὲ βροχὴ ἀπὸ λίθους κατέσχιζε τὰς σάρκας τοῦ σεβαστοῦ γέροντος, ἐκεῖνος ἐγονυπέτησε καὶ προσηχήθη ὑπὲρ τῶν δημίων του λέγων: «Κύριε, Θεέ, Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς. Οὐ γὰρ οἶδασι τί ποιοῦσι».

Ἡ ἀνεξικακία του συνεκίνησε πολλούς. Ἐνας μάλιστα, υἱὸς Ἰουδαίου ἱερέως, ἐφώνασε πρὸς τοὺς λιθοβολοῦντας: «Σταματήσατε. Τί κάνετε; δὲν ἀκούετε ὅτι ὁ δίκαιος προσεύχεται ὑπὲρ ἡμῶν;» Ἀλλὰ τότε ἕνας φανατισμένος Ἰουδαῖος ἤρπασε ἕνα χονδρὸν ξύλον καὶ κατέφερε φοβερὸν κτύπημα εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ ἁγίου ἐπισκόπου. Τὸν ἔρριψε κάτω νεκρόν.

Τὸ τίμιον σῶμά του ἰὸ παρέλαβαν Χριστιανοὶ καὶ Ἰουδαῖοι μαζί καὶ τὸ ἔθαψαν πλησίον τοῦ Ναοῦ. Ἐπὶ τοῦ τάφου του δὲ ἀνήγειραν σιήλην. Ἐννοεῖται, ὅτι ὁ περισσότερος λαὸς τῶν Ἰουδαίων, πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἄρχοντας καὶ αὐτὸς ὁ Ἰώσηπος, ἠγανάκτησαν καὶ ἐλυπήθησαν διὰ τὸν θάνατον τοῦ δικαίου ἱεράρχου. Ὅταν δὲ ὕστερα ἀπὸ ὀλίγον ἦλθε ὁ νέος Ρωμαῖος ἡγεμὼν, κατήγγειλαν τὸ γεγονός καὶ ἐπέτυχαν τὴν καθάρεισιν τοῦ Ἄννα ἀπὸ τὸ ἀρχιερατικὸν ἀξίωμα. Ὁ θάνατος τοῦ ἀδελ-

φοθέου Ἰακώβου συνέβη μετὰ τὸ 62 καὶ πρὸ τοῦ 67 μ.Χ.

Πρὶν ἀποθάνῃ ὅμως, ἔγραψε μίαν θαυμασίαν ἐπιστολὴν πρὸς τοὺς διεσπαρμένους εἰς τὸν κόσμον Ἰουδαίους Χριστιανούς. Εἰς αὐτὴν τοὺς διδὲι πολυτιμοτάτας πρακτικὰς συμβουλὰς. Τοὺς συμβουλεύει νὰ εἶναι ἀπροσωπὸληπτοι· νὰ μὴ τιμοῦν μόνον τοὺς πλουσίους καὶ περιφρονοῦν τοὺς πτωχοὺς. Νὰ προσέχουν τὴν γλῶσσαν των, ὥστε νὰ ὁμιλοῦν καλὰ καὶ ὠφέλιμα. Καὶ κυρίως τοὺς διδάσκει, ὅτι μόνῃ ἡ πίστις δὲν σώζει τὸν ἄνθρωπον. Διότι πῖ σ τ ῖ ς ἄ ν ε υ ἔ ρ γ ω ν ν ε κ ρ ᾶ ἔ σ τ ῖ. Νεκρὰν πίστιν ἔχουν καὶ τὰ δαιμόνια. Ἡ ὀρθὴ πίστις συνοδεύεται πάντοτε ἀπὸ τὰ καλὰ ἔργα.

48. ΤΟ ΚΗΡΥΓΜΑ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

Οἱ ἄλλοι ἀπόστολοι διεσκορπίσθησαν εἰς τὰ διάφορα μέρη τῆς οἰκουμένης, διὰ νὰ διαδώσουν τὴν νέαν θρησκείαν. Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ἀμέσως μετὰ τὴν ἀποστολικὴν σύνοδον συνεφωνήθη νὰ κηρύξουν μετὰ τῶν Ἰουδαίων, ἐνῶ ὁ Παῦλος θὰ ἐκήρυττε εἰς τὰ Ἔθνη. Ἐπειδὴ ὅμως οἱ Ἰουδαῖοι ἐν συγκρίσει πρὸς τοὺς ἄλλους ἦσαν ὀλίγοι καὶ ἐπειδὴ ἀκόμη δυσπιστοῦσαν καὶ ἐπολεμοῦσαν τὸ κήρυγμα, ὅλοι οἱ ἀπόστολοι ἐστράφησαν πρὸς τοὺς ἄλλους λαοὺς τῆς οἰκουμένης. Ἔγιναν, ὅπως εἶχε προείπει ὁ Κύριος, ἀ π ὅ σ τ ο λ ο ι τ ῆ ς Ο ἰ κ ο υ μ ἔ ν η ς.

Δὲν ὑπάρχουν δυστυχῶς σαφεῖς μαρτυρίαι διὰ τὰς χώρας, εἰς τὰς ὁποίας ἐπήγε ἕκαστος ἀπόστολος. Σφῶνται μόνον μερικαὶ ἀρχαῖαι παραδόσεις, αἱ ὁποῖαι δὲν ἀναφέρουν ἀκριβεῖς πληροφορίας. Οὕτω, σύμφωνα μὲ αὐτὰς τὰς παραδόσεις ὁ ἱερὸς εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος ἐκήρυξε ἐπὶ ἀρκετὸν διάστημα εἰς τοὺς Ἑβραίους τῆς Παλαιστίνης. Πρὸς χάριν δὲ αὐτῶν ἔγραψε καὶ τὸ Εὐαγγέλιόν του εἰς τὴν ἑβραϊκὴν γλῶσσαν. Ἀργότερον αὐτὸς ὁ ἴδιος, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, μετέφρασε τὸ Εὐαγγέλιόν του εἰς τὴν ἑλληνικὴν. Ἐπειτα μετέβη εἰς ξένας χώρας, εἰς τὴν Μακεδονίαν, τὴν Συρίαν, τὴν Περσίαν, τὴν Αἰθιοπίαν καὶ ἄλλοῦ. Μάλιστα δὲ ἀναφέρεται, ὅτι ἀπέθανε μαρτυρικὸν θάνατον εἰς κάποιαν χώραν ἀνθρωποφάγων.

Περὶ τοῦ ἀποστόλου Ἀνδρέου λέγεται, ὅτι ἐκήρυξε εἰς τὴν Σκυθίαν, τὴν Γαλατίαν, τὴν Βιθυνίαν. εἰς τὸ Βυζάντιον, ὅπου μάλιστα ἵδρυσεν τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἐχειροτόνησε τὸν πρῶτον ἐπίσκοπον οὐτῆς. Ἀπὸ ἐκεῖ ἦλθε εἰς τὴν Θράκην, τὴν Μακεδονίαν, τὴν Θεσσαλίαν καὶ τὴν Ἀχαιοῦν. Ἐκεῖ λέγεται, ὅτι κατεδικάσθη εἰς θάνατον καὶ ἐσταυρώθη ἐπάνω εἰς μίαν ἐλοίαν. Τὸ λείψανόν του λέγεται ὅτι ἐτάφη εἰς Πάτρας. Ἀργότερα μετεφέρθη τὸ ἱερόν του λείψανον εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Περὶ τοῦ Φιλίππου λέγεται, ὅτι ἐκήρυξεν εἰς Φρυγίαν. Εἰς τὴν Ἱεράπολιν δὲ τῆς Φρυγίας ἀπέθανε μορτιρικὸν θάνατον κρεμασθεὶς ἀπὸ ἓνα μαρμάρινον στύλον μὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω.

Ὁ Ναθαναὴλ ἢ Βαρθολομαῖος, ὁ φίλος τοῦ Φιλίππου, ἐδίδασκε εἰς τὰς Ἰνδίας, εἰς τὴν Ἀροβίαν καὶ τὴν Ἀρμενίαν. Οἱ Ἀρμένιοι ἰδιαίτερώς μέχρι σήμερον τιμοῦν αὐτόν. Δύο φορές ἐμορτύρησε : τὴν πρώτην φοράν ἐδέθη ἐπὶ ἀρκετὸς ὥρας ἐπάνω εἰς σταυρόν, ἀλλ' ἀπελύθη τὴν δευτέραν φοράν εἰς τὴν Κιλικίαν ἐκαρφώθη ἐπὶ σταυροῦ καὶ ἀπέθανε.

Περὶ τοῦ Θωμᾶ ἀναφέρεται, ὅτι ἔφθασε κηρύττων μέχρις Ἰνδιῶν. Εἰς μεταγενεστέραν δὲ ἐποχὴν ἐζούσαν ἐκεῖ πιστοί, οἱ ὅποιοι ἐλέγοντο Χριστιανοὶ τοῦ Θωμᾶ.

Ὁ Σίμων, ὁ Κανανίτης, ὁ ζηλωτής, ὅπως λέγεται εἰς τὴν ἐλληνικὴν, ἐδίδασκε εἰς τὴν Αἴγυπτον, τὴν Κυρήνην καὶ ἄλλα μέρη τῆς Ἀφρικῆς. Λέγεται, ὅτι ἔφθασε καὶ μέχρι τῶν Βρετανικῶν νήσων, ὅπου καὶ ἀπέθανε μαρτυρικὸν θάνατον.

Ὁ Ἰούδας, ὁ ὅποιος ὠνομάζετο καὶ Θαδδαῖος, ἐδίδασκε εἰς τὴν Μεσοποταμίαν, τὴν Συρίαν, τὴν Ἀραβίαν, εἰς τὴν Περσίαν καὶ εἰς ἄλλους Σημιτικὸς λαούς.

Ὁ Ματθαῖος, ὁ ὅποιος ἐξελέγη ἀπόστολος ἀντὶ Ἰούδα τοῦ Ἰσκαριώτου, ἦλθε ὡς κήρυξ τοῦ Εὐαγγελίου εἰς Αἰθιοπίαν, ὅπου καὶ ἐθανατώθη. Κατ' ἄλλην πληροφορίαν ἐθανατώθη εἰς τὴν Ἰουδαίαν λιθοβοληθεὶς ὑπὸ τοῦ ὄχλου.

Ὁ δὲ ἀπόστολος Πέτρος, ὀλίγον χρόνον ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀποστολικὴν σύνοδον, ἦλθε εἰς τὴν Ἀντιόχειαν, ὅπου ἔμενε καὶ ὁ Παῦλος. Συνανεστρέφετο ἐλευθέρως τοὺς ἐξ Ἑθνῶν Χριστιανούς, χωρὶς νὰ κἀνῃ καμμίαν διάκρισιν μεταξὺ αὐτῶν

καὶ τῶν Ἰουδαίων Χριστιανῶν: "Ὅταν ὁμῶς ἦλθαν μερικοὶ ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ, ὁ Πέτρος ἐφοβήθη μήπως σκανδαλισθοῦν ἐκεῖνοι, ἐὰν τὸν ἔβλεπαν μετὰ τῶν Ἐθνικῶν Χριστιανῶν καὶ διὰ τοῦτο ἔπαυσε νὰ συναναστρέφεται αὐτούς. Ἄλλ' ὁ Παῦλος τοῦ ὑπενθύμισε τὴν ἀπόφασιν τῆς συνόδου καὶ τοῦ ὑπέδειξε, ὅτι πρέπει νὰ ἔχη τὴν αὐτὴν συμπεριφορὰν πρὸς ὄλους τοὺς Χριστιανούς, Ἰουδαίους καὶ Ἐθνικούς.

Ἄπο ἐκεῖ ὁ Πέτρος ἐξῆλθε εἰς μεγάλην περιοδείαν. Ποῦ ἀκριβῶς μετέβη, δὲν γνωρίζομεν. Ἴσως περιώδευσε εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἔφθασε μέχρι Κορίνθου. Μερικοὶ λέγουσιν, ὅτι μετέβη καὶ εἰς τὴν Ρώμην. Ἄπο μίαν του ἐπιστολὴν φαίνεται, ὅτι ἐκήρυξε εἰς τὴν Βαβυλῶνα. Ἀπέθανε σύμφωνα μὲ τὴν προφητείαν τοῦ Κυρίου μαρτυρικὸν θάνατον. Καθὼς λέγει ἡ ἀρχαία παράδοσις, ἐσταυρώθη μὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω.

Ὁ Πέτρος ἔφησε δύο σπουδαίας καθολικὰς ἐπιστολάς. Ἡ πρώτη ἐστάλη πρὸς τοὺς Χριστιανοὺς τοῦ Πόντου, τῆς Γαλιτίας, τῆς Καππαδοκίας, τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Βιθυνίας. Εἰς τὰς ἐπιστολάς του ἀποδεικνύει διὰ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ Μεσσίας, πρὸς τὸν ὁποῖον ὀφείλουσιν ὅλοι πιστεῖν καὶ ὑπακοῆν, διὰ νὰ εὔρουν σωτηρίαν.

Χάρις εἰς τὰς περιόδους τῶν ἀποστόλων τὸ Εὐαγγέλιον εἶχε διαδοθῆ εἰς τὰς κυριωτέρας πόλεις τῆς Οἰκουμένης. Αὐτὸ δὲ εἶχε ὑπ' ὄψιν ὁ μέγας ἀπόστολος Παῦλος, ὅταν ἀπὸ τὴν φυλακὴν τῆς Ρώμης ἔγραφε πρὸς τοὺς Κουλασσαεῖς, ὅτι τὸ Εὐαγγέλιον ἐκηρύχθη ἐν πάσῃ τῇ κτίσει τῇ ὑπὸ οὐρανὸν (Κολοσσαεῖς α', 23).

49. Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Ὁ ἕνας μετὰ τὸν ἄλλον οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι ἀπέθανον δὲ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ. Συγκεντρωμένοι εἰς τοὺς οὐρανοὺς, εὐτυχεῖς μετὰ τῶν ἀγγέλων καὶ τῶν ἁγίων, ὕμνουσιν καὶ δοξάζουσιν τὸν Διδάσκαλον καὶ Κύριον. Ἐνας μόνον ἀπὸ αὐτοῦ ἐζῆσε περσσότερον, ὁ ἀγαπημένος μαθητής, ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης. Μόνος αὐτὸς περιώδευε τώρα εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν.

Ἐπεσκέπτετο τὰ μέρη, εἰς τὰ ὅποια εἶχε κηρύξει ὁ Παῦλος, ἐστήριζε τοὺς Χριστιανούς καὶ διοργάνωνε τὰς Ἐκκλησίας. Εἰσῆρχετο εἰς τὰς πόλεις τῶν Ἑθνικῶν, ἐδίδασκε τὴν ἀλήθειαν καὶ προσεῖλκυε πολλούς. Ἐνδιεφέρετο διὰ τὴν πρόδοον ὄλων τῶν Χριστιανῶν καὶ ἐνός ἐκάστου ἰδιαιτέρως.

Κάποιος ἐκκλησιαστικὸς συγγραφεὺς, Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς, διηγεῖται, ὅτι ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης εἰς μίαν τοῦ περιοδείαν συνήνητησεν ἓνα νεανίαν εὐσεβῆ. Τὸν ἐπήρε ὑπὸ τὴν προστασίαν του καὶ ἐπειδὴ δὲν ἤμποροῦσε βέβαια νὰ τὸν ἔχη μαζί του, τὸν ἐνεπιστεύθη εἰς τὸν ἐπίσκοπον τῆς πόλεως. Δυστυχῶς ὅμως ὁ νεανίας ἐκεῖνος περιεπλέχθη εἰς κακὰς συναστροφὰς καὶ σιγὰ, σιγὰ ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τὴν χριστιανικὴν ζωὴν. Ἐγίνε ἀμαρτωλὸς καὶ ἔζησε ἐν μέσῳ ἀμαρτωλῶν. Ἀπὸ τὰς μικροτέρας ἀμαρτίας ἐπροχώρησε εἰς τὰς μεγαλυτέρας καὶ κατέληξε νὰ γίνῃ ληστὴς καὶ φονεὺς.

Ὑστερα ἀπὸ ἕτη, ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης, γέρων πλεόν, ἐπανῆλθε εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην καὶ μὲ πόνον ψυχῆς ἐπληροφόρηθη τὸ θλιβερὸν κατάντημα τοῦ προστατευομένου του. Ὡσὰν στοργικὸς πατέρας ἠθέλησε τότε νὰ ἐπανεύρῃ τὸ ἀπολωλὸς τέκνον καὶ παρὰ τὴν γεροντικὴν του ἡλικίαν ἐξῆλθε εἰς τὰ ὄρη. Περιεπλανήθη εἰς τὰ μονοπάτια καὶ τὰ δάση, μεχρις ὅτου συνήνητησε τὸν ληστήν. Ἐκεῖνος ἀνεγνώρισε ἀμέσως τὸν ἀπόστολον καὶ κατελήφθη ἀπὸ τὴν ἐντροπήν, ὥστε ἐπεχείρησε νὰ φύγῃ. Ἄλλ' ὁ ἱερός εὐαγγελιστὴς τὸν ἠκολούθησε. «Τέκνον μου, τοῦ ἐφώνασε, διατί ἀποφεύγεις τὸν πατέρα σου;» Συνεκινήθη ὁ ληστὴς, ἐσταμάτησεν, ἔπεσεν εἰς τὰ πόδια τοῦ σεβαστοῦ γέροντος καὶ μὲ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς ἐξωμολογήθη τὰς ἀμαρτίας του. Ἡ εἰλικρινὴς μετάνοια τὸν ἔσωσε ἀπὸ τὴν ἀμαρτίαν κοί τὴν αἰώνιαν καταδίκην.

Ἐκτοτε ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης παρέμεινε εἰς τὴν Ἔφεσον ὡς ἀρχιερεὺς ὅλης τῆς Ἀσίας. Ἡ παράδοσις ἀναφέρει, ὅτι κατὰ τὸν διωγμὸν τοῦ αὐτοκράτορος Δομιτιανοῦ (81 - 96) συνελήφθη, ὠδηγήθη εἰς τὴν Ρώμην καὶ ἐβασανίσθη. Ἀπὸ ἐκεῖ ἐξωρίσθη εἰς τὴν νῆσον Πάτμον, ὅπου καὶ ἔλαβε παρὰ τοῦ Θεοῦ ἀποκαλύψεις, τὰς ὁποίας ἔγραψε εἰς τὴν Ἀποκάλυψιν.

λυψίον του. Μετά δὲ τὸν θάνατον τοῦ Δομιτιανοῦ ἐπανῆλθε εἰς τὴν Ἔφεσον, ὅπου καὶ ἔμεινε μέχρι τοῦ θανάτου του.

Προσῆρχετο πάντοτε εἰς τὰς συναθροίσεις τῶν πιστῶν καὶ ἐδίδασκε. Διηγεῖτο ὅσα εἶδε καὶ ἄκουσε ἀπὸ τὸν Κύριον. «Καὶ ἡμεῖς ἐθέσασαμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ», ἔλεγε περὶ τοῦ Χριστοῦ. «Ἡμεῖς κηρύττομεν καὶ ἐπιβεβαιώνομεν ὅσα ἠκούσαμεν, ὅσα εἶδομεν καὶ παρατηρήσαμεν με τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν καὶ ὅσα αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν» (Α! Ἰω. α', 1 2).

Με μεγάλην εὐχαρίστησιν ἤκουον οἱ Χριστιανοὶ τὰς ὠραίας διηγῆσεις του. Ὁφελούντο καὶ προώδευον πάρα πολὺ εἰς ἀρετὴν. Ἀπὸ τοὺς περισσότερον ἐναρέτους μαθητὰς του ἐξέλεξε ὁ εὐαγγελιστὴς μερικοὺς καὶ τοὺς ἔκαμε ἐπισκόπους εἰς διαφόρους πόλεις. Ὅταν δὲ ἐγήρασε ἀκόμη περισσότερον καὶ δὲν ἠμποροῦσε νὰ βαδίξῃ, ἐφέρετο ἐπὶ ἐνὸς φορείου εἰς τὰς συγκεντρώσεις τῶν πιστῶν. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ ὀμιλῇ πολὺ, ἐπανελάμβανε μόνον τὰς λέξεις: «Τεκνία, ἀγαπάτε ἀλλήλους. Τεκνία, ἀγαπάτε ἀλλήλους».

— Διδάσκαλε, τοῦ εἶπεν ἓνας ἀπὸ τοὺς μαθητὰς, διατί πάντοτε τὸν αὐτὸν μόνον λόγον ἐπαναλαμβάνεις;

— Διότι, ἀπήνησεν ἐκεῖνος, ἐὰν αὐτὸν τηρήσετε, εἶναι ἀρκετόν.

Εἰς βαθύτατον γῆρας γύρω εἰς τὸ ἑκατοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Τραϊανοῦ (98 - 117 μ.Χ.) παρέδωκεν ἡρεμα τὸ πνεῦμα του πρὸς τὸν Κύριον. Ἐπένησαν οἱ ἀδελφοὶ τὸν σεπτὸν γέροντα, ἔθαψαν αὐτὸν εἰς τὴν Ἔφεσον καὶ ὕστερα ἀπὸ ὀλίγα ἔτη οἰκοδόμησαν ἐπάνω εἰς τὸν τάφον του μεγαλοπρεπῆ ναόν.

Ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης ἄφησεν εἰς ἡμᾶς τὰ πολύτιμα γραπτὰ αὐτοῦ ἔργα. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν Ἀποκάλυψιν, πού ἔγραψε ὅταν εὐρίσκετο εἰς τὴν Πάτμον, ἔγραψε κατὰ τὸ διάστημα πού ἔμεινε εἰς τὴν Ἔφεσον τὸ Εὐαγγέλιόν του, εἰς τὸ ὁποῖον ἀποδεικνύει μὲ δύναμιν πολλὴν τὴν θεότητα τοῦ Κυρίου. Ἐγραψε καὶ τρεῖς ἐπιστολάς, εἰς τὰς ὁποίας συμβουλεύει τοὺς Χριστιανοὺς νὰ ἔχουν ἀγάπην μετοξύ των. Αὐτὴ δὲ ἡ ἀγάπη πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, λέγει, θὰ εἶναι ἀπόδειξις, ὅτι

ἔχομεν ἀγάπην καὶ πρὸς τὸν Θεόν. «Ἀγαπητοί, γράφει πρὸς τοὺς Χριστιανοὺς, ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστὶ καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ Θεῷ μένει καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ... Ἐάν τις εἴπῃ, ὅτι ἀγαπᾷ τὸν Θεὸν καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισεῖ, ψεύστης ἐστὶ... Τεκνία, μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ μηδὲ γλώσσει, ἀλλ' ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ».

Δικαίως ἀπὸ τοὺς Χριστιανοὺς ὠνομάσθη «εὐαγγελιστὴς τῆς ἀγάπης».

50. Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΟΥ 1ΟΥ Μ. Χ. ΑΙΩΝΟΣ

Χάρις εἰς τὰς φροντίδας τῶν ἀποστόλων περὶ τὸ τέλος τοῦ 1ου μ.Χ. αἰῶνος ἡ ζωὴ τῶν Χριστιανῶν εἶχε διοργανωθῆτελειότερα. Τὴν ἀνωτάτην διοίκησιν τῆς Ἐκκλησίας εἶχαν οἱ ἀπόστολοι, ὅσον ἐξοῦσαν. Πολὺ ἐνωρὶς ὅμως ἐχειροτόνησαν ὡς βοηθοὺς των, ἐπισκόπους, πρεσβυτέρους καὶ διακόνους καὶ ἀνέθεσαν εἰς αὐτοὺς τὴν διοίκησιν τῶν Ἐκκλησιῶν. Οἱ κληρικοὶ αὐτοὶ εἶχον ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ των δικαίωμα νὰ τελοῦν τὰ μυστήρια, νὰ διευθύνουν τὴν Ἐκκλησίαν καὶ νὰ κηρύττουν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Ἐξαιρετικὴν φροντίδα κατέβαλλαν διὰ τὸ κήρυγμα. Ἐκτὸς μάλιστα ἀπὸ τοὺς κληρικοὺς ἐκήρυττον καὶ λαϊκοί, καὶ μάλιστα ὅσοι εἶχαν πορὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος εἰδικὸν χάρισμα, οἱ ὅποιοι ἐκαλοῦντο «προφῆται» ἢ «διδάσκαλοι». Κήρυγμα ἐγένετο εἰς κάθε εὐκαιρίαν, ἀπαραιτήτως δὲ κατὰ τὰ συναθροίσεις τῶν πιστῶν.

Τακτικώτατα συνηθροίζοντο οἱ πιστοὶ καὶ μάλιστα κατὰ τὰς Κυριακὰς εἰς τοὺς εὐκτηρίους οἴκους. Κατὰ τοὺς χρόνους τῶν διωγμῶν συνεκεντρῶνοντο εἰς ὑπογείους ναοὺς, εἰς τὰς κατὰ κόμβους, αἱ ὁποῖαι ἐχρησίμευον καὶ ὡς κοιμητήρια. Ὁ φιλόσοφος καὶ μάρτυς Ἰουστίνος, ὁ ὅποτος ἐγεννήθη περὶ τὸ τέλος τοῦ 1ου αἰῶνος, περιγράφει ὡς ἐξῆς τὰς συναθροίσεις καὶ τὴν λατρείαν τῶν πιστῶν. «Κατὰ τὴν Κυριακὴν συγκεντρωνόμεθα ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ τῶν πολεων καὶ τῶν ἀγρῶν. Ἀναγινώσκωμεν περικοπὰς ἀπὸ τὰ βιβλία τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν προφητῶν. Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ὁ προεστὴς τῆς Ἐκκλησίας

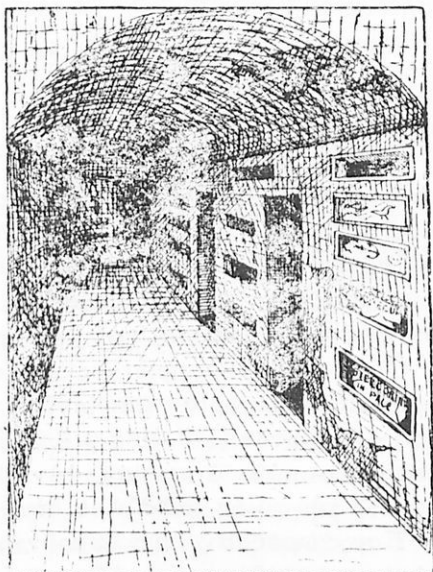
ὀμιλεῖ καὶ συμβουλεύει τοὺς πιστοὺς νὰ ἐφαρμόζουν εἰς τὴν ζωὴν τῶν ὅσα διδάσκουν τὰ ἱερά βιβλία. Ἔπειτα ἐγειρόμεθα ὅλοι καὶ προσευχόμεθα μαζὶ. Ὑστερα προσφέρεται ὁ ἄρτος καὶ ὁ οἶνος τῆς Θείας Εὐχαριστίας. Τὴν ὥραν ἐκείνην ὁ προεστὼς ἀναπέμπει μεγαλοφώνως προσευχὰς καὶ εὐχαριστίας, ὁ δὲ λαὸς λέγει: «Ἀμήν». Ἔπειτα καθένας ἀπὸ τοὺς πιστοὺς προσέρχεται καὶ μεταλαμβάνει ἀπὸ τὰ δῶρα τῆς Θείας Εὐχαριστίας. Εἰς δὲ τοὺς ἀπόντας στέλλονται αὐτὰ διὰ τῶν διακόνων». Τοιοῦτοτρόπως τὸ μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας ἀποτελοῦσε τὸ κέντρον τῆς χριστιανικῆς λατρείας. Καὶ τὰ ἄλλα μυστήρια ἐτελοῦντο ἐπίσης, ὅταν παρουσιάζετο περιστασις.

Εἰς τὰς συγκεντρώσεις καὶ τὰς τελετὰς αὐτὰς ἐψάλλοντο ὕμνοι. Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς ψαλμοὺς καὶ τὰς ᾠδὰς τῆς Ἁγίας Γραφῆς, εἶχαν συνθέσει οἱ πιστοὶ καὶ ἰδιαιτέρους ὕμνους.

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος συνιστᾷ μάλιστα εἰς τοὺς ἀδελφοὺς νὰ ψάλλουν πρὸς τὸν Θεὸν ὄχι μόνον μὲ τὸ στόμα, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν καρδίαν. Διακρίνει δὲ τὰ θρησκευτικὰ αὐτὰ ἄσματα εἰς ψαλμοὺς, εἰς ὕμνους καὶ εἰς ᾠδὰς πνευματικὰς. Μερικοὶ πιστεύουν, ὅτι εἰς τὴν πρὸς Τιμόθεον ἐπιστολὴν τοῦ Παύλου μία παράγραφος ἀποτελεῖ ὕμνον, τὸν ἑξῆς:

«Θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκί
Ἐδικαιώθη ἐν πνεύματι
ᾠφθη ἀγγέλοις
Ἐκηούθη ἐν Ἔθνεσι
Ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ
Ἀνελήθη ἐν δόξῃ».

(Α' Τιμοθ. γ', 16)

Ἄποψις στοᾶς ἀπὸ τὰς κατακόμβας τῆς Ρώμης.

Ἄρχαιότατος ἐκκλησιαστικὸς ὕμνος εἶναι ἐπίσης καὶ ἡ δοξολογία, ἡ ὁποία ἤρχιζεν ἀπὸ τὸν ἀγγελικὸν ὕμνον: «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ . . .» καὶ ἐτελείωνεν εἰς τὸν στίχον: «Καθ' ἑκάστην ἡμέραν εὐλογῶ Σε καὶ αἰνέσω τὸ ὄνομά Σου, εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος». Ὅλα αὐτὰ κατὰ τὰς συγκεντρώσεις ἐψάλλοντο ἀπὸ ὠρισμένους ψάλτας, μαζὶ μὲ τοὺς ὁποίους ἔψαλλε καὶ ὁ λαός.

Τὰ ἡθῆ τῶν Χριστιανῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν ἦσαν πολὺ καθαρὰ. Προσπάθησαν νὰ τηροῦν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ προοδεύουν εἰς πίστιν καὶ ἀρετὴν. Ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἰδιαίτερος καὶ πάλιν ἐχαρακτήριζε αὐτούς, ἦτο ἡ ἀγάπη ποὺ ἔτρεφαν πρὸς ἔλους, ὄχι μόνον πρὸς τοὺς Χριστιανούς καὶ φίλους, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἄλλοθρήσκους καὶ ἐχθρούς. Τὴν ἀγάπην τῶν αὐτῶν ἐξεδήλωναν μὲ σπουδαῖα ἔργα φιλανθρωπίας. «Πόσον ἀγαπῶνται οἱ Χριστιανοί!» ἔλεγαν μὲ θαυμασμόν οἱ Ἐθνικοί. «Αὐτοὶ ἀγαπῶνται καὶ πρὶν ἀκόμη γνωρισθοῦν».

Ἐνας ἀπὸ τοὺς πρώτους ἀπολογητὰς τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὁ Ἄριστείδης, εἰς μίαν ἀπολογία πρὸς τὸν Ρωμαῖον αὐτοκράτορα Ἀδριανὸν (117 - 138 μ.Χ.), ἔγραφεν, ὅτι «οἱ Χριστιανοὶ ἀπέφευγον κάθε ἁμαρτίαν. Δὲν ἔλεγαν ψέμματα, δὲν ἐπεβουλεύοντο τὴν τιμὴν τοῦ ἄλλου, δὲν ἐπιθυμοῦσαν τὰ ξένα πράγματα. Ἐσυγχωροῦσαν τοὺς λυποῦντας αὐτούς. Ἐκαναν τὸ καλὸν καὶ εἰς τοὺς ἐχθρούς τῶν. Ὅταν οἱ δοῦλοι ἐγίνοντο Χριστιανοί, τοὺς ὠνόμαζον καὶ αὐτοὺς ἀδελφούς. Ἐφέροντο μὲ ταπεινοφροσύνην καὶ καλωσύνην πρὸς ὄλους. Ὑπερήσπιζαν τὰ ὄρφανὰ ἀπέναντι ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἠθέλαν νὰ τὰ βλάψουν. Ἐὰν ὑπῆρχε κανεὶς πτωχὸς μεταξὺ τῶν καὶ αὐτοὶ δὲν εἶχαν πλοῦσια τὰ μέσα νὰ τὸν βοηθήσουν, ἐνήστευον δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας καὶ ἔδιδαν τὰς τροφὰς τῶν εἰς τὸν πεινῶντα. Ἐὰν ἐπέθαινε κανεὶς ἐκ τῶν ἀδελφῶν, αὐτοὶ ἔχαιραν καὶ ἐδόξαζαν τὸν Θεόν. Συνώδευαν τὸ σῶμα εἰς τὸν τάφον, ὡς ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ ἀπλοῦ ταξιδίου ἀπὸ ἓνα τόπον εἰς ἄλλον. Ὅταν ἐγεννᾶτο κανὲν παιδί, ἐδόξαζαν τὸν Θεόν· ἐὰν τὸ παιδί ἐπέθαινε εὐχαριστοῦσαν τὸν Θεόν, διότι τὸ παρέλαβε εἰς τὸν Οὐρανὸν καὶ δὲν τὸ ἄφησε εἰς τὴν γῆν νὰ μολυνθῇ ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν

Ἐξοῦσαν μὲ παραδειγματικὴν τιμιότητα καὶ προσοχήν. Ἀπέφευγαν ἐπιμελῶς νὰ ἐπιδείξουν τὰ καλὰ ἔργα, τὰ ὁποῖα ἔκαναν. Τοῦναντίον, ἐλάμβαναν ὄλα τὰ μέτρα, διὰ νὰ μὴ γίνουν γνωστὰ αὐτὰ εἰς τοὺς ἄλλους. Ἐκάστην πρωίαν καὶ ὥραν ἐδοξολογοῦσαν τὸν Θεὸν διὰ τὰ ἀγαθὰ ποῦ τοὺς ἔδινε. Ἐπίσης πρὸ τοῦ φαγητοῦ καὶ μετὰ τὸ φαγητὸν εὐχαριστοῦσαν τὸν Θεόν. Μὲ τὸν τρόπον δὲ αὐτόν, ποῦ ἐξοῦσαν ἀπελάμβαναν καλύτερα ἀπὸ κάθε ἄλλον τὴν ὠραιότητα τοῦ κόσμου».

Ἡ ἀρετὴ των ἐδίδαγκε ὄλους καὶ ἔπειθε πολλοὺς νὰ γίνουν Χριστιανοί. Αὐτοὶ ἦσαν πραγματικὸν φῶς εἰς τὸν κόσμον. Αὐτοὶ ἐπραγματοποιοῦσαν μὲ τὴν ἀγίαν των ζωὴν τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου: «Ὁ ὕ τ ω λ α μ ψ ἄ τ ω τ ὸ φ ῶ ς ὕ μ ῶ ν ἔ μ π ρ ο σ θ ε ν τ ῶ ν ἄ ν θ ρ ῶ π ω ν, ὅ π ω ς ἴ δ ω σ ι ν ὕ μ ῶ ν τ ἄ κ α λ ἄ ἔ ρ γ α κ αὶ δ ο ξ ἄ σ ω σ ι τ ὸ ν Π α τ ἔ ρ α ἡ μ ῶ ν τ ὸ ν ἔ ν τ ο ῦ ς Ο ὕ ρ α ν ο ῖ ς.

51. ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

Οἱ ἄνθρωποι, οἱ πιστοὶ καὶ οἱ ἄπιστοι, ἔβλεπαν καὶ βλέπουν μὲ θαυμασμὸν τὸ μέγα ἔργον, τὸ ὁποῖον εἰς διάστημα ὀλίγων ἐτῶν κατῴρθωσαν οἱ ἀπόστολοι. Πραγματικά, μέγα καὶ πρωτοφανὲς εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος εἶναι τὸ ἔργον των. Αὐτοὶ, ἀμόρφωτοι ψαράδες τῆς Τιβεριάδος, ἄγνωστοι εἰς τὸν κόσμον, δειλοὶ καὶ περιφρονημένοι Ἑβραῖοι, ἐξήλθαν εἰς τὴν οἰκουμένην νὰ διαδώσουν μίαν νέαν θρησκείαν. Καὶ ἔπρεπε πρὸς τοῦτο νὰ καταλύσουν τὴν Ἰουδαϊκὴν καὶ τὰς ἐθνικὰς θρησκείας. Ἄλλ' αὐταὶ αἱ θρησκεῖαι ἦσαν πολὺ στενὰ συνδεδεμέναι πρὸς τὰ ἄτομα καὶ τὰς κοινωνίας.

Οἱ Ἰουδαῖοι, φανατικοὶ καὶ μισαλλόδοξοι, ἐπίστευαν ὅτι αὐτοὶ εἶναι ὁ ἐκλεκτὸς λαὸς τοῦ Θεοῦ. Ἡ θρησκεία των τοὺς ἦτο πάρα πολὺ ἱερά, αἰώνιον ἐθνικὸν σύμβολον, δῶρον πολῦτιμον ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ. Ὅλας τὰς ἄλλας θρησκείας καὶ ὄσους ἀνῆκαν εἰς αὐτὰς τοὺς ἐθεωροῦσαν βεβήλους καὶ ἁμαρτωλοὺς. Ἀλλοίμονον εἰς ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος θὰ ἐτολμοῦσε νὰ ἐκφρασθῇ ἀνευλαβῶς κατὰ τοῦ Νόμου καὶ κατὰ τῶν Προφητῶν. Ἀλλοίμονον εἰς ἐκεῖνον, ποῦ θὰ ἐτολμοῦσε νὰ τοὺς διδάξη

ἄλλην θρησκείαν Ὁ φανατισμός των με τὴν παραμικροτέραν ἀφορμὴν ἠρεθίζετο. Ἔτσι δὲ ἐξηγεῖται ὁ πόλεμος, τὸν ὁποῖον ἔκαμαν κατὰ τῶν ἀτοιστόλων. Τὸ συνέδριόν των καὶ οἱ ἄρχοντες ἐλάμβαναν τὰ σκληρότερα μέτρα ἐναντίον αὐτῶν. Δὲν ἐδίσταζαν καὶ μέχρι φόνων καὶ δολοφονιῶν νὰ φθάνουν. Ὅπου δὲ ἡ ἰδική των δύναμις δὲν ἔφθανε κατέφευγαν εἰς τὴν ρωμαϊκὴν ἐξουσίαν. Κατασυκοφαντοῦσαν τοὺς ἀποιστοὺς εἰς τὸ πλῆθος καὶ εἰς τὰς ἀρχάς, διὰ νὰ ἐπιτύχουν τὴν ἐξόντωσίν των.

Ἄλλὰ καὶ οἱ Ἐθνικοὶ ἀντέδρασαν καὶ ἐπολέμησαν πάρα πολὺ τὴν νέαν θρησκείαν. Αὐτοὶ εἶχαν συνηθίσει εἰς τὸς λαμπρὰς τελετὰς τῆς ἐθνικῆς θρησκείας καὶ εἰς τὰς ἀπολαύσεις, πού ἐπέτρεπε αὐτή. Ἡ ἱστορία των, τὰ ἦθη καὶ τὰ ἔθιμά των, ἡ ἐπιστήμη των καὶ ἡ τέχνη, ὅλη ἡ ζωὴ των ἦσαν στενωδῶς συνδεδεμένα με τὴν ἐθνικὴν θρησκείαν. Καὶ τώρα ἐκσλοῦντο νὰ ἀπαρνηθοῦν ὅλα αὐτὰ ὡς ψευδῆ καὶ νὰ ἀκολουθήσουν τὴν νέαν θρησκείαν. Αὐτὴ δὲ ἡ νέα θρησκεία θὰ τοὺς ἔδιδε μιαν βασιλείαν ἐπάνω εἰς τοὺς Οὐρανοὺς καὶ τοὺς ἐδίδασκε νὰ θουσιάσουν τὸν ἐγωισμόν, τὴν φιλοδοξίαν καὶ τὰς ἀπολαύσεις των. Πῶς ἦτο δυνατόν νὰ ἀνεχθοῦν αὐτὴν τὴν ἐπανάστασιν;

Ἐπειτα οἱ Ἐθνικοὶ φιλόσοφοι, ὁ καθένας ἀπὸ ταὺς ὁποίους ἐπίστευε, ὅτι κατεχει αὐτὸς μόνος τὴν ἀλήθειαν, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ δεχθοῦν διδασκαλίαν ἀπὸ ἄλλους καὶ μάλιστα ἀπὸ Ἑβραίους ψαράδες. Δὲν ἤθελαν νὰ ἀκούσουν τίποτε διὰ τὴν νέαν θρησκείαν. Καὶ ἂν κάποτε ἤκουον καμμίαν διδασκαλίαν τῆς, τὴν ἐχαρκτηρίζαν ὡς μωρίαν. Ἡμεῖς κηρύττομεν, ἔλεγεν ὁ Παῦλος, Χριστὸν τὸν Ἐσταυρωμένον, Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον Ἑλλησι δὲ μωρίαν» (Α΄ Κορινθ. α', 23).

Οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ Ρωμαῖοι αὐτοκράτορες με ὑποψίαν μεγάλην ἔβλεπαν τὴν νέαν θρησκείαν. Τὴν ἐθεωροῦσαν ἀντιθετον ὄχι μόνον πρὸς τὰς ἐθνικὰς παραδόσεις, ἀλλὰ καὶ πρὸς αὐτὸ τὸ Κράτος. Ἐπίστευαν, ὅτι ὀπνομεύει τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους, δημιουργεῖ συνωμοσίας καὶ προκαλεῖ ταραχάς. Ἐπειτα, ὁ αὐτοκράτωρ ἦτο μέγας ἀρχιερεὺς εἰς τὰς ἐθνικὰς θρησκείας, μερικὲς δὲ φορές ἐλατρεύετο καὶ ὡς θεός.

Φυσικά δὲν ἤμποροῦσε νὰ ἀνεχθῆ ἄλλον θεὸν καὶ ἄλλην θρησκείαν. Διὰ τοῦτο αὐτοκράτορες καὶ ἄρχοντες ἐχαρακτήρισαν τὴν Χριστιανικὴν Θρησκείαν ὡς ἀπηγορευμένον σωματεῖον καὶ ἐκήρυξαν σκληρὸν διωγμὸν ἐναντίον τῆς.

Ἔτσι λοιπὸν Ἰουδαῖοι καὶ Ἐθνικοὶ, ἄρχοντες καὶ λαὸς ἐξηγέρθησαν ἐναντίον τῆς νέας θρησκείας καὶ ἐπέδιωκαν μὲ κάθε τρόπον τὴν ἐξόντωσιν τῶν ἀποστόλων. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος, διηγούμενος τοὺς διωγμοὺς ποὺ ὑπέστη αὐτός, ἔγραφε πρὸς τοὺς Κορινθίους: «Ἐν πληγαῖς ὑπερβαλλόντως, ἐν φυλακαῖς περισσοτέρως, ἐν θανάτοις πολλάκις ὑπὸ Ἰουδαίων πεντάκις τεσσαράκοντα παρὰ μίαν ἔλαβον. Τρὶς ἔρραβδίσθην, ἅπαξ ἐλιθάσθην... κινδύνοις ληστῶν, κινδύνοις ἐκ γένους, κινδύνοις ἐξ Ἐθνῶν, κινδύνοις ἐν θαλάσσει, κινδύνοις ἐν πόλει, κινδύνοις ἐν ἐρημίᾳ, κινδύνοις ἐν ψευδαδελφοῖς. Ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ, ἐν ἀγρυπνίᾳ πολλάκις, ἐν λιμῷ καὶ δίψει, ἐν νηστείαις πολλάκις, ἐν ψυχῇ καὶ γυμνότητι (Β' Κορινθ. ια', 23-27).

Καὶ ὅμως παρ' ὅλους τοὺς ἀπεριγράπτους αὐτοὺς διωγμοὺς οἱ ἀπόστολοι ἐκήρυξαν τὸν Χριστὸν εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Πρὶν ἀκόμη περάσῃ ὁ 1ος αἰὼν, ἡ νέα θρησκεία εἶχε θεμελιωθῆ εἰς τὴν Παλαιστίνην μὲ σπουδαῖα κέντρα τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ τὴν Καισάρειαν. Εἶχε διαδοθῆ εἰς τὴν Συρίαν, τὴν Ἀσσυρίαν, τὴν Ἀσίαν, τὴν Αἴγυπτον, τὴν Θράκην, τὴν Μακεδονίαν, τὴν Ἑλλάδα. Εἶχε ἐξαπλωθῆ εἰς τὴν Ἰταλίαν, τὴν Ἰσπανίαν, τὴν Ἀφρικὴν καὶ πρὸς τὰ ἄλλα ἄκρα τοῦ γνωστοῦ κόσμου. Εἰς ἑκατομμύρια ἐφθάναν οἱ Χριστιανοὶ τοῦ 1ου αἰῶνος. Ἐνας Ρωμαῖος ἱστορικός ἐκείνης τῆς ἐποχῆς ἔγραφε πρὸς τὸν αὐτοκράτορά του: «Δὲν ἔμεινε πόλις ἢ χωρίον ἢ καὶ ἀγρὸς ἀκόμη εἰς τὸν ὅποιον νὰ μὴ ἔχη διαδοθῆ ἡ νέα θρησκεία. Οἱ ναοὶ τῶν θεῶν μας ἔχουν πλέον ἐρημωθῆ.

1 Πλίνιος ὁ νεώτερος

Ἐπαυσαν πλέον νά προσφέρωνται εἰς αὐτοὺς θυσίαι». Καί οἱ ἀπόστολοι, διωκόμενοι πάντοτε, ἔφευγαν ἀπὸ τὴν μίαν χώραν εἰς τὴν ἄλλην καὶ κάτω ἀπὸ τὰ μάτια τῶν διωκτῶν ἵδρυσαν Ἐκκλησίας. Καὶ αὐτοὺς ἀκόμα τοὺς διώκτας ἔκαναν Χριστιανούς. Ἡ Ἰουδαϊκὴ καὶ αἱ ἐθνικαὶ θρησκείαι εἶχαν ἀρχίσει νὰ ὑποχωροῦν. Δὲν ἤμποροῦσαν πλέον νὰ ἀντιπαραταχθοῦν πρὸς τὴν δύναμιν τῆς νέας θρησκείας. Ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης, μερικὰ χρόνια πρὶν ἀποθάνῃ, ἔβλεπε τὸν καταπληκτικὸν αὐτὸν θρίαμβόν τοῦ Χριστιανισμοῦ, μοναδικὸν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ ἔλεγε: «Αὕτη ἡ νίκη ἡ νικῆσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν» (Α' Ἰωάν. ε', 5)

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1.	'Ο Ίησοῦς Χριστός, ὁ ἰδρυτὴς τῆς Ἐκκλησίας	Σελ. 5
2.	Οἱ ἔνδεκα ἀπόστολοι ἐκλέγουν νέον ἀπόστολον. τὸν Ματθίαν	» 7
3.	Τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον κατέρχεται εἰς τοὺς μαθητὰς	» 9
4.	Οἱ ἀπόστολοι ἰδρύουν τὴν πρώτην Ἐκκλησίαν	» 11
5.	Θαύματα τῶν ἀποστόλων	» 14
6.	Τὸ συνέδριον λαμβάνει μέτρα κατὰ τῶν ἀποστόλων	» 16
7.	Ἡ ζωὴ τῶν πρώτων Χριστιανῶν	» 19
8.	Ἐνα θλιβερόν γεγονός μεταξύ τῶν Χριστιανῶν	» 21
9.	Οἱ ἀπόστολοι καταδιόκονται ἀπὸ τὸ συνέδριον	» 23
10.	Ὁ πρωτομάρτυς Στέφανος	» 25
11.	Ὁ Χριστιανισμὸς διαδίδεται εἰς τὴν Σαμάρειαν	» 29
12.	Ἐνας ἐπίσημος Ἐθνικός γίνεται ἀπόστολος	» 31
13.	Ὁ διώκτης Σαοῦλ γίνεται ἀπόστολος	» 34
14.	Ὁ νέος ἀπόστολος κηρύττει τὸν Χριστιανισμὸν	» 37
15.	Ὁ ἀπόστολος Πέτρος κηρύττει εἰς διάφορα μέρη τῆς Παλαιστίνης	» 39
16.	Ἐνας Ἐθνικός ἀξιωματικὸς γίνεται Χριστιανός	» 43
17.	Ὁ ἀπόστολος Πέτρος φυλακίζεται εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ	» 45
18.	Ἡ ἰδρυσις τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν Ἀντιόχειαν	» 48
19.	Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἀρχίζει τὴν πρώτην ἀποστολικὴν περιοδεῖαν	» 51
20.	Ὁ ἀπόστολος Παῦλος περιέρχεται τὰς πόλεις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας	» 54
21.	Αἱ περιπέτειαί καὶ οἱ διωγμοὶ τοῦ ἀποστόλου Παύλου	» 56
22.	Ἐπεισόδια εἰς Ἀντιόχειαν μεταξύ τῶν Χριστιανῶν	» 59
23.	Ἡ ἀποστολικὴ σύνοδος	» 62
24.	Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἀρχίζει τὴν δευτέραν ἀποστολικὴν περιοδεῖαν	» 64
25.	Διωγμὸς τοῦ ἀποστόλου Παύλου εἰς τοὺς Φιλίππους	» 67
26.	Ὁ ἀπόστολος Παῦλος εἰς τὰς πόλεις τῆς Μακεδονίας	» 69
27.	Ὁ ἀπόστολος Παῦλος εἰς Ἀθήνας	» 72
28.	Ὁ ἀπόστολος Παῦλος κηρύττει τὴν νέαν θρησκείαν εἰς τὰς Ἀθήνας	» 74
29.	Ὁ ἀπόστολος Παῦλος μεταβαίνει εἰς Κόρινθον	» 78

30.	Επεισόδια εις τὴν Κόρινθον	Σελ. 80
31.	Τὸ τέλος τῆς δευτέρας περιόδου	» 83
32.	Ἡ ᾠδὴ ἐφ' Ἐφεσον γίνεται νέον χριστιανικὸν κέντρον	» 86
33.	Ταραχαὶ εἰς τὴν ᾠδὴν ἐφ' Ἐφεσον ἐκ μέρους τῶν Ἑθνικῶν	» 88
34.	Ἡ τρίτη περίοδος τοῦ ἀποστόλου Παύλου	» 91
35.	Ἐπιστροφή εἰς Ἱερουσαλήμ	» 94
36.	Σύλληψις καὶ κίνδυνος τοῦ ἀποστόλου Παύλου εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ	» 96
37.	Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐνώπιον τοῦ συνεδρίου	» 99
38.	Ὁ ἀπόστολος Παῦλος στέλλεται εἰς τὴν Καισάρειαν	» 101
39.	Ὁ ἀπόστολος Παῦλος μένει δύο ἔτη εἰς τὴν φυλακὴν	» 104
40.	Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐπικαλεῖται τὸν Καίσαρα	» 107
41.	Ὁ ἀπόστολος Παῦλος στέλλεται εἰς Ῥώμην	» 109
42.	Μεγάλοι περιπέτεια κατὰ τὸ ταξίδιον	» 112
43.	Ὁ ἀπόστολος Παῦλος παραμένει εἰς τὴν Μελίτην	» 114
44.	Ὁ Παῦλος εἰς τὴν Ῥώμην	» 116
45.	Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἀπὸ τὴν φυλακὴν μεριμνᾷ διὰ τοῦ Χριστιανού	» 119
46.	Ἡ τελευταία περίοδος τοῦ ἀποστόλου Παύλου	» 122
47.	Ἰάκωβος ὁ ἀδελφός	» 125
48.	Τὸ κήρυγμα τῶν ἄλλων ἀποστόλων	» 127
49.	Ὁ ἀπόστολος καὶ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης	» 129
50.	Ἡ Ἐκκλησία τοῦ ἰου μ.Χ. αἰῶνος	» 132
51.	Τὸ ἔργον τῶν ἀποστόλων	» 135

ΠΙΝΑΞ ΕΙΚΟΝΩΝ ΚΑΙ ΧΑΡΤΩΝ

«Ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου ἔγειρε καὶ περιπάτει».	Σελ. 15
«Κύριε, μὴ στήσης αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην!»	» 27
Ἡ θέσις ὅπου ἐλιθοβολήθη ὁ πρωτομάρτυς Στέφανος	» 29
Χάρτης τῆς ἀρχικῆς περιοδείας τοῦ Ἀποστόλου Παύλου	» 38
Χάρτης τῆς περιοδείας τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου	» 41
Γὸ ὄραμα τοῦ Πέτρου	» 42
Ἐρείπια τῆς Πύλης τοῦ Ἀποστόλου Παύλου εἰς Ἀντιόχειαν.	» 49
Χάρτης τῆς Μικρᾶς Ἀσίας κατὰ τὸν Α΄ μ.Χ. αἰῶνα	» 52
Οἱ ἀπόστολοι Παῦλος καὶ Βαρνάβας εἰς Λύστρα	» 57
Χάρτης τῆς πρώτης περιοδείας τοῦ ἀποστόλου Παύλου	» 61
Ὁ ἀπόστολος Παῦλος διδάσκων εἰς τὰς Ἀθήνας	» 75
Χάρτης τῆς δευτέρας περιοδείας τοῦ ἀποστόλου Παύλου	» 82
Χάρτης τῆς τρίτης περιοδείας τοῦ ἀποστόλου Παύλου	» 93
Ὁ ἀπόστολος Παῦλος	» 123
Οἱ ἀπόστολοι Πέτρος καὶ Παῦλος	» 124
Ἀποφικιστοῦς ἀπὸ τὰς κατακόμβας τῆς Ρώμης	» 133

ΕΚΔΟΣΙΣ Ι' (V) 1975 ΑΝΤΙΤΥΠΑ 70.000 - ΣΥΜΒΑΣΙΣ 2538/28-3-75

ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ - ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ : ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ & ΑΝΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

0020556265

Ψηφιοποιήθηκε στο πλαίσιο της Βουλιαδικής Πολιτικής

